ДИМИТРИЈЕ В. ЉОТИЋ

САБРАНА ДЕЛА

КЊИГА 12

Београд 2001

Димитрије В. Љотић

САБРАНА ДЕЛА

Књига 12.

Београд, 2001.

Димитрије Љотић
Сабрана дела
Књига 12

Уређивачки одбор:
Ђорђе Ј. Јанић,
др Драган Суботић,
Слободан Ивошевић,
Владица Гавриловић

Унос текста
и прелом:
Слава Милановић
Петар Милановић

Издавач:
Задруга, Нови Сад

Штампа:
Art Print, Нови Сад

Тираж:
1.000 примерака

САДРЖАЈ

ДИЈАЛОГ СА ЈЕВРЕЈИНОМ 4
ОДГОВОР МАЛХУТ ЈИЗРАЕЛУ 7
ЈЕДАН ГОВОР И ЈЕДАН ГЕСТ 11
ДВА ГОВОРА 14
ЈЕВРЕЈИ У ЈУГОСЛАВИЈИ 18
„БИЋЕ ПЛАЧ И ШКРГУТ ЗУБА” 19
ЈЕДНА ПОУКА И ЈЕДНА ПОРУКА 21
ПОВОДОМ ЈЕДНОГ ВЕЛИКОГ ГОВОРА 24
ДРАМА САВРЕМЕНОГ ЧОВЕЧАНСТВА 27
ДРАМА САВРЕМЕНОГ ЧОВЕЧАНСТВА 27
РЕДИТЕЉ 28
ПРЕДИГРА 37
ДРАМА 50
ЗАКЉУЧАК 54
САД ЈЕ ВАШ ЧАС И ОБЛАСТ ТАМЕ 61
ПУТ КА СЛОБОДИ 108
ГОВОР ОДРЖАН 5. ЈУЛА 1941 Г. 109
БЕЗ КОСОВА - ГОРЕ ОД КОСОВА 109
НАШИ ГРЕСИ 109
УЗРОЦИ НАШЕГА СЛОМА 110
ОКРШАЈ НА ИСТОКУ И НАША СУДБИНА 110
НЕ ПОСТОЈИ ЈОШ РУСИЈА 111
НЕМОГУЋНА ЈЕ ПОБЕДА СОВЈЕТИЈЕ 112
СПРЕМАЊЕ КОМУНИСТИЧКИХ ПУЧЕВА 112
ГОВОР ОДРЖАН 19. ЈУЛА 1941 Г. 112
ПАТЊЕ СРПСКОГ НАРОДА 113
ИСТИНА И ЛАЖ 113
НЕВОЉЕ НАШЕ БРАЋЕ 114
РУСИЈА У СОВЈЕТСКОМЕ КАЛУПУ 115
ДОМАЋИН: НЕПРИЈАТЕЉ РЕЖИМА СССР 116
УСЛОВИ РАДНИЧКОГ ЖИВОТА У СССР 117
БОЉШЕВИЗАМ НЕ ДОНОСИ СЛОБОДУ 118
ГОВОР ОДРЖАН 3. АВГУСТА 1941. Г. 119
СЛУЖБА НАРОДУ 119
ПРАВИ ПУТ 120
НЕВОЉЕ НАШЕ БРАЋЕ 120
НЕИСТИНА 121
ЈЕВРЕЈИ И РАТ 121
ПЕДЕСЕТКОВАНИ ИМПЕРИЈАЛИЗАМ 122
ДВОЛИЧНА УЛОГА ЈЕВРЕЈА 122
БОЉШЕВИЗАМ ПРЕД ПАДОМ 123
СЛОБОДА НАМ СТИЖЕ ПОСЛЕ ПАДА СОВЈЕТИЈЕ 123
ПОЗАДИНА РАТА И ЊЕН ГОСПОДАР 124
ПОЧЕТАК РАТА И ЊЕГОВ РАЗВОЈ 144
ИМА ЛИ ИЂЕ ИШТА ДОБРО ДА ЗА СРБИНА ПИШЕ? 164
ПОГОВОР 187

РЕГИСТАР ЛИЧНИХ И ГЕОГРАФСКИХ ИМЕНА 192

ДИЈАЛОГ СА ЈЕВРЕЈИНОМ [1]

Познајем једног младог Јеврејина. Његов однос према мени је такав да је хтео знати да ли сам антисемит. Упитао ме је љубазно, али отворено.
Одговор је био дуг. Таква је била и његова реплика.
Тај разговор ће разочарати и семитофиле и семитофобе. Али садржи много истине, па га зато овде доносимо:
- Нисам антисемит. Налазим да је такво расположење неправично. Али сам према Јеврејима опрезан и налазим да је неповерење правилно и правично.
Нисам антисемит. Налазим да су Јевреји једно расно-биолошко, социолошко и религиозно чудо. Посматрајући то чудо, не могу да не осетим много дивљења за такав народ.
Од свију раса и народа, ви сте Јевреји успели да одржите највећу чистоту. И откад сте расејани као плева међу народима, од тог времена то чудо још више пада у очи. За вас се мора рећи, да нисте народ, већ јадна заиста огромна породица, пошто се стално чисто јеврејским браковима крвне везе све више повећавају и учвршћују. Не може ипак зато да се код вас примети неко нарочито опадање. Напротив, друге расе које би тако живеле и множиле се као ви сигурно је да би досад морале показивати далеко већи степен опадања. Ви и данас показујете и жилавости, и отпорности, и борбености. Нисте уморна раса.
Ви живите развејани по свету. Заборавили сте свој језик. Говорите данас свима језицима света, само не својим правим језиком, али сте сачували, уколико је то могуће старе своје обичаје и веру. Кад то говорим, онда разуме се мислим на упоређење с другим народима, који би живели под оваквим околностима као ви. Други народи би се утопили у остале народе, а ви сте успели да сачувате своја друштвена обележја недирнута. Ваш праотац Јаков се рвао с анђелом божјим целу ноћ и не би савладан. Оста само хром. Тај чувени догађај добија своје право значење кад се ваша историја посматра ретроспективно, уназад, од данас па кроз ваша предања изазвана двадесетовековним лутањем, преко камена спотицања вашег, кроз вашу чувену и славну историју, која се догађа - рекло би се - час на небу, час на земљи. Ваша упорност не би никад побеђена: остадосте само мало хроми.
За хришћане пак ваша историја и ваша вера су саставни део њихове вере. Ако се вашим свештеним књигама одбије истинитост, њихове књиге свештене губе веродостојност. Ваше књиге вас осуђују. Много година пре вашег прогонства записано је у вашим књигама да ће доћи посланик, да га нећете примити, да ћете одбацити угаони камен, да ћете зато бити одбачени, да ћете бити развејани као плева по свету, да ћете изгубити своју земљу и своје краљеве. Па се све то и збило. И ви носите те књиге, које вас оптужују, ви их љубоморно чувате, ви их сматрате највећом светињом. Кад би те књиге вас хвалиле, а не тако кудиле и осуђивале, па их ви носили собом, чували и светињом сматрали, не би то било никакво чудо, јер би те књиге годиле вашој сујети, али овако ваше свете књиге и ви сами живи сте сведоци баш самом хришћанству.
Међутим, с друге стране, не могу да будем неопрезан и сматрам да треба да постоји неповерљивост према Јеврејима све док се противно не покаже.
Али судите ви сами да ли је тако или није.
Јевреји су сами врло религиозан народ. Они су и данас уверени да су изабрани народ, и да је тај избор трансцендентног карактера. Као такви, држе се

[1] „Отаџбина” број 84, 18. октобра 1935.

своје вере грчевито. Испуњују је, по правилу, дословно. Али највећи поборници материјалистичког и атеистичког правца у свету - чланови су вашег народа.
Јевреји су необично затворен народ. Тешко је ући у вашу народну и расну интимност. Горди сте на све своје народно. Али највећи поборници интернационализма јесу опет - чланови вашег народа.
Јевреји су народ необично чистог породичног живота. Али највећи напади, и идеолошки и стварни, на породицу долазе баш - из ваше средине.
Јевреји су народ необично одан новцу и материјалном богатству, дакле стицању својине. Али највећи напади, и идеолошки и стварни, не само на капитализам, већ и на саму својину, дошли су - баш из ваших редова.
Јевреји имају према својим сународницима један чврст морал, а у много прилика показује се, изгледа вероватно, да према другим људима имају не само други морал, већ имају баш у свом моралу - и оправдање за такво држање.
Кад дакле све те супротности уочимо, кад видимо како се Јевреји понашају на један начин, окренути своме дому, своме народу и својој вери, а на други - сасвим супротан, - окренути туђем дому, туђем народу и туђој вери, морамо закључити - да се Јевреји инстиктивно понашају - као растварајуће киселине према свима основним вредностима онога друштва у коме живе.
Уосталом, током векова, свуда где год су били, наилазили су на исто осећање неповерења, па чак и мржње, што - с обзиром на разноликост народа и истоветност расположења - показује да објективни повод за то мора бити ипак код самих Јевреја.
Отуда и веровање да постоји читава међународна организација и завера јеврејска према садашњем друштву у коме се налазе.

***

Док сам ово говорио, мој саговорник ме је слушао нетремице. Није ме испуштао погледом. Није показивао ни љутње. С времена на време би му се лицем прелио осмејак. А кад ја довршиx, он отпоче:
- „Углавном Ваша су разлагања тачна. И незнајући, Ви сте ционисти.
Ви познајете стварно јеврејску историју, па Вам је морало пасти у очи да су до изгнанства Јевреји били земљорадници и занатлије. Данас већ знате чиме се баве.
Поред свега што су Јевреји у свом изгнанству сачували, нешто су ипак изгубили: душу су променили.
А како и не би, толико је дубока спољна промена изазвана њиховим прогонством, да је морала оставити дубоке промене и на самој души
Једном јединoм народу религија забрањује култ мртвих. Сви остали народи томе култу обраћају нарочиту пажњу. Нама се забрањује кићење и украшавање гробова, излазак на гробље, осим једном у години, па нас и те обавезе ослобађава у случају да смо спречени. Молитву за мртве можемо одржати на сваком месту. А ви знате да није тако било док је Јеврејин био у својој земљи. Као и други народи он је имао врло развијен култ мртвих, гробнице, молитве, обилажење гробља. Али шта да ради у прогонству са тим култом? И култ прогонства је зато морао бити промењен, јер ко има гробље, тај је и везан за једно парче земље. Цео свет то може да буде и има право - осим Јеврејина. Јеврејин мора да буде опрезан. Он мора бити готов да брзо промени своје станиште. зато мора бити слободан и од везе са гробљем.

Приметили сте да Јеврејин воли богаћење. Али и данас се примећује да има слабо интересовање за непокретности. То се објашњава тиме што са непокретностима има мало изгледа за спекулације. Стварни је разлог сасвим друкчији. Исти као и за гробље. Шта ће да ради Јеврејин, коме је бављење у једном месту врло несигурно, шта ће да ради са непокретношћу? Зато он бежи, чак и данас од тога, граби се за покретну имовину, трчи за новцем, за хартијама од вредности, за разну монету.

Не улазим у оцену да ли су Јевреји увек заслужили непријатељско расположење на које су увек наилазили. Свакако да су за то и они имали кривице. Али, ако би и то било тачно, не може се претпоставити да ће један народ, - осуђен на скоро двадесетовековну такву мучну историју, - моћи да на све то не одговори извесном реакцијом. Све је то управо утицало током векова на Јевреје, који су, као што рекох, душу своју променили. Тај прелом који је код њих изгнанство створило не огледа се само у промени занимања, у промени култа, већ у самој промени душе. Нахватало се ту много страха, много невоља и много горчине. Осећајући своју огромну слабост, сталну туђост средине у којој се пребива, - Јевреји су заиста постали за ту средину, како ви кажете, опасна и растварајућа киселина. Инстиктивно су осетили да је услов њихове самоодбране баш у слабости средине у којој живе. Отуда и све оно што сте Ви навели у својој речи.

Али Јевреји, овакви какви су, нису само опасност по средину у којој живе. Овакви какви су они су опасност и по себе. С ватром се некажњено не може играти. Остајући и даље под садашњим спољним условима, и самим тим развијајући у себи оно расположење које сте описали, они стварају тип људски, који се све више удаљује од старог и правог јеврејског идеала.

Зато ционизам и иде за тим да измени садашње спољне услове јеврејског живота, да Јевреје привеже за ону стопу земље, која је носила највећи и најлепши део наше историје, да од Јевреја начини народ земљорадника; углавном, да им тако поврати оне конструктивне особине које су у изгнанству изгубили.

Ционизам се дакле појављује не само као дело јеврејског препорођаја, већ и као ослобођење осталог човечанства од једног страног тела, које, - по сили међусобне акције и реакције, - развија у средини у којој живи неслућену разорну снагу.

Отуда греше не само они народи и државе које на ционизам гледају попреко, него и они који то сматрају чисто јеврејском ствари, за коју немају интереса. Из овога што смо разговарали види се колико је, међутим, тај интерес оправдан.

То је право и једино човечно и потпуно решење јеврејског питања у свету.

Кад је саговорник завршио своју реплику, завршиx:

Ваше објашњење даје познати дубоке узроке оних чињеница које сам изнео. Ми смо изложили у овом кратком размаку величину и беду једног великог народа.

Ви сте изнели и прави пут за решење тога питања. Мука је при том што се за тај прави пут мора битка бити и код нејевреја и код Јевреја.

Бојим се да ће се и овде најтеже наћи баш прави пут.

И не знам да ли је писано да ће.

ОДГОВОР МАЛХУТ ЈИЗРАЕЛУ [2]

Преко новосадског ционистичког листа „Малхут Јизраела” др Ј. Дохањ упутио је на моју адресу, 10. јула т.г. отворено писмо, тражећи од мене одговор да ли се слажем са нападима нашег листа „Ервахе” из Петрограда, на Јевреје.

Закаснио сам с одговором. Био сам на путу, а и други врло хитни послови су ме при томе спречавали.

Али ствари о којима ћемо говорити нису пролазне: ради се о јеврејском питању. Одговор ће, дакле, увек стићи на време.

Ево тог одговора:

***

Одмах у почетку, г. др Дохањ вели да остали народи не одговарају за погрешке својих чланова. Остали народи могу имати „казнионице, концентрационе логоре, поправилишта” и нико паметан не узима поједине залутале представнике тога народа као мерило за тај народ. Док „код нас, Јевреја, у лошим часовима других народа”, - вели г. др Дохањ, „сваког појединог залуталог Јеврејина именују „заступником” целог Јеврејства”. Код других „сретних народа који седе на својој груди тече живот мирно и достојанствено као река у свом кориту. Издалека се види само широка и велика река”, док се код Јевреја „не види река која у својем кориту мајестетски тече, виде се само небројени сићушни таласи”.

Морамо ствари поставити на своје место, па због тога морам овој зачетној мисли др Дохања учинити потребну исправку.

Сасвим је погрешно тврђење да би суштина Јеврејског питања била у томе што се за грешке усамљених и изузетних појединаца окривљује цело Јеврејство. Напротив, судећи по појединцима Јеврејство би могло и боље проћи од осталих народа.

Познајем знатан број Јевреја. Био сам с њима у разним пословним односима. По савести не могу да кажем да сам међу њима нашао већи број рђавих људи, него међ осталим народима и верама. Сретао сам са задовољством и тако исправне и добре људе међу Јеврејима, које и други народи у својим редовима имају и хоће број да им увеличају.

Не могу дакле да примим да су због грешака усамљених појединаца изазване многе оштрине јеврејског питања.

Не бих могао да примим као тачно ни тврђење да се „код других народа види живот како тече мирно и достојанствено као река у својем кориту”, док се код Јевреја „не види река која у своме кориту мајестетски тече, виде се само небројени сићушни таласићи”.

Иако су просторно расејани по свету, нису Јевреји историјски и духовно раздрузгани.

Ниједан народ сигурно нема тако величанствену историју, драму која траје непрекидно седамнаест векова, ниједан народ није свестан своје прошлости као јеврејски.

Ниједан народ није тако тесно повезан једном мишљу иако нема своје државе, иако је заборавио свој језик, иако је изменио чак и основу своје душе, као Јевреји.

---

[2] „Отаџбина” број 126, 13. август 1936.

Кад историјски и духовно чини такво јединство, значи да јеврејски народ чини једну изузетну органску целину.
Чини ми се, кад се већ говори о рекама других народа које величанствено теку, да се онда, с обзиром на улогу Јеврејства у животу свију цивилизованих народа, може с више права рећи: све се те величанствене реке уливају у јеврејско море.
А ту је, у ствари, и суштина јеврејског питања.
Знам, међутим, да ће утисак ових речи међу Јевејима бити ужасан. Молим их да буду стрпљиви. Надам се да ћу онима који буду хтели да приме истину, умети да докажем тачност овог свог тврђења.

***

Г. Дохањ вели у свом писму да је био на мом предавању у Новом Саду, а исто тако да је читао мој чланак „Дијалог с Јевејином", у коме сам, пре скоро годину дана, изнео своје мишљење о јеврејском питању „од тога, вели г. Дохањ, Ваше прекјучерашње предавање било је боље, дубље, искреније".
Узећу за основу овог одговора резиме тог новосадског предавања, кад је већ имало срећу да се г. Дохању допадне.
Казао сам тада, у Новом Саду, да је у XVIII веку извршена једна двострука револуција: економска и политичка. Нисам рекао и морална, а стварно је та револуција и морална. Рекао сам да је индивидуалистичка мисао у економији уродила капитализмом, у политици демократијом. Да додам сад, да је у области духовној уродила узимањем јединке за мерило и борбе за опстанак као средство напретка.
Ова трострука револуција уништила је и оборила дотадашње, организмима сваког народа прилагођене системе, економске, политичке и духовно-моралне.
Сваки народни организам излучио је из себе системе економске, политичке и духовно-моралне који су његовој психи, његовој средини и његовом начину живота најбоље одговарали.
Ова трострука револуција је те заштитне системе сваког народа у економији, у политици, у моралу, уништила.
На место тога дошли су нови системи који нису органски излазили из живота дотичног народа, већ под утицајем једне филозофске мисли.
Народима се чинило да им само ова револуција може донети добра. Изгледало им је да им дотадашњи системи сметају срећи. Чинило им се да их гуши нешто, да немају довољно ваздуха, да нису довољно слободни, ни уважени.
Али кад је револуција извршена, а нарочито данас, када су прва револуционарна пијанства већ давно прошла, онда се видело да су народи „прошли кроз истину".
У много чему што је претходило револуцији, народи су у свом осећању имали објективно право. Било је много привилегија, из којих је дух живота био давно ишчезао - много ограничења која су била већ изгубила свој смисао.
Али истина нема чврсту фасаду која би задржала човека да кроз њу не прође. Често се деси да се дође до истине и прође кроз њу, па је човек остави иза себе.
Тако је и овде било. Нису у револуцији исправљене неправде, заблуде и бесмислице. У револуцији су страдале органске заштитне основе човечанства цивилизованог.
У економији, место органске привреде, наступио је капитализам, владавина новца над човеком: човек служећа, а новац господарећа вредност.

У политици, место органске државе, наступила је демократија, владавина партија: држава служећа, а партије господареће вредност.
У моралу и духу, индивидуализам са материјализмом и атеизмом, са борбом за опстанак као законом друштвеним: владавина случаја и бесмислица.
У предавању новосадском, наводећи ово, утврдио сам: да је та револуција довела до садашњег претешког стања у свету.
Има људи, и то не од мале вредности, који у целој овој револуцији виде дело јеврејско, и то дело изведено доследно, по плану. Такво тврђење, признајемо, нема за собом потпуност непобитних историјских доказа.
Али данас сви народи осећају од те троструке револуције огромне невоље. И сваки народ отпочиње да мисли о томе како би изградио себи, како би поново изаткао заштиту у економији, у политици, у филозофији или моралу.
Кога народи налазе на свом путу при тим покушајима? Ко на разне начине омета остварење њихове замисли?
Налазе онај исти дух, што је сам дубоко побожан, био највећи поборник атеизма.
Што је сам дубоко националан, дао највеће поборнике за интернационализам.
Што је сам дубоко породичан, дао највеће критичаре брака и највеће хвалитеље распојасаности,
Што је сам дубоко конзервативан, био извор и оруђе највећих револуција.
Налазе увек дух Јеврејства.
Јеврејству је добродошао и систем капитализма, и систем демократије и систем индивидуалистичке философије.
А ови су системи разбили органско јединство сваког народа. Сви су народи разбијени. Живе „на својој груди”, у својим државама, нису расејани по свету, али су тако разбијени, да су чланови јеврејског народа, разбацани као плева по свету, много ближи један другом него ови што их са димом из димњака мешају.
А Јевреји имају изграђене своје заштитне системе. Док с једне стране руше духом својим, организацијама којима су опасали свет, новцем и новчаном организацијом, заштитне системе других народа, они сами имају свој религиозно-национални-социјални систем тако савршен, да су само тако они успели да одрже своју индивидуалност кроз толике векове тако суровог живота. Где су Мисирци? Где су Вавилонци? Где Персијанци? Где су Грци? Где Римљани? Сви су прошли. Прошли су победници - остали су побеђени Јевреји.
Не можемо рећи да су само гањања могла утицати на изграђивање овог јеврејског заштитног система.
„Приписивати ово само гоњењима и потреби самозаштите не би било тачно. Недостајало би стрпљење за самозаштиту кроз дугих четрдесет векова! Дојадило би се чувати себе толико времена! Најјаче цивилизације света нису се одржале ни за половину од четрдесет векова, губиле су своју политичку снагу и племенски облик. Није ту самозаштита главни разлог, већ једна идеја, која вуче, покреће и носи; нешто силно, светско и дубоко, о чему човечанство можда још нема снаге да каже последњу реч”, - вели Достојевски. - „Да је религиозан карактер у тој идеји пресудан нема сумње. Промисао над тим народом, под именом првобитног Јехове, наставља да са својим идеалом и својим заветом води свој народ непоколебљивом циљу - то је јасно”.
Али ми ништа немамо против тог самозаштитног система Јеврејства.
„Све што захтева човечанство и хришћански закон мора се учинити за Јевреје” - вели Достојевски.

Али и ми хоћемо себе да заштитимо. Народи то морају. Који народ то не успе, да изгради своје самосталне системе - пропао је.
И баш је у томе суштина јеврејског питања: што се дух Јеврејства томе ставља као препрека.
Неминовно је при томе да између духа сваког народа који тежи својој самозаштити и духа Јеврејства који му при томе смета - мора доћи до сукоба.
Тај сукоб, разуме се, може имати изглед мирног расправљања, а може ићи и до неправде, насиља и грубости - који су за жаљење и осуду.
Разумни људи с наше стране треба ово да избегавају, али и Јевреји треба да разумеју дубоке разлоге свог питања, па ништа са своје стране, ако им је могуће, да не чине да не би оштрину свог правог положаја осетили.
Иако су наши органи, на које се др Дохањ жали, наши, они не подлежу нашој цензури. Рекао сам већ да супротност, између духа јеврејског и духа народног који покушава да изгради свој самозаштитни систем, може узети разне облике: од мирног расправљања до грубости и насиља.
Ово што сам изложио у овом чланку гледиште је нашег покрета. Од тог гледишта не можемо одступити, јер представља наше истинско, искрено убеђење. Наши органи имају дужност да нашу мисао проносе, избегавајући оно што пристојност и човечност налажу да се избегне.

***

Г. др Дохањ је у свом Отвореном писму узгред дотакнуо и многа друга, врло интересантна питања. Довео ме је у искушење да и на њих одговорим, али то би нас одвело далеко од обима који сам могао дати овом одговору.
Да завршим.
Нема мржње према Јевејима код нас. Нити је сејемо, нити желимо да се развије.
Желимо само да градимо свој самозаштитни систем у политици, у економији, у моралу.
Желимо да и други народи тако ураде.
Али знамо, нажалост, да при томе наилазимо и морамо наићи, на препреке јеврејског духа. Њему данас користе ненародни системи капитализма, демократије, индивидуализма, материјализма и безбоштва. Он их брани. Отуда и сукоб.
Г. Др. Дохањ вели: други срећнији народи, који седе на својој груди, имају живот који тече мирно и достојанствено. Као река у својем кориту.
Јевреји то немају.
Ми немамо ништа против да Јевреји имају свој живот који ће да тече „мирно и достојанствено као река у својем кориту”.
Не само да немамо ништа против већ бисмо сматрали особитом срећом за остали свет, кад би јеврејска река била и највећа и највеличанственија и најмирнија река на свету.
Било би то добро и за Јевреје, - али било би још боље за остали свет, јер би престале величанствене и мирне реке осталих народа да се уливају у јеврејско море.

ЈЕДАН ГОВОР И ЈЕДАН ГЕСТ [3]

Слушао сам, као и многи милиони, говор Хитлеров од прошлог понедељника.
Али за разлику од многих који су то слушали, ја сам сваку његову реч спроводио кроз његово дело „Мајн Кампф”.
Нажалост, иако је Хитлер постао вођ Германије, и пресудни чинилац Европе, „Мајн Кампф” је читао релативно мали број људи, а још мањи је број оних који су то дело разумели и схватили да Хитлер долази у ред оних људи који не сматрају дозвољеним само просипати речи, не придавајући им бог зна какав велики значај, већ напротив сматрају да својим речима изразе праву и чврсту своју намеру.
За мене је било јасно да је Хитлер после огромне и генијалне инсценације, која има за поприште цео свет, а за жариште Нирнберг у Германији и Хеб у Чехословачкој, у том говору рекао да се не мисли задовољавати никаквим повременим решењима, већ само једним, да судетски Немци прићу Рајху, и да у том циљу он неће зазирати од рата.
Зе мене је било јасно да је Хитлер својом генијалном проницљивошћу утврдио да је за остварење постављеног, напред изложеног циља, сад дошао згодан час.
Он је успео Мусолинија да приволи на поделе сфера (Рим. Царство, Герман. Царство - граница Алпи). Италијанско друштво тиме није одушевљено било, напротив, са страхом гледа на германство и његову снагу, али Француска званична политика, побуђена масонством и секташтвом, није ништа учинила да то искористи, већ напротив, својим радом је још боље привезала Мусолинија до Хитлера. А то је огромна ствар за Хитлера највише због тога што му се сужава фронт, а тиме добија огромна маневарска снага ка истоку где је и територија коју он намерава за свој народ да заузме.
Италија за њега има и тај значај, што Југославија, чак и кад не би хтела, мора остати неутрална (видети наш прошли чланак).
При том, националистички принцип на коме је Хитлер толико инсистирао у овом свом говору, не треба узети у апсолутном његовом значењу, тј. не бори се и не мисли се борити Хитлер за остале народности, већ само за своју.
Али исто тако, ваља знати да се ни остали свет не би толико узбуђивао тиме што би 3,500.000 судетских Немаца припало Германији, кад би се само о њима радило, већ је узбуђење и противљење само зато, што се знају прави циљеви германске национал-социјалистичке политике, при чему је питање судетских Немаца само једно од претходних питања пре постигнућа дефинитивног циља.
Мусолини у свом врло важном чланку у *„Popolo d’ Italia”* додуше вели да би Хитлер учтиво одбио кад би ко њему понудио 3.500.000 Чеха. Али у ову реченицу ни сам Мусолини не верује, а Хитлер је никад не би рекао. Хитлер ће узети и туђе територије „ради одбране и исхране свог народа”. Друго је питање шта би он урадио са 3,500.000 Чеха, па бисмо и на то морали одговорити - али овом приликом морамо даље.
Слушајући Хитлера, имао сам јасан утисак да су његова кола потрчала, не обзирући се, на многе сигнале (о којима је он одавно, у поменутом свом делу и рекао да неће водити рачуна). А зна се да се о сигналима, и због себе и због других, мора водити рачуна.

---

[3] „Нови пут” број 33, 18. септембра 1938.

Хитлер је изванредан човек: генијалног ума, јуначке воље, апостолске чистоте и изванредне организаторске способности. Па ипак му нешто недостаје, јер би иначе морао видети сигнале, поред којих је протрчао.
Најмање је било очекивати после оног говора да утисак буде умирујући. Отуда су ме необично изненадили коментари и наше и стране штампе, која је тешила свет, „јер Хитлер није изнео никакав конкретни захтев". - Баш из те сам чињенице закључио да његов говор не даје места великој нади да ће се мир одржати јер ништа утврђено не тражи, осим што говори да ако се судетским Немцима не да задовољење, да ће им онда прибавити исто он.
Неки су после тога закључили да Хитлер не искључује мирно решење путем споразума, већ чак изгледа да на исто и упућује. Али то резоновање у ствари нема ослонца. Јер кад Хитлер додаје да ће он прибавити задовољење судетским Немцима, у крајњој линији, онда он тиме у исто време онемогућује споразумевање.
Слушајући тај говор Хитлеров, могао је сваки човек, који би се пренео мислима у судетске крајеве, да замисли какво ће лудо поуздање да пробуди тај говор по трговима и улицама, где су окупљене судетске масе слушале Хитлерове ватрене речи, и могао је одмах предвидети крвав биланс тог одушевљења, јер ни ниједна умирујућа реч није с његових усана те ноћ дошла. А исто тако је сваки могао знати да ће сваку мртву главу судетску и сваког рањеника, - чега неминовно мора бити у тако изазваном расположењу - Хитлер узети као нов аргуменат за подизање гласа „против чешких угњетача". А одатле до рата има мање од корака.
Отуда је право чудо, како су коментари Хитлеровог говора могли наћи да тај говор оставља доста наде да до рата ипак неће доћи.
Одлучна воља Хитлерова, јасан циљ који је давно поставио и од кога није одступио, изванредно повољна ситуација Немачке, дошла услед Хитлерове личне снаге, одушевљења народног и раслабљености противника - а нарочито привезаност Мусолинијева и утврђена линија на западном фронту, све то заједно, заједно са врло згодним изговором о угњетавању 3,500.000 Немаца од стране 6,000.000 Чеха, све то гони Хитлера да буде безобзиран у ходу који је управљен циљу и који треба да доведе до дефинитивног постигнућа његовог.
Зато сам, слушајући га, видео својим очима визије рата, чуо његову страховиту грмљавину, гледао већ пожар и пустош. И био свестан да ћемо то ускоро и телесним чулима све видети и чути.

***

А када се сутрадан показаше нареди у Судетским крајевима, и услед тога дође до опсадног стања тамо, па до Судетског ултиматума, онда и остали видеше да је мир на издисају.
И као што свештеник иде са Св. Причешћем, као последњом помоћи, упути се стари Чемберлен авионом Хитлеру у Бергхтесбаден да покуша да мир спасе.
Убеђен сам да Хитлеру то није било пријатно. Генијални инсценатор и драматург, све је предвидео и сваком дао неко место у драми огромној у којој и сам игра главну улогу, али за милосрђе ту није никакву улогу предвидео - за оно милосрђе, што апостол Павле љубављу назива - без кога човеку не вреди ако и све језике, и људске и анђелске, говори, и има сва знања и све тајне - па чак ако и све имање своје разда другоме, и тело своје да да се сажеже, - јер је без љубави „као звоно које звони и прапорац који звечи".

Верујем да се морао намрштити. Хитлер није празан човек, па да пред ласкавом посетом заборави на своје животне задатке. Отуда и долази да се мора закључити да му та непредвиђена улога у драми коју режира није могла бити пријатна.
Јер пун интуитивне моћи Хитлер је морао остати не да се сад његова улога засењује изненадном појавом пуном љубави хришћанске старог и моћног председника Чемберлена, већ се једна према другој истављају Сила и Љубав у једном тренутку, особито осветљеном трагичном светлошћу.
Тиме што сам за Чемберлена рекао да је пун хришћанске љубави, нисам ни мало хтео, као што нажалост политички људи обично то мисле, да кажем да тај гест нема високог и дубоког политичког смисла. Напротив! Љубав којом је стари председник Чемберлен био испуњен и омогућила му је гест особито плодан по политичким последицама.
Јер се тиме Хитлерова одговорност пред Богом, његовим народом и целим светом јасно подвлачи. А то има, понављам, особито дубоких политичких последица.
Та појава руши Хитлерову инсценарију. То не значи да она руши и његове намере. А то не. Сигурно не. Само навикао да велике ствари не ради без одговарајуће сценарије, Хитлер овде овим Чемберленовим гестом бива у томе пометен.
Верујем да Чемберлен неће успети својим гестом. Он не може Хитлеру пружити оно постигнуће циља које је он себи давно поставио, још пре 12 година, а чије му се остварење сад изгледа, омогућује. А Хитлерова хладна и гвоздена логика, воља уперена ка постигнућу циља, његов искључиви, неограничени и апсолутни национализам не дозвољавају му да се замисли пред одиста несвакидашњим гестом који је Чемберлен 14. септембра извршио.
Као и многи, којима, поред свију изванредних дарова којима су обасути, ипак нешто недостаје, Хитлер ће вероватно проћи и поред овог сигнала, који је љубав, у последњем тренутку, пред њега изнело.
Осим, ако потреба да погоршање сценарија дотера, не примора Хитлера да расплет своје игре одложи за коју недељу или који месец.

***

У чланку, „Опасне заблуде” указао сам, да је Хитлер одустао у мају месецу од напада на Чехословачку не од страха од делимичне мобилизације Чехословачке војске, а још мање од непостојеће тада претње совјетске, већ зато, што му се у рат са Енглеском није улазило.
Он је покушао да Енглеску умири, како би му оставила одрешене руке у Средњој Европи и на Истоку, отуда мисија капетана Вајдмана, који је ишао с понудом за закључење ваздушног пакта о ненападању - страх од кога Енглеску данас тера да себе више не може сматрати да је острво одвојено од Европе, као што је то било пре проналаска и усавршавања аероплана. Али та мисија није успела. Енглези нису могли бити успокојени. Исувише су добро, у свом позитивизму запамтили, а уговори у данашњем стању ствари мало вреде.
Чим је то видео он је имао да бира: или ће остварење свог циља напустити док Енглеска не дође у какав тежак положај, а тада и ову садашњу изванредно повољну прилику напустити, или насупрот и Енглеској, ући у неминовни рат. Хитлер се приволео овој другој ствари - али је зато приступио утврђивању своје линије према Француској, подизањем у дубини од 50 километара петоструке утврђене линије.

И чим се решио на то, он је дао мобилисати стотине хиљада радника поред знатног ефектива обавезне службе рада и неколико дивизија редовне војске. И цела та војска огромна бацила се на форсирани посао, тако да ће по његовим речима, та утврђена линија бити готова до пред зиму.
Тиме он парира опасности напада француско-енглеских трупа и добија могућност да огромним снагама брзо постигне огромне циљеве.
Не верујемо да су то у питању само судетски Немци. Кад једном уђе у рат Хитлер ће из чисте економије гледати да ту оствари и остале циљеве.
А то ће довести до две ствари:
До обимнијег судара с једне стране:
и до увлачења и других сила, осим непосредно заинтересованих, у рат.

ДВА ГОВОРА [4]

Хитлер је говорио поново у понедељак, 26. септембра, овог пута у Берлину.
Све оно што смо рекли већ раније о њему остаје и даље, - и све што смо рекли о односу његовом према чехословачком проблему остаје и надаље.
Генијални инсценатор и драматург је не онако како би одговарало објективној и општој истини (коју он и не признаје) н и п р а в д и (исто тако), ни лепоти - већ како му треба ради постигнућа постављеног циља.
И зато његов говор, и онај у Нирнбергу, и овај последњи, треба само кроз постављене циљеве Хитлерове политике ценити, а не ни кроз истину, ни кроз правду, ни кроз лепоту.
А како огромна већина људи (и то сентименталних, па чак и таквих који управљају државама и народним судбинама) не знају ово, то они говор Хитлеров нису у стању разумети.
И овде су коментари сутрадан били очајно глупи: „Хитлер није затворио сва врата!" По мишљењу тих глупака или непоштењака, што управљају светским „јавним мишљењем" Хитлер би затворио сва врата тек кад објави рат и каже: од овог тренутка сам у рату. Али Хитлер, разуме се, иако је рат решио, и одредио му два почетка, и све што за тим долази, није луд да тако „затвори врата". Он зна да ће рата бити. Он га жели под садашњим приликама, најповољнијим за свој народ, с обзиром на постављене циљеве. И зато што зна каквих све глупака има на важним местима у свету, и говори тако да изгледа као да „оставља отворена врата".
Да Хитлер жели рат, под садашњим приликама, доказ нам је:
а) Што не прима Чемберленов предлог - који у највећој мери, скоро потпуно, без рата, предаје судетске Немце Рајху.
б) Већ место тога даје свој противпредлог којим одмах узима за Рајх и више него што је Чемберленов предлог нудио, не дајући при том гаранције за даљу безбедност остатка Чехословачке, које су гаранције саставни део, неодвојни, Чемберленовог плана.
в) А знајући да то ни Чехословачка примити не може, нити ико може тако штогод од ње тражити, он оставља рок до 1. октобра у коме треба да се без дискусије то прими.
г) При том, пред свој народ он не износи стварно стање, већ непрестано, као да је то у спору још, износи питање судетских Немаца, која му и сама Чехословачка пристаје да уступи, и не износи да је он, у међувремену између првог састанка у Бертестгадену и другог у Годесбергу, проширио свој захтев,

[4] „Нови пут" број 35, 2. октобра 1938.

под утицајем Мусолинија, Мађарске и Пољске, најављујући да ће Рајх гарантовати границе преостале Чехословачке, ако Пољска и Мађарска на то пристану.
д) И док је цео његов говор своме жестином и бесом уперен на Чехословачку, он је обазрив и благ према Француској и Енглеској.
Две последње околности пажљивог слушаоца и мислиоца морале су фрапирати.
Готовост послужити се неистином, као средство у Хитлеровој пропаганти у Немачкој огледа се у ономе што смо изнели под г). Кад би се друкчије радило, онда би морала цела истина да се каже, а Хитлер је истина као вођ Немачке радничке национал-социјалистичке партије исту рекао у „Мајн Кампфу" пре дванаест година, али је сад не би могао ни смео рећи као Вођа и Канцелар Рајха. Зато се износи неистина у чехословачком проблему.
Треба немачки народ огорчити, учинити да Немци буду као љуте гује зато што Бенеш не да 3,500.000 судетских Немаца већ хоће и даље да их угњетава, а то крије разним обећањима, у које се, „као ни све друго" што је обећао, не може веровати.
Хитлер би исто то постигао код свог народа кад би изнео ц е л у и с т и н у, не само о чехословачком проблему, већ онако како је то радио у „Мајн Кампф". Али тада би истина имао уза се све Немце, али против себе не би имао само Чехословачке, већ и многе друге народе, о чијој се судбини ради. И зато он говори само о Чесима и Бенешу, - али не онако како је стварно, јер би масе остале запањене (па зашто онда рат), већ онако како би масе примиле рат као дело правде.
Ненападање у последњем говору на Енглеску и Француску је карактеристично. Многи ту виде та отворена врата. А то значи нешто сасвим друго. Зна Хитлер да ће (Енглеска и Француска) ратовати, ако он нападне Чехословачку (и зато је и подигао Сигфридову линију према западу), али их не напада, већ непрестано истиче да он од њих ништа не тражи, већ тражи само судетске Немце од Бенеша и Чеха. А не напада их не зато што би хтео да остави „отворена врата", јер зна да су стварно сва врата затворена, већ зато што је и то потребно „ради пропаганде" - која у његовој странци и Рајху игра огромну улогу, као што се може видети. Потребно је да, кад сутра Енглези и Французи ипак зарате, цео немачки народ цикне као рањен лав: „Па шта хоће ти Енглези и ти Французи? Зашто су нас напали? Не даду нам живети! Е па кад је тако, туђи ћемо се, али ће нас запамтити!"
Али и после тога говора, врло многи - и опет интелигентни људи - не верују у могућност рата. Говоре: „Ама није Хитлер полудео. Па 1918. година треба да га је нечему научила. Зар он не зна шта су Енглеска, Француска, Америка, Русија?"
Са свог гледишта Хитлер је у праву. Друга је ствар да ли је само то гледиште тачно. Ми смо о томе већ писали и доказали његову нетачност („Наш национализам", „Један говор и један гест"). Али засад се мора рачунати са Хитлеровим гледиштем. Он зна своју снагу и слабост друге стране.
1. Његова је снага кинетичка, а снага друге стране је потенцијална. То јест: он оно што има може ставити одмах и одвећим делом у покрет. А они други имају далеко више од њега, али док они то све развију, он је далеко јачи од њих, он се нада дотле повољном исходу сукоба по себе.
Он је своју земљу скрпио сву у једну мисао, вољу и одушевљење, опремио је и извежбао. Они други су несрећени, раслабљени и без одушевљења.

2. Цела та снага (осим Совјетије) налази се на западном фронту. А он тамо за сад нити хоће, нити треба да иде. Он иде на исток. А ту је његова снага б е з в и д љ и в о г равног по снази противника.
И кад се снага његових противника развије, нема изгледа да ће се употребити на истоку, а на западу ће он остати иза Сигфридове линије у дефанзиви колико хоће.
Освоји ли на истоку што је себи за циљ поставио, он може рат издржати и више него друга страна.
То није као 1914. године, јер је тада на истоку постојала огромна снага Русије - које сада нема - и која у овом сукобу може играти, и ако се умеша, највероватније само улогу помагача авијацијом и другим материјалом.
Зато је Хитлер у праву. Стојећи на гледишту апсолутног национализма, непостојања објективне опште-човечанске истине и правде, Хитлер зна само за немачку истину и немачку правду и сматрајући да је немачка раса највећа људска вредност, он иде за њеном супремацијом, надмоћи, у свету, и то првој њеној етапи: „прибављање немачком народу, за број његов од три стотине година, довољно територије за одбрану и исхрану његову".
Његово тврђење да кад се реши то питање (судетско), да ће то бити „последњи територијални захтев Немачке у Европи", тешко је примити, - јер се против тога борио исти Хитлер, дванаест година млађи, пишући своје већ толико пута овде истакнуто дело „Мајн Кампф". Ако би то било тачно, онда би значило да Хитлер неће даље на исток да обезбеђује Немачкој потребне територије, већ ће у колоније. А то би свакако мање мирило Енглеску и Француску. Он је пак, у овом делу рекао, да Рајх стиче морално право на колоније тек кад освајањем оног територија на истоку буде засићен, да нема више могућности ни потребе да иде у том правцу, даље. Како засада то није још случај, мораћемо више веровати Хитлеру из „Мајн Кампф" него вођи и канцелару Рајха, утолико пре што постављене задатке у овом свом делу од пре дванаест година, Рајх под његовом управом, стално и непрекидно једно за другим постиже.
Према томе, можемо са сигурношћу (изузев нарочитог непредвиђеног - мешања Божије милости) закључити да је рат између Немачке и Чехословачке неминован (осим ако Чехословачка не прими све постављене захтеве).

***

Говорио је и Чемберлен синоћ, 27. септембра.
Говорио је кратко, из свог кабинета, не пред великом масом и скромно.
И док је Хитлер говорио у Спорт-Палас-у, по речима Гебелсовима - у целој Европи и целом свету, дотле је Чемберлен говорио „људима и женама у Великој Британији и у Британској империји, с тим да ће ме можда слушати и у другим земљама".
Његов говор је био топао, озарен љубављу, и испуњен страховањем. Али говор државника он има велику политичку садржину.
Он на обазрив начин, сходан духу енглеском и енглеског језика, он руши реинсценацију Хитлерову, коју је Хитлер, после Нирнберга и посете Чемберленове од 14-IX био принуђен створити. Он ствари поставља на своје место. Он утврђује да је свој предмет и план направио после разговора у Берхтесгадену, и на основу захтева тада му од Хитлера изнетих, и износи своје изненађење у Годесбергу, кад је видео да је основа, на којој је план радио, измењен. Он разуме да чехословачка влада није у стању прихватити услове, које је Хитлер поставио у свом меморандуму.

Па ипак због Чехословачке Енглеску он не може увући у рат. Али ће Енглеска у рат ући, поводом Чехословачке, ако се у том питању буде доказало „да је ма који народ чврсто одлучио да приграби превласт над целим светом, застрашивањем и силом”.
Он налази да је Судетски спор у начелу решен, и зато налази да „изгледа скоро немогуће да ће такав, у начелу решен, спор моћи бити узрок рата”.
Отуда, ако до рата дође, није дошло због спора о судетским Немцима, већ свакако због нечег другог.
А то друго, што Хитлер није рекао, да га у рат гони, а тамо га води, (а то ће се доказати ако до рата дође), јесте воља да се „приграби превласт над целим светом застрашивањем и силом”.
А тада, иако Чемберлен сматра да је такав став који до рата доведе „неразуман”, иако је Чемберлену сукоб међу народима мрзак, наступило би за њега уверење да народу који такву превласт хоће да приграби, треба дати отпора, пошто „под таквом превлашћу не би могли живети народи, који верују у слободу, пошто живот под таквом превлашћу не би био вредан”.
Чемберлен би, вели, и по трећи пут посетио Хитлера, кад би мислио да би то било „ма од какве користи”. Али у овом тренутку, продужује, ја не видим шта бих могао даље кориснога „да учиним у правцу посредовања”.
А има извесне ствари које бисмо могли и требали да учинимо код куће, јер су потребни „добровољци за одбрану од ваздушних напада, за ватрогасне чете, за полицију, као и за копнене војне јединице”.
Говор је у свој својој једноставности величанствен. Величанственост му даје трагичност тренутка, као и личност човека који је одиста све учинио да не дође до рата.
Најтежа оптужба против Хитлерове Немачке, кад се буде утврђивала одговорност за нови рат, биће сведочанство Невила Чемберлена дато у овом говору.

***

И тако по свој прилици, из ова два говора излази, изузев непредвидљивог, да ћемо још можда крајем недеље имати рат.
И то не само између Немачке и Чехословачке. Сигурно је да ће се у то одмах умешати Француска и Енглеска. А с обзиром на говоре Мусолинијеве и Италија.
Хитлеров рачун је добар, чак и одличан, то га у рат сад и гони.
Само „протрчао је поред сигнала”, он, борац против Јевреја и марксиста, и не слути какву игру корисну по интересе јудео-комунистичке, он овде игра.
Али о томе ћемо други пут, ако Бог да.

***

Завршиx овај чланак, па ми јавише да је, на иницијативу владе Рајха, сазвана 29. септембра у јутру конференција Хитлер-Мусолини-Чемберлен-Даладје.
Ову конференцију сматрам само покушајем Хитлеровим да поправи утисак који је морао имати Чемберленов говор. Не изгледа могуће предвидети стварне користи по светски мир од овог новог састанка.
Тешко је веровати да ће Хитлер одступити од свог гледишта и захтева. Немогуће је веровати пак да ће Енглеска и Француска примити гледиште Хитлерово. Мусолинијево присуство може да изазове нове проблеме уз нерешени Чехословачки, али то би опет Хитлера одвело новим одлагањима. Он

би и могао чекати само ако би веровао да ће то одлагање да му донесе и веће користи. А то опет не изгледа да ће моћи Енглеска и Француска примити.

ЈЕВРЕЈИ У ЈУГОСЛАВИЈИ [5]

Доспела ми је до руку једна интересантна књига. Наслов ове књиге је: „Јевреји у Југославији и Бугарској". Написао ју је Љ. Космер, а издата је 1931. г. У предговору писац каже да је статистичке и друге податке за ову књигу, поред званичног пописа становништва из 1929 год. узео у главноме од рабинера и разних јеврејских установа. У ту сврху писац је посетио сва важнија места у нашој држави и на лицу места покупио потребне податке.

Из овога јасно произилази, да је књига написана помоћу самих Јевреја и то по свој прилици не само моралном, него и материјалном. Књига је дакле написана повољно, а не контра Јевреја. Ово наглашујемо из разлога, да нам се, при цитирању извесних података из те књиге, не би пребацило ма какво антијеврејско расположење.

Ми ћемо се у низ чланака на основу ове књиге позабавити са Јеврејима у Југославији са намером да прикажемо у правој светлости моћ, значај и улогу Јевреја у Југославији и да отворимо очи многим неупућенима, који нашу борбу противу Јевреја називају непотребном, неважном, па чак и донкихотском из разлога што су Јевреји у овој држави најмања и по њиховом мишљењу толико безначајна мањина. (Јевреји у нашој држави сачињавају свега 1/2 одсто целокупног становништва), да они по своме броју не представљају никакву опасност.

Када би у нашој држави број људи био од пресудне важности онда би горње резоновање било потпуно на свом месту. Али нажалост у данашњем либерално-капиталистичком поретку, који је у пуној снази код нас, број људи не игра скоро никакву улогу. У таком поретку највећа сила је капитал. Што је капитал већи, тим је моћ његова већа. Крупни капитал је фактор који ведри и облачи, дрма и господари, а људски број је мала и слаба играчка у његовим моћним рукама, који је само зато ту да за мрвице, бачене са богате трпезе прождрљивог и незаситог крупног капитала, ринта и ради, кулучи и да са сопственим трудом, знојем, муком, као најобичнији роб, све више и више повећава и гомила ту страшну неман, од које он ништа нема.

Када ствари овако поставимо, а оне се у данашњем поретку једино овако могу и поставити, онда значај и моћ Јевреја није ни изблиза тако незнатна и безначајна. Јевреји у овом случају, не да су безопасни и да су на последњем месту, него напротив Јевреји у нашој држави, иако по броју најмањи, заузимају у погледу капитала прво место и то не само испред осталих мањина, него и испред самих Југословена.

Значај и моћ налази се баш у том њиховом малом броју, а огромном капиталу. Јер што је већи капитал, а што је мањи број људи који тим капиталом располажу, тим је снага и сила тих људи значајнија и већа и тим већа може бити и опасност која заједници прети.

А да та јеврејска опасност по наш народ постоји, то је данас већ и слепом јасно.

Грамзивост и похлепност Јевреја за златом и земаљским добрима довољно је познато широм целог света. Да би до тога дошли они средства не бирају. И најнеморалније и најгадније средство добро им долази. Лажно књиговод-

[5] „Нови пут", број 2, 13. јануара 1938. године.

ство, лажни биланси, прикривена избегавања обавеза, подмићивање, корупција, фалсификати, обмане, преваре, шверц, па чак и рафиниране пљачке и злочини све они то употребљавају да дођу до свога циља.
Није ни чудо што су употребљавајући онаква и слична средства, а за вршење ових налазе чак и „моралне основе" у својим верским књигама: Талмуду, Сулхан Аруху и другим, успели потпуно у своме циљу и загосподаривши целом Југославијом, у којој су они најмоћнији и у којој се они из тога разлога осећају најбоље у читавом свету.
Банкарство, индустрија, велетрговина све се то огромним делом налази у њиховим рукама, а то значи толико да читав народ кулучи за њих. Колика је њихова моћ у Југославији, то најбоље карактерише изрека која потиче из самог народа, а у којој се каже: „Када Јевреј продаје нешто, он одређује цену, а када купује опет он одређује цену". Овим речима, мислимо, није потребан коментар.
Да све ово што овде наводимо нису обичне приче и бајке, него на нашу највећу жалост језива стварност, доказаћемо у низу чланака подацима, које узимамо из јеврејских извора.

„БИЋЕ ПЛАЧ И ШКРГУТ ЗУБА" [6]

Неизмеран је дух, али све што он није измерити се може. Безпросторни и невремени, обухвата и простор и време. Нематеријалан влада материјом.
И ту је огромност духа „глупи деветнаести век", како га је крстио један живи француски борац, предвидео; тријумфовали су током његовим и почетком овога века доктрине и стремљења, која су проглашавали сасвим супротну мисао о супремацији, о надмоћи материје над духом.
У име те немогуће теорије о надмоћи материје над духом, која је добила облик религије, направљена је Русија, пре двадесет година револуција октобарска и ето она, у крви, ропству и глади траје непрестано.
Али баш тај „експеримент" је показао снагу духа над материјом.
Јер како би иначе у Совјетији, свет подносио немогуће материјалне услове живота, кад не би мисао и дух били јачи од материјалног.
И зато сваки човек који о неизмерној вредности и снази духа не води рачуна, не само да занемарује огромни извор снаге и полугу сваког великог дела, већ баш услед тога мора бити и остати мали и слаб.
Обрнуто стоји с оним који не занемарују снагу духа. Који је негује, бди над њом, одстрањује све што би да је умањи, остварује услове за његово повећање.
И са народима је тако. Пропадају народи који дозволе да им дух ослаби. „Слабост духа" обара царства, епохе и светове, „снага духа" уздиже царства, епохе и светове.
То је огромна истина. Исписана не словима ма каквим, већ свим што око нас видимо и свим што је у нама самима, и свим што нам је претходило, и свим оним што сад доживљујемо.
Није могуће будним оку не видети је. Није могуће не прочитати је.
Али жива „кожа" то прочитати не може. Само опет дух будни може то схватити.
„Жива кожа" сриче факта као дете слова, али „жива кожа" не може из тих факата да састави и очита стварност, као што ни дете, ма колико пута да чи-

[6] „Нови пут", број 11, 3. априла 1938. године.

та слово по слово, што не може да очита реч, већ му остане чудно, туђе и неразумљиво оно што је прочитало.
Једно су факта, а друго је стварност,
Једно су слова, а друго је реч.
Свој ће међу своје схватити. Што „жива кожа” не може, то ће дух проучити и пронаћи: у свему што види око себе огромну снагу духа.
А „жива кожа” срицаће факта, а огромну стварност духовну, свемоћ духа над свим што дух није, неће и не може.
Отуда је само могуће да и поред таквог неизмерног значаја духа, отуда је само могуће да је у веку који се хвалио сувереним „знањем” и „напретком” тако огромна заблуда о свемоћи материје над духом владала.
И отуда је, ходећи у таквој заблуди, по таквом мраку, човечанство и доспело до таквог хаоса, до ове беспомоћне ситуације, ситуације, у којој се сад налази.

***

Али да ли је то само од себе дошло? Да ли је човечанство само собом дошло у такво стање?
Свакако да је оно својим греховима било одређено за плен заблуде.
Речено је: „саблазан мора доћи, али тешко оном кроз кога саблазан долази”.
Преко кога је саблазан дошла? Ко је агент заблуде?
Чудновати јеврејски народ.
Он који носи књиге старе неколико хиљада година изнад своје главе као највеће светиње и из којих, на свакој страни, у сваком реду, у свакој речи стоји написано да дух влада светом - избацио је из свог срца и своје душе у свет мисао да је материја јача од духа - да је свет материјални поприште борбе и могућности победе, а дух слабачка светлост која само помаже човеку у тој борби.
Јеврејски народ је био тај канал кроз кога је та мисао - не дошла у свет - већ завладала светом.
И Јевреји то нису учинили ни добронамерно, ни случајно.
Нису случајно, јер је цео низ напада на дух дошао с њихове стране. (Маркс, Енгелс, Ласал, Фројд, Адлер итд.)
Јер су све учинили да та њихова мисао не остане нека усамљена кабинетска мисао, искључива својина неколицине високо развијених интелектуалаца, већ су напротив све учинили да се популаризује, да завлада масом, да завлада њеном душом - другим речима, да да практичне резултате.
А није добронамерно, јер сам јеврејски народ остао је веран својим књигама, верује да дух влада светом, да говори кроз пророке, да им је предсказао патње и гоњења и обећао владу над целим светом, обећао „да ће Израиљ пасти све народе”.
Другим речима, Израиљ је од ове материјалистичке концепције, од теорије да је материја све, а дух само једна епизода у њеном развићу, Израиљ је од те теорије направио извозни артикал за остали свет, а нарочито за хришћански.
И тако видимо да је благодарећи владавини материјалистичке мисли, свет хришћанства ослабио - затрчао се за материјом, а духа се одрекао, дух пренебрегао, - и дошао у беспуће, у немоћ.
И видимо да је та мисао ушла у свет и завладала њим кроз израиљски дух.

А знамо да сам израиљски дух, интимно, предано, не само да верује, већ живи, издржава све патње и невоље које пролази и оне које ће проћи, благодарећи уверењу да васељеном и народима дух управља.
Значи, Израиљ је сачувао за себе дух као извор снаге, а другима, нарочито хришћанским народима, тај дух као извор снаге одузео.
Значи, Израиљ је лукаво мреже заплео да помоћу њих ослаби хришћански свет.

***

Али „ухвати се лукави у своје мреже” и Израиљ се ухвати у њих.
Велике га муке и прогонства и патње чекају!
Питаће се деца њихова, с паметним дечијим очима: „шта смо то скривили?”
Неће добити правог одговора. Говориће им стари Јевреји, једни да кроз то Израиљ мора проћи да би он светом завладао, а други, да је то мржња хришћана, завист њихова, правда њихова.
А прави одговор је само један: „Ухвати се лукави у своје мреже”.
Много лукавство штети.
Јер једно време помаже, али кад се претера, онда се очи у преварених отворе широм и тада, тешко лукавоме.
„Биће плач и шкргут зуба”...

ЈЕДНА ПОУКА И ЈЕДНА ПОРУКА [7]

5-IV-1942. г.

Изгледа ми да су главну победу Јевреји однели над хришћанском Европом онда када су успели да убаце (прво као случајно, а после као систем), мисао да је главна полуга свију људских збивања економика, те да од ње зависи политика и етика и естетика па чак и религија.
Европа се полако одвајала од једино тачне мисли да је управо обрнут поредак у људској историји. Добра техника зависи од добре политике, а ова од доброг духа и морала. Европа се одвајала од мисли која је омогућила духовно уздизање, културну, политичку и економску надмоћ овом азијском полуострву над осталим континентима, расама и религијама. Европа је тиме оставила истину којом ја порасла, и ушла у заблуду која је значила почетак њеног сумрака. Драма савременог човечанства, о којој сам толико писао, не би лукавом Редитељу овако успешно пошла за руком, да Европа није прво ред у мислима својим изгубила и неред ту унела, узимајући сасвим погрешно оно што је пресудно за неважно, а оно што је мање важно за пресудно.
Да су Јевреји баш то хтели, доказ ми је не само што су они увек били на челу сваког таквог покрета који је то за циљ имао, већ и нарочито, што сами Јевреји нису постали плен ове заблуде. Материјалистичку философску мисао су Јевреји као отров у хришћанско друштво убацивали, али сами се њом, као народ, нису тровали. Они су остајали сами непоколебљиво на старом свом веровању да светом и историјом управља дух, а не материја.
Замислите два човека који треба да путују у једно место. Обојица иду тамо с намером да закључе велики неки трговачки посао. Само први је уверен да нико други осим њега самог тај посао неће добити, а не зна да други путник

[7] „Наша борба”, бр. 31, 5. април 1942; Објављено и у: „Народни пут”, стр. 65-70.

иде у истом циљу тамо, зна намеру првог и верује да ако стигну обојица тамо да ће посао припасти првом. Да би првог у томе омео, он се стане вајкати пред њим како воз за то место касни читава два сата. Затим попушта и друге плаћене људе који то исто пред првим тврде. Први путник у то поверује, па одлази са станице да свршава друге своје послове. Други путник, разуме се, знајући тачно кад воз полази, ускаче у воз на време, стиже без конкуренције у оно место и посао остаје на њему.
Тако су Јевреји с нама хришћанима европским поступили. Причали су нам сами, а налазили и друге од наше крви и вере, плаћене на овај или онај начин, лажне сведоке и вештаке који су нам тврдили ону лажу о премоћи материје над духом, а сами се држали истине о надмоћи духа над материјом. Из тако убачене лажи завладала је Европом заблуда материјалистичка и она је дала у руке јеврејству господство и у економији, и у политици, и у духовном погледу, јер ми већ поодавно задоцњавамо за воз, а они, знајући тачно време, стижу увек на време свуда, те ми зато губимо првенство, а они увек стигну да нам га испред носа однесу.
А ми смо зато (о чудног ли слепила!) решили да узмемо тог свог подлог конкурента за редитеља целог нашег живота, видевши у сталном порасту његових успеха само доказ његовог талента и вредноће, а саму обману паклену његову не само да нисмо видели већ кад би нам је когод открио и доказао ми смо били у стању да му у очи скачемо.

***

Ову истину, на коју су се пред нама Јевреји тако били окомили, а за себе је чували и по њој се управљали, истину о надмоћи духовног над материјалним, потврђује и разум људски и људско историјско искуство.
Где год ту истину да ставимо на испитивање, свуда ће се, по свима ширинама и дужинама географским по свима расама и верама, свуда ће се показати као истина, а супротна тврдња, она о надмоћи материје над духом, показати као заблуда.
Па ипак и злонамерни и многи добронамерни ће застати пред оном јеврејском измишљотином. Она ће им се учинити „научнијом”, „реалнијом”, - а она истина потврђена вековним искуством свију народа па и самих Јевреја (и пре свега њих самих), она ће им се учинити мутном, фантастичном. Има чак и познатих антисемита и националиста свију народа који ће разбијати јеврејске главе или излоге њихових радњи, а сами ће ипак стајати на овој од стране Јевреја удешеној за нас хришћане философској платформи, да је материја надмоћнија над духом, потпуно несвесни да тиме управо они главну полугу јеврејске владавине у свету у целости одржавају, а тиме су јој и сами бранитељи, ма како изгледало по оштрини њихових антисемитских речи и гестова да су јој непријатељи.
Јер овом поганом обманом Јевреји су:
- смањили духовни потенцијал Европљана, погрешно упутивши сав напор света материјалној култури;
- направили збрку у мислима нашим, дајући нам последицу за узрок и узрок за последицу, тако да смо заборавили да се погрешке технике лече не само техничким, већ и политичким мерама, а погрешке политике лече не само мерама политичким, већ и етичким и духовним - а обрнути пак ред да остаје без резултата општег и трајног услед чега се хаос у европском друштву повећава;

- предусловили распад и расуло европске породице и нације, јер упутити свет материјалним (кад су већ материјална добра ограничена), према духовним, (која су неограничена и неисцрпна), то значи упутити индивидуу у породици и нацији на грабљење, а грабљење води унутрашњим борбама, па тиме и распаду и расулу породице и нације.
Разуме се, себи Јевреји нису, као што смо напред навели, нашкодили, њихова породица је остала чврста, њихова нација чврста, - код њих није било збрке у мислима (они су знали кад тачно воз полази), - њихов духовни потенцијал није опадао, већ је растао.
А ми смо дошли дотле да смо се међусобно омрзли, један на другог мрко погледали, и као појединци и као народи, - само Јеврејин је стајао изнад хаоса, уважен, моћан, миран.
Сваки Европљанин је знао за груби империјализам бар једног европског народа. Али империјализам јеврејски ко би се усудио да нападне, тај би још од разјарене нејеврејске европске масе могао бити и каменован.
И ту и лежи главна опасност јеврејског империјализма, што нико није тако истински био близу владавине над целим светом као Јевреји, и нико није успех такав био у стању да постигне неосетно као Јевреји. Прави вештаци у операцијама без бола! Чак је нејеврејска жртва готова да се да убити да би одбранила Јеврејина од „подле клевете" коју је Јеврејину нанео њен рођени брат, док је то права истина баш, а не клевета.
Али ако је то истина, па још и искуство свију народа то као истину потврђује, како онда да се то не прими? Зашто се нејевреји Европе онда једнодушно не окупе око те истине, која је некад била основа европског живота и надмоћи европске над осталим континентима, расама и религијама?
На ово одговорити лако је ономе ко зна да није довољно да се једна истина објави па да је људски разум прими. Изгледа да се сам људски разум ту последњи пита. Изгледа као да се нешто прима као истина изван разума, што кажу у срцу, а после тек кад смо се одлучили да нешто за истину примимо, разум наш прибира и даје и сам разлоге којим правда ту нашу одлуку. А ово ме је давно и навело да разум назовем адвокатом који на одлуку да се парница води донету изван њега даје накнадно доказе и разлоге како би то оправдао.
Отуда је давно примећено да према објављеној истини људи заузимају тројаки став. Једни је примају, други су према њој равнодушни, а трећи се боре против ње.
Који ће пак бити случај то не зависи од разума већ од срца (пошто не знамо како тачно треба назвати то „надлежно место") човечијег. Један ће се одлучити за истину, ако је „чиста срца", други ће бити равнодушан, ако би пријем истине захтевао од њега жртве које он, према стању свог срца није у стању поднети, а сама истина ни иначе нема привлачности за њега, - трећи ће се борити против ње, ако би пријем истине захтевао болну промену његовог живота иако га сама објављена истина међутим себи привлачи.
Отуда објављивање и доказивање истине не може се посматрати само с гледишта људског разума, већ целог људског бића које у примању или одбијању учествује свим својим психолошким моћима, а не само разумом.
Отуда у нарочита времена, као данас, разбукталих страсти и појединачних и колективних, да ли је нешто истина не може се судити према томе колико је људи нешто за истину примило, већ по разуму с једне, и нарочито по искуству многих поколења с друге стране.
Али главно је да има истину ко да носи, ко за њу да се бори, ко за њу да се жртвује. Спор је често њен пут. Али она побеђује на крају.

И ова, о којој смо овде говорили, мора победити. У њој је спас Европе и само у њој - њен препород. Изван ње је пропаст њена, слом потпун.

***

Ово пишем за Ускрс овогодишњи, Ускрс први после нашег слома нејуначког и глупог.
И у том слому је доказ ове истине: одбацили смо духовно, а пригрлили материјално и у овоме гледали своју мисију, и у надмоћи материје очекивали да се може сиромаштина духовна богато надокнадити.
Зато нам се дух расуо и расуо нас. Као ветар расула да је дунуо одједном такво нас је расуло попало.
За нас Србе ова истина о којој сам писао далеко је конкретнија од оне опште коју сам напред истакао. Треба је дакле рећи, нарочито сад о Ускрсу.
За нас та истина има сасвим одређени облик: Изван Христа нема другог пута народу српском. (Мислим на пут славе, јер о путу пропасти не говорим.)
То није само порука наших духовних родитеља Ћирила и Методија, њихових ученика и Светог Саве, - то говори и сва историја наша, сваком својом страном.
Ова порука значи: неће српски народ достићи своју политичку слободу, ни своје економско благостање, ако пре тога духовно не иде с Христом.
И обрнуто, ако је доживео слом политички, ако је запао у беде економске, то је зато што је ову основну истину пренебрегао и љуто јој се замерио.
То је поука и наше данашњице.
То да не заборавимо. Тиме да живимо.

ПОВОДОМ ЈЕДНОГ ВЕЛИКОГ ГОВОРА [8]

3-V-1942 г.

Ретко је који говор Вође и канцелара Рајха имао толико одјека као што је овај од прошле недеље.
Сматрамо својом дужношћу да за своје читаоце извучемо најважније закључке.
1) Први пут се у овом говору одлучно говори о неминовности пропасти британског светског царства.
Досад се увек дозвољавала па чак и желела могућност опстанка његовог. Било је раније говора који су јасно и отворено признавали потребу његовог трајања, „његову светску мисију".
Сад је то прошло. И у овом говору Хитлер на ретко јасан, скоро математички начин, приказује зашто не може бити друкчије.
Британска империја је имала своју светску мисију. Да би у томе лакше успела, она је у Европи водила политику неслоге европских народа. То је међутим имало смисла док се на периферији те њене Империје нису појавиле исто тако моћне империјалне творевине: Северно-Америчке државе, СССР и Јапан. Од тог тренутка Велика Британија је имала само један начин да се одржи, а то је пут европске слоге. Јер трошење британске снаге у ратовима који су имали за задатак да одрже Европу поцепану у ствари су убијале Британску империју. Садашњи светски рат који је Британија повела опет у том

[8] „Наша борба", бр. 35, 3. мај 1942; Објављено и у: „Народни пут", стр. 79-89.

циљу има да је потпуно као Империју ликвидира. Да је напустила своју традиционалну политику у Европи, политику завађања Европе, која је некад и имала свога смисла (док Велика Британија није имала напред поменуте нове светске империје као такмаца), Велика Британија би и даље не само имала своју империју, већ би одиста и водила Европу. Овако, да би остала верна тој политици (која је данас сасвим без смисла) она је пошла путем који води њеној потпуној пропасти као светске силе.
Ово излагање Вође и канцелара Рајха потпуно потврђује историјско искуство од 1914. године. Британија је била на врхунцу своје моћи 1914. године. Да би у том рату победила Немачку, она се политички, економски и биолошки доста истрошила. Да је тада увидела да са њена светска мисија неће моћи одржати без сложне Европе, она би одржала своју империју, надокнадила изгубљене снаге и остала на челу светске политике. Али радећи обратно, она је гурнула Европу и себе у нови пожар. Да би у том новом рату до сада „одржала главу изнад воде" она је све до сад потпуно постала зависна од Америке, али јој после ступања Јапана на сцену ратну ни то неће помоћи и предстојеће битке ће је сасвим лишити империје.
То излагање одиста упрошћава и своди скоро на математичку формулу светска збивања у вези са Британском империјом за последње три деценије. И што је главно тако формулисану поставку потврђује и историјско и савремено искуство.
Пре извесног времена, пишући о Черчиловом децембарском говору, ми смо рекли да ће пред Британију улазак Јапана у рат ускоро изнети и за извесно време држати дилему: или закључење сепаратног мира или слом империје.
Из овог говора се види да је та дилема отпала, да је могућност сепаратног мира пропуштена, да сад остаје само и једино слом империје као последица огромних лудости које је Енглеска починила.
2) На ретко искрен и отворен начин приказана је зимушња ситуација на Совјетском фронту.
То излагање показује пред каквом се страховитом могућношћу налазила не само Немачка већ и цела Европа, да је бедем немачки попустио.

„Француска да не би бријега,
Арабијско море све потопи", -

певало се некада о бици између Француза и Арапа код Поатјеа, која је спречила инвазију Европе у осмом веку од стране Арапа. Данас би се, после овог говора, могло рећи:

Германска да не би бријега,
Бољшевичко море све потопи.

Опис зимушњих тешкоћа одиста сваког правог човека у Европи мора испунити дивљењем према тако изванредној храбрости немачког војника. Али истовремено и дубоким поштовањем према Вођи и канцелару Рајха који је сву ту страховиту тежину осећао, носио и пренео на сопственим плећима. Може се замислити какве су ту све биле ситуације, драматичне и скоро трагичне, и каква је снага духа морала бити и на фронту и у главном штабу па да се данас с поносом може осврнути на оно што је прошло и с ведрином погледати на оно што долази.
Јер Немачка сад има да зада нове и непреболне ударце својим противницима и ту је баш поента целог овог говора.

Разуме се, да међу првима то има да буде Совјетски источни фронт. Али не само тај!
Очигледно је да се мора очекивати акција и на Средњем Истоку ради спајања осовинских европских снага са снагама Јапана. По последицама својим ова акција ће бити пресуднија за даљи ток рата и од саме акције на Источном фронту (ма да ће успех овде имати значај скидања море са хришћанске Европе). То свакако предосећа и супротна страна, јер ће Америка покушати да појача ослабелу енглеску поморску снагу у Средоземном мору, а Совјети ће морати поред сопствених брига преузети и знатно учешће на Средњем Истоку.
Отуда, пред ту одлучну пролећну нападну акцију огромних сразмера на фронту Мурманск-Египат Вођа и канцелар Рајха прикупља снаге Немачке које су у судбоносној прошлој зими показале своју надљудску издржљивост и наговештава потезе и ударе који треба да одлуче о судбини рата и у очима оних који још мисле да би могли победити Лондон и Москва.
Јапан, Италија и Немачка су у потпуној снази, мобилисани до досада непознатих граница.
Британија, Северноамеричке Државе и Совјетија нису, по сопственом признању, још спремне, а већ су тешко оштећене. Нарочито им пропадају бродови за саобраћај и ратни бродови. А без ових океани и мора ће се за њих затворити. Ни азијски пак, ни европски, ни афрички фронт није могуће дуго држати без великог снабдевања поморским путем. Уосталом однос снага већ сада је јасан: Јапан, Италија и Немачка свугде су до сад (изузев још на Истоку) у офанзиви. Пролеће и лето ће дати офанзиву у њихове руке и тамо где ту сад она још није. А успех у тој офанзиви било на Источном фронту било на Средњем Истоку аутоматски утиче на онај део фронта где дотле пресудног успеха није било.
Спремање Америке је задоцнило. У току ове године решиће се углавном судбина њених савезника. После тога ма каква била та помоћ она нема утицаја пресудног на Европу и Азију па чак ни на Африку.
3) Многи људи су с чуђењем саслушали крај говора Вође и канцелара Рајха. Они су веровали да је он и дотле имао пространа овлашћења према војним и грађанским службеницима Рајха.
С друге стране многи људи су се питали о разлогу зашто ће Вођи и канцелару Рајха таква овлашћења. А страна пропаганда је одмах узела то као доказ за слабост Немачке.
Оба та чуђења долазе од недовољног и површног познавања личности Адолфа Хитлера.
Он се налази на врхунцу фактичне моћи. Као врховни Вођа и Командант целокупне оружане силе он има највећу и фактично ничим неограничену власт осим његове сопствене одговорности пред Богом и историјом.
Али он познаје и војника на фронту као ретко ко. Он хоће да немачки војник од кога је он у прошлој зими толико тражио и који је заиста толико и дао, и од кога ће он за неки час тражити нови напор и нове жртве, он хоће да тај војник зна да исти гвоздени закон и гвоздена воља држе у својој руци и позадину, те да немачки војник осети да је цела нација солидарна, јер ће он онда с далеко већим еланом и пожртвованошу вршити своју дужност.
Нацијама којима, у тренуцима опасности, успе да одрже солидарност својих чланова, ништа није немогуће. Оним другима је могућа само пропаст.
Цело дело Адолфа Хитлера је првенствено било изазивање и рашћење осећаја немачке солидарности. Тиме је он Немачку подигао и освојио у исто време. У тренуцима као што је овај, на крају зиме и тешке драматичне борбе на

Истоку и уочи нових полета, кад је очигледна и зјапећа разлика између оних на фронту и оних у позадини, он хоће да ту разлику премости у могућим границама, те да млада Немачка на фронту осети и зна да и над онима у позадини виси исти гвоздени закон.
Јеврејска пропаганда покушава да отуда извуче аргументе за своју тезу.
Оно што ће се сутра догодити биће јој најбољи одговор.

ДРАМА САВРЕМЕНОГ ЧОВЕЧАНСТВА

ДРАМА САВРЕМЕНОГ ЧОВЕЧАНСТВА [9]

о којој говорим пред вама, госпође и господо, није за Збор нова тема.
Од своје прве појаве Збор није ништа друго радио, и говорио, већ указивао на драму која се сада отпочиње пред нашим очима да одиграва. Ништа друго није он говорио народу, већ једне и исте речи у разним облицима: „Народе, знаш ли да иду и купе се страшни облаци? Знаш ли да тек што нису зафијукали страховити ветрови? Осећаш ли, народе, како велики трусови тек што нису отпочели своју разорну игру?
А потом, окренувши се нашем државном броду, Збор није ништа друго радио, него испитивао пут његов, с обзиром на те страхотне облаке, с обзиром на те ужасне буре и с обзиром на те велике трусове који се спремају да дођу. И затим тај исти брод испитивао, да ли довољно јак да се одупре свим тим трусовима, свим тим бурама, свим тим облацима тучоносним.
Збор није ништа друго говорио и делао, но с обзиром на догађаје који долазе, гледао да наш унутрашњи народни и државни живот тако упути, како би народ и држава могли дочекати без страха тако страшне дане; није ништа друго радио и говорио но покушавао да наш државни брод пође оним путем, на коме би, кад такви дани дођу, било најмање опасности по њега, а с друге стране покушавао да народ тако ојача и толико јаким учини, да кад та велика и страшна ноћ дође, да он прође кроз њу и сачека зору неокрњен и неисцрпљен.
Нису други тако радили! Сувише занети непосредним догађајима пред собом, сувише занети стварима за које није потребан велики напор да се сагледају, њихова је главна брига била како ће на томе броду дочепати добра места, како ће у том народу имати што повољнији положај, како ће што ближе бити команди на томе броду, на хајући и не мареће - јер не верују - за оне речи што су предсказивале тако страхотне догађаје.
Зато су ти људи прво звонце ове велике драме пречули. Друго нису схватили. А кад је треће дошло, они су мислили да је тек прво!
Али одмах затим, после трећег звонца, знате да се завеса диже и Драма савременог човечанства почиње у својој страховитој величанствености да се одиграва пред очима оних што је до јуче нису предосећали и што на туђа предосећања беху глуви и неми, верујући да се ради о неким сањаријама, а не о истинитим саопштењима непосредне наше будућности.
И, ето, драма је већ ту! Ми данас можемо, делом као посматрачи, а делом као учесници, да о њој говоримо. Али ја, овде пред вама, нећу да о тој драми говорим нижући вам догађаје нити описујући појединости. Све оно што драму чини драмом, сви они ситни и крупни догађаји, материјални и морални,

[9] Београд, 1940. стр. 3-61.

нису предмет мог вечерашњег дела. О томе говорити нећу! Све материјалне штете, све губитке, све сузе, све болове, сву крв, све жртве, хуку и буру које собом носе страховита рушења, није моје да вечерас излажем.
И кад кажем: Драма савременог човечанства, ја у та ређања улазити нећу! Хоћу само да се потрудимо заједнички, ви као слушаоци, а ја као онај што излаже, - јер је то наше заједничко дело, - хоћу да се потрудимо заједнички па да нађемо: шта је управо суштина те драме?
И ако тако поставимо питање, онда ћемо сигурно добити овај одговор: нису суштина те драме, ма колико страшни и болни били они милиони живота који ће се током те драме погубити, нити сузе, бол, жртве, лом, хука, цика и тутњава. Све то није суштина драме!
Суштина драма - то је горка и чемерна судбина човечанства што је тада, кад је веровало да је управо додирнуло врхунац свога разума, упало у бесмислицу и сулудицу, - што је у времену, кад је мислило да је достигло највећи степен слободе, дошло да робује стварима које је само створило; што је онда, кад је гордо и охоло човечанство већ себе у велико успело да обожи, да себе у својим очима направи нечим апсолутним, бедни људски род што се вије као црв на земљиној кугли, дошао до најнижег понижења. Охолост разума његовог довела га на беспуће, а трка за сенком од слободе довела у право ропство сопственим творевинама.
Није - понављам - суштина драме људске, ма како страшни и болни били догађаји које ток саме драме доноси пред нас, ни милиони живота, ни сузе, ни болови, ни штете, ни пустоши, чак ни греси који ће се током те људске драме испреплести. Суштина драме - то је изгубљени пут. Суштина драме - то је трка за сенкама наше надутости што нас је одвело на беспуће и довело до руба пропасти.

I

РЕДИТЕЉ

Ви, поштовани слушаоци, добро знате обичај да гледаоце и слушаоце ваља претходно упознати са главним личностима саме драме. Још нисам чуо да је игде приказивана драма, а да претходно није људима објашњено које су главне личности које у тој драми учествују. Право би било да и ја тим редом пођем.
Али ја ћу да почнем прво од оне личности која има улогу Редитеља Драме. Оног који је више него Редитељ, оно што је њезин творац и организатор, оног што додељује улоге и одређује игру, оног који једино познаје прави смисао догађаја што се одигравају.
То није један човек, то је једна колективна личност: то је један народ. И то не обичан народ. То је један од највећих и најнеобичнијих народа на свету.
То је народ који нема своје одређене територије: расут је по целом свету и расејан као плева међу другим народима.
То је народ који је чак свој рођени језик заборавио: он говори туђим језицима. То је народ који је чак социјалну структуру народа изгубио: он више није народ у социјалном смислу речи, јер народ један као и дрво има корен, стабло, лишће, круну, цвет и плод. Овај народ нема ту социјалну структуру. Он је као гранчице имеле расут по туђим стаблима и тамо, без корена у црној земљи, пушта жилице по туђим стаблима и на тај начин постиже посредно, без труда који други народи имају, да свој живот на земљи обезбеди.

Тај чудни народ променио је и своју веру. Његова данашња вера није више вера његових праотаца, иако он љубоморно чува своје свете књиге и носи их собом. И ма да га те свете књиге оптужују, он их љубоморно собом носи, и као ретко ко у свако словце онде верује. Па ипак његова данашња вера не одговара вери његових праотаца. Своју данашњу веру је он сковао у пророчанству. То је вера која га је ослободила обзира према средини у којој живи, то је вера која му је дала оружје да морал сачува само према својој сабрићи и суверницима и да му свако средство у општењу са онима који не припадају његовој раси буде дозвољено.

Он је и душу променио. Не може неко да промени толико колико је променио тај велики израиљски народ, (јер је Израиљ име његово), не може неко да изгуби отаџбину и да буде расут у свету, да заборави језик, да веру промени, да социјалну структуру промени и поред свега тога још да му душа остане онаква каква је била некада. И његова душа морала је да претрпи велике измене. Та душа се накупила злобе и пакости. Живећи у средини која није његова и у којој је увек био прогнаник, он је с једне стране морао да навуче маску лажи на своје лице. Никада да буде онакав какав је у ствари. С друге стране, да се наоружа мржњом према онима, због којих мора стално маску на лицу да носи. А мржња је страховити експлозив! Радити са мржњом, то је радити са опасним разорним средством, страшнијим и опаснијим разорним средством него што је ма који експлозив који су људи пронашли. А Израиљ вековима тако живи!

Он је морао да промени дубоко своје обичаје и навике. Прошли пут, на једном предавању додирнуо сам случајно, а данас то морам поновити, један од најтежих примера, где се види колико је Израиљ своју психу морао променити. Сви народи имају култ мртвих. То је једна од основа религијског живота сваког народа. Народ, коме је култ мртвих забрањен, коме вера забрањује култ мртвих - јесу Јевреји! Израиљу је забрањено да поштује своје мртве на начин као што поштује остали свет. Израиљ не може да кити гробове. Израиљу је забрањено да излази често на гробља. Народ луталицу не сме ни гробље да веже за један крај земље. Тек једном у годину дана да очита, молитве за мртве, али и то не мора на гробу, већ на сваком другом месту.

Ето тај народ је Редитељ Драме савременог човечанства.

Зашто?

Замислите народ који има такву историју као што је има Израиљ. Историју преко које смо ми Европљани везани с небом. Али народ који је упркос тога божанског и небеског порекла своје историје, преко које се хришћански свет везао с небом, постао Редитељ ове драме, оног дана када је небеско значење својој историји порекао.

Свакој ствари из своје историје он је дао земаљско значење. Иако је гордо стицао њено небеско порекло и своју божанску изабраност, он је одбио да верује у небески духовни смисао свега што се у њој обећава и одиграва.

Замислите народ који има такву историју као што је има Израиљ. Историју преко које смо ми Европљани везани с небом. Али народ који је упркос тога божанског и небеског порекла своје историје, преко које је хришћански свет везан с небом, постао Редитељ ове драме, онога дана када је небеско значење својој историји порекао.

Свакој ствари из своје историје он је дао земаљско значење. Иако је гордо истицао њено небеско порекло и своју божанску изабраност, он је одбио да верује у небески духовни смисао свега што се у њој обећава и одиграва.

Зар се није праотац Јаков, онај по коме они имају име Израиљ, зар се није праотац Јаков целу ноћ, на месту које је названо Фануил, рвао с Богом што

на се узе лик човечји. И кад би пред зору, зар не рече човек који се рваше с Јаковом: „Пусти ме, зора је!” А Јаков му поносито одговори: „Нећу те пустити, док ме не благословиш!” И Човек - назвавши га Израиљем - благослови га и рече: „Борио си се и рвао с Богом и људима и одолео си! Да си благословен!”

Који је то народ и има ли иједног који се у својој историји дрзнуо да помисли да се рве с Богом? Само је Израиљ тај! Само један народ у основи своје историје има ту страшну и величанствену сцену да се његов предак, онај од кога је постао, не са народима и не с људима, већ и с Богом рвао. И целу ноћ проведе у борби, и целу ноћ остаде непобеђен. Једино му се ишчаши стегно у зглавку и оста сакат, те оде храмајући своме брату Исаку у сусрет. Али с Богом се борио целу ноћ и Богу је одолео.

И та старозаветна прича уклесана је у душу израиљског народа. Онако као што је у нашу песма о Милошу и Марку. Она влада његовим животом. Могу остали народи једни друге побеђивати, а Израиља ни Бог не обори, па га ни они неће оборити.

Зар у месту Ветиљу, кад бежаше Левану ујаку и тасту своме, Јаков не усни, како лестве стојаху на земљи, а врхом тицаху у небо, и анђели се по њима пењаху и слажаху, и зар на врху њиховом сам Господ не изговори ове речи: „И сјемена ће твоја бити као праха на земљи, те ћеш се раширити на запад и исток, на север и југ, и сви народи благословиће се у теби и у сјемену твоме. И ево ја сам с тобом, и чуваћу те куда год пођеш, и довешћу те на траг и нећу те оставити докле год не учиниш што рекох”.

И зато што Израиљ верује да је њему суђено да влада народима и да се томе закону, томе завету који је направљен између Бога и оца његова Јакова, ништа одупрети неће, да ће на крају крајева: кроз патње, кроз муке, ипак Израиљ владати народима. Томе једино има да се благодари, што је ево његова страшна, мучна и величанствена историја пред нама, и ми видимо како је тај народ под приликама, под којима ниједан други народ остати не би могао, - остао! Он је био млевен, али не самлевен! Он је био трвен, али не сатрвен! Гониоци су његови пропадали, али - он не!

Али се зато душа његова накупила мржњом, али се зато стално његова душа мењала под притиском свих тих рвања с Богом и људима, и све више код њега узимало маха и места веровање: Доћи ће зора кад ће, као човек што се рваше с Јаковом, народи рећи: „Пусти ме, Израиљу, зора је!” А Израиљ ће тада одговорити: „Нећу те пустити, док ме не благословиш! Нећу те пустити, док ми не признаш победу! Нећу те пустити док ми: не предаш знаке победе!”

Многи људи који су посматрали тај феномен, покушавали су да дурашност и издржљивост Јевреја, упркос околности којима се ниједан народ одупрети не би могао, објасне разлозима психо-биолошким, економским и политичким. Али велики ум - Достојевски, рекао је: „Не, нису се Јевреји одупрли кроз своју историју тако да је нестало и Римљана, и Вавилонаца, и Персијанаца, и Мисираца који су их гонили, а они гоњени остали - нису они из тих политичко економских разлога остали. Не! Но у срцу њиховом и души њиховој, као велики извор неисцрпне снаге, остала је в е р а д а с у о н и и з а б р а н и н а р о д.” Да су све те невоље као облаци иза којих сунце сија, да су све то пролазне ствари, да су све то процеси у мучном и дугом рвању које је Израиљу суђено да има с Богом и о народима, али да на крају крајева Израиљ, кад дође зора, мора победити.

Израиљ је због тога отпочео у људској историји да дела у правцу те мисли да он мора победити. Израиљ је припремао остварење своје вере у своју победу.
Како је делао? Свим могућим средствима, али увек према постављеном циљу. Ако је требало да трпи понижење, он га је трпео; ако је требало да трпи насиље, он га ја трпео; ако је требало да се одрекне чак и вере своје - и тога се одрицао, исто тако лако као и језика. Али све је то било само за друге. За себе је он остао Израиљ.
Зар нам друга старозаветна прича не објашњава тајну чудесног успеха Израиљског, као што нам прва објашњава тајну чудесна му дурашности?
Зар не беше праотац Јаков м л а ђ и брат Исавов, син строг и слепог Исака? Зар иако млађи, не успе да се постане старији од Исава? Зар иако благослов старешинства и наслеђа би намењен старијем Исаву, не успе млађи Јаков, да благослов добије.
Прича вели:
Кад Јаков чу да слепи Исак посла старијег Исава да нешто улови, да донесе мајци да спреми оно што воли душа старога му оца, да би јео и благословио га пред своју смрт, потрча у стадо, те заклавши два јарета донесе мајци да спреми, а он дошавши пред оца свога рече: „Устани оче. Донех ти што је тражила душа твоја, једи и благослови ме.” И превари оца зачуђеног како се тако брзо врати како је Господ сам учинио да лов изиђе преда њ. А затим кад отац посумња и затражи да опипа врат и руке његове, јер у Јакова, беху глатки, док у брата му беху рутави, принесе мирно врат и руке обложене јарећим кожицама. И опипав их слепи би преваром заведен, успркос сумње да је глас Јаковљев, те благослови благословом старешинства Јакова: „Племена ти се клањала, а народи те слушали. Благословен који тебе благослови, а проклет био онај који тебе успроклиње.”
И благослов слепог Исака оста на Јакову и после откривене преваре, јер што даде не хтеде или не могаде кварити, те Јаков само побеже од гнева брата свога у Лавану, ујаку својем.
Пред чим ће Израиљ доцније задрхтати, кад књиге које он тако љубоморно чува, - а од почетка откључала својим чисто телесним и земаљским кључем, - веле да је праотац Јаков и сам благослов преваром добио, те тако од мањег већи од млађег старији, од сиромашнијег богатији, од оног што требаше у сенци да остане, онај што за веки у светлосном има да стоји постаде.
И заиста видимо; будући у средини, која му никад није могла бити пријатељска, Израиљ је стално под маском. Врло се ретко да сагледати његово лице. По правилу мора бити обложено маском онако, као што би обложен јарећим кожицама голи врат и голе руке праоца му Јакова пред слепим му оцем Исаком.
Он ту маску носи кад дође у један народ и представи му се, после извесног времена док научи језик његов, као његов син. Он ту маску носи кад угњездивши се у том народу, онима што владају, прилази с највећом понизношћу, јер само маска може сакрити охолост најохолијег Израиља! Он ту маску носи кад својим суграђанима друге вере говори о једнакости, јер никад Јеврејин не верује да је једнак с осталим народима. Он ту маску носи кад се појави на трибини пред радничким масама једног народа и говори о мржњи што класе тог народа једна према другој треба да гаје, јер он врло добро зна да је то што он говори намењено само класама других народа и да нема народа у коме је тешња солидарност, него што је код Израиља (Бурно одобравање и аплауз). Он ту маску носи кад говори другим народима о безбоштву, јер како би могао прави Јеврејин бити атеиста; он чија је сва срж душе веза-

на кроз народну историју с Небом. Али он то говори под маском, јер је то намењено другим народима. Он носи маску кад говори против брака и породице другим народима, јер нема народа који је тако породичан као што је јеврејски народ. Али ово је намењено другим народима, да се друге породице разбију. И кад говори с подсмехом и иронијом о традицији других народа, он носи маску, јер нема традиционалнијег народа на свету, него што је јеврејски народ. (узвици: Тако је!) Маску носи и кад говори за интернационализам, јер он има одвратност према другим народима. Маску носи и кад је за демократију, и кад је за социјализам и кад је за комунизам.

Све дакле што ради међу другим народима, све је везано за ону маску, коју је праотац његов имао на лицу, кад је добио благослов првенства.

Да ли је та његова борба била успешна? Да ли је дала резултате? Мислим да је једва потребно да је на то потврдно одговорим. Резултати те и такве борбе виде се на сваком кораку. Резултати те и такве борбе Израиља виде се у хришћанској Европи.

И благодарећи томе он је успео на крају 18 века хришћанске ере да све заштитне системе европских народа поруши.

Он је успео да поруши религиозне моралне заштитне системе свакога народа. И место тога да унесе страшну сумњу, огроман немир у душе европских народа, ако не и само безбоштво. Али свој религиозни систем, веровање и завет Јаковљев с Богом Израиљ није напустио.

Он је успео да у политици поруши заштитне системе европских народа које су европски народи током своје дуге историје излучили из себе, онако као што пуж излучи из себе љуштуру да га штити. Место тога да је, било посредно или непосредно, доктрину о политичкој демократији, која у ствари није ништа друго него могућност да Јевреји у политици могу да дођу до изражаја, да изиђу из дотадањег подређеног става. Све дотле док није доктрина демократије успела да завлада светом, Јевреји су били у сваком народу корпус странијерум, једно одељено тело, једна скупина људи над којом су јавни органи морали да воде велику контролу. Због тога су седели у засебним крајевима; због тога им је било наређено којим пословима смеју да се баве; због тога им је било одређено шта смеју и у које доба дана и ноћи смеју да се крећу. Једном речју, зато што су дотадашњи системи европских народа осетили да се ради о једном народу кога је опасно пустити да се измеша потпуно са средином, јер га средина никад неће асимилирати, а он ће у њој деловати као опасна разарајућа киселина, - тадашњи системи су их држали постранце.

Јевреји су отуда највећи поборници демократије, она је за њих прозор кроз који су ушли у срце и недра тих народа, наместили се као код своје куће и отпочели на велико да раде. Дотле скромно разарање и растварање, прешло је од тог времена у рад разарања и растварања навелико.

Али тај рад Јевреја био је само пролог пролога ове драме, одигран пре сто педесет година са тако званом француском револуцијом. Права драма почиње у наше дане.

Јер је Израиљ за ових 150 година у владавини над светом много напредовао. Али све је то било само подножје које му је било потребно за последњи ефикасни скок.

Ако погледамо светску економију, онда ћемо видети да Израиљ, кога има 15-16, а неки кажу 18 милиона душа, има такав непосредни удео у светској економији, да би тај његов удео и кад би припадао неком десет пута већем народу, био претерано неправичан. А шта да кажемо онда кад припада народу који чини само 0,75 одсто целокупног човечанства? (Одобравање).

Својим економским теоријама Израиљ је успео да убаци у све европске хришћанске, па преко њих и остале велике светске народе, теорију о новцу, по којој новац постаје не само средство за размену, средство економског саобраћаја, што је његова права улога, него постаје таква вредност, која у економији сваког народа надмаша све друге вредности.

Другом једном приликом изнео сам овакав пример: Замислите да десет људи седе у једној соби. Сваки од њих има разних добара за вредност од по сто хиљада динара. Један има свиња, други оваца, трећи њива, четврти кућа, пети робе итд. - сваки има вредност од по сто хиљада динара, али нико нема новаца па њихово имање због тога пати. Свиње и овце немају хране, њиве се не обделавају, куће не поправљају, роба не употпуњује. Њих десет, тако, имају скупа милион динара. Али ако уђе у ту собу човек који нема ни оваца, ни свиња, ни кућа, ни робе, ни књига, ничега, али има сто хиљада готовог новца, она десеторица мораће да устану и да се поклоне. И ако њих десеторица заједно имају милион, а он један само сто хиљада, благодарећи данашњем економском систему о новцу, која је чисто јеврејска творевина, он један вреди више него њих десет. (Буран аплауз).

То није ништа ново за вас, госпође и господо, то ви сви знате из живота. Тако је то у животу и тако је то само благодарећи тој теорији о новцу коју су Јевреји успели да убаце у све хришћанске државе; по којој је новац нешто више него обично средство већ вредност нарочите врсте, која се не може да мери ни са каквим другим богатством, ни стоком, ни робом, ни кућама, ни њивама - ничим на свету. Благодарећи томе, новац је постао већа вредност и од човека. (Бурно одобравање). Човек мања - новац већа вредност: Човек служећа, новац господарећа вредност.

Из римског права, остала је изрека као договор на питање кад се појави неко недело, а учинилац му се не зна: *His facit qui prodeste* (Онај је учинио коме то и користи).

Па коме користи овакво схватање? Да ли хришћанима и осталим народима који имају њиве, кућу, робу, стоку, који се баве другим пословима? Не! Користи онима који својину не претварају, у непокретна имања, него њом саобраћају, на новчаним изворима.

А кад знамо да јеврејски народ због свога прогонства, због свог карактера луталице, има од својих мудраца препоруку да тековину своју не претвори у непокретна имања, него покретна, пошто се не зна докле ће у једном крају бити, то је сигурно да је овоме народу који је покретну имовину и нарочито новац ценио више него непокретну имовину и остале врсте добара, - сигурно је да је овај систем користио Јевејима, па према томе сигурно је да они за тај систем одговорност и носе.

Они су дакле, благодарећи томе, успели да у привреди свакога народа па и у целој светској привреди, имају пресудан утицај. Они су преко тога успели да се све банкарство светско, да се сва велика светска трговина налази у њиховим рукама, да се сва кључна индустрија налази у њиховим рукама. Нешто непосредно, по томе што су јој господари, нешто посредно, што су јој финансијери или што држе у рукама друге полуге којима утичу на ту врсту људске привреде.

Шта они не држе? Пољопривреду. То јест не раде поља, не раде земљу. То раде други народи. Али је зато трговина са пољопривредним производима у њиховим рукама! Занате исто тако. То јест: они не кују, нити тешу. Али све што се кује и теше и све чиме се кује и теше налази се у њиховим рукама.

Једном речи, све оно што представља економију света налази се више или мање под њиховим утицајем, које на тај начин што га стварно имају као поседници, као на тај начин што својим везама контролишу то.
То су велике тековине које су успели за ових сто педесет година да остваре, од како су успели да поруше поредак који их је држао, као *korpus stranierum*, под узетним законима, под узетним режимом.
Али Јевреји нису тиме задовољни. Они су благодарећи своме утицају у економији успели да завладају на чисто окономском домену сваког народа. Али су видели да, није довољно владати економски једним народом; они су видели да има ствари које нису хлеб, нису материја и које утичу на живот једнога народа; они су се зато дочепали и великих манифестација духовног живота сваког народа. Они држе велику штампу у својим рукама! Или под својим утицајем. Они држе сва велика приватна позоришта у свету и опере у својим рукама. Они држе најмање 3/4 светске филмске индустрије у својим рукама! Они држе велика издавачка предузећа у својим рукама! Они држе велике часописе у својим рукама! Шта ће хришћански и остали несемитски народи читати у новинама и часописима, одређују Јевреји; шта ће у позоришту гледати - одређују Јевреји: шта ће у опери слушати - одређују Јевреји; шта ће се у филмовима гледати - одређују Јевреји! (Бурно одобравање, аплауз и узвици: Тако је! Живео!) И чисто хришћански писци, позоришта, новине, часописи, плаше се, зазиру од утицаја Израиљског. Осећају његову огромну моћ. Боје се сукоба са њим. И без борбе му се предају. Отуда тај фантастично велики јеврејски утицај на духовни живот нејеврејских народа.
Кажу људи да чак и шта ће се у балету давати, да чак и то Јевреји одређују!
Али ипак и то није довољно. То још није она зора кад ће онај који се рве рећи: „Пусти ме! Зора је!" Још изгледа да је зора далеко, јер с времена на време букне реакција, дође неки погром. С времена на време нека влада покаже да не спава. С времена на време настане некакав покрет међу људима против њихове владавине. С времена на време народ почиње својим разумом да схвата, да се буни и да као слепи Исак тргне се и каже: „Глас је Јаковљев, али руке су Исавове" и да запита: „Да ли си ти син мој Исав?"
Према томе није још то - мисле Јевреји - није још то што треба да дође. Још је то све несигурно; још то није онако како би требало да буде.
И Јевреји знају и веле: Мора доћи час, кад ће Израиљ владати свима народима. Али не овако с маском на лицу, већ владати без маске. Мора доћи час када ће Израиљ моћи слободно да скине маску и да као суверен стане пред народима. Не као данас да изиграва другостепене и десетостепене, да прети којекакве аријевске глупаке да изигравају прве, а он позади само да вуче конце. Не то! Него да Израиљ стане на право место своје, на подијум где му је место, да виде народи Израиља у свој слави и величини његовој.
Добро је то што је Израиљ већ постигао, али није довољно то. Још није зора. Да то дође, потребан је цео овај пут, али није довољан.
Још нешто мора бити! Мора доћи велика.
Још нешто мора бити! Мора доћи велика револуција. Огроман хаос у свету. Мора доћи страшан лом. Биће ту и Јевреја који ће страдати. Али, Боже мој, колико је сваки хришћански народ жртвовао за славу и величину своју, колико је жртава својих правих чистокрвних синова дао, па мора у томе земљотресу и Израиљ дати жртава. Али те су жртве потребне. То је као оно стегно на нози Јаковљевој што се ишчаши приликом рвања, те Јаков поче храмљати. Те жртве морају доћи, али после долази зора, долази час победе Израиља!

„Јер само тако - рачуна Израиљ - све сам припремио. Расуо сам народе. Стоје хришћански народи у Европи хришћанској, али пометени, сви су разуђени и атомизирани. Пресекао сам све везе међу њима. Не само да сам успео да бацим народ против народа, већ сам и у сваком народу убацио страшну збрку појмова, огромну сумњу, бацио брата на брата рођеног. (Бурно одобравање). Хришћани су своју веру изгубили: Богу окренули леђа; Христу окренули леђа. Учинио сам да сумњају у све и сва. Пресекао сам везу сваког народа са сопственом историјом: гракћу народи као ждралови у јесењој магли, као расејана стада оваца и лутају тамо амо."

„Много сам дакле успео. Али то све није довољно. Још стоје њихове народне државе. Какве да су, тек стоје. Сутра, одједном, као кад се кроз гомилу растурених трња од гвожђа, превуче магнет, па се трње дотле расуте без икаква реда и смисла одједном окрене и среди у једном правцу, - тако могу и народи разбијени, раздрузгани и атомизирани ако им народне државе оставимо, да се прену, стану на своје ноге и отму се с распућа. Сутра, - све док постоје њихове народне државе - могу хришћански народи и остали да одбаце разне интернационалне појмове које сам им наместо њихових исконских појмова убацио, да их одбаце као старо непотребно рухо, - да се врате свом народном духу, да тако од лажних националних направе своју народну државу, те да ова одговара њиховој народној потреби. И онда, шта ће бити с тобом Израиљу!"

Тако Израиљ мисли.

Нема мира Израиљу све дотле док се последњи чин људске драме не одигра, док се у овако расутом друштву европских хришћанских држава не појави још један огроман рат, не појави велики светски сукоб, у коме ће крваве жртве, муке и болови на крају крајева да збришу последње везе, да једнога дана сви народи одбаце и последње обзире према свом сопственом дому, омрзну на своје устројство, да својим рукама - што рекао један стари француски песник - своју сопствену утробу раздеру. Кад тај дан буде дошао, кад се направи лом и хаос у целом свету, кад се направи та велика светска револуција која треба да дође после таквог огромног светског рата, онда ће пући она зора коју Израиљ чека, онда ће уморни, окрвављени и измрцварени народи рећи: Пусти ме! Зора је! (Бурно пљескање).

И чини ми се да Израиљ успева! Ето, не само да је треће звонце одзвонило, већ је завеса дигнута и ми на позорници гледамо како су хришћански народи у хришћанској Европи скочили као крвни непријатељи једни на друге. Упали у рат, и што је најгоре, уверени да до рата неће доћи!

До последњег часа Француска и Енглеска су говориле: Хитлер блефира! До последњег часа је Хитлер говорио: Енглеска и Француска блефирају! Нажалост, није блефирала ни једна ни друга страна. Упали су у рат! Једини који је знао да то није блеф, једини који је знао да се иде рату, да рат треба да дође, био је Редитељ! (Бурно одобравање и аплауз).

Да видимо да ли је то баш његово дело, јер ја ово говорим и као да чујем да неко међу нама мисли, а из његових мисли као да гласно питање долази: То је само једна ваша претпоставка! Где су вам докази за то? И затим претпоставка лишена сваке вероватноће. Ви Израиља правите бићем које стално има исту мисао, које увек логично иде за том мишљу, које стално одбацује сва средства која томе циљу не воде и бира друга која томе циљу воде. И ако би то било, онда би требало да Израиљ има организацију, а ја ту организацију не видим. А затим - требало би да има вођство, а тога вођства нема!

Да, тај разлог који сам сада гласно место вас поменуо, тај разлог је један од главних узрока што су хришћани увек били преварени од Израиља! Они су

тражили да виде отворену игру: Где је - питају - отворена организација? Где је јавно вођство јеврејско? - Ваша примедба није тешка за мене, али ви много тражите од Јевреја. Ви заборављате да они не могу као други народи да покажу отворене карте, јер не живе као други народи. (Одобравање) Јевреји морају да играју са скривеним картама, јер им је суђено да буду с маском на лицу, као праоцу Јакову с јарећим кожицама на врату и рукама.

Ви велите: То је само претпоставка! Признајем! Претпоставка! Али ако за ту претпоставку која - разуме се - није само моја, ако за ту претпоставку стоји читав низ чињеница које је потврђују, онда то није више само претпоставка.

Ако се изврши неко убиство, кривац се не зна, онда иследници праве претпоставке, праве једну претпоставку, пођу тим путем, па се врате. Није то! Праве другу претпоставку, пођу другим путем па се врате. Није ни то! Али кад направе трећу претпоставку, па се та претпоставка слаже с ислеђеним околностима - како се то у суду каже - као да је неко све ствари наместио да баш оној трећој претпоставци одговарају. Кад се тако та претпоставка поклопи с ислеђеним околностима, онда иследници, а доцније и суд, стекну убеђење да је тај који одговара за то дело, а кога је иследна власт извела пред суд, да је тај дело и учинио.

Тако и овде! Признајем: претпоставка, али ако та претпоставка одговара чињеницама и то читавом низу чињеница, онда је та претпоставка доказана њима, онда није више само проста претпоставка. Она је постала извесност, благодарећи подршци материјалних чињеница које је собом држе.

Ако ја за ову претпоставку имам читав низ чињеница, ако последњих 150 година историја човечанства - да не идемо даље - показује да су остали народи падали, а јеврејски у своме утицају растао, онда, богами, морам да закључим да је тих 150 година историје човечанства било 150 година рашћења јеврејског и опадања осталих европских народа.

Ако ја уђем дубље у ствари и видим да су Јевреји расли благодарећи својим конзервативним и традиционалним принципима, а не оним револуционарним, атеистичким, демократским, које су ширили међу остале нејеврејске народе, онда морам доћи до закључка да су Јевреји народ који игра дволичну улогу. Народ који има једне теорије за себе, а друге за остали свет.

Ако на крају крајева сваки рат за последњих 150 година, а довољно их је било; ако сваки рат доноси успон Јевреја, ако свака револуција доноси рашћење њиховог утицаја, онда морам доћи до закључка - сасвим логичног и сасвим природног - да је сваки рат и свака револуција на штету европских хришћанских народа а на корист Јеврејског народа.

И ако се сад појави једна књига, која цео план јеврејског рада изнесе и та књига дође, рецимо 1902. године, и као дело јеврејског плана износи догађаје који ће се догодити доцније, онда упркос тога што ће Јевреји да вичу да је то „фалсификат", ја морам да закључим да тај „фалсификат" предсказује будућност на чудноват начин, да је та књига управо открила њихове планове. А што они тој књизи поричу важност и аутентичност, то је зато што та књига открива њихове карте које су они хтели да за остали свет остану скривене. Према томе када све то заједно посматрамо, онда не можемо казати да је то све претпоставка. А што ви не видите организацију и вођство јеврејско, опростите, али сте јако наивни, ако тражите да вам и то Јевреји покажу. Они нас не сматрају толико глупим да нам покажу вођство и организацију и да се тек онда Хришћани пробуде и виде откуда им прети опасност. (Бурно одобравање).

Зар ви хоћете да кажете да сваки Јевреј зна ову драму?

Не! План ове драме нити може , нити мора бити потпуно познат сваком Јеврејину, - као што сваки Енглез не зна политику Велике Британије, али се труди да је сазна и да јој користи колико и како може.
Неко ће на ово приметити: Па ви сте направили Јевреје свемоћним. А јесу ли они створили Хитлера и Стаљина, Чемберлена, Лојда Хорџа, Клемансоа и Вилсона? Али, зар сам ја игде то рекао. Не, они их нису створили. Али они у драми чије извођење режирају, дају свакоме погодну улогу, и то тако умешно да је и један Хитлер, за кога смо веровали да је сасвим добро продро у планове јеврејске, одиграва врло добро, ако и несвесно, онако како Израиљу треба.

II

ПРЕДИГРА

Али да би видели механизам те драме, морамо да се вратимо мало уназад.
Нећу да улазим у питање ко је крив за Светски рат 1914. године. Имам ту своје мишљење, али то није потребно за наше вечерашње предавање. Они који су победили, тражили су претходно да се утврди да је за светски рат крива Немачка. Рецимо да је тако: крива је Немачка! Сад замислите ви један форум који треба да диктира мир Немачкој, земљи нарочитог квалитета, опасној по европски поредак; земљи која је у стању да уради тако велики злочин, да изазове светски рат. Замислите тај форум који треба да прави мир, да га диктира тако опасној, а побеђеној држави.
Видим три могућа става који би диктатори морали да имају, ако слушају памет и имају интерес својих народа у виду.
Један је: Огласили смо је за криву, али нећемо да је озлоједимо, нећемо да је увредимо, нећемо да је направимо очајном, јер је Немачка страшна! Ако је направимо очајном, биће чуда! Дакле прва могућност то је: победили смо је, али хоћемо да се према њој понашамо витешки, да изазовемо код ње осећај човечности, да извршимо код ње, ако је могуће, оно што се зове: *kaptacio benevolencie*, да јој се умилимо, да други пут не буде таква каква је била 1914. год., да је сећање на витешку човечност заустави и застиди.
То би био један начин. Ако је Немачка тако опасна, као што је представљају, онда је то слаб начин да се одржи мир. Али дозвољавам и ту могућност. И таква политика имала би смисла.
Други начин то је да се каже: Немачка је опасна, морамо је направити слабом, тако слабом да више никада не помисли да пође у рат.
И трећи начин који иде паралелно с овим првим или другим, то је: мада и победници, морамо свакако бити јаки и прејаки, јер је Немачка опасна држава, а њен народ опасан народ!
Од те три могућности Версањски диктатори нису узели ни прву, ни другу, ни трећу!
Они нису Немачку увредили, они су је озлоједили, они су је понизили. Свим могућим начинима којим се код човека може бес или очајање да породи ишли су Версањски диктатори за тим да код Немачке бес и очајање изазову.
Било је у Версањским одредбама о примирју и миру понижавајућих, а ако хоћете и непотребних и смешних одредаба, али ни једну одредбу нису хтели диктатори Немачкој да опросте. Све су то унели да чаша горчине, беса и очајања - за један тако поносит народ као што је немачки - буде препуна!

Разумем: нису хтели по првом обрасцу да је штеде, значи казали су: Сад сам те победио и сад ћу да ти дам да све капи горчине попијеш! Разумем то - можда то не бих радио - али разумем и то!
Али да видите шта су даље радили. Тако разјарену Немачку они нису везали ланцима, већ паучином. (Бурно одобравање). А себе, победнике, који су тако разјарили Немачку, само раслабили! (Бурно одобравање).
И сад, госпође и господо, питате ме да ли су то били глупаци који су правили Версањски мир? Нису глупаци! Били су то зрели људи. Људи који имају животно искуство, који имају високу интелигенцију. И видите како су радили! (Смех) Смејете им се? Кад би ствар била за смејање и ја бих се морао смејати! Тако је закључен Версањски мир! Прво су озлоједили онога, кога су прогласили за звера. Сва могућа понижења која могу да утичу на психу народа тако поносног, дисциплинованог и пожртвованог; сва понижења која ће га нагнати да се спреми за нове борбе - све могуће су спремили и метнули унутра да никада немачки народ не заборави Версањски диктат.
С друге стране, кад је дошло до окивања, окивали су га паучином. А кад је требало да победници буду јаки, раслабише се. И то не случајно. Дат је такав тон: Раслабљујемо се: Доле снага! Живела слабост!
Мислите да се шалим, да је ово само карикатура. Није господо, ово карикатура! То је шема из које је изишла наша драма. То је предигра ове драме.
И то не случајно. То је режисер - Израиљ спремио. Спремио је сав бес немачког народа, везао га паучином, односно спречавао да се веже боље и раслабио победника да би дошло до новог европског рата. (Одобравање).
Јер ако не дође европски рат, нема револуције! Ако нема револуције, онда нема ни оне зоре што је Израиљ чека! Зато, по мишљењу његовом, треба Немце - велики, силан и поносит народ - разјарити, не поштедети ништа што бес и јарост Немачке може изазвати! Јер Немачка мора бити она динамична, убојна снага што ће почетни удар целом садашњем систему дати.
С друге стране, све гаранције Версањског уговора морају бити - паучина. Само приче. Лук и вода! Тако да чим Немцима буду отворене очи, сутрадан после потписа, погледају и виде: „Па, ово нису никакви окови! Ово је сенка од окова! Овако ће конац по конац отићи цела паучина и једнога дана ја, моћни и горди немачки народ, исправићу се и тада, тешко ономе који се усудио да, оваква понижења учини!”
С треће стране Енглези, Французи и остали: разједињени и раслабљени! Није то моја прича о њиховој раслабљености. То је била код њих званична парола: Хвала Богу, нема, рата! Зашто? Зато што имамо потврђен уговор, (Смех). Немци су га потписали, а ми ударили печат! (Бурно одобравање). И нема више рата! Ако се Немци усуде, имамо суд! (Буран смех и аплауз). Где иду уговори? На суд! Кад једна страна покуша да окрњи уговор, суд дође и натера криву странку на извињење. (Смех).
И ја бих се смејао, кад не бих говорио о Драми савременог човечанства!
Немам потребе да вам излажем све понижавајуће детаље Версањског мира по Немачку. Свако од вас који хоће да то сазна, ако већ не зна или се не сећа, наћиће их у ма којој публикацији тог времена или у онима које говоре о том времену. Довољно ће бити да вам кажем да је Немачка морала да преда савезницима све своје многобројно оружје (само 30,000 топова), сву своју флоту, све своје индустријске тајне. Немачкој је било забрањено да има војску, флоту и авијацију. Немачкој је наметнута обавеза да плати штету чији износ није утврђен. А све је то Немачка имала потписати без речи, без дискусије, без цењкања, без разговора: доћи, потписати и поклонити се. И то у

оној истој дворани огледала у Версању у којој је 1871, после победоносног рата Пруско-Француског, проглашено Немачко царство.
А кад се тако понижена и увређена и озлојеђена Немачка учини слабом, онда Јевреји и пријатељи и агенти њихови, све учинише да се створе п р е д у с л о в и з а н е м а ч к о ј е д и н с т в о, отераше преко двадесет немачких династија које су дотле владале немачким савезним државама и тако омогућише стварање јединственог, препотентног Немачког Трећег Рајха. А место реалних јемстава да Немачка остане мирна, створише Јевреји и њихови агенти Друштво народа, као суд, „који није имао ни толико снаге да натера Немачку да на позив дође, или да је нагна да из Друштва не изиђе и не залупи за врата с треском." И све обавезе које је Немачка уговором морала узети на себе, беху као конци паучине једна по једна тако покидане, јер рука Јевреја и њихових агената, свакад кад би дошло до тога да се према Немачкој предузму истинске гаранције, била је увек ту да то спречи, не из љубави према Немцима, већ ради извршења свога пакленог плана.
Али најбоље се паклени план Јевреја види у последњем ставу: у раслабљивању победника и диктатора Версањског мира.
Они су увукли Америку у рат. Они довели Вилсона, свог експонента, да победу савезника помогне, да, омогући разјаривање побеђене Немачке, али и да спречи свако њено уништење, да донесе Друштво народа, фасаду брбљиву у чијем ће заклону драма да се припрема, као што у инкубатору зачетак пилета расте. А после су Америку повукли из игре.
Они су разјединили Велику Британију и Француску, а ове од Италије. Свој огромни непосредни и нарочито посредни утицај, употребили су сутрадан у Великој Британији и у Француској да ове две силе удаље једну од друге. А затим свом снагом деловали да обе ове земље заузму понижавајући став према Италији и то у најкритичније време 1935-36. г.
Они се бацише на раслабљивање Велике Британије и нарочито Француске. Ово последње је управо опипљиво њихово дело и заслужује да детаљније буде изложено.
Ко је био главни агент дефетизма у Француској, ако не Јевреји? Зар нису они и њихови агенти били носиоци нападаја на сваки покушај националне реакције и националног подизања Француске? Зар није под њиховим непосредним руководством, преко Леона Блума, уз помоћ јеврејско-комунистичке творевине народног фронта, Француска економски, политички и војнички скрхана? Зар није Жан Изије Зеј, Јеврејин, као министар националног васпитања убијао француску националну мисао у настави?
Зар није под његовим министровањем конгрес учитељског синдиката, две и по године после доласка Хитлеровог на власт, У Нансију, августа 1935, донео ону фамозну резолуцију: да је главна дужност француског учитељства да ради на моралном разоружавању Француске, - да француски учитељ не сме чекати да други народи отпочну са својим разоружавањем, да се одмах мора отпочети (баш сад кад поново поче лудило наоружања) са разоружавањем Француске? Зар се на том конгресу не заори омиријски смех француских учитеља као одговор на питање једног свог колеге: „Па чиме ћемо дочекати Хитлера ако нас сутра нападне?" Насмејаше се учитељи и одговорише: „Лецима ћемо му војску засути!" Зар није септембарска чехословачка криза 1938. дошла после две године владе Леона Блума, - (у којој је од 90 чланова министарске екипе - министри, државни подсекретари, шефови кабинета и начелници општих одељења - било четрдесет Јевреја, четрдесет масона, дакле познатих пријатеља Јевреја, а само је десет Француза нејевреја и немасона) - довела Француску у тај положај да на 5.000 немачких првокла-

сних борбених авиона има само 50 својих, да на 800 авиона месечне немачке продукције, њене творнице раде једва десети део тог броја авиона за њену војску? Зар није Француска под том владом дошла пред праг грађанског рата? Зар није та влада успела да Французе баци једне на друге, док су Јевреји у истини постали господари судбине те велике нације?

И док је народни фронт Француске с времена на време приређивао хучне поворке својих присталица, што су уздигнутих песница, под црвеном заставом, под вођством Јевреја, викали: „Доле Хитлер"!, Хитлер је кидао последње везе које су везивале Немачку, баш благодарећи тој влади Француске: успостављао војску, општу војну обавезу, заузимао демилитаризоване крајеве Рајне и припремао Немачку за снажан скок на Аустрију, Чехословачку и Пољску.

Зар нису Јевреји бацили Мусолинија у наручја Хитлеру? Зар није то учинила она скупштина Француске у којој је главну реч водио Јеврејин Леон Блум, оборивши Лавала који је с Мусолинијем био направио споразум.

За није тај исти Блум, са својом јеврејско-масонском екипом, баш у време кад је било очигледно да се Немачка снажи и припрема за дефинитивне скокове, спремао Француској фронт на Пиринејима и фронт на Алпима, поред фронта на Рајни?

Али није само овде јеврејско дело разарања опипљиво. Случај Русије је далеко речитији за нашу тезу.

1917. г. фебруара пао је царистички режим. Привремена влада међу првима примила је телеграм америчког банкара Јакоба Шифа, једног од вођа међународног јеврејства! (Тај Шиф је оно лице што је 1905 г. грофу Витеу у Портсмуту рекао: „Ако цар неће да да слободу коју Јевреји траже, онда ће та права бити добијена."). На ту депешу одговорио је одмах и снисходљиво П. Миљуков, министар иностраних дела Привремене владе. У тој депеши он, између осталога, вели: „Дозволите ми да будем с Вама у заједници ради ширења нових идеја једнакости, слободе и слоге међу народима." Ове речи не би биле разумљиве, да је Шиф био само банкар. Али Шиф је установио на Колумбија универзитету прву катедру с о ц и ј а л н е е к о н о м и ј е, која има за задатак не само да се бави питањем људског освајања земље, не само организацијом индустрије већ и д у х о в н и м в о ђ с т в о м ч о в е ч а н с к и х п о с л о в а. И ова молба Миљукова, да му Шиф дозволи да буду у заједници идеја, показује да је Миљуков добро знао идеје Шифове и његово значење у међународном Јеврејству, и преко овога у свету.

Улога Јакоба Шифа у борби против Русије није почела са том депешом. Као председник јеврејског америчког комитета и као председник независног јеврејско-масонског реда Бнаи Б'рит, Јакоб Шиф је 15-II-1911. објавио рат председнику Сев. Амер. држава Тафту, не хтевши да прими чак ни пружену руку Председникову у Белој кући, зато што овај није хтео да прими захтев америчких Јевреја да се трговински уговор закључен с Русијом 1832. г. раскине, јер Русија није хтела да у своју земљу прими натраг Јевреје који су се враћали као амерички поданици. Председниково гледиште је било јасно и одређено: Русија је у праву да у своју земљу пусти кога хоће, исто тако као што ради и Америка. И одмах сутрадан већина, америчких листова предузела је оштар напад против Тафта, а огромна издавачка предузећа засула су земљу брошурама против Русије. Резултат ја био поразан за Тафта, јер су оба Дома америчког конгреса, десет месеци по објави рата од стране Јакоба Шифа, позвали Тафта да обавести Русију да је трговачки уговор с њом раскинут. Овде је Шиф дакле успео да две владе: руску и америчку порази и то само за 10 месеци истрајне борбе.

И пошто је Тафт званично раскинуо уговор с Русијом, идуће 1912. г. једна делегација, представника реда Бнаи Б'рит дошла је у Белу кућу и ставила на прса председника Тафта медаљу која му је давала право на титулу „човека који је прошле године највише допринео благостању Јеврејства."
У лето 1916 г. из Њујорка руска војна обавештајна служба добила је поверљив извештај следеће садржине:

„Прва седница руске револуционе странке одржана је у понедељак, 14-II у источном крају Њујорка. Било је присутно 62 делегата, од којих је 50 било ветерана из револуције 1905, а остали су били нови чланови. Већина су били Јевреји и у главном интелектуалци... Дебата ја била упућена у правцу испитивања средстава и могућности за извођење велике револуције у Русији, пошто је тренутак врло повољан... Једина озбиљна препрека је питање новца, али чим је ово питање било постављено, седница је била обавештена да то не сме давати повода никаквом оклевању, јер чим то буде потребно, знатне своте ће бити дате од личности које симпатишу покрет за ослобођење руског народа. Тим поводом име Јакоба Шифа било је више пута поменуто."

Један мемоар који се односи на бољшевизам и Јеврејство, а који је високи комесар Француске републике упутио обавештајном одељењу Генералштаба Француске војске даје интересантне податке (документ 7-618-6). Овај је документ био објављен у листу „У Москву" који је излазио у Ростову на Дону 1919 г. за владавине белих трупа, а објављен је у листу „Стара Француска", где се за овај мемоар вели да га је обавештајна служба америчка доставила свима савезничким обавештајним службама. Тај мемоар износи:
И. Чује се да се у фебруару 1916. г. спрема револуција у Русији. Ове личности и установе су у том делу узеле учешћа:
1) Јакоб Шиф.
2) Банка Кун, Леб и Комп. (управа: Јаков Шиф, Феликс Вербург, Ото Кан, Морнмер Шиф, Серли Хакауер).
3) Хугенхајн.
4) Макс Брајтунг.
У априлу 1917. Јакоб Шиф је јавно изјавио да је револуција избила благодарећи новчаној помоћи коју је он дао.
II. У пролеће 1817. Јакоб Шиф почео је да новчано помаже Троцког (право име Бронштајн, Јеврејин) ради подизања социјалне револуције у Русији.
Троцки је поред тога примао помоћ и од Макса Варбурга из Хамбурга, од јеврејског великог предузећа Вестфалско-Рајнског Синдиката, као и од Јевреја Олафа Ашберга из Штокхолмске Нај Банкен.
III. У октобру 1917. остварена је бољшевичка револуција, благодарећи којој су Совјети узели управу над руским народом. У Совјетима су се следећа лица нарочито истицала:

Псеудоними	Право име	Народност
Лењин	Уљанов	Рус
Троцки	Бронштајн	Јеврејин
Стеклов	Нахамкес	Јеврејин
Мартов	Зедербаун	Јеврејин
Зиновјев	Апфелбаум	Јеврејин
Камењев	Розенфелд	Јеврејин
Суханов	Гимел	Јеврејин

Сагерски	Крохмал	Јеврејин
Борбанов	Силберштајн	Јеврејин
Урицки	Радомислски	Јеврејин
Ларин	Лурио	Јеврејин
Камнов	Кап	Јеврејин
Ганетски	Фиретенберг	Јеврејин
Дан	Гуревић	Јеврејин
Мешковски	Голдберг	Јеврејин
Мартинов	Зибар	Јеврејин
Парвус	Хелфанд	Јеврејин
Рзјанов	Голденбах	Јеврејин
Черноморски	Черномордик	Јеврејин
Солнцев	Блајхман	Јеврејин
Пјатницки	Зивин	Јеврејин
Абрамовић	Рајн	Јеврејин
Звездин	Војнштајн	Јеврејин
Маклаковски	Розенблум	Јеврејин
Борбов	Натанзон	Јеврејин
Акселрод	Ортодокс	Јеврејин
Гарин	Гарфелд	Јеврејин
Глазунов	Шулце	Јеврејин
Јофе	Јофе	Јеврејин
Липински	Левенштајн	Јеврејин

IV. Међу интимним пријатељима Јакоба Шифа налази се и рабин Јуда Магнес. Он је проповедник међународног Јудејства и о њему се мисли да је пророк. Почетком 1917. овај пророк изјавио је да је бољшевик. Шиф га је због тога јавно укорио, али је и даље остао с њим у тесном додиру и пријатељству.
V. С друге стране тај исти Јуда Магнес, потпомоган од Јакоба Шифа, као директор светске схолистичке организације Паол, има за циљ да успостави интернационалну супремацију јеврејске радничке странке.
VI. Неколико недеља пре избила је социјалистичка револуција у Немачкој: аутоматски је политичку управу над револуцијом узела Јеврејка Роза Луксенбург, а један од главних вођа међународног бољшевичког покрета је Јеврејин Хлазе.
VII. Ако запамтимо да је јеврејска банка Кун, Лобл и Комп. у вези са јеврејском фирмом, Рајнско-вестфалски синдикат, и јеврејском банком браћа Лазар у Паризу, као и са банкарском кућом Гницбург (Петроград, Токио и Париз), ако поред тога запазимо да су све ове јеврајске куће у тесним везама са јеврејском кућом, Спајер и Комп. (Лондон, Њујорк и Франкфурт на Мајни), као и са Нај Банкен (јеврејско-бољшевичком кућом у Штокхолму) излази да је бољшевички покрет у извесној мери израз општег јеврејског покрета и да су ове банке заинтересоване у његовој организацији.
(Сва ова документа објављена су књизи генерала Нечволдова: „Цар Никола и Јевреји".)
Сасвим је нетачно закључити да је међународно јеврејство заснивало бољшевички режим у Русији ради непосредне јеврејске експлоатације руске земље и руског народа. Маколико биле велике непосредне користи које би та непосредна економска експлоатација руске земље и руског народа донела, међународно Јеврејство је није хтело. Оно је револуцијом успело да створи тврђаву светске револуције, кроз коју ће и помоћу које ће међународно је-

врејство доћи до остварења овог више него педесетовековног сна о владавини над целом земљом и свим народима, обарањем свију посебних националних држава, убијањем свију других религија, стварањем једне светске државе, којом нико други владати не може већ једини међународни, свуда међу народима растурени народ, коме ће се сва племена поклонити и сви народи служити и благословити га као победника.

Отуда међународно Јеврејство није ни имало за задатак да привредно експлоатише руску земљу и руски народ после револуције, већ да Совјетијом, као државном организацијом јудео-марксистичке мисли и Коминтерном, као међународном организацијом те исте мисли, тако управља да ова раслабљује све националне, а нарочито хришћанске државе с једне стране, а с друге да гура свет ка новом светском сукобу, а да се припрема кад овај сукоб дође и ратујуће стране буду довољно изморене и измрцварене за своју дефинитивну војничку улогу и победу. Сви Јевреји који су учествовали у руској револуцији имали су само тај циљ. - И њихово присуство у Совјетији је само у тој мери потребно да она не би скренула некако од оног циља који јој је Израиљ поставио.

При томе је цепање Троцког од Стаљина, и оптужба Троцког да је Стаљин издао револуцију, само маска Израиљева, намењена хришћанима. Треба хришћане преварити како је бољшевизам еволуирао, како више није то онај први бољшевизам, дивљи, крволочни; већ други, припитомљени, који само из формалних разлога не може да се одрекне заблуда бољшевичких, па се само још имена држи, а у ствари је сасвим од њега далеко. Зато долазе оптужбе Троцког, који је случајно Јеврејин, - на издајника Стаљина. У ствари та је оптужба бацање песка у очи, јер Стаљин, као што ћемо видети даље, води ствари светској револуцији, послушан плану Израиљевом.

Није дакле револуција 1917. г. била ослобођење Русије, устанак подјармљеног руског народа, већ завојевање Русије и поробљавање руског народа од стране једне мисли стране руском народном духу, његовој историји и његовој традицији; мисли поникле из јеврејског семена, одрасле на ђубришту запада, а убачене у пломбираним вагонима, кроз непријатељску земљу усред рата, у Русију да ову, у једном тренутку нарочите слабости, завојује и подјарми.

При оцени питања о природи Совјетије, овај историјски моменат завојевања Русије и поробљавање руског народа освајањем из иностранства од стране представника јудео-комунистичке мисли, пропуштених у сред рата кроз Немачку у пломбираним вагонима, намерно се изоставља. Јер одиста није све једно да ли је револуција дело руског народа или иностранства: у првоме случају ради се о ослобођењу, у другом о завојевању. Теза јудео-марксистичка и легиона њихових пријатеља јесте да је Русија револуцијом ослобођена. Историјске чињенице утврђују, напротив, да је освојена од шаке смелих јеврејско-марксистичких авантуриста - пропуштених у рату кроз непријатељску земљу, а новчано обилно потпомогнутих од стране Јевреја.

Али не само овај моменат: поход из иностранства и мали број бољшевика, већ и нарочито дух саме бољшевичко-марксистичке мисли показује да њена револуција није ослобођење Русије и руског народа, већ завојевање и поробљавање.

Каква је то мисао марксистичка која се убацује у Русију? Одговара ли њен дух духу руског народа, његовој традицији, његовој историји и његовим тежњама?

Јеврејин Карло Модрохај-Маркс написао је критику капитализма и тиме поставио основу данашњег социјализма и бољшевизма.

Социјализам је постојао и пре Маркса. Али није био покретан од Јевреја. Отуда ваљда и његов неуспех. Јевреји су - иако највећи корисници капитализма - видели да је питање њихових политичко-месијанских циљева везано баш за успех социјализма. Јер се социјализам показује као моћно оруђе за цепање несемитских народа, за рушење њихових националних држава, за борбу против хришћанске Европе, за остварење јеврејске политичке владавине у свету. Отуда и успех Марксов и успех социјализма.

Три су главне мисли на којима почива економски део марксизма, које га управо омогућују и чине погодним оруђем ових јеврејских светских планова. О самом економском делу марксизма нећу вечерас говорити, јер нам то и није предмет, већ о оним философским поставкама, о оном схватању света на којима је марксизам саздан, због којих је саздан и које су му дале ону страсну динамику.

Прва мисао је атеизам. Нема Бога! Људи узалуд подижу очи небу. Оно је глуво, немо и пусто. Никога тамо нема. И не само тамо горе, изнад глава њихових, већ нигде. Према томе, луда су и глупа и сва остала веровања, која извиру из вере у Бога и празне све наде што су за ту веру везане.

Друга мисао је материјализам. Нема духа! Све је само материја, па и сам дух је само психичка манифестација материјалног и само материјални услови људског живота успављују и покрећу историју људску. Само је материјално главно и битно у животу народа и држава, а морално, специјално духовно, споредно. Тзв. морално и духовно је надградња економског. Оно је главно и основно, а морално и духовно се надграђује над основом и зависи од ње.

Трећа мисао је класна борба. Није народ један састављен од браће, већ од самих крвних непријатеља, распоређених у главном у две класе које су у сталној и непрекидној борби! Историја једног народа према томе није историја, везаних у једну судбинску и културну заједницу осећањем пониклим из заједнице порекла или живота, - већ историја уклупчаних крвних непријатеља, што се гризу, уједају, раскидају и уништавају у међусобној бесомучној борби.

Те три мисли чине филозофију Марксизма. Оне на себи носе печат јеврејског генија и притворног му менталитета.

Остављајући на страну очигледни контраст да се народ који је највећи корисник капитализма, који је за 150 година, од како се дочепао „политичке слободе и равноправности", успео да стави руку и да узме под своју управу највећи део банака, индустрије и трговине, руда и саобраћаја, човечанског, јавља сад као критичар, рушилац и организатор рушења тог истог поретка, контраст који би требао да буде опомена свима да врло опрезно примају јеврејске реформаторе. Обазрећу се ка толико пута истицану чињеницу да ова јеврејско-марксистичка мисао не одговара јеврејском духу, а одговара његовом дволичном карактеру и менталитету. Сами судите!

Маркс је Јеврејин - син јеврејског народа који не може да се одрекне своје вере у Бога. Цела историја његова је на тој вери саздана, вери којој су и данас у главним линијама чврсто привржени. Толико је вера у Бога везана за Јеврејство, да не верујем да има ијединог Јеврејина правог и искреног атеисте.

Јевреји верују да дух руководи и покреће историју. Цела њихова историја је доказ за то. Све што су радили, радили су, и кроз материјално немогуће услове пролазили, јер их је покретала месијанска идеја да су они народ изабрани од Бога коме је дато да влада свима народима. Али тако они верују кад су у питању они сами, јер таква мисао снажи и одржава народ. За хришћанске и остале народе они су у основу нове масовне социјалне и соција-

листичке мисли ставили материјалистичко схватање историје - мисао сасвим супротну оној која важи за Јевреје.
Јевреји су више него народ: они су, породица огромна. Нигде солидарност није тако дубоко везала чланове једног народа једне за друге, као што је случај код Јевреја. Тако Јевреји раде кад су они као народ у питању, јер таква мисао о солидарности и повезаности дубокој и судбинској, о братству крвном, храни и брани и снажи један народ. Зато су Јевреји у основу нове масовне, социјалне и социјалистичке мисли ставили класну борбу, место солидарности, да се нејевреји међу собом гложе и крве.
Да ли та марксистичка мисао одговара духу руског народа? Да ли безбоштво, материјализам и класна борба одговара руском народу? Је су ли то његове мисли које је стари руски режим притискивао и гањао, а оне гањане успеле да револуцијом ослободе себе и руски народ?
Одговор је негативан. Руски народ нема ни атеизам, ни материјализам, нити класну борбу за своју рођену мисао? То су туђе, стране мисли његовој природи, убачене са стране, освојиле његову земљу и поробиле њега и све што је његово.
Али може неко да сумња у то. Отуда таквим предлажем да, изврше такозвану интроспекцију, нека по души свога народа суде о руском народу. Нека затим одговоре да ли нашем народу одговара атеизам, материјализам и класна борба.
Кад говорим о народу, о његовом духу, ја не мислим на оне који су кроз школе прошли, нити на једно поколење, већ на колективну психу народа што се кроз народне умотворине током векова изражавала.
Може ли наш народ схватити Васељену без Бога? Никад и нигде се он није могао с таквом мишљу помирити. И у време кад хришћанство није био примио, он је веровао да Васељена мора имати домаћина који чува и одржава свет од уљеза и отимача, било да су ови нека зла божанства, било да су зли људи.
Може ли народ схватити материјализам и његову предоминацију у историји? Никад и нигде се народ наш није могао с таквом мишљу помирити. И у време кад хришћанство није био примио, он је веровао да Васељена мора имати домаћина који чува и одржава свет од уљеза и отимача, било да су ови нека зла божанства, било да су зли људи.
Може ли народ схватити материјализам и његову предоминацију у историји? Никад и нигде се народ наш није могао с таквом мишљу помирити. А „Устанак на дахије”, - који речима, што их слепи народни гуслар као у камен уреза, - најбоље показује народно схватање историјских процеса.
Како долази до народног устанка?
Четири чиниоца се налазе једно према другом: два која су против Устанка и два која хоће Устанак.

„Кад се шћаше по земљи Србији;
По Србији земљи да преврне,
И да друга настане судија, -
Ту Кнезови нису ради кавзи,
Нит су ради Турци изјелице, -
Ал је рада сиротиња раја,
Која глобе давати не може,
Ни трпети турскога зулума.
И ради су Божји угодници,
Јер је крвца из земље проврела:

Земан дође ваља војевати
За Крст часни и слободу златну
Сваки своје да покају старе.”

Она два за устанак су материјални (раја), духовни принципи (Божји угодници).
И духовни принцип покреће прилике.

„Не бил’ с’ Србљи на оружје дигли
Ал се Срби дигнут не смедоше.”

Не смедоше, јер раја без вођства, без главе не диже устанке, не ствара историју. Треба прилике да узбуде „Турке биоградце” да они поверују у могућност устанка, да почну убијати кнежеве, да ови виде да ће и без устанка изгубити главе, те да такво рајино расположење за кавгом добије своје органско вођство, да народ добије главу - и да дође Устанак.
Ова народна песма показује дубоко, присно народно веровање да је у историјским збивањима духовно надмоћније од материјалног, а не обратно, као што су Јевреји, преко Маркса, убацили у хришћански свет.
Да ли је класна борба позната нашем народу, окатом и Богом надахнутим? Јер ако је класна борба закон људског живота, онда је тај окати народ њу морао видети и о њој морао говорити. А он о њој нигде не говори као нормалној животној појави. Напротив, кад у својим народним песмама описује своју властелу, он ужива у њеном богатству, у њеној красоти, он се поноси њеном снагом, њеном храброшћу, њеном мудрошћу. Само на једном месту он бесни на своју властелу:

„Великаши, проклете вам душе”

Само на једном месту их тако проклиње, кад се та владајућа класа међу собом посвађа и закрви, те та међусобна свађа поцепа царство.
Кад би народ видео класну борбу, он би мрзео своју властелу, - а трљао би руке и радовао би се кад би видео да се та владајућа класа међу собом покрвила. Јер ако је та владајућа класа његов непријатељ, онда је међусобна неслога и борба те владајуће класе његова срећа и благостање.
Не одговара нашем народном духу, дакле, ни атеизам ни материјализам, ни класна борба. Не може, дакле, одговарати ни духу, ни природи, ни историји рускога народа атеизам, материјализам и класна борба.
На тај начин смо доказали не само да је историјски руска револуција дошла из иностранства, пропуштањем непријатеља и новцем и организацијом Јеврејском, већ да сама та мисао, што је револуцијом дошла до власти, по природи својој не одговара духу руског народа.
То је Совјетија. То није Русија.
Многи, разуме се, то замерају. Хтели би да ја и даље после 1917. г., назовем Русију Совјетијом. А ја не могу. Из три главна разлога:
Први је: што се она сама тако не зове. Не знам шта је гонило Стаљина и његово друштво да своју творевину прозову СССР (Сојуз совјетских социјалистичких република), - да од четири речи нема ниједне једине која означава какву географску или националну стварност. Али неки разлог су имали за то. А у цивилизованом друштву је ред да људи зову трећега онако како се он сам зове, а не другим неким именом. Обично људи сматрају увредом кад их неко зове онако како се сами не зову.

Други је: што су Русија и руски народ заробљени туђом мишљу и туђом организацијом - као што смо напред навели.
А неко вели: Нека је и тако! Имате право. Али тамо на северу је велика руска земља и велики руски народ. Ту земљу морам звати Русијом.
Одговорићу овом причом. Она је мој трећи и последњи разлог:
Био неки Јован. Имао плац и децу, кућу и радњу, пољска имања и стоку. Али погине. Убије га Стојан. Узме жену, децу, кућу, радњу, имање и стоку. И Стојан се намести удобно тамо где је био Јован. За мене је јасно да је тај нови господар ипак само Стојан, иако држи и Јованову жену и децу, и кућу и имање, и радњу и стоку. И зато га зовем Стојаном, а имање и децу и стоку, па и жену Јовановим. И никако не могу то да побркам ни да заборавим. Такав ми је обичај. И није рђав: мислим да је и код вас такав... (Бурно одобравање. Повици: Тако је!).
Али мора међу вама бити људи које све ово није убедило и који мисле: ово упоређење рамље. Није сад тамо отимач и убица Стојан, него је земља руска и народ руски нашао прави облик свог државног и народног уређења, своју срећу и своју снагу: расцветала се руска земља и распевала се руска снага сад и дрхће стари свет од ње.
Да видимо да ли је тако! Ми тражимо истину, а она је мени увек драга, ма - каква била. Да видимо дакле, да ли је тако.
Разговарао сам пре неки дан с младим човеком који је из љубави према својој руској земљи прешао тајно границу, пробавио тамо скоро пола године и вратио се тајно. Његови извештаји су изишли у бр. 24 и 27 наших билтена. Из тог дугог четворочасовног разговора наводим само ово:

„То је земља у којој, осим мале деце, нико у очи не гледа. При разговору гледа доле, горе или поред вас, али у очи вас не гледа. Тек кад се добро упознате, очи се бојажљиво подижу и колебљиво сусрећу с вашим. Па и после тога. Навика се тешко савлађује.

То је земља тако рећи без стараца и старица. То је оно што најпре пада у очи. Старије генерације су тако изрешетане, да се само ретки примерци још виђају.
То је земља дубоке резигнације. Резигнација је постала навика. Као што ми носимо огромну тежину ваздушног притиска на себи и не осећамо: навикли смо се на њу.
То је земља у којој се ништа не може купити без гурњаве. Нисам за шест месеци видео у Совјетији да има и једног артикла довољно, на претек. Отуда за сваки се прави реп, „хвост”: новине, шибице, сапун, брашно, ципеле, тканине или железничка карта. Ни са једне железничке станице не пођу никад сви путници: неко мора остати, јер нема места.
То је земља у којој се купују и ствари које човеку не требају у нади да ће путем размене лакше добити ствари које требају.
То је земља у којој само ретке, привилегисане породице по градовима, имају своју засебну собу. Врло често, у већим собама станују по три брачна пара и по два или три самца.
Једном речи, то је земља која живи под терором какав се у Европи не може замислити и у оскудици која у Европи изгледа невероватна.
Али и то можда неће убедити људе који у Совјетији гледају Русију и виде срећу руског народа. Да идемо даље. Тамо влада Влада која се зове Радничко-сељачка влада. И многи који овде код нас уздишу за тим поретком веле: сигурно је да у Русији није добро племићима и капиталистима, владикама и

свештеницима, али је добро раднику и сељаку. Да видимо да ли је бар тако. Признајем да ако је добро раднику и сељаку, ако су Совјети бар тим великим слојевима народа добро учинили, онда је све што говорим противу њих неосновано. Али шта ћемо радити ако ни радницима, ни сељацима није добро?

Ти који тако мисле зачудиће се, згрануће се кад им кажем да је једина стварна опозиција Совјетима данас радник и сељак. Не неки радник и неки сељак, већ огромна већина радника и сељака. Интелигенција није опозиција. Као и по другим земљама, она је опортунистичка, каријеристичка, млака, неборбена. Племство или је уништено, или у бекству. Самосталних привредника уопште нема: ликвидирани су. Свештенство се држи искључиво цркве, која је и данас, упркос Стаљинске конституције, прогоњена. Од тих су још најборбенији, на свој начин, тзв. „бродјачи попи" (лутајући свештеници), који су нерегистровани и који ходају по селима и градовима и тајно врше обреде - и чијим молитвама се народ баш зато што су тајне и обраћа.

Али права, опасна и масовна опозиција јесу радници и сељаци.

Да је тако види се из два декрета Совјета народних комесара оног од 28-XI-38, којим је утврђено ново радничко законодавство и оног од 28-V-39, којим је утврђено ново колхозно право. Први декрет својим одредбама представља најтеже по раднике законодавство у Европи. А други декрет представља право ново поробљавање села. Али ова два декрета излазе из оквира наше вечерашње анализе. То можете наћи у другим нашим списима. Па ипак једно морамо рећи: радничко законодавство које би тако мало водило рачуна о слободи радника, као оно у Совјетији, не постоји данас у Европи. А исто тако сељачко законодавство није сељаку у свету тако мало слободе дало, као што је оно у Совјетији.

Совјети су на ово били приморани. Годинама су они на својим партијским конгресима за све своје недаће кривили „руководјашће", оне који предузећима управљају. Из доктринираних политичких разлога нису смели говорити да им недаће долазе због отпора који им супротстављају радничке и сељачке масе, у име чије они владају. Али на крају живот их је нагнао да отворено изнесу оптужбе и оне су се први пут чуле на XVIII партијском конгресу ВКПб (март 1939. г.) и то не више против „руководјашчих", већ непосредно против радника и сељака. Година 1939. сва је у знаку борбе совјетског режима против радника и сељака.

Та борба није избила тек сад. Она је стара колико и бољшевички режим. У почетку је она била борба против белих, затим против заостале интелигенције, средњих класа и свештенства. Сад се саме народне масе - не из доктринарних разлога, већ у име природе и ствари, у име самог живота, - буне против једног немогућег система који је замислио јеврејски дух за нејеврејске народе и који јеврејски свесни и несвесни агенти хоће на силу Бога да им наметну.

Историја совјетског режима за ових двадесет и две године је историја крваве и сурове борбе руског народа против својих завојевача, представника и експонената јеврејско-марксистичке мисли. Ови последњи декрети су само отворено признање совјетског режима о тој борби баш са онима, у име чије су они оборили стари поредак, порушили толика добра, побили толике милионе људи, изложили смрти од глади десетинама милиона других, прогнали или заточили десетинама милиона трећих, а све друге подвели под режим, „у коме, осим мале деце, нико други у очи не гледа." (Бурно одобравање).

Неверни ипак нису убеђени. Они износе два разлога: први је у политичкој и војничкој снази Совјета, а други у чудним и великим стварима које су они у Русији створили. Неверни веле: „па кад је све то тако, онда откуд та велика политичка и војна снага Совјета и откуд толике чудне и велике ствари што су тамо учињене?" Неверни имају право да питају. И ја им одговарам:
Кад се појавила та снага о којој говорите? У ком тренутку? Кад је западна Европа упала у рат. Пре тога је није било. Где је 1938. г. била Совјетија да задржи Пољску од напада на Чехословачку? Упркос совјетског протеста упућеног Пољској, ова презриво Совјетима одговара и продужује пресију и напад на Чехословачку, а Совјети при том не мрднуше да Пољску задрже.
Што своје спорове са балтичким и скандинавским државама Совјетија није расправљала пре 1-IX-39? Што свој спор с Пољском није расправљала пре 7-IX-39. Један је разлог само. Да би Совјетија могла показати снагу, треба пред собом да има слабе противнике - далеко слабије од себе. (Одобравање и повици).
Војни стручњак Тајмса, 10-VIII-39, дакле у време кад је Енглеска преговарала са Совјетијом, дао је следећу оцену о црвеној војсци.
„Способна да изненадним нападом зада озбиљан удар и јаком непријатељу ако овај није на опрези.
Способна за офанзивни покрет мањег значаја против слабог непријатеља."
Дакле неспособна да удари на јаког непријатеља који је на опрези, - као што није способна ни за офанзиву општег и већег значаја чак ни против слабог противника.
Разлози су томе: технички (рђав саобраћај) војнички (слаб и неподесан старешински кадар) морално-политички (непоузданост трупа), економски (рђаво економско стање земље).
Што се тиче великих чуда о којима су неверни слушали, извесна чуда заиста постоје.
Прво је у томе што поред све статистике о испуњењу плана производње, земља има изгледа врло скромног, па чак и бедног живота, а ипак ниједан артикал се без гурњаве не може, па чак често ни са гурњавом, купити.
Други је у томе што би управо било чудо да успе режим који се хвали у свом буџету да има 30,000.000 службеника, што ће рећи чиновника и намештеника, тј. бирократије, где је по правилу лична иницијатива одбачена.
Треће је у томе да би управо било чудо да режим, у коме људска слобода и личност тако мало вреде, није био у стању да се изгради бесправном и бесплатном радном снагом толико гигантских творница и постројења, кад су пре њих то могли египатски фараони и римски цареви са далеко мање терора, а с више поштовања људске личности и слободе и бескрајно мање жртава у крви, животима људским и материјалу. (Бурно одобравање).
Али највеће чудо на које сам наишао у свом испитивању многобројне литературе и саслушавању свију сведочанства, јесте оно које сам нашао у књизи једног Француза, који описује ова горња чуда, па на крају вели: „Може ми се замерити да нигде ништа одиста лепог и великог нисам видео. У ствари видео сам. Видео сам казнени завод који стража не чува, где кажњеници могу слободно, кад хоће да иду у оперу или у кино у Москву, где кажњеници могу да доведу своје породице и да с њима на робији живе, где кажњеници имају такву угодност, и такво обиље, да се завод ипак мора чувати од оних што би хтели да из слободе уђу некако „незаконито" унутра."
И тако смо показали предигру драме: разјарити Немачку, оковати је паучином, раслабити победнике.

Одатле има да избије драма. Али тек онда кад се претходно оствари неочекивано и изненадно спајање Немачке и Совјетије.
И данас људи стоје збуњени пред тим неочекиваним обртом. Та зар није наша велика штампа брујала од тврдњи: „сутра или прекосутра потписује се споразум Енглеске са Русијом," - Узаман смо доказивали да то бити неће! Смејали нам се једни, клеветали нас други, нападали нас трећи. Па ипак Енглеска са Совјетијом није потписала споразум. Место тога, на запрепашћење свих, дошао је Немачко-совјетски пакт о ненападању. (Смех).
Какав је значај његов у овој драми? Да ли је то обичан политичко-војнички пакт као што се често између земаља закључује?
А, не? Овај пакт има други значај. Он је последња сцена Предигре. Његов перфидно-сатански карактер осветљује трагичном црвеном светлошћу саму драму која почиње да се пред нашим очима одиграва.
Зато што смо знали то, зато смо упркос толиких и таквих тврђења могли упорно тврдити да неће бити постигнут споразум између Енглеске и Совјета.
Немачка је у овој Драми изазивач рата. Мотор рата, па према томе и Мотор револуције.
Преко Совјета Израиљ држи Кормило рата, па према томе и Крмило револуције.
Пакт немачко-совјетски од 23-VIII није ништа друго него спајање мотора са крмом, узимање немачке моторне снаге под утицај јеврејско-марксистичких кормилара.
Зато је тај пакт дошао као последња сцена предигре да би Мотор узео онај правац који Редитељ хоће.
Ми смо зато давно рекли да Хитлер постаје несвесни јеврејски агент. Мислећи да ради нешто што треба да донесе срећу и величину његовој Немачкој, он у ствари изазива рат и својом огромном, а опремљеном снагом и дисциплинованим народом, удара о зид англо-француски, управљан совјетским кормиларом, све у циљу који је Израиљ поставио. (Одобравање. Тако је)!

III

ДРАМА

И ето Драма је почела. Сјурила се Немачка на Пољску и сможђила је. Немачка је спремала муњевити рат за исток и показало се да су и спрема и искоришћење одлични. Пољска је сломљена.
Али пре тога, због датих гаранција (које су непромишљено толико пута већ давали, наведени лукаво од оног истог редитеља који им је у уши дувао непрестано сулуде формуле о колективној безбедности, док их је истовремено раслабљивао, и разбијао и онеспособљавао за сваку оружану брзу нападну акцију), - Енглеска и Француска објавише рат Немачкој.
Кад је Редитељ био сигуран да је сад завеса дигнута, да је драма заиста почела, да ће овог пута одиста да се игра, и то истински, да нема више опасности да ствар прође на миру, да ће заиста бити лома, хука, треске, цике, дима, огња и крви, - закликтао је иза кулиса скривени Редитељ, од дивље радости и насмејао се смехом леденим, трљајући задовољно руке.
„О, рекао је, колико труда и муке! И једва једном да отпочне драма коју спремам вековима. О! иде време, Израиљу! Долази крај твојим мукама, тво-

ме страдању, твојим тешким понижењима. Иде зора, Израиљу! И иде победа твоја: благословио те рвач с којим си се рвао у педесетвековној ноћи!”
И тада у игру улази и Совјетија. Скинувши маску са лица свог, бестидно се баци на сломљену Пољску да „заштити животе, слободу и имовину своје једнокрвне браће” - она која у руској земљи погази сву слободу, смрви десетине милиона живота и одузе и поништи сву имовину несрећног руског народа. Али маска већ и није много потребна. Маске је требало док не почне Драма.
Некад је Совјетија правила формулу о нападачу и беспрекорно с другим државама утврђивала ко се има сматрати нападачем. Сада, у говору Молотовљевом, видели смо да су се „промениле прилике, па и појмови о нападачу, којима смо се ми служили, а у које су остали поверовали!”
Некада је то било потребно, кад је Совјетија била највећи хушкач против фашизма и кад је на сваки начин гледала да баци Француску и Енглеску час на Италију, час на Шпанију, час на Немачку, обећавајући им своју „огромну” помоћ. Данас та лаж није више потребна: тако је згодно режирана драма да су Енглеска и Француска морале објавити рат Немачкој. Сад Совјетија може мирне душе да узме делове пољског плена, очекујући завршетак драме.
Некад је то било потребно кад су совјетски „народни фронтови”, „антифашистички блокови”, „блокови демократских снага”, урлали по свима европским земљама о помагању великих западних демократија, - данас ни та лаж није више потребна. Данас исти совјетско-јеврејски агенти проповедају дезертерство, неулазак у војску, мржњу према капиталистичким демократијама. Зашто више да лажу кад је драма већ почела.
Сад се тек види како је пакосно смишљена улога ове тајанствене личности што се зове Совјетија.
Заплет драме је, дакле, у овоме:
Немачка, која је најбоље схватила лукаву игру Израиља, примила је с одушевљењем да у тој драми игра изазивача рата, њеног Мотора, па према томе и Мотора револуције.
Она је то учинила верујући да до рата с Англо-Французима неће доћи, кад она нападне и смрви Пољску. Јер Англо-Французи на Сигфридову линију озбиљно ни нападати не могу, а на други начин Пољској помоћ указати не могу благовремено.
Ако Англо-Французи ипак у рат буду ушли због датих гаранција Пољској, то ће бити платонски рат, рат без рата. Јер ће Немачка за четири недеље сломити потпуно пољски отпор, а тада ће пасти Влада Пољске која је рат огласила, а друга ће с Немачком закључити мир, предајући јој Данцинг и Коридор. Англо-Французи ће после тога морати и сами мир да закључе. А ако неће, нека седе на Мажиновљевој линији. Немачка ће иза Сигфридове линије мирно уживати плодове своје победе.
Овај рачун не би био потпуно тачан, као што се видело, да 23-VIII није успела последња сцена предигре ове Драме, да се Крма револуције (Совјетија) није везала за Мотор револуције (Немачка).
Хитлер је тога дана веровао да је надмудрио цео свет. Показали смо већ колико је од тога далеко. Јер је тај пакт омогућио Совјетији да упадне са своје стране у Пољску, да овој онемогући сваки отпор и да заузме велике делове њене земље. Сад је немогућ Хитлеров план о закључењу мира с Пољском, јер је Пољска не само тучена, већ смрвљена. С киме сад мир закључити? А кад нема мира с Пољском, како да мир закључе Англо-Французи, који су обавезом части у рат због Пољске ушли?

Немци су се спремили за муњевити рат, али према југо-истоку, а не на западу.
Англо-Французи уопште нису спремни за западни рат, већ само за одбрану. Али, су у рат ушли, јер су непромишљено дали јемства која су их нагнала да у рат уђу, иако Пољској нису стварно могли помоћи.
Мислили су да је већ и то помоћ што су ушли у рат.
Англо-Французи су довољно јаки да се одупру навали Немачкој. То и чини главну тешкоћу војног положаја Немачке, при до сада познатом оружју. Али, иако је одбрана важна, победу је ретко кад дала само одбрана. Сем кад је била дуга и тако измождила и ослабила нападача, да нападнути могу прећи у победнички напад. Али победа у том случају долази, понављам, тек после дуге, упорне и крваве борбе.
А Англо-Французи на то и мисле. Они говоре о дугом рату. И ја мислим да искрено мисле на дуги рат. Али две опасности их у дугом рату чекају. Прва је: да ли ће њихове војске издржати такав рат? А друга је: да, у Немачкој место њихове војничке победе не дође бољшевизација?
Јер, једна чињеница пада у очи. Већ два месеца стоје војске једна према другој у ратничком стању, али рата потпуног још нема. Осећа се како иза сваког фронта, брекћу спремни тенкови, како тек што нису полетеле стотине ваздухопловних ескадрила, како тек што нису опалиле десетине хиљада топовских цеви, како тек што нису стотине хиљада бацача мина, бомби и пламена отпочели своје дејство. Па ипак: све још мирује.
Многи су се трудили да то објасне, па и ми. Али мислим да је право објашњење за то само ово:
Изгледа као да обе стране осећају да су тако страшна њихова убојна средства, као и она на другој страни, да људски материјал није у стању дуго издржати потпуно стављање у дејство свега оружја.
Отуда обе стране гледају да пронађу такву тачку на супротној страни, где ће потпуним стављањем у дејство свог оружја, за кратко време, постићи велике резултате.
Такву тачку до сад нису пронашли. Отуда не смеју ни да развију рат до потпуне пуноће.
А оно горње решење, на које рачунају Англо-Французи, представља дуг и крвав рат, где би Немци прво нападали бесомучно и били крваво одбијени, да затим и сами буду нападнути и побеђени. Зато и велимо, с обзиром на очигледан и оправдан страх да људи мање издрже од оружја: дуги и крвави рат има мало изгледа да се заврши победом. Напротив, невероватно је. И на ту могућност и рачуна Редитељ драме ове, и његов експонент, Совјетија - да се крвава и дуга драма заврши онако како су јудео-марксисти и замислили.
Има ли изгледа да се та драма тако несретно не сврши?
Зид англо-француски, Мотор немачки и Кормило совјетско су главне личности Драме.
Биће изигран редитељ Израиљски, ако му Крмило откаже послушност. Има ли наде за то. Совјетија избегава рат, али мобилизацијом држи знатне снаге народа под оружјем. За режиме као што је њен и сама мобилизација представља опасност, јер од незадовољног становништва које је дотле пасивно подносило све, мобилизација чини војнике, дакле грађане активне одбране. А то помера однос грађана према режиму, и режим мора да попушта у стези, док грађани добијају слободу да према режиму заузимају усправнији став.
Нарочито је за Совјетију опасан експеримент довођења њихових војника у могућност да упознају живот у осталој Европи, о коме су они били упознати само преко пропаганде своје, која им је у материјалном погледу своју земљу

представљала као рај, а Европу као пакао. Сад ће њени војници видети у заузетим деловима Пољске и балтичким државама такве животне могућности, какве они не могу нигде видети у Совјетији и какве ни замислити нису могли.
Исто тако потреба снабдевања војске мора изазвати дубоке промене у њиховом економском устројству - или слом целе државе.
Сви ови моменти могу током ове Драме учинити да се прилике у Совјетији дубоко промене у правом националном руском, словенском и хришћанском правцу. Деси ли се то, Кормило ће издати редитеља. Оно ће стрести са себе његову прљаву шапу. Неће бити Совјетије више, већ ће права народна Русија доћи на своје место. То би најпотпуније изиграло планове Редитеља ове драме.
Али, ако Кормило не изда Редитеља, онда је друга могућност: да Мотор откаже. Та је могућност далеко мања од оне прве. Требаће многи и крвави порази па да Мотор немачки откаже. А тога за сад нема. Тек би требало да дође. Ако нема неког непознатог новог техничког средства, то може да дође тек после дугог и крвавог рата. А тај крвави рат је баш оно што тражи Редитељ Драме ради постигнућа циљева својих.
Тако дакле, Драма је лукаво спремљена. Израиљ има разлога да иза кулиса трља руке и да се смеје, како само он уме. По људској памети судећи, сва је вероватноћа да Драма успе.
Али, Редитељ не жели да се Драма распростире само на запад Европе. Његова је жеља да она обухвати цео свет. Ни стопе земље да не буде коју Драма не би обухватила.
Засад, у првој и другој сцени првог чина, појавили су се на Позорници Пољска и Немачка, Енглеска и Француска и Савјетија. Али Израиљ жели да ту дођу и други народи: и они балтички и балкански, и они мали и мирни Холанђани, Белгијанци и Финци - целу Европу он жели да драма обухвати.
Каква му се власт то даде над Европом? Каква то казна Европи дође?
Сва њена лепота и снага, богатство и мудрост дошли су под знаком Крста Христовог.
Али током сто педесет година своје последње историје, Европа се подаде материјалистичком безбоштву и Христоборству. И изгуби оријентацију. И смете се. Као брод на пучини океанској коме су бусолу украли, или му облаци северњачу закрили. И тада дођоше изасланици лукавог Израиља и предложише европским народима своје лажне бусоле и своје лажне северњаче. Примише то народи европски. И учини им се да су паметнији постали, зато што им наука и техника у свакидашњем животу моћ увелича, а заборавише да кад бусоле на броду нема, може брод бити и с највећом другом техничком опремом, - ништа му помоћи неће. Лутаће и пропасти заједно са свима путницима и свом другом техником и богатством.
Ових сто педесет година Европа говораше: дај ми људе челичне воље и одлучности, аскетског поштења и генијалне памети. А то може бити и без Христа. И што тражаше, то и доби: Стаљина, Хитлера и Мусолинија.
Сад је пред крахом. Пред опасношћу својом. Што ће јој се одузети богатства, ни по јада. Али, опустеће и пропасти, изгинуће јој чеда и у шуме побећи. А после ће већ под владом Израиља настати живот који Израиљ буде завео. (Бурно одушевљење).

ЗАКЉУЧАК

Али, ја не испричах вама, браћи и сестрама својим, ово зато да вас ослабим и убијем вам дух и снагу. Већ зато да вам истину откријем. Истину коју вам наша штампа неће изнети, као ни други људи које слушате, ради велике силе Израиљске.

Да вам прикажем ту истину, гоне ме љубав и страх. Љубав, да би се како год спасли, - а страх, јер опасност и долази због непознавања истине.

Како превари оца свога Јаков, те од мањег поста већи, од млађег старији, од сиромашнијег богатији, од подвлашћенијег повлашћенији? Како доби Јаков благослов очев намењен Исаку - питам вас? Јарећим кожицама! Али зар би му помогле да Исак није био слеп? Само слепоћа Исакова учини те отац не откри превару.

Ако, дакле, данас пред вама ово говорим, говорим јер морам говорити, јер се надам, јер верујем, да је Бог милостиви одредио да роду мом скрама падне с очију: да прогледа, да престане бити слеп, да у пуној светлости распозна шта му је слепило бранило да до данас види. (Одобравање).

То је први циљ овог предавања: да на лукаву игру Редитеља пажњу привучем и откријем, да би род мој очи отворио.

Али није довољно само то. Ако ја ово говорим, а ви слушате, примате па чак и памтите, никакве користи од свега тога неће бити, ако се само на то добит сведе.

Европски народи су данас у стању у коме је Демостен говорећи Атињанима о опасности што им Филип са севера доноси, описао да се налазе дивљаци. „Дивљак се - вели бори тако као ви, Атињани: он носи своју руку тамо где га је непријатељ ударио, - да је одмах затим пренесе на другу страну, где је непријатељ премостио свој ударац. Он ништа не чини да непријатеља предупреди. Он се само брани тамо где су ударци већ нанети, остављајући непријатељу без одбране другу страну.”

Циљ мог данашњег говора није да изазовем очајање. Напротив, циљ је у томе да откривајући истинит положај у свету, изазовем чврсту одлуку код својих слушалаца, да се бране јуначки, истински и паметно, а не као Демостенови дивљаци.

Европски народи су ушли у овај страшни сукоб прво зато што нису видели Великог Редитеља Драме Човечанства. Или, уколико су га видели, па чак и говорили да схватају лукавост његову, што су мислили да се том лукавом игром користе, уверени да ће они надмудрити Лукавога. Драма у досадашњем развоју показује да су се преварили.

Не буду ли, дакле, европски народи схватили планове Редитеља, не буду ли отпочели да играју по овим плановима, већ да их изигравају, Драма Човечанства ће пасти онако како је замислио и како је њом до сада и управљао њен Редитељ. (Бурно одобравање).

Потребно је, дакле, не само да се планови Редитеља упознају, већ баш зато да он с њима не би успео.

Отуда, ако слушаоци моји данас не буду побуђени на чврсту одлуку да ту борбу противу планова Редитељевих приме, макар и признали иначе да сам у праву - ништа ме неће обрадовати: узаман сам говорио.

И од тога се бојим. Не бојим се да ћете рећи: није нам се говор допао или није истина оно што говори, већ се бојим да ћете рећи: „допало ми се, истина је што говори, али - шта ја могу?” Или „нека се други бори!” Или: „нисам ја позван!”, Или: „боље да седим мирно!” Од тога се бојим. Нисам ја, браћо и сестре, дошао к вама ради похвала или славе. Ништа то ни мени, ни вама не

треба. Оно чега ради сам дошао то је: да вам планове лукавога Израиља откријем, те да се решите да у борбу противу њих пођете.
Не позивам вас да лупате јеврејске излоге, радње или главе. Напротив. То су јевтина средства помоћу којих Израиљ учвршћује своју владавину, будећи у свету милосрђе према свом бедном положају. (Био сам уверен да ће прогонство Јевреја у Немачкој бити завршено прескупо за саму Немачку). Позивам вас напротив, да сваки излог, радњу или главу јеврејску поштујете онако као и излог, радњу или главу ма ког другог грађанина наше земље. То поштујте. Али разбијајте, ломите, кршите планове јеврејске. Народ који ломи излоге, радње и главе јеврејске, а поштује и поступа по плановима јеврејским, тај народ је мио Израиљу. (Одобравање). Израиљ га има у својим рукама. Држи га на невидљивом, али врло моћном ланцу. Одиграће тај народ улогу спремљену у Драми Човечанства, онако како Израиљ хоће. (Бурно одобравање).
„Па како ћемо то поћи у борбу” - питате ви. „Шта треба, дакле, да чинимо, кад већ маску Израиљу скинемо, кад му планове сазнамо? Шта треба да чинимо да Редитељ у намерама својим не успе?”
Највећа је опасност за лађу једну кад јој уништите бусолу. Нека свега на њој има у изобиљу, нека јој стројеви брекћу од снаге, - а бусола само ако се поквари на пучини, где се само небо и вода пружају до бесконачности, то за лађу највећу, често страшну опасност представља. Изгубљена на пучини, пут не може наћи, опасности не може побећи: олупина ће постати.
Тако и са народима бива кад изгубе духовне основе свога живота. Сви губитци ће доћи иза тог, данас тако незнатног губитка. Здравље ће изгубити, слободу изгубити, богатства изгубити, царство изгубити, славу и хвалу изгубити. Лутаће животним океаном народ тај, склањаће се други народи од њега и његовог пријатељства, као што се бродови, које таква несрећа није достигла, уклањају с пута олупини пропале лађе.
Сваки народ који изгуби Духовне основе свога живота, постаје одмах роб лукавога Израиља. Место исправне бусоле, Израиљ му доноси своју лажну. И народ који је изгубио своју, немајући мерила, да утврди лажност оне израиљске, прима ову оберучке, славећи и хвалећи Израиља и памет његову што му је овакву бусолу пронашао и дао. Чак му се чини да је ова нова бусола лепша и угоднија од оне старе. Не види несрећни роб израиљски, да се сам Израиљ овом бусолом не служи, или привидно служи, (знајући колико је удаљена од истине, у памети је исправља, онако исто као што ви, кад знате колико вам часовник заостаје или иде напред од тачног времена, те иако се нетачним часовником служите, ипак тачно време знате). Не види несретни роб Израиљски, да га ова бусола израиљска све даље води од тихих и мирних вода којима га је стара бусола водила и никако га у тихо пристаниште не уводи, већ све на буре и тајфуне веће, под облаке страшније, под громове многобројније, на подводне стене оштрије. Не види роб Израиљски, да „иде час, и већ је ту сад,” кад ће он морати да падне пред ноге Израиља великог, и да моли:
„Ето, већ је зора, Израиљу! Ослободи ме. Пусти ме да се одморим! Само ти можеш заповедати овом мојом лађом. Спаси ме, Израиљу, јер не умем изаћи из буре ове страшне, ако ме ти не изведеш. Узми ми све, Израиљу, и слободу, и лађу моју. Заповедај, Израиљу, а ја ћу слушати!”
Треба дакле прво пронаћи негде стару, исправну народну бусолу, а преко ограде бацити у море, не Израиља, већ његову лажну бусолу. Треба лажне духовне основе нашег народног живота одбацити, а праве, истините, оне на којима је народ изникао, растао, снажио се, красио се, цветао, у миру и радости, те основе духовне вратити. (Бурно одобравање и поклици Живио!).

И све што је Збор до данас, од своје прве појаве радио, то је у ствари борба против оних слепих синова нашег рада, што се не само лажном бусолом на нашој народној лађи служе па не дају да им се очи отворе, да им се покаже и докаже да је бусола лажна. Да нам је намерно неисправна бусола подметнута.

Ми смо у Збору одбацили ту лажну бусолу. Утврдили смо и доказали њену лажност. Пронашли праву многовековну бусолу народну и њу хоћемо да вратимо на своје место. Нисмо је из своје главе измислили, већ смо заронили у дубину народног живота и нашли је ту, сачувану у његовој души.

Велики је то и тежак посао. Мучан је и горак наш пут због тога. Али ето ми идемо. Ми смо већ годинама на истом путу. Ми се боримо. Све што смо издржали: каменице оштре и клевету подлу, убоде ножем и хице из револвера и оне из пушака, забране прогоне, и затворе, ништа нас није зауставило.

Ви мало пре питате: „Како да се боримо? - Хоћете ли заиста, питам вас, место одговора. Јесте ли заиста ви јуначка душа и јуначка крв? Да ли сте заиста вољни да борити? - Јесте!? - Е па, у добри час! Дођите нам одмах, од данас, ни часа не часите. Добре се одлуке не одлажу. Прићите нам да се боримо: да се права бусола јеврејска баци преко ограде, а да се на њено место поставе начела... исконска нашег народног живота: чојство, јунаштво и домаћинство. (Бог - домаћин у Васељени, Краљ - домаћин (ни тиранин, ни лутка, већ домаћин) у Држави, и Домаћин (муж и отац) у Дому - место разорног шићарџијства и кукавиштва и безличног поретка у Васељени, Држави и Дому. (Одобравање).

Али, ако на то пристанете, онда нас ово мора довести у другу борбу: борбу за прави народни и државни строј - јер да је наш данашњи строј народни у држави, зар би наша народна бусола била одбачена, а на њено место лажна израиљска убачена.

Друга борба Збора је борба за прави народни строј државе, за народну државу. Држава је инструменат народне судбине. Данашња демократска (права или лажна демократска) капиталистичка држава је држава ненародна. Она служи баш зато да би омогућила Израиљу да се преко ње домогне утицаја над судбином народном. Она је национална, али је ненародна, на често, несвесно и противнародна. (Бурно одобравање).

Када дође до праве духовне бусоле народне, кад се кроз њу добије тачно гледиште на свет и живот, онда ће одмах пасти слепило које је замрачивало наш досадашњи живот и ми ћемо схватити какав мора бити строј наше државе да би великим народним интересима одговорио.

Има много просвећених народних синова који ће се згрозити или саблазнити од ових мојих речи, па ће бити готови да се одмах баце каменом или клеветом на мене.

Али ја их молим да мало размисле. Ево само једне чињенице. Она је слатка, јер се ради о шећеру, а горка - јер је истина.

На једном скупу сељака произвођача шећерне репе био сам пролетос позван у Српско пољопривредно друштво. Овако сам говорио тада.

„Ја овде видим да су сазивачи позвали сва Министарства, па чак и војску. Живела војска, вичу сељаци, а генерал-изасланик устаје и љубазно се клања на све стране.”

„Али то су сазивачи погрешили. Они се управљају по Уставу Краљевине Југославије. Тамо стоји да државом управља Краљ, Намесништво, Сенат, Скупштина, Влада, Војска, чиновништво. Све је то тако по уставу и по Уставу би тако требало да буде. Зато су сазивачи о овом важном народном питању све ове чиниоце скоро су и позвали.

Али у питању шећера и шећерне репе нису меродавни, ни Краљ, ни Намесништво, ни Влада, ни Сенат, ни Скупштина, ни Војска, ни чиновништво, ту је једини, апсолутни господар Југословенска индустрија шећера.
На једној страни педесет хиљада сељака раде шећерну репу, из које се и добија шећер. Пошто ће им се рачунати семе, колико ће и кад сејати, кад ће вадити, како и под којим условима продавати колико ће за све то добити - то није њихово да мисле, да кажу; то ће решити Југословенска индустрија шећера. Ако им се не допада, нека не сеју репу - нека сеју друго што.
На другој страни три и по милиона југословенских домова једу шећер: какав је шећер, колико ће га бити и пошто ће се продавати, то није њихово да одлуче. То ће решити Југословенска индустрија шећера. Ако им се не допада нека, нека не купују шећер, нека га не једу - нека једу друго што.
У југословенској индустрији шећера седе пак и суверено одлучују ових шест некрштених, раскрштених или покрштених лица: Елбоген, Елек, Ледерер, Шварц, Лесић и Коен.
И сад сте и ви, господо и браћо, решили да говорите о једној ствари, која управо није ни ваша, о томе каква ће бити цена шећерне репе, дакле о питању за које су стварно и искључиво надлежни Елбоген, Елек, Ледерер, Шварц, Лесић и Коен. И то да решавате, а њих, нашу Југословенску индустрију шећера, чак нисте ни позвали! А позвали сте овамо оне власти о којима вам Устав Краљевине Југославије пише! Е па лепо, да вам кажем: ништа нема од данашњег разговора! Само смо сви заједно време изгубили: и ми произвођачи и ови наши високи гости!
Ето то сам имао да кажем!” Тако завршиx овај одиста чудни говор.
Али, тако је на сваком кораку (а не само код шећера) где год се макнете, било то ма на ком одељку економског, духовног или политичког живота нашег. Свуда по неколико лица у том пољу суверено владају, а с правим народним и државним интересима немају ни потребе да воде рачуна. И свуда су по правилу - некрштени или покрштени.
Такав ненародни систем омогућава демократија (била права или лажна), јер демократија, је политички израз капиталистичког, дакле, ненародног строја. Капитализам и демократија су лице и наличје једне и исте ствари. А обоје су изашли из истог, ненародног, индивидуалистичког гледишта на свет, из оне лажне, подметнуте нам јеврејске бусоле. (Одобравање).
Органски поглед, место индивидуалистичког, даје народу и држави одмах онај други недемократски, али народни, сталешко-задружни облик, - у коме Краљ - домаћин на врху са народним сталежима у Сабору решава најозбиљнија и најосновнија државна питања, - док Влада у Управи, као судови у Судству, потпуно и стварно врши власт засновану на законима и по закону, избацујући партизанско мерило, а замењујући га општенародним и општедржавним, оним мерилима с правом бусолом, која су из данашњег строја бачена преко ограде.
Није моје данас да о томе даље говорим. Оволико само да нагласим, да бисте разумели наше зборашко дело.
Ми, у Збору, чим смо усвојили народни дух, одмах смо видели да то води и правој народној држави.
Утврдили смо дакле, ненародност данашњег строја. Доказали смо да је у данашњем Краљ или лутка или тиранин - само Домаћин није. А он Домаћин мора бити. Такав је земљи потребан. Зато народ наш није могао никад државу без Краља замислити, исто онако као што не може замислити Васељену без Бога, ни Дом без Домаћина. (Одобравање бурно). Зато смо ступили у борбу, за нови народни строј и народну државу. Нисмо ми то из своје главе

измислили, већ смо заронили у дубину народног живота и нашли тај строј тамо.
Велика је то и тешка борба. Мучан је и горак наш пут због тога. Али, ето, ми идемо. Ми се боримо. Све што смо издржали: каменице оштре и клевету подлу, ударе кама и хице из револвера и оне из пушке, забране, прогоне и затворе - ништа нас није зауставило.
Ви малопре питате: „Како да се боримо? - Хоћете ли заиста? - питам вас, место одговора. Јесте ли ви заиста јуначка душа и јуначка крв? Да ли сте заиста вољни да се борите? Јесте? Е па добро! Дођите нам сада одмах, ни часа не часите: добре се одлуке не одлажу. Прићите нам да се боримо: да се лажни, ненародно-капиталистичко-демократски строј баци преко ограде, и да се на његово место успостави права народна држава са Краљем Домаћином на челу, са сталежима народним, а не партијама, као правим изразима народних потреба, са Сабором, а не са парламентаризмом, са истински независним, али зато стварно одговорним Владом и Судством.
А ако све ово примите, онда ћете ово треће најлакше примити.
Велики Редитељ хоће да запали свет, а прво Европу. Благодарећи, с једне стране, јарећим кожицама којима стално руке и врат свој покривен има и слепилу оних с којима ради. Редитељ је успео да пожар у Европи ужегне. Пожар велики и страшан.
У првој сцени овог чина била је само Немачка и Пољска.
У другој сцени дошле су Енглеска и Француска.
У трећој сцени првог чина појавила се Финска.
За други чин Драме је Велики Редитељ намеран да увуче Балкан. Пожар треба да се прошири и овамо. Тек одавде има изгледа да пожар постане уистину европски.
Ми сад знамо његове планове. Морамо то спречити. То није обично политичко питање, па чак ни обични рат. То је рат пустоши, онај што Израиљу треба да поруши све националне државе и да на њиховим развалинама оствари ону своју замисао: о општој европској односно светској држави, којом ће он владати.
Наша земља је већ у току ове године рекла да је неутрална. Ми смо тим задовољни. Само: и Финска је била неутрална, а биле би и Пољска и Чехословачка и Албанија, да сад постоје.
Да би остала неутрална - ми смо то показали и доказали - она може само на један начин: да не води своју, већ балканску политику. Само уједињени Балкан, смирен, у заједнички балкански блок мира: само тај Балкан може одстранити са свога тла све могуће изговоре и утицаје Великог Редитеља ове драме, ма чију маску на себе ставе и ма којим речима да покушава да нас саветује.
То је мисија, задатак наше земље. То је њен врховни интерес. Она може очувати, ако друкчије ради, своју слободу по цену губитка мира, или мир по цену губитка слободе. А ми нећемо да изгубимо ни мир, ни слободу. А ми нећемо да изгубимо ни мир, ни слободу. Хоћемо да их сачувамо обоје. (Одобравање).
И ви сте, видим, за то! Добро је! Али, онда радимо на томе што ће нам мир и слободу сачувати: свуда мисао о солидарности Балкана преносимо. Претворимо се у хитре носиоце те мисли, у борце њене. Схватимо шта нас изван тога очекује.
Ова мисао за коју се залажемо с разлозима у руци, учинила је велики напредак свуда на Балкану. Али, нема ко да искрено, одлучно, смишљено, паметно ту мисао на Балкану заиста и доведе до дела. Наша политика се задово-

љава платонским изјавама. Ми иначе, као плута на таласима, трпимо догађаје. Ми не руководимо њима. Говоримо уснама да је то потребно, али не радимо да то и дође, као да нам изван тога има још гдегод спаса.
Ми говоримо овако на све стране. Наш глас је допро и до других балканских престоница. Али глас ће нам бити јачи, ако ваша данашња одлука хоће да нам помогне у тој борби за тај трећи став наше зборашке мисли.
Велика је то и тешка борба. Мучан је и горак наш пут због тога. Али, ето, ми идемо. Ми смо годинама већ на истом путу. Ми се боримо. Све што смо издржали: каменице оштре и клевете подле, ударе кама, хице из револвера и оне из пушака, забране, прогоне и затвореништва - није нас заустављало.
Ви малопре питате: „Како да се боримо? Хоћете ли заиста? Место одговора питам вас јесте ли заиста јуначка крв и јуначка душа? Да ли сте заиста вољни да се борите? Јесте?! Е па добро! Дођите нам онда одмах, ни часа не часите: добре се одлуке не одлажу. Прићите нам да се боримо за мирни снажни и слободни Балкан, који једино може с нама и осталим балканским народима и мир и слободу сачувати.
И већ да завршим ово предуго излагање, а као да чујем једно питање. Питање које не смем оставити без одговора.
Као да неки од вас питају:
„Хоће ли успети лукави Редитељ Драме ове? Толико је успеха већ постигао да нас је страх да се нећемо моћи одупрети. Као да је заиста суђено, одређено да успе!”
Место одговора испричаћу вам причу коју прочитах у књизи славнога пророка Јоне. Ова прича ће донети одговор на постављено питање.
Доби Јона, син Аматијев, глас од Господа да иде у Ниниву, град велики, те да проповеда гнев Господњи и суд Божји над њим за недела и безакоња му велика.
Али Јона не оде у Ниниву, већ изиђе на обалу морску и уђе у лађу да иде у Торзис.
Разљути се Господ јако, те подиже таласе тако да се чињаше да ће лађу море прогутати. Уплашени лађари говораху у страху: „На кога се небеса разљутише?” Бацише коцку и ова паде на Јону.
„Истина је, људи лађари, рече Јона. Бог мој страшно се разљути због моје непослушности. Већ ме баците у море да се ви спасете.”
И кад га лађари бацише, наиђе кит и прогута Јону. И Јона уплашен цвиљаше три дана и три ноћи у утроби китовој говорећи: „Помилуј ме и спаси, Господе, Боже мој. Згреших. Али милост твоја је велика”. И кит Јону избљува на обалу, баш према великом и славном граду Ниниви.
А Јона се подиже и онако јадан и мокар упаде у Ниниву и страшним гласом стаде говорити: „Људи Нинивљани! Господ страшни ме посла и ако не хтедох доћи, већ покушах побећи у Торзис. Буру посла да ме из лађе избаци. Киту заповеди да ме прогута, а не поједе и да ме превезе овамо пред Ниниву. Посла ме Господ да вам кажем да иде суд и гнев његов због грехова и отпадништва вашег. Огањ и сумпор послаће Господ на домове ваше, на имања ваша, на децу вашу, на лепоту и славу вашу. Тешко теби Ниниво славна!”
А цар нинивски чувши то, уплаши се, сиђе с престола златног, подера скупоцене хаљине своје и врже на се коштретно одело, посу главу пепелом и нареди целој Ниниви пост од три дана. И запости Нинива у страху и Бог увидев, раскаја се од намере своје и Нинива не пропаде.
Видевши, пак, то Јона се расрде и изиђе из зидине Ниниве, подиже од грања себи мало колибе, јер беше припека тешка, па седе и овако говораше:

„Знам ја тебе, Господе: Милостива си срца. Не остајеш при својим праведним намерама и судовима. Зато те и не хтедох послушати.”
Тако говораше Јон, син Аматијев, али му нико не одговори, јер небеса ћутаху, а сунце немилосрдно пржаше.
Али гле! Деси се чудо. Семе од тикве што бејаше ту код ногу Јониних проклија, и за час му вреже набујаху и свом бујношћу својом покрише колибу, и направише хлад, те Јони би добро.
Али Бог црва посла те прегризе корен од тикве, а сунце је спржи и тиква увена, спаруши се и сасуши. А сунце продре кроз оголело грање и отпоче пржити Јону по челу.
Једно жалост због тикве, а друго бес због жара сунчаног, учинише те Јона леже у прах и подигав руке небу повика из гласа: „Узми ме, Господе, што ме мучиш. Море ме хтеде прогутати, али кит би бржи па ме он прогута. И три дана и три ноћи му бејах у утроби, па ме избљува по твом наређењу, те тако дођох у Ниниву. Проповедах реч твоју, претњу твоју, али она се не испуни, јер ти одуста од намере своје. Сад се не хтеде смиловати ни овој бедној тикви, већ и њу јадницу испржи... Узми ме, Господе, да се не мучим!”
„О, Јона, Јона! Теби је жао тикве око које се ниси ни трудио, ни мучио, а мени да не буде жао великог и славног града Ниниве у којој, осим стоке има сто двадесет тисућа људских створења што не знају ни шта је лево, ни шта је десно.”
Велики Редитељ је добро сплео замке пропасти хришћанске. И посао му је по лукавој замисли добро почео. И све иде за сад како он хоће.
Али ето, ми му игру откривамо. Оно што смо видели иза кулиса, јављамо да се зна, позивамо људе да изиграју сатанске планове несрећног Великог Редитеља.
Ви питате: „хоће ли се испунити намера Редитеља?”
Место одговора ми вам говоримо шта треба радити да, се планови Редитеља изиграју.
Ви застајете. Бојите се. Колебате се. Сумњате у успех. Бојите се пакленог савршенства плана и режије. Због тога као да и наду губите.
На ово немам друге речи да кажем осим оне коју Јони Господ рече:
„Теби је жао тикве око које се ниси ни трудио, ни мучио, а мени да не буде жао великог и славног града Ниниве, у коме, осим стоке, има сто двадесет тисућа људских створења што не знају ни шта је лево, ни шта десно.”
Није Редитељ свемогућ. Његови успеси долазе од његове лукавости и нашег слепила. Зато радимо да слепило престане, тада ће лукавост одмах бити откривена.
Али изнад свега тога, уздајмо се у онога који се смиловао Ниниви, - јер, гле! У Европи има тисућу пута по сто и двадесет тисућа оних људских створења што још не знају ни шта је лево, ни шта је десно!
Наша је борба на тој нади и на тој вери и заснована.
(Бурно одобравање. Поклици „Живио!” Људи се тискају да стегну руку предавачу, а из суседне сале ори се снажна песма омладине „Војска смене нову земљу носи”...).

Предавање ДРАМА САВРЕМЕНОГ ЧОВЕЧАНСТВА одржао је Димитрије В. Љотић у више од 20 места наше земље.
Објављени текст је по стенограму првог предавања, одржаног у Београду у сали Инжењерског дома 25. октобра 1939 год.

Димитрије В. Љотић

САД ЈЕ ВАШ ЧАС И ОБЛАСТ ТАМЕ

(Лука XXII, 33)

КО И ЗАШТО ГОНИ ЗБОР

БЕОГРАД, 1940.

Данашњи режим је учинио једно ново безакоње. [10]
То вас читаоце не изненађује и не узбуђује, јер сте навикли да режими Југославије немају ни толико образа, да поштују своје сопствене законе, које могу правити и мењати како хоће.
А и ми нисмо навикли да се томе чудимо.
Али, ми вас ипак о овом последњем безакоњу извештавамо, јер сматрамо да се кроз ово безакоње може сагледати врло тешка и врло озбиљна позадина, која објашњава много што-шта што иначе не би било схватљиво.
Безакоње се састоји у овоме: пошто су у току седмице од 27-X до 3-XI похапсили неколико десетина најугледнијих и најчеститијих збораша у Београду и унутрашњости, органи Управе града Београда на дан 3-XI, не дајући никакво решење, затворили су и запечатили просторије Збора у Његошевој ул. бр. 1, а сазнајемо да су органи полицијски на сличан начин поступили и у многим местима у унутрашњости. Том приликом саопштено нам је да се то чини по наређењу министарства унутрашњих дела, јер да Збору није одобрен рад као политичкој организацији.
Међутим Збор има дозволу Министарског савета још од 1935. године за своје оснивање. У законитом року потом, Збор је поднео министарству унутрашњих дела све што закон тражи за дефинитивно одобрење. Министарство унутрашњих дела до данас није по томе донело своје решење, а његови су органи тек у току 4. и 5. новембра послали спискове наших организација среским начелницима да одмах позову потписнике ради проверавања да ли су ови заиста пристали да уђу у Збор, док им је телефонски издат налог да одреде погодног чиновника који ће учинити да потписници одрекну своје потписе.
Ако се тек сад проверава истинитост потписа, то је најбољи знак да је наша представка за дефинитивно одобрење још у раду, да министар још није донео своје решење, на које ми имамо, кад га донесе, право тужбе на Државни савет, пошто је наш рад начелно иначе већ дозвољен, те се сад има ценити само да ли је Збор довољно организација установио. А кад је све тако, онда је јасно да су органи Управе града и други који су овако учинили, урадили најгрубљу злоупотребу власти, чиме су починили кривична дела која се законом кажњавају чак и робијом.
Међутим, Збор није ова или она просторија. Збор је љубав према Отаџбини и Роду свом и пожртвовање које из љубави излази.
ЗБОР је, даље, скуп истина о народном и државном животу - које хтели ови или они, морају бити остварене, иначе је пропаст неминовна.

[10] Београд, 1940. стр. 3-76.

ЗБОР је напослетку другарска веза, чврста и неразрушива, коју надахњује ова љубав према отаџбини и роду, - а води истина, коју је ЗБОР угледао и за коју се бори.
И зато мање него икад, исто тако као што нас до сад нису зауставили прогони свих прошлих и данашњег режима, тако нас неће зауставити ни ово последње безакоње.
Зар се љубав и пожртвовање даду заплашити?
Зар се истина даде растурити?
Зар љубав, истина и другарство уопште зависе од овог или оног решења, одлуке или наређења ове или оне власти? Зар постоји закон гдегод који би могао љубав да умртви, истину да прикрије, другарство да разруши?
Ми ћемо предати пријаву судским властима, иако је неморал захватио и подгризао и судове. Али ми ћемо то учинити надајући се да ће наша пријава дочекати боља времена, те ће тада кривци осетити да се ипак са законима не сме нико играти.
Повод за ово, како су нам органи Управе града саопштили јесу последњи догађаји на Београдском универзитету и писање Билтена.
О догађајима на Универзитету од 22. и 23-X-40. нећемо овде писати, јер су студенти збораши то својим лецима већ довољно објаснили. Они су злостављани и нападани зверски и крваво, имали да бирају: или ће ићи слободно на свој универзитет на предавања и испите, као слободни национално - одушевљени студенти, - или ће ићи на свој универзитет, приморани да свој свесни национализам прикривају пред терором јеврејско-комунистичке студентске и нестудентске руље, - или пак да га не прикривају па да буду премлаћивани и злостављани.
Питање се за њих поставило 23-X, јер су тог јутра, на разним факултетима истовремено, десетак њихових другова злостављани, мрцварени и гажени штиклама по лицу, бодени камом, премлаћивани штаповима, пошто су се усудили као познати збораши да дођу на своја предавања. Како су све то гледале универзитетске власти и слегале раменима, - како се полиција бранила универзитетском аутономијом која јој спречава да штити нападнуте у просторијама универзитета, - како министарство просвете није хтело ни да прими лакше повређене и саслуша њихове жалбе, - збораши су ради заштите слободе и живота, решили да своју заштиту сами узму у руке на тај начин, што ће похватати и казнити главне комунистичке и јеврејске кривце за ранија и тог јутра учињена недела.
Сигурно је једно: да нису били изазвани од стране комуниста сталним нападима и суровим злостављањима, - да има реда, слободе и правде на Универзитету, - да има памети у режима који дозвољава да се слобода науке претвара у анархију и терор, а универзитет престонички у тврђаву бољшевичку - до тог не би никад ни дошло, јер нема омладине дисциплинованије, одушевљеније за рад и науку и за сва родољубива прегнућа од студената збораша.
Жалећи тешке догађаје који су се десили ми можемо само једно рећи: најмање су за њих криви студенти збораши. То је дело владе РАСУЛА и РАСПАДА - то је дело последица дугогодишњег бежања универзитетских власти да сагледају истину и да признају да аутономија не сме да пређе у анархију или у диктатуру бољшевичко-јеврејских студената, то је дело Управе града која није вршила своју дужност или јасно и отворено показала са доказима у руци којој смета да ту дужност врши.
Ако дакле последње безакоње узима те догађаје као повод, онда је јасно да му је узрок негде дубље и даље.
Писање Билтена је други повод за ово безаконо наступање.

У бр. 57 због извесних неозбиљних изјава председника владе Билтен га је напао, па је узгред рекао да он, уосталом, и сувише мисли на своје приватне ствари, те није чудо ако је необазрив и непажљив у државним стварима. Ради објашњења наведени су неки његови приватни „послови” (само неки, не сви).
Он се на то разгњевио. Почео је да прети. Али истовремено тражио је од нас суд части, да утврди да је све то само неистина. Додао је, да ће дати оставку, утврди ли се да је то истина, а истовремено је тражио да му изнесемо ближе појединости тих послова. Одмах смо пристали на тај суд. Саопштили смо му неке појединости које су га интересовале. Изјавили смо да Билтен у начелу избегава ствари из приватног живота, а нарочито оне из живота Драгише Цветковића. Ни ово не бисмо изнели, али смо морали да покажемо да је у немогућности да озбиљно и савесно врши своје јавне дужности у овако озбиљна времена.
Али до суда части није дошло. Ућутао се Драгиша Цветковић. Не замерамо му. Није требао ни беснети кад се зна шта је истина, а шта није. Уосталом, он и нема разлога да се на ово све љути. Кад се не љути, - у овако тешка времена, - народ о чијој се судбини ради; кад се не љуте и не питају га о томе они његови сарадници из кабинета који треба да знају колика је тежина општих прилика и колика треба да је страшна брига управљача; кад све то мирно гледају они изнад њега, - зашто да се љути Драгиша Цветковић? Он заиста није ни мало одговоран. Ми смо први да му то јавно признамо.
Али нека нико не мисли да ми ово безакоње са Збором бацамо на терет Драгише Цветковића.
Знамо ми, ко нас и зашто нас гони. И баш о томе и хоћемо да пишемо, јер су поводи и сувише ситни за овако крупна безакоња.
Да би показали то морамо поћи поиздаље.

I

ЗБОР је од почетка свога рада стао на гледиште да долазе претешка и преопасна времена, - да иде, као тешки тучоносни облак, црна и дуга ноћ која ће покрити целу Европу, а можда и цели свет, - да ће се само они народи спасти и дочекивати зору белу, који пре те ноћи нађу свој прави, свој истинити пут. Само нас истина може спасти: тако је мислио и говорио Збор.
Али пре него што се кренуо на дело своје, једно питање ЗБОР је имао да реши: Шта је важније: већина или истина?
Често се дешава, у смутна времена, да народ у гомили путем неистине пође. Шта да чини ЗБОР? Да ли да остави истину коју је видео па да иде за већином, ако ова истини леђа окреће, - или да уздигне истину, да је и већина може видети, па ма остао с мањином?
Причају да у руско-јапанском рату један пуковник немогући да задржи свој пук, који се дао у панично бекство, отпоче викати и сам: „Бежите!” и викао тако док на тај начин није добио пук поново у руке, па га тек потом вратио у противнапад.
Ова тактика да се привидно напусти истина и пође за већином, да би се овом завладало и вратило на пут истине препоручљива је онде, где се тиме не би истина стварно и дефинитивно напустила.
У данашње време нашег народног живота, кад изгледа да су извесне преважне истине просто прогнане, заборављене, претрпане, кад већина огромна, за њих изгледа да не зна или неће да чује, - кад највећи део огромних сред-

става пропаганде: штампе, радија, филма, књижевности -скоро у потпуности преко њих не само да прелазе ћутке, већ уколико их помиње, чини то у циљу њиховог омаловажења, - зар је могао ЗБОР имати ту тактику? Чему би она служила: да ЗБОР добије већину? А чему већина - кад би истина и даље остала заборављена и невиђена?
Да је ЗБОР друштво за узајамно помагање, за решење невоља својих чланова, онда би тактика била умесна.
Али насупрот политичким странкама, које су у ствари друштва за узајамно помагање на рачун народа и државе, ЗБОР није дошао да реши невоље својих чланова, већ невоље народне и државне. А прећуткујући истине и трчећи за већином, ЗБОР би одиста брже и лакше дошао до власти, но не би имао темеља и подлоге да реши невоље народне и државне.
Отуда је, у овој ситуацији, ЗБОР морао да одбаци тактику оног руског пуковника, да и он у трчи за већином командује онако како она хоће - већ је гласно и јасно рекао: „Не за већином, већ за истином”.
А одмах га нападоше масони, комунисти и Јевреји, и сви они које ови осенише својим духом - „Доле! Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле туђински агенти и плаћеници!”, а ЗБОР им одговара:
- О лукави и притворени роде јеврејски! А шта ти тако кукаш за већином, кад си ти огромна мањина у свету, по коме си расејан?
Вас Јевреја има у свету тек на 400 људи 3 Јеврејина. Од куда то ви имате рачуна да кукате за већином, зар није боље да и ви потрчите за истином? Јер би вам се тек тада десило да и ви Јевреји, имате право, - док ако трчите за већином никад право имати нећете, пошто сте мањина, и свуда само мањина.
-Ми Јевреји смо за демократију, тј. за владу већине. И зато смо за већину, јер већина је увек у праву; где је већина ту је и истина”.
Па лукави и притворени роде јеврејски, ако је тако, зашто се ти не приклониш већини у чијој средини живиш, не оставиш веру својих предака, не претопиш се у већину, него, иако си остао без своје земље, и расут као плева по њиви, по свету, - држиш се упорно и поносито своје вере? Зашто ту већина нема право и зашто се ту ти одвајаш од већине и идеш за својом истином?
Него друга је ствар по среди, и ЗБОР није слепи Исак, кога твој праотац Јаков превари, обложивши руке своје и врат свој „јарећим кожицама”, и тако на превару испаде од Јакова - Исав, од млађег старији, од сиромашнијег богатији, од оног који требаше да остане без благослова - онај који благослов доби, па зато види твоју лукаву игру.
Ти си за демократију и за већину зато што врло често већина не види истину, већ као слепи Исак лако може бити преварена.
Зар би иначе, лукави и притворени роде јеврејски, могао расејан као плева по свету, благодарећи демократији и начелу већине завладати банкарством, трговином и индустријом целог света - иако те има само 3/4 од 100 или 3 на 400? Зар би иначе, кад не би ти успео са својом лажи: „где је већина ту је и право и истина” држао у својим рукама кључеве од наших каса, од наших житница, од наших трговина, од наших радионица и творница, од наших руда и шума, као и оних целог осталог света? Зар би ти иначе, велика мањина, могао бити господар целе светске штампе, књижевности, уметности, филма, позоришта и тако давао тон духу целог човечанства?
- „Е то је друго нешто! повикаше Јевреји. То није услед демократије, већ услед слободе чији смо ми ватрени поборници, а ви заклети непријатељи; и која нама Јеврејима дозвољава да покажемо своје способности”.

- О лукави притворени роде јеврејски, - па зар нема мој народ на својој баштини право на слободу, као и сваки други право на својој?
А ако има, јер и ти климањем главе то одобраваш, зар нема право да ослободи своју државу од твог утицаја; свој дух од твог, своју државу од твог господарства?
Ако је слобода слобода, онда је право за оне, који живе на својој дедовској земљи. А ето, ми видимо да си ти слободнији у њој, него ми у својој рођеној. Ми немамо утицаја на твој дух, али ти си управљач наш. Ми немамо утицаја на твоју касу, осим што је пунимо, али ти нашу празниш. Ми и не читамо твоје чисто јеврејске листове и књиге, - али ти си главни хоровођа свему што чита, слуша или гледа наш народ. Ти си утицајнији на политику наше земље, иако те нема код нас ни пола човека на сто људи или 1 на 200, него што смо ми, чија се она зове.
Значи да су и „демократија" и „слобода" само „јареће кожице", којима си се ти, по угледу на свог праоца Јакова вешто научио служити, ради преваре слепих народа у чијој средини живиш.
А ви масонска браћо, шта ви говорите о демократији? Надахнути јеврејским духом, чију сте симболику и ритуал узели, ви „децо удовичина", говорите једно, а радите исто онако као ваш духовни отац, Израиљ, сасвим друго.
Ако је већина истина и право, по чему то онда ви, масони, којих нема у нашој земљи ни 1000, владате целим нашим животима? Нема владе без вас и ви сте у њој најутицајнији. Нема духовног и друштвеног живота без вашег моћног знака и печата. Нема привредног живота, а да ви у њему не држите главна и водећа места.
Знам да ћете се и ви, као ваши духовни родитељи, Јевреји, који су вас створили, (јер не могу без ваше помоћи), бранити да ваша премоћ не долази јер сте већина, већ као вреднији, и способнији, и јачи избијате на водећа места.
Али на ово вам морамо рећи да је право чудо да ви, који се „из скромиости" организујете у тајна друштва „ради чињења добрих дела из милосрђа", - одједном престајете да будете скромни кад се ради о вашим способностима и заслугама. А друго, пошто видимо да има огроман број људи немасона, како то да мањина испадне способнија, вреднија, јача, а не цела остала целина? Јер вас ни хиљаду нема у целој земљи, а водите нас све. Одговорите, масонска браћо, зашто сте за принцип већине и демократије!
И како то да у вашој масонској организацији држите затворена врата, па имате лозинке, па страже? Зашто и ту нисте за слободу? Зашто ту пуштате унутра само посвећене и браћу? А гле, ви нисте, да у земљи нашој буду врата затворена за небрата нити да има лозинке по којој ће се браћа познавати ни стражи да врати небрата? Зар више волите масонско гнездо од своје земље?
Па ви нисте у својој организацији за већину ни једнакост! Код вас мањина одлучује о пријему новог члана. Већи степени ложе су тајна за мање степене. Већи степени имају већа права од мањих степена. Већи степени знају све, а мањи степени не познају браћу већег степена. Не бирају мањи степени већином гласова ко ће од њих постати члан већег степена, него већи степени бирају тајно кога ће из мањег степена узети у већи степен.
А онда нам реците, масонска браћо, синови Адонирима, (чије име не смете изговорити), онда нам реците: ако је добро за вашу масонску организацију то што радите, зашто не тражите да се тако организује и ваша отаџбина? Или, ако сте тако упорно за слободу, једнакост и демократију при организацији свог народа и своје земље, зашто не организујете своје масонске ложе на истим тим начелима, већ њих организујете баш на супротним?

Објасните нам, посвећени, ту тајну? Или је принцип демократије исправан, а онда зашто га ви не примењујете у својим масонским организацијама? Или није то, и онда зашто се борите да ваша земља и ваш народ буде организован на њима?
То ви објасните себи прво, па затим другима.
А нама не морате. Ми то зовемо лицемерјем, хипокризијом.
А ви, комунисти, што ви пиштите за већином? Да ли ви вашом драгом Русијом владате на основу већине своје? Реците нам колико вас има тамо! Једва један на сто, па ипак владате. Тамо велите: не тиче нас се већина, већ наша, марксистичка истина.
Пустите дакле и нас, који не волимо вашу истину, већ само истину, да тврдимо да је истина преча од већине. - Јер кад је за вас ваша истина преча од руске већине, - онда је сигурно Истина преча од већине.
Утолико пре, комунисти безбожници, што наша истина има за собом чак и већину.
За њу је већи број поколења него за вашу. За ваше јеванђеље сазнао је наш народ тек од пре два или три поколења, а за Јеванђеље Христово је народ наш чуо од пре тринаест векова, а род људски од пре двадесет векова.
Она је и данас ближа и срцу и души већине - чим је чује, - него оно што му ви причате. Ви не смете, комунисти-безбожници, на јавном збору рећи: „Нема Бога!”, а још мање вашу крилатицу „Вера је опијум за народ”, а још мање „Доле стид!” - јер ћете од већине бити растргнути. - А ми своју веру смемо свуда исказати и већина неће бити против нас.
Ви не смете, комунистички одроди, на многољудном збору рећи гласно Верују вашег јеврејског јеванђеља, да народ није састављен од једнокрвне браће, већ од самих крвних непријатеља, - и да историја једног народа није историја заједничких напора, борби, веровања, уздања и надања, - већ историја два, у клупче мржње, повезана крвна непријатеља, који се од искони па све док ваша влада не буде дошла, кољу и уједају. Ви не смете, јер ће вас презрети и исмејати ваше веровање, а ми своје можемо свуда и јавно рећи и већина ће рећи: „И ми тако мислимо”. А на ово ће комунисти приметити:
- „Благо вама кад је већина са вама! Па онда за вас и не постоји сукоб између истине и већине. Ви имате и истину и већину”.
- Разумемо Вашу притворну иронију и одмах одговарамо.
Истине које ЗБОР износи није Збор измислио из своје главе. То су истине које је он љубављу својом успео да види претрпане и запрљане, у дугом народном животу.
И чим те истине изнесе, народ их схвата и разуме и осећа. Али ако потом заведен и обманут, нема снаге да нас у нашем мучном путу прати, већ се опет врати својој успаваности, остављајући мањини да носи истину, то само значи да он нема снаге да је понесе.
ЗБОР је зато и имао право кад је од првог дана своје борбе говорио да не тражи гласаче већ борце и јунаке, јер истину могу само они носити.
То је једина политичка организација (а то је било могуће, јер ЗБОР није и не може бити политичка партија) која је дошавши у село говорила људима овако:
- Ви се сад смешите и мислите: „ево и ових, дошли да нас преваре и узму наше гласове”.
Варате се! Нисмо дошли за ту робу. Пре нас су вам ови што је траже били, и после нас ће вам опет доћи. Али ми нисмо дошли за то.
Молимо вас да се поделите на два дела. У један крај нека стану гласачи, а у други борци и јунаци.

Нисмо дошли за вас гласаче. Нити сте ви за нас нити ми за вас.
Ми тражимо људе сасвим будне, - а ви нам такви не изгледате: као да сте дремовни. Ми тражимо људе који знају да им не вреди добро сејати или још боље жњети, ако у земљи нашој и око наше земље буде зло, па су готови претрпети и неку штету у њиви и на дому, и у тору, само да добро буде у земљи њиховој, и око земље њихове, - а ви нам не изгледате такви.
Ми тражимо јунаке и борце, чврсте, постојане, тешке, - а ви сте само гласачи лака плева која је данас пред Живковићем, сутра пред Узуновићем, прекосутра пред Јевтићем идућег дана пред Стојадиновићем, сутрадан пред Мачеком, а затим ко зна где: - тако како ветар душе.
Ви тражите оне који ће вам обећати или дати неку корист личну, а ми тражимо оне који су готови да поднесу неку личну жртву.
Велимо вам: нит сте ви за нас, нити ми за вас, браћо гласачи!
А за вас смо дошли, јунаци и борци.
Ви изгледате будни.
Ви знате да ће ђаво узети и ваше њиве, и вашу стоку, и вашу децу, ако не буде добро нашој земљи.
Вас не може покренути бура, а камо ли ветар.
Ви не тражите да вам неку личну корист обећамо или дамо.
Не знамо колико вас је: један, два или десет. Али колико вас је, да вас је, ви нам прићите. За вас смо дошли. Вама говоримо. На вас мислимо. С вама заједно, друг уз друга, ми ћемо створити онакву државу каква треба нашем народу.
Јер није извршено ослобођење и уједињење. То је само речено, назначено. Али није извршено.
Карађорђе је пре сто тридесет година, у мрком сељачком оделу, подигао устанак за ослобођење и уједињење. Али није дело довршено. Он је извршио колико је било његово, као и они после њега, колико су могли.
ЗБОР је дошао да зове на устанак. Заспао народ наш, мисли да је слободан и уједињен. А није ни једно ни друго. То тек има да дође.
А са киме је Карађорђе пошао на устанак? Да ли с гласачима или са јунацима? Одговорите нам и разумете зашто тражимо борце и јунаке.
О нисмо ми против већине, али шта ће нам ако није бодра, будна, снажна? Разбиће нас непријатељ на првом сусрету. А нама треба победа ради целога народа нашег и земље његове, а за ову нам треба снага, а већина није још снага.
А нису ни за Вас врата закључана. Само пробудите се, протрљајте очи, оснажите се, не колебајте се. Такви нам требате. Овакви какви сте данас не требате нам.
Па кад би већина била снага, шта би онима: Живковићу, Узуновићу, Јевтићу, Стојадановићу, да падну? Нису ваљда пали што су били снажни?
Тиме поучени, ми се не боримо да већину тражимо (што ће нам, кад ни њима помогла није?) већ да скупљамо јунаке и борце, оне који су увек мењали ток историје снагом своје вере и своје пожртвованости.
Ето, притворни роде јеврејски, комунистички и масонски, ето како ЗБОР говори народу, а не као ви што шичете и вичете на нас да смо фашисти, јер не идемо за већином, а сами напротив, потајно, своје организације на начелу мањине установљавате, и као мањина, али не и као истина, већ као лаж и обмана, „јарећим кожицама обложивши врат свој и лице”, као што је некад праотац Јаков, ваш телесни родоначелник, преварио свог оца слепог Исака, те му преваром изузео благослов намењен старијем сину Исаву.

Даље је истина, коју је ЗБОР видео јасно и објавио гласно, да заједница није прост збир својих чланова, већ је заједница јединка више врсте, - те да се срећа, заједнице не постиже угађањем њеним саставним деловима, - већ службом ових заједници у чијој срећи једино и они могу наћи своју.
Ко стане на друго гледиште, тај прво разори заједницу, а после пропадају и њени чланови.
Ако станемо угађати појединим ћелијама нашег тела или појединим органима његовим не мислећи на наше тело као целину, ми ћемо убрзо унесрећити своје тело. А шта ће бити онда од његових делова.
Шта би било онда од здравља и од интереса нашег тела, кад бисмо пустили јединкама да општим, па можда и тајним правом гласа, о њему као целини гласају, и то милијарде његових ћелијица? Да нам то гласање каже шта треба да чинимо? Али ако је наше тело здраво, ако је безбедно, ако су његови основни интереси обезбеђени, онда и најмањи делић тога тела осећа задовољство и сигурност.
Тако је и с народом. О његовим целинским интересима не могу решавати јединке које га састављају. Оне су сувише везане својим личним интересима, а срећа народна није збир задовољства јединки које га састављају, па се врло лако може десити да решавајући о општим погреше, заведене својим личним интересима.
Али ако народ не може да одлучује о путу којим треба поћи за његово добро, народ може, кад се пошло добро, осетити, да је пут добар - онако исто као што ћелије нашег тела не могу решавати шта треба да учинимо за наше здравље или интересе, али кад смо већ нешто учинили, ћелијице осећају задовољство или нелагодност, мир или несигурност.
Тако је с народом као с целином, тако с државом његовом, тако с породицом, тако са сваком заједницом. Постићи срећу заједнице значи постићи срећу и њених делова, док обрнуто, не само да не може, да не стоји, већ сам пут, којим би се угађањем јединкама ишло срећа заједнице, води сигурно пропасти заједнице, а тиме и несрећи њених делова.
То слушају Јевреји, комунисти и масони и они које осенише својим духом, па у глас повикаше: „Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле туђински агенти! Доле с њима”.
А ми им рекосмо:
- Знамо ми, роде притворни, што шичете и вичете.
Нити нас то чуди, нити нас то изненађује.
Кроз Француску револуцију, и последице које је она собом носила, ви сте успели да убаците у хришћански и европски свет индивидуалистичку јерес своју, која је као црв подгризла породицу, народ. Пошли сте с гледишта да треба чланови да су срећни, па ће се усрећити и њихова заједница, - па нисте усрећили себе, а подгризли сте своје заједнице.
Зато данас и видимо слабост свију породица, народа и држава које нису успеле да се ослободе те индивидуалистичке јереси.
А како и не би било тако, кад се само о правима говори, а не и о дужностима. Чим се стане на индивидуалистичко гледиште, да се само срећом индивидуе иде срећи заједнице, онда је сасвим природно да се мора више обраћати пажња на права, а мање на дужности.
А и најпростија памет види оно што је један наш велики духовни човек рекао: „Ако се станемо грабити о служење, биће права свима и за све. А ако се грабити почнемо о права неће их бити никад довољно, многи ће остати без права”.

Отуда ЗБОР није могао да стане на гледиште на коме стоје они који говоре о „мушким” и „женским правима”, јер је видео да то иде рушењу породице, без које нема среће ни човеку, ни жени, - а камо ли деци, - а зато ни народу ни држави, - већ је стао на гледиште да су разне функције човека и жене, па зато и разне, а не једнаке дужности.
Истина је да жена може да научи разне занате које зна човек, па и да их обавља, - али истина је да с општег човечанског гледишта тиме није ништа добијено већ много изгубљено, а објективно узевши ни жене као јединке нису ништа добиле, јер задовољство и срећа нису исто, пошто обично много задовољства даје тло среће, а често и много несреће.
Отуда Збор није могао стати на гледиште да треба решавати питање појединих сталежа: радничког, сељачког, трговачког и других, сваког понаособ. Јер ко решава питање појединих сталежа засебно, тај чини неправду оним другим. Тиме штети целину, а штети и оном сталежу чије је питање покушао решити, - пошто ниједан сталеж не може без другог, као што дрво не може без корена, без стабла, без грана, без листа, без цвета и без плода.
То су само марксисти, надахнути јеврејским духом и упрегнути у њихова кола, могли измислити и убацити (а лако им је било после оне индивидуалистичке јереси) луду мисао: „одвојте се радници од свога народа, па се вежите за раднике других народа!”
То би исто тако било паметно као кад би неко могао рећи шуми: „сви коренови ове шуме су солидарни међу собом, а непријатељи су им њихова стабла, њихове гране, њихово лишће и цветови. Нека се, дакле, сви коренови уједине”. А ми знамо да кад се коренови уједине, онда је то гомила мртвих пањева. Ту више нема живота.
А док су живи, коренови нису солидарни са кореном суседног дрвета, већ са својим стаблом, грањем и лишћем. Посеците стабло, остане корен и избиће младари из њега. Али ако ви неколико пута, чим се младар појави, овај посечете, корен ће угинути. Јер корен сише сокове који још не могу да га нахране. За његову исхрану потребно је да сокови које он шаље горе, лишћу, буду сунчаном светлошћу прерађени, како би и он, који никад сунце не види, добио оно што сунце даје.
Зато ЗБОР није у питању уређења Југославије, могао стати на гледиште „хрватско”, као ни на гледиште Срба или Словенаца, по којем ће срећа и снага Југославије доћи од задовољства Срба, задовољства Хрвата и задовољства Словенаца - сваког понаособ.
Угађајући посебно Србима, посебно Хрватима и посебно Словенцима ми ћемо упропастити Југославију, а онда не видимо како ће Србима, Хрватима и Словенцима моћи бити добро. Хрвати су стали на гледиште супротно: да прво и главно они, као Хрвати, морају бити задовољни. Они су говорили: „То је главно питање за нас. Ми пристајемо на Југославију, али прво да се потпуно нама угоди. И зато је потребан споразум.”
А ЗБОР је једини говорио:
Хрвати имају право у начелу. Они нису задовољни, а треба да то постану. Али оним путем којим су пошли никад неће задовољни постати. Тај пут води њиховом разочарењу, али и слому Југославије, а тиме и несрећи свију оних којима је она потребна.
Хрвати заборављају да су Југославију први видели, и име јој дали баш њихови хрватски преци. И то сви којима се они поносе.
Чак и велики Хрват Старчевић је хтео велику државу до Црног мора, верујући да су ту сами Хрвати. Није важно име које јој је он дао, важна је суштина

да он није могао замислити срећу Хрвата друкчије него у једној држави од Јадрана до Црног мора.
Ако данас пљују на Југославију, они се одричу оних којима се поносе, пљују на њихове гробове. А никад срећу не доноси, кад народ прекине везу са својом рођеном прошлошћу.
Ми смо једини били против „Споразума" јер то неће учинити задовољним Хрвате, а убиће Југославију.
Ми смо видели у Дубровнику једну улицу, позади цркве Госпе дубровачке, и на многим вратима исписане речи: „Крепала Југославија! Крепала Југославија!".
А знам да у другим крајевима земље, па баш и у Дубровнику има толико других људи којима је стална жеља и молитва: „Живела Југославија!".
Нема споразума између та два става. Неко има са својим гледиштем да продре потпуно, до краја. Ми смо за Југославију. И зна се да сматрамо да то гледиште мора и продрети.
- А то значи да нас Хрвате пождерете?
- Да, „мали Хрвати", али смо против оних којима је Југославија толико широка и велика, да би од ње да одвоје половину, трећину или петину, и да то назову „Слободном Хрватском". Зар су луди па мисле да ће бити слободна? Зар не виде да пропадају царства светска?
Нама требају Хрвати којима је и ова Југославија мала, и који је хоће да буде до Црног мора, да у њу уђе и Бугарска, јер ће то тек бити држава способна за слободан народни живот.
- „А том државом да владају Срби ваљда?".
- Том државом ће владати онај и они који јој највише служе, по речима Христовим: „Ако хоће да буде први, нека буде последњи".
Истина, може и друкчије. Може неко узети да влада па сматрати да је сад Југославија као друштво акционарско у којем је он приграбио акције и чије купоне сече и ужива. Тај ће брзо изгубити власт.
Задржаће је онај ко највише служи, ко се највише жртвује, ко не броји и не мери кад даје. Тај ће владати. Јер је такав органски закон сваке заједнице, да право и чврсто владање долази само кроз истинску службу.
Ко одговара томе закону, тај ће владати. Не зато што је Бугарин, или Србин, или Хрват, или Словенац, већ зато што се без њега не може, - не без његових гласова, већ без његове службе.
Не заборавите речи оног великог духовног човека: „Ако се грабимо о права, неће их бити довољно, па ни за све; а ако се грабимо о дужности, биће права на претек".
- Али ми Хрвати Југославију нећемо!
- Хрвати као ни Срби, као ни Словенци још нису живели у правој Југославији, правој народној држави, са правом народном етиком, политиком и економијом, зато немају права ни да кажу да је неће.
И ми ЗБОРАШИ нећемо ово што је сад, зато се и боримо да створимо онакву каква нам треба и каква мора бити.
- Али ми нећемо да нам стално Срби набадају на нос „да су нас ослободили".
- Имате право, Срби и Југословенски добровољци су свршили један велики посао: омогућили су да се створи оквир националне државе: формално је дело ослобођења извршено као и дело уједињења.
А праву слободу и уједињење ми тек имамо да остваримо: сви ми заједно, баш овом зборашком борбом за народну државу, народни дух и народну привреду - јер данас све то није народно.

А то неће донети споразум, већ борба и напор да се што нам треба и оствари. Нас море два греха најмање. Оба су у томе што смо прекинули везу с духом својих предака.
Срби су окренули леђа чојству и јунаштву, а Хрвати окренули леђа Југословенству.
Срби су учинили права чуда у стварању ове земље баш тим врлинама; кад је земља створена, они су ослабили у ономе у чему су били јаки. То је српски грех.
Хрвати су учинили за Југославију највише тиме што су јој дали име и пре рођења. Кад је дошла на свет, они су ту љубав изгубили. То је хрватски грех.
Због њих Југославија пати. Скоро сви Хрвати и велика већина Срба мислили су да се болест њена да излечити леком „споразума".
Само ЗБОР је говорио противно. Од почетка до краја, за споразум су биле све политичке партије и Српски културни клуб, па и већина Срба, збуњена паролама својих политичких и културних вођа.
Само ЗБОР је остао једини против „споразума", говорећи: два греха једу Југославију. Лек против њене болести је борба против та два греха. Ви хоћете „споразум". „Споразум" ће Југославију убити, јер то ће бити „споразум између два греха". Споразумеће се греси да један другоме признају „животне просторе", а то ће убити Југославију.
Кад је ЗБОР то говорио, викали су Хрвати: „Доле хрватождери великосрпски". Док су Јевреји комунисти и масони довикивали: „Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле туђински агенти! Доле плаћеници!".
Али било је онако како је ЗБОР рекао. Данас то виде сви Срби, па и сви Хрвати то осећају и грде Мачека, мислећи да их је он издао не знајући, да су они издали сами себе чим су пошли путем који им је обележио Јеврејин, Др. Јозуа Франк, велики аустријски шпијун и „хрватски родољуб".
Прва истина коју је ЗБОР видео, објавио и за њу се борио, јесте да је Југославију народни Геније хтео као народну државу, и да су је као такву гледале очи јунака и мученика што су животе за њено стварање положили, али да она од почетка није то.
Једно је хтео Геније народни, Анђео хранитељ његов. Исто то хтеле су стотине хиљада јунака и мученика.
Али Југославија није то постала.
Формално она је национална држава: Краљ је из нашег народа, застава је наша, а не туђа, - чиновници говоре нашим народним језиком - закони исто тако. Па ипак Југославија није народна држава.
Противно вољи Анђела хранитеља, - противно вољи стотине хиљада јунака и мученика Југославија није народна држава.
Једно су хтеле Силе небеске, - исто то хтели најлепши крвави цветови што је народно стабло као жртву своју за тај циљ поднело. Али то није дошло.
Дошла је Југославија као формално национална, а стварно ненародна.
Ко се усуди да се успротиви вољи небеској? Ко се дрзнуо да насрне на дело највећих јунака и најсвеснијих мученика?
Тако ЗБОР пита, али одговора не добија. А одговор се мора наћи. И ЗБОР га је нашао.
Неко је ставио печат ненародни на њу од првог њеног даха и претворио је вилинским штапићем у оно што нису хтели ни небо ни земља.
Тај неко, дакле, мора бити из подземља.
Масонерија се хвали да је њеном вољом, трудом и помоћи Југославија створена. И заиста је тако.

Истина, нису је они створили на бојном пољу. Али тамо за зеленим столом, ту су углавном седела све сама „удовичина деца”. Сигурно је да су у међународним круговима после завршеног светског рата владали суверено масони. Отуда можемо веровати масонерији да говори истину кад каже да су они хтели и помагали да се Југославија на политичком пољу створи.
Али на бојном пољу је народ наш показао да је хоће и каквом је хоће. Зар та воља на црвеном пољу ништа не вреди?
И ако данас видимо да Југославија није народна земља већ само по форми национална, - а видимо да се масонерија хвали својим заслугама за њено стварање, зар немамо право да закључимо да је Југославију, рођену по жељи Неба, а жртвама и мукама земље, подземље масонско дочепало и извитоперило, и унаказило и осакатило, и направило је онаквом каква је требала њему и његовим тајним и јавним господарима и њиховим светским циљевима.
Зар једно дете роде отац и мајка својом жељом и својом крвљу и украду га Цигани, унаказе га, поломе руке и ноге, ослепе, па га направе таквим какво њима треба? - Отац и мајка хтели једно, а подземље хтело друго. Тако је било и с Југославијом: Небо и земља хтели једно, а Подземље од ње створило оно што њему треба.
Ова истина коју је „ЗБОР” гласно објавио јесте позивање народа да види своју коб, да је схвати, да се побуни против ње, да јуначки стане на ноге и скине ненародне печате којима је подземље унаказило његову Југославију.
Запишташе тада Јевреји и масони и они које осенише својим духом, запишташе и у глас повикаше: „Доле фашисти! Доле издајници! Доле плаћеници! Како се само усуђују рећи за нашу Југославију да није народна Југославија?”.
Гле, рекосмо, ви се љутите, чудите се нашој дрскости. Најбољи начин да сакријете своју дрскост. Али само за час будите стрпљиви. Умирићемо ми вас својим разлозима. Само слушајте.
Свака држава је као алат којим један народ кује своју судбину. Алат мора бити веран. Мора тежње човекове верно извршавати, интересе његове верно бранити.
Ако човек алатом својим не може да изврши своју намеру или одбрани своје интересе, - онда за тај алат вели: „слагао је!” или „није веран” или „није добар”.
И Југославију као државу морамо ценити са тог гледишта, мерити тим мерилом: да ли она верно тежње народне испуњава и брани. Ако то чини, онда сте у праву Јевреји и масони, и сви они које ви осенисте својим духом, а „ЗБОР” треба каменовати заиста. Ако пак не испуњава и не брани верно, онда којом казном да казнимо оне што пиште и хуле кад се „ЗБОР” бори за народну државу?
Ако јој погледамо устројство - недомаћинско, гломазно, пресложено, нецелисходно, непотребно, туђинско, надмено, скупо, вид слаб, слух слаб - устројство ненародно.
Ако јој испитамо рад - неправовремен, тром, спор, лењ, млитав, као рад слабог, слепог и глувог - рад ненародан.
А чим то утврдимо запиште Јевреји и масони и они које ови осенише својим духом: „Истина је да није сасвим добро. Али свуда је данас у свету тако. То вам је „криза демократије”, из које је поникла лажна демократија. Али тај наш алат мора бити чврст и витак као да је од челика, оштар као мач, хитар као муња, силан као гром, и кроз мрак да види, да чује и кроз буру, страшан непријатељу, драг и мио народу свом. Увек нам је такав алат за судбину нашу требао. А данас више него икад. Не можемо ми чекати док ваша демо-

кратија оздрави, - јер не верујемо да ће икад оздравити. Ми морамо направити строј наш државни таквим, јер нам такав треба, јер ће нам иначе други искивати судбину својим алатом, а то по наш рад добро бити неће.
Народу треба реда. Како ће живети у нереду? А наш државни алат не може да нам створи ред. Зар није онда паметно да алат свој поправимо, те да њиме ред свој направимо, да не би други когод својим алатом код нас ред правио!
Народу треба поштења. Убише се политичари обећавајући да ће донети закон против корупције. А ми их питамо: зар је то заиста потребно? Зар се по нашим законима и до сада смело красти? Зар су по садашњим законима министри, судије, чиновници, смели за свој или туђ интерес кршити законе и чинити дела из користољубља? А кад су и досадашњи закони крађу, злоупотребу власти и корупцију кажњавали, коме ви то причате о новом закону против корупције? Зашто ће вам тај закон? Да имате ваљда један више који се неће извршавати? Не помажу закони, кад алат државни који треба да их примењује, није веран, не остварује тежње народне и не брани народне интересе.
Народу треба правда. Више него и хлеба; знамо државе у којима је долазило до буна, иако је хлеба било, знамо друге које су биле сиромашне, али у којима је правде било, па је правда хранила народну душу и чинила да се несташица и глад лакше поднесу него што се тамо обиље, због неправде, могло поднети.
ЗБОР је видео да народ хоће правду, - а држава га место правде кљука законима. Није истина да што је више закона, тим више и правде. Пре би се морало рећи да је обрнуто: много закона, мало правде.
Како може бити правде, кад људи од закона - и то ни један једини за лек - не знају ни броја законима своје земље, а камо ли имена, а камо ли да могу знати појединих прописа тих закона, а по тим истим законима „сваки мора знати закон” јер „незнање закона ником не помаже”? Како ће људи што право нису учили знати законе, - кад правници не знају ни правога броја, ни самих имена законима, и то ни један једини човек „праву вичан”?.
Како може бити правде кад има закона за које људи правници зину од чуда кад им се каже да постоје?
Како може бити правде кад има закона који врађају и само морално схватање народа?
Како може бити правде кад има закона које није слободно прештампати, и дати им публицитет, те се ако су прештампани, новине забрањују?
Како може бити правде, кад режими, који законе могу правити у аутомобилу (толико је законодавна власт сконцентрисана у мало руку) и те своје рођене законе, које могу донети или изменити кад и како хоће, не поштују, већ према својим тренутним интересима газе их без стида, отворено, цинички, чак и с неким поносом.
Како може бити правде кад људи безбожници владају и суде те се Бога не боје, а не осећају друге земаљске силе, да им страх у кости утера и нагна их да своје прохтеве и своје ћуди, своје интересе и своје страсти савију и сакрију пред правдом која храни народну душу чак и онда, кад понестане хлеба да обилато тела храни.
А кад држава народу ред и правду дати не може, што му друго може дати? Одакле да дође благостање? Из нереда и неправде, ваљда? Одакле да дође мир? Одакле радост? Одакле све оно што тежње и интереси народни очекују од своје државе?
Ако нема реда у стварима и правде међу људима све ће тежње бити изневерене и сви интереси небрањени.

Само народна држава може дати тај ред и ту правду. А данашња Југославија је не даје, па је отуда јасно да није народна држава. И зато нећемо да буде ни праводемократска, ни лажнодемократска, већ рођена, органска, народна држава.
Запишташе Јевреји и масони с комунистима и свима онима које осенише својим духом и повикаше у глас: „Доле фашисти! Доле Хитлеровци! Доле туђински агенти! Доле плаћеници!”.
Али било је онако као што је ЗБОР тврдио: ни реда, ни правде, и све већи неред, и све већа неправда, јер држава није народна, није верни алат народних тежњи и народних интереса.
Или узмимо привреду нашу; зове се народна, али није то. Јесу привредна добра нашег народа. Јесу то и по Божјој вољи, јер нам је ову богату и дивну земљу дао у наслеђе. Али у ствари привреда није народна.
Интернационални, страни поглавито јеврејски капитал, највећи део вредности богатства и труда народног узима себи.
Зар се не зна да све наше богате руднике и шуме с огромним благом, које је нама Бог наменио, држе странци.
Шта је с Беочином? Шта с Нашичком? Шта с Трбовљем? Шта са свим осталим рудницима који вреде? Све је то у туђим рукама.
Као онај сиромашак коме богати сусед, да би га помагао, остави кесу с благом на месту где мораде рано јутром поћи, што жмурећи пређе преко моста, и тако кесу блага не нађе, већ је нађоше други што за њим отворених очију наиђоше, - тако ми, не једну кесу с благом, већ милионе товара сувог злата жмурећи изгубисмо, а за нама туђин из белог света дође, виде и узе.
Па не само рудна блага и шуме, већ и цео наш остали привредни живот, све што се произведе у нашој земљи, и све што се увезе у нашу земљу, на свему томе ми плаћамо огроман данак туђину, његовом капиталу, и то поглавито Јевреју.
Зар нисте чули за „Причу о шећеру или горку истину” коју написасмо да покажемо, не само какву борбу водимо, са шаком добрих сељака, против „некрштених, покрштених и раскрштених” Елбогена, Елека, Ледерара, Шварца, Лесића и Коена, господара свемоћне „југословенске” индустрије шећера, већ и друге важније ствари? Ако нисте чули ево сад чујте, па је потражите и прочитајте. Та мала књижица о шећеру горка је као пелен души родољубивој, јер јој открива како привредом његове земље господари туђин, и како његова држава не смо да штити њега и његове, већ, у борби коју је шака сељака повела, та држава стаје уз ту шесторицу „некрштених, покрштених и раскрштених” господара „југословенске” индустрије шећера.
Зар нисте чули за „Беочинску кају?” И то је прича истинита и тешка о томе како су голобоси Јевреји под туђином, успели да преваре тадашњег, туђинског владара, и да отму цементна лежишта милијардске вредности, од српског манастира Беочина. Даље та прича вели како су Срби под туђином били свесни и никако ту отимачину и крађу не хтедоше признати, већ се борише пред судовима годинама да докажу своје право. Али ето у Југославији деси се оно што нико помислио не би, да се незаконито и противзаконито православна Црква приволи царству земаљском и за „чанак сочива”, не само да преда Јеврејима у руке, оно што су им Срби педесет година оспоравали, већ уступе и већа и шира права, сад не више голобосим, већ пребогатим Јеврејима, и даде свој благослов те крађу и отимачину претвори у „правично и поштено” дело.
Ми уопште чак и говоримо јавно, да рецимо „Беочин доноси огромне новце, јер је у рукама Јевреја, а кад би дошао у наше, не би доносио ништа!” Ми

дакле јавно клеветамо себе и свој народ, да би оправдали свој злочин, да би се милијардско благо под нашом управом претворило ни у шта.
Али није само прича о шећеру - горка, ни прича о цементу тешка, о свему што се производи код нас или се увози са стране, свуда би се могла испричати таква иста или слична тешка и горка прича, која би нам рекла да привредом у нашој земљи туђин господари. Ето ту је истину ЗБОР видео јасно и говорио гласно.
А на то запишташе Јевреји, масони и комунисти, и сви које они осенише својим духом и повикаше: „Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле агенти туђински! Доле плаћеници, издајници!”
Али било је и јесте онако као што је ЗБОР говорио, и биће тако све док нам држава не буде истински народна, док се не скину печати јеврејско-масонски с ње, док је не створимо онаквом каква нама треба, а не каква треба Јевејима и масонима и комунистима, и онима које они осенише својим духом.
А даље ЗБОР говораше:
Али нити би привреда наша била у туђим рукама - нити би држава наша била само формално национална, а стварно ненародна - да нису Јевреји, масони, комунисти и сви које они осенише својим духом, успели да нам саме изворе и основе снаге затрују и под свој печат ставе.
Та кад прво дух не би био освојен и заробљен, зар би могла држава да нам буде стављена под туђински печат, зар би привреда наше земље била у туђинским рукама, него прво дух буде заробљен, очи заслепе, „те гледају, а не виде”, и уши заглуве „те слушају, а не чују”.
Како да нисмо под туђим печатом, кад нам је школа под туђим, штампа под туђим, књижевност под туђим, филм под туђим, позориште, опера и музика под печатом туђег, углавном јеврејског духа.
Да ли сте чули за „Драму савременог човечанства”? Ако нисте чули, ето сад сте чули, па узмите и прочитајте ту малу књижицу. Она открива како су слепи и глуви европски хришћански народи упали у клопку великог „Редитеља драме”, лукавог Израиља, који је, на упоран и генијалан начин, спремио нови светски рат и гурнуо Европу у њ, да би кроз овај рат створио услове за пропаст хришћанског и националног света путем расула и револуције.
Ту смо књижицу ми написали, пошто смо претходно од јануара 1938. год., па до јануара 1940. год., одржали преко двадесет јавних предавања. Догађаји, које књижица износи, приступачни су свачијој будној контроли. А њена се објашњења поклапају са догађајима који су рату претходили или током рата се остварили.
Али ето и ако је та књижица изишла за цигло два месеца у три издања у преко 20.000 примерака, иако је предавања слушало преко 150.000 слушалаца, нећете наћи ни осуду, ни похвалу, ни приказ ни те књиге, ни тог предавања, ни у штампи ни у књижевности.
Зашто? питате се. Из простог разлога што штампа и часописи нису народни.
Зар није овогодишњи примерак малог џепног календара највеће издавачке куће у престоници, написао ову реченицу: као што су некад стари српски манастири били жиже и расадници српске културе и просвете, тако је данас то постала Издавачка књижара Геце Кона у Београду, - заиста је тако, и није друкчије. Геца Кон је постао жижа српске културе и просвете. То смо баш хтели и да докажемо.
Е зато што су Геца Кон у Београду или неки други Јевејин у Загребу постали жиже и расадници српске или хрватске културе и просвете, зато наша штампа не сме да пише о „Драми савременог човечанства”, ни повољно па

чак и неповољно, јер би тиме порадила на њеном продирању у народ. И зато нико није могао прочитати у нашој штампи ниједне речи о „Драми савременог човечанства”, ни једне једине речи.
Има и других објашњења овој туђинској, јеврејској владавини нашим духовним животом. Ово напред износимо само као пример очигледан, свачијем испитивању и размишљању приступачан, да би се видело колика је сила туђинске владе, како је тежак њихов печат.
Нека никога не буни што школе уче, новине, часописи, и књиге пишу, у позоришту говоре нашим језиком. Језик је средство да разумемо онога ко учи, пише или говори, па је отуда природно да се морало нашем језику прибећи. Важно је у овом случају, чему нас уче, шта нам пишу, шта нам говоре тим нашим језиком. Веје ли кроз те наше речи наш народни или неки туђински дух? Исповедају ли се кроз те речи основна начела на којима је овај народ и ова земља створена, или нека туђа начела?
А ако се овако испитују ствари, онда ће се видети да дух који провејава кроз штампу, кроз књижевност, кроз уметност, не поштује оно што су поштовали од искони наши преци, не диви се ономе чему су се они кроз векове дивили, не уздиже оно што су они кроз столећа уздизали, не тежи ономе чему су они тежили.
Тај дух је био религиозан. Овај садашњи је безбожан. Тај дух је био националан. Овај садашњи је интернационалан и анационалан.
Онај дух је чувао и поштовао Домаћина у Држави и у Дому. Овај садашњи је против Домаћина - ма где он то био.
Онај је уздизао код оца и синова јунаштво и чојство. А овај садашњи се томе подсмева.
Онај је уздизао код мајке и кћери пожртвованост и чедност. А овај садашњи се томе подсмева.
Онај је уздизао сваки напор и свако самосавлађивање, овај други се томе подсмева.
А народ расте и уздиже се кад му је дух везан за Бога и Отаџбину, кад је одан Домаћину Државе и Домаћину у Дому, кад се синови диче чојством и јунаштвом, а мајке и кћери пожртвовањем и чедношћу, - кад се не боји нико напора и самосавлађивања.
Напротив народ опада кад окрене леђа тим врлинама.
Како заборависмо то што наши стари никад с ума не изгубише? Како окретосмо леђа ономе чему су се стари наши клањали? Ко нас и како на то наведе? А ко би други то могао и умео, ако не они што вичу нама: „Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле издајници и плаћеници? - Јевреји, масони и комунисти и они које осенише својим духом.
Зар би ико други тако неприметно и неосетно успео да читав један народ са његових рођених на туђе духовне темеље пренесе - него они чији је сав рад неосетан, подмукао, тајан: Јевреји, масони и комунисти.
Пиште они и вичу, кад ми говоримо о самосвојном, нашем народном духу.
Али ми имамо право: загађени нам сви извори туђим примесама, нисмо своји духовно и одатле сва зла долазе.
Другу важну истину коју је ЗБОР видео јасно, а објавио је гласно јесте:
Нема добре економије без добре политике, а ове нема без здравог духа и доброг морала.
Разуме се да нас сад комунисти и многи који попише воду са извора науке Јевејина Карла Мордохаја Маркса нападоше: „Доле фашисти! Доле плаћеници!. А Јевреји и масони преузеше ту дреку за свој рачун.
Али ми настависмо даље:

- Знамо ми зашто толико шичете на нас.
Овим ЗБОР удара у темеље ваше јеврејско-марксистичке мисли.
Да би оборио хришћански и национални поредак, он је измислио и убацио у свет лажну теорију да је економија важнија од национализма, и важнија од духа и морала.
А ево како је сасвим народски дошло једног дана, у Срему, до двобоја између једног сељака-комунисте и једног збораша. Говори збораш о отаџбини и родољубљу. А на то му онај комуниста упада у реч и довикује: „Та остави празне говоре о родољубљу. Хлеба ми дај."
- Па није ваљда хлеб важнији од рода? упита збораш комунисту.
Како да није? То је најважнија ствар на свету. Кад сам гладан не знам за род.[11]

Е, пријатељу, рећи ће збораш, да ти испричам један свој доживљај:
Кад сам био ђак, једне недеље дошао сам оцу у село, а он мене поведе да обиђемо и наш свињац. У свињцу крмаче и прасићи. Отворисмо обор и свиње изађу на утрину. Бацимо им кукуруза и свиње полете да једу. Код мојих ногу једно лепо прасенце. Мени се допало сагнем се хитро и шчепам га за ножицу. Оно почне цикати.
Тада се деси оно што ти не разумеш, и што не разумеју они који верују да је важнији хлеб од рода. Не само она крмача што је прасе опрасила, већ све заједно, оставише кукуруз и насрнуше на мене. Ја се збуних, па држећи прасе у наручју станем бежати. А крмаче све за мном.
- „Баци прасе", викну мој отац, пождераће те.
Ја бацих прасе. Крмаче притрчаше прасету да се увере да ли сам бацио оно њихово прасенце или што друго. Па кад се уверише да је прасенце слободно, - оне се рокћући весело вратише да једу.
Ја сам говорио пред овим људима и пред тобом о роду, а не о хлебу, јер мислим да кад је за крмаче важнији род од хлеба, да мора бити и за људе тако.
Ти си тврдио да је важнији за тебе хлеб од рода. А ја ипак мислим да ти не желиш да будеш гори од крмача, које свој род љубе више и од саме хране.
Ова проста прича о крмачама и кукурузу бије у главу марксистичко схватање да је економија преча од политике, - кад народ и сам не би иначе знао истину да рђава политика може да упропасти и добру економију, а добра политика може да поправи рђаву економију. А ако је политика преча од економије, како да није нација преча од економије, - кад је економија само једно средство за одржавање телесног живота нације. А самим тим родољубље или национализам долази испред економије, јер зато што волимо свој род, ми и желимо да он има довољно економских добара за своје одржавање.
Исто тако стоји и са другим делом ове јеврејско-марксистичке доктрине о већој важности економије од етике, од духовног и моралног живота.
ЗБОР је говорио да је духовно-морални живот основа и национализма и политике, а камо ли не економије.
Говорећи тако ЗБОР је стајао на нашем исконском народном гледишту, по коме „правда држи земљу и градове - а неправда руши обадвоје" по коме је „отето проклето" па ма колико то отето представљало велику или огромну економску вредност.
Зар је икад и игде у неком народу основа целог његовог живота била чвршће постављена баш на тој основи него што је јунаштво и чојство осењено небеским посматрањем људске историје у Косовској драми?

[11] Д. Љотић употребљава појам род у смислу народ, нација. (прим. прир.).

Искуство наше појединачно је сувише кратковремено да бисмо могли да тражимо да народ своје, које обухвата десетине векова, замени са нашим од десетине година.
А то искуство народно таложено кроз стотине поколења утврдило је и изрекло у стотину пословица и веровања, да где у економском послу није основа духовно-морална, ту су користи кратковремене, ту „проклетство" вреба и баца у прах целу економију засновану на песку греха, уместо не на стени поштења.
Уосталом, зар наш послератни државни и народни живот није најбољи доказ за исправност овог народног гледишта.
Зар услови наше народне економије данас не дају могућност далеко већег благостања, с обзиром на величину и богатство наше државне и народне територије и развој данашње технике, него што су давали пре рата?
Па ипак се у целој држави то не види или бар не осећа. Напротив осећа се стално економско незадовољство.
Зар пре рата, Срби из Војводине нису боље држали своју земљу према несрбима, него што је држе данас, у својој земљи?
Зар нам код прве истине коју је ЗБОР објавио, да у нашој држави, привредом влада туђински, углавном, јеврејски капитал, није пало у очи, да је то постало могуће само тиме што нас је туђин, поглавито Јеврејин духовно заробио. Да смо своји духовно, били би своји и политички, па и економски. Туђи смо и политички па и економски. Туђи смо робови духовно, па нам је и држава под туђинским печатом, а економија под туђим шапама. Кад би се чак десило чудо, па се економски ослободили, па чак и политички, а духовни некако остали туђи робови, онда би оно где смо слободни трајало кратко време, па би опет изгубили и своју политичку и економску самосталност.
Све то заједно показује да ЗБОР има право кад тврди и објављује Другу истину у својој борби.
Нема добре економије без добре политике, нити ове без здравог духа и доброг морала.
Али то баца у бес комунисте, Јевреје и масоне и све оне које они осенише својим духом, јер се руше основе њиховог пакленог плана о заробљавању народа, јер се тако отварају очи народу нашем, јер се он тако буди из сна, па се опет зато зачу њихово шиштање нама упућено: „Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле издајници! Доле плаћеници!"
Али ЗБОР се не смете овим и продужи своје дело и своју борбу за истину ради спаса Отаџбине и Рода свога.

II

Али већ чујемо радосно шиштање Јевреја, комуниста и масона и оних које они осенише својим духом: - „Све су то лепе фразе. Лако је лепо говорити. Али дела господо фашисти! А ваша су позната. Ви сте: фашисти! хитлеровци! Плаћеници туђински! Ви убијате вољу народну за борбу. Ви спремате капитулацију! Ви радите за Немачку! Да нас она стави под своју шапу. Вас треба све повешати и побити".
- Не прави хуку и буку, роде притворни! Шиштиш ти, јер из тебе бије мржња на све што ти паклене планове квари.
Ви сви гурате у рат и трљате руке, ако вам успе да и нас убаците тамо. А ако до њега и дође, збораши ће вршити своју, углавном, борачку дужност, онако како су је увек вршили јунаци и мученици. Али с вама неће бити тако.

Сигурно је, например, да вас Јевреја тамо неће бити. (А и добро је да вас не буде.) Али онда бар о рату не говорите. Ви ћете бити у позадини на местима за снабдевање и трговину.
А ви, масони, као „угледни" људи, бићете сви до једног у дубокој позадини са својим кецељама од свињске коже. А ми зборaши као „неугледни" бићемо на фронту.
А ви, комунисти, вас ће бити на фронту, ради стварања унутрашњег фронта, ради сипања уља на ватру. Али највише ће вас бити у позадини, да би је што пре и што боље клицама расула и распада засејали и што пре револуцију припремили. Ви ћете кезити зубе на сваког истинитог јунака који буде вршио своју дужност.
Али оставимо то по страни: свачије ће се дело видети, па о томе не морамо бар унапред говорити.
Признајемо међутим, да је љутња Јевреја, комуниста и масона - њиховог рођеног или усвојеног духовног потомства оправдана: нигде се толико и тако мисао ЗБОРА није потврдила, као у области међународне политике.
И ту ЗБОР није полагао испит негде у четири угла, већ јавно, пред целим народом и целим светом.
Предвиђања ЗБОРА у међународној политици и војничким стварима добила су на овом испиту јединствена признања: по правилу су се остварила.
ЗБОР није никад себи приписивао неке пророчке дарове, ЗБОР је тврдио да то није само њему дата привилегија, то је само привилегија љубави. Свако ко гледа с љубављу на своју земљу и на свет око ње, добија духовну многоокост и многокрилост, а то омогућава вид и бољи и даљи.
Напротив противници ЗБОРА су гледали с мржњом, а ова заслепљује, ограничава и ослабљује и сасвим обичан вид. Отуда су биле, у међународној политици, управо трагикомичне прогнозе јеврејско-комунистичко-марксистичке.
Јевејима, комунистима и масонима и онима које они осенише својим духом у нашој земљи, непосредно, било је главно да пропадну фашизам и хитлеризам, не због Немачке и Италије, већ зато што су у њима гледали покушај да се велики делови Европе ослободе њиховог утицаја. Да су у Немачкој и Италији, случајно, демократија, масони или комунизам, они би били свом снагом за пријатељство и савез с њима.
Нама је ипак било главно да се у „Драму савременог човечанства", коју је генијално и упорно режирао њен Редитељ, лукави Израиљ, не уплете наша земља и наш народ, јер смо иза разних националних страсти, идеолошких мржњи и економских интереса, видели подмуклу му намеру да дође до рата, да баци једне на друге народе хришћанске, - да се рат прошири што даље, продуби што јаче и продужи што дуже, да би напослетку измождено човечанство у хаосу, беди и рушевинама изазваних ратом дошло у расуло светске револуције, и тако уништио хришћански и национални поредак. После тога би дошло до стварања светске државе којом ће владати, нико други, него Израиљ, уз припомоћ оних које је осенио својим духом.
Као што смо напред рекли, ми смо ту драму видели пре него што се она појавила. Унапред смо одредили улоге главних јој јунака. Али иза њих смо видели сатанског Редитеља и на њега прстом показали.
Видео је ЗБОР и опасности које рат може донети и нашој националној слободи и целини, - па је и о томе говорио. Али све су то детаљи драме, а срж њена, црвена нит, која пролази кроз све замршене ситуације, јесте Редитељева намера: запалити свет ратом да би пропало све што се не слаже с јеврејским интересима, намерама и веровањем.

Страсти националне, интересе економске, сукобе идеолошке, ово није сатански Редитељ измислио, али је то употребио, не би ли заслепео народе хришћанске и увео их у највећи сукоб у коме мора, по његовом плану, потонути све што му смета, или што не трпи.
Утиске које су наша усмена излагања и сама књижица „Драма савременог човечанства" учинили био је чудноват, нигде Јевреји, комунисти, масони и они које они осенише својим духом, не смедоше да непосредно нападну и обарају оно што смо изнели. Зато решише да ћуте, да нигде о томе предавању и о тој књижици не изиђе ни обичан приказ, а камоли дубља критика.
Стара јеврејска тактика се и овде потпуно показала: „Кад те ухвате у све четири, онда је најбоље ћутати, не одговарати, не полемисати. Онај ко те је ухватио, говориће неко време, па ће ућутати, ако ти не одговараш. А ако одговараш, онда само продужујеш борбу у којој си слабији. А људи хришћани су глупи, поред све њихове уображености: врло брзо и они који су читали и слушали твоју бруку, па те чак и осуђивали, заборавиће. Само ако будеш умео ћутати".
Ту смо тактику прво осетили 1936. год. кад нам је један од главних ционистичких вођа упутио питање, преко свога листа, „Малхут Израел" из Новог Сада, зашто смо против Јевреја. Ми смо тада објавили у нашој „Отаџбини" свој чланак „Одговор Малхут Израелу". Тај је одговор био поразан за Јевреје. Направио је огроман утисак у јавности.
Да овај коме је одговорено није био Јеврејин, он би сматрао да треба да одговори, макар грдњом, псовком. Главно је да не заћути, да не би дао утисак да је побеђен. Лист „Малхут Израел" је ућутао без речи једне, јуначки је стегао зубе и трпео.
Али зато су нам престонички Јевреји, преко неких пријатеља, упутили изразе особитог поштовања, као и своје чуђење, да смо ми „тако паметни, могли ступити у дискусију с једном будалом".
Чим су прочитали „Одговор Малхмут Израелу", Јевреји су видели да је битка изгубљена. Љубазношћу и ласкањем покушали су да омекшају победника, оном свом прваку наредили да веже језик за зубе - а истовремено га огласили за „познату будалу" - да би на тај начин и саму борбу и победу обезвреднили.
Тако су и овде, место борбе отворене, Јевреји, масони и комунисти, сишли у своје царство, у подземље. Где год су стали, они су убацивали клевету: ЗБОР ради на предаји наше земље Немцима. ЗБОР можда то и не жели, али томе иде. Место да напада Немце, који су очигледна опасност за све мале народе, ЗБОР одстрањује народну пажњу од тога и указује на разне фантастичне измишљене завере међународног јеврејства. ЗБОР зато издајнички ради, ако и није састављен од издајника.
Наш народ је словенски расположен: боли га судбина Чехословачке и Пољске.
Наш народ је витешки расположен боли га судбина свију малих држава које су без своје велике или јавне кривице покорене и освојене од Немачке.
Наш народ има необично живу вољу да буде слободан у својој националној држави, а поступци Немачке према Чехословачкој, Пољској и другим државама чине га забринутим и за своју рођену државу.
Никад и нигде ЗБОР није могао, није хтео, ни смео не делити та осећања народна.
Само изнад тих осећања, постоји стварност. А политика рачуна и с осећањима, али се опредељује по стварности. Ко не ради тако, ко се без обзира на стварност опредељује према осећањима, тај мора доживети слом, као она

млекарица што је носећи лонац млека у град, предала се осећањима и маштањима о свом будућем богатству и уживању, па се пред својим замишљеним обожаваоцима поклонила и тако разбила лонац с млеком - једини основ њеног веселог маштања.
Али да би читалац боље разумео ово што смо досад рекли, ми ћемо редом изнети поједине главне спорове између јеврејско-масонско-комунистичке клике и ЗБОРА у области спољне политике. Тако ће се видети најбоље ко је био у праву. По томе треба свакако судити и ко ће у будућности бити у праву.
Први сукоб у области међународне политике који је ЗБОР имао са саојим противницима, била је Чехословачка.
Наиме, после Аншлуса, осећало се да долази на ред ова држава. Ми смо то видели, као и остали. Само ми смо видели истину, а остали је нису могли видети.
Зато су они где су стигли, где су стали, у мају 1938. год, отпочели да пуштају гласове како се „Хитлер уплашио од мобилизације двеју чехословачких класа", како ће Енглеска и Француска заштити Чехословачку и срушити Хитлера", - и, како је сам Стаљин на радију поручио „каплару из Берлина" да ће му, дрзне ли се да нападне Чехословачку, „замрачити небо авионима својим и за свако село чехословачко које буде напао, он ће му порушити по један град немачки".
Ми смо то назвали „опасном заблудом" - и у серији чланака изнели истину о положају Чехословачке.
Ми смо рекли:
Глупост је причати да се Хитлер уплашио од чехословачке делимичне или потпуне мобилизације. Хитлер осећа да би могло доћи до уплитања Француске и Енглеске, зато одлаже свој налет (мај 1938.) док не изгради Сигфридову линију.
Еиглеска и Француска, међутим, ни прстом неће мрднути да заштите Чехословачку, јер су политички, а нарочито војнички и ваздухопловно слабе.
Русије нема. На њеном месту стоји Совјетија. Она не води политику ни руску, ни словенску, она води политику светске револуције. Она за овим иде. Али револуције неће бити без рата. Према томе њој треба рат, али такав, који ће је њу саму оставити изван рата, све док националне државе не искрваре и не раслабе. Совјетија даље нема ни снаге да победи Немачку поред свега што је учинила за своју војску, јер постоје многи и дубоки узроци њене слабости.
Чехословачка је Аншлусом дошла у претежак стратегијски положај, јер се налази у чељустима Рајха својим најважнијим деловима, а поред тога угрожавају је Пољска и Мађарска. Напослетку одбрана једне земље није ствар „гојења прасета уочи Божића". Лажни хуманизам и демократија, којима је масонерија прожмала чехословачки народни живот, мучно да ће јој иначе тешки положај поправити.
„Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле издајници словенства! Доле плаћеници!" заорило се тада. Зна се већ ко је то викао: Јевреји, масони, комунисти, и они које они осенише својим духом. Нападоше нас чак и Соколи. Рекоше ЗБОР нема осећања солидарности према братском чехословачком народу".
Али чехословачка трагедија је за нама. Сад се види ко је говорио истину: ЗБОР или његови противници, зар се није потпуно у свему десило с Чехословачком оно што је ЗБОР говорио? Кад је словеначка зборашка омладина сабрала све чланке о овој ствари, и издала их на словеначком под насловом

„Љотић о Чехословачкој”, многи су говорили да није могуће да је ЗБОР унапред тако јасно видео положај Чехословачке, већ да је све то писано пошто је Чехословачка пропала, али су морали ућутати кад су им показани оригинални чланци о Чехословачкој, од маја до октобра 1938. године.
Али док ми овако говоримо, Јевреји, масони и комунисти одговарају: „Добро, случајно сте тако погодили. И ћорава кока нађе зрно”. Или „ЗБОР је тако писао, јер је желео победу Немачке и пропаст Чехословачке”. А ми на то одговарамо:
- Лажљиви и притворни роде и накоте јеврејски!
Добро је што нам признајеш да смо у овој ствари унапред, а тачно истину рекли. Ти велиш „и кока нађе зрно”! А шта је с вама? Зашто ви ни зрна не нађосте? Што си год рекао десило се обрнуто. Значи да си слепа кока, јер да си само ћорава, бар би зрно нашао.
А сад нам реци: да ли си помогао Чехословачкој штогод лажима? Да ли си јој продужио век? Да ли си јој смањио несрећу? Да ли си јој продужио век? А оно што си говорио у Југославији, то су мислили и њени управљачи (масони и пород масонски), Бенеш и остали.
И одговори нам: зар није дозвољено претпоставити да би судбина Чехословачке, може бити, била друкчија, да су њени управљачи видели истину коју је ЗБОР из Југославије видео, и да су, видевши је, потражили за времена право решење своје невоље.
Зар поморац који по црвенилу заласка сунца закључује да ће сутра бити ветар, није, ако из тога за своје послове извуче закључак, у бољем положају, од онога који то није видео и верује да ће сутра бити тихо време?
Али тај закључак нису могли извести, јер је, у новом историјском реду који се помаљао, било јасно да се Чехословачка може одржати ликвидацијом масона, Јевреја, комуниста и демократије, њима свима тако потребне.
Масони чехословачки, који су управљали, тражили су ипак само таква решења у којима Јевреји, комунисти и масони, с демократијом неће бити ликвидирани. А то је довело до ликвидирања Чехословачке.
А зар ви верујете да би Чехословачка била спасена да је друкчије радила? Зар Хаха и Хвалковски нису покушали то? - питаћу нас противници.
- Хаха и Хвалковски дошли су сасвим доцкан. Лек касно узет често ништа не помаже.
Све што је ЗБОР видео морали су видети и управљачи Чехословачке. Али нису видели, јер нису мислили да спасу прво свој народ и своју земљу, већ масонерију, јеврејство, комунисте и демократију, а да су ово благовремено видели и учинили шта треба, уверен сам да се не би десило оно што се десило.
- А пошто се десило ви сте задовољни и трљате руке, славите Хитлера, пљујете Бенеша.
- Нема погребе да пљујемо на Бенеша, ни да славимо Хитлера.
Наше зборашко схватање историје ми смо написали у чланку „Иза тамних облака сија златно сунце”, на дан заузећа Прага.
Ми смо ту рекли, да је Наполеон био у ствари катализатор германског уједињења. Он тога није био свестан. Да му је когод то рекао, сигурно да му он не би поверовао, али ако се посматра у историјској перспективи Наполеоново дело, онда се види да је катализатор германског уједињења.
И ово што Хитлер ради ваља посматрати двоструко: с гледишта његовог - и с историјске перспективе. За ову би додуше било потребно да протече неко дуже време. Али ми можемо и сад доћи до историјске перспективе Хитлеровог дела, ако разуме се, можемо видети шта је у њему истинско велико и

трајно, и ако с друге стране посмотримо развојне могућности других сила, које ће сигурно током времена морати да се појаве, и да у том делу изврше одстрањивање онога што је без обзира на њих направљено. А ако се тако посматра, онда је Хитлер као стена бачена с планине у некој мисији, која пред собом обара и руши, и која ће своју мисију извршити до краја. А крајњи резултат његов биће свакако много што шта великог и грандиозног у животу Немачког народа, али и нешто што он није мислио, као ни Наполеон, али што је хтела она рука која му је мисију дала, - биће уједињење свију Словена. У крајњој линији, Хитлер ће бити катализатор, подстрекач тог уједињења.

Јер том уједињењу стоје на путу многе препреке. Неко треба да их поруши. Немилосрдно, - као стена бачена низ планину. Стена не зна своју улогу - али та улога постоји. И ми овде изнад рушења видимо ту улогу и схватамо је, трудећи се из све душе да стена не поруши код нас оно што се мора сачувати и што ми у будућности уједињеном Словенству треба да предамо.

Лажна хуманистика XIII-XIX века размекшала нас је све, па се сваки напор, жртва и борба сматра теретом који треба избећи. А истина је пред нашим очима: хлеб се само немилосрдним гњечењем може умесити, - човек се рађа у крви и мукама, - зрно не може дати плода док не умре. Приклонити главу пред тим истинама, саобразити своју филозофију истини као свуд присутног садржају животном, - схватити да је лудило покушавати да се тај садржај животни промени према нашим појмовима, већ наше појмове ускладити са оним што стално посматрање живота открива увек у њему, - значи омогућити себи основе сваке мудрости, - а нарочито политичке.

- Шта, дрече Јевреји, масони, комунисти и они које они осенише својим духом. „Лепа посла! Дакле Збор хоће да Словене Хитлер уједини! Уа! Фашистички издајници и плаћеници! Нас ће Русија ујединити!”

- Не дери се, притворни роде и накоте јеврејски, и не лажи, јер не можеш уста отворити да лаж у свет не избациш.

Ко је рекао да ми хоћемо да Хитлер уједини Словене?

А заиста ће нас Русија ујединити. Зато су прво западни Словени и дошли под Немачку да буду гњечени немилосрдно као немилосрдно што се гњечи тесто при мешању, зато ће и сви други Словени који нису зрели за уједињење морати бити гњечени немилосрдно. Али највеће дело које Хнтлер има тек да учини, јесте поновно рађање Русије.

Јер Русије нема. Ово сад није Русија. Она има да дође. Ово је СССР, - Совјетија, - и зато се ти одушевљаваш њоме, притворни роде јеврејски, са твојим духовним потомством, масонима, комунистима и осталима којима је име легион, а које си ти осенио својим духом. Док је била Русија, док се звала тако, дотле си ти, род јеврејски са својим духовним потомством одвраћао главу са гнушањем од ње, пљувао на њу, називао је средњевековном, мрачном, прљавом, варварском - јер је постојала смртна казна, казнени заводи и Сибир, па је редовно, неколико десетина људи, у редовном поступку, суђено због политичких дела на смрт, робију или прогонство у Сибир. - Сад од како се не зове Русија, - од како је крст Христов бачен под ноге и поруган, - од како је за 20 година неколико милиона људи, жена и деце побијено и поклано, - а више од двадесет милиона помрло од глади, - док се број отераних на принудне радове у конц. логорима за исто време цени на десетак милиона, - број принудно исељених бивших богатих сељака из европске Русије у Сибир прелази број оних у конц. лагерима, - сад ти је омилила; сад се њој окрећеш, - сад је певаш и називаш је мајчицом: откад је руски народ на крст ставила и распела као Исуса, - тек од тада.

И ми велимо као и ти: Русија ће ујединити Словене. Али сад је још нема. И због тога и јесте зло. Она тек има да се поново роди: светла и света. Али да би се родила, треба режим, који ју је на крст ставио да падне. И он мора пасти. И пашће кад на њега удари Хитлерова стена.
Мудро си удесио, притворни роде јеврејски, да та стена удари на запад европски, да тамо пообара, не би ли тврђава твоје јеврејске замисли о светској револуцији, Совјетија, (коју си ти духом својим пакленим родио, а коју су створили твоји верни рођени и прирођени синови, уз штедњу помоћ финансијску твојих јеврејских банкара) остала у миру, по страни, док се остали хришћански свет руши и припрема за хаос револуције. Али неће бити режија твоја, моћни Редитељу Драме савременог човечанства, моћнија од Руке Провиђења. И зато ће се ипак стена Хитлерова вратити на исток и тада ће план твој пропасти, и родити се поново светла и света Русија. Тек потом ће доћи Славија, уједињена царевина свију Словена, која ће свету дати нову и дивну, још неизречену реч, - која неће бити само Сила, ни само Мудрост, - већ и Сила и Мудрост и Љубав.
И док ми то пишемо у своме скривалишту, (јер нас власти наше земље, у служби твојој роде јеврејски, и твог масонског и комунистичког порода, гоне безаконо) већ те гледамо како презриво одмахујеш главом и говориш:
- „Приче! Фантазије! Лудило! Али опасно! - Или: „У служби Хитлера. Опет опасно!”
- Заиста опасно, имаш право. Али опасно по тебе, притворни роде јеврејски и твој дух и твој накот, - и опасно снагом Истине, којој се ништа супротставити неће, јер јој је сам Бог дао своје атрибуте: „Која јесте и која ће бити”.
Други сукоб у међународној политици имао је ЗБОР са својим противницима одмах после првог, по питању предигре новог светског рата.
ЗБОР је видео да рат иде као коњаници Апокалипсе. Он је видео и паклену режију Великог редитеља, Израиља, који искоришћава страсти националне, супротности идеолошке и интересе економске ради покретања драме и постизавања својих циљева, као и жалосно слепило хришћанских, а поглавито европских народа, од којих су једни потпуно слепи.
Зато је ЗБОР поставио за спољну политику своје земље следеће директиве:
1) Разагнати маглу и тмину које долазе од националних страсти, идеолошких супротности и економских интереса, па открити иза њих великог и пакленог редитеља.
Одупрети се свом снагом свима његовим лукавим плановима и чинити све да нам се земља у рат не увуче.
2) То није, пак, могуће ако наша земља не схвати да основа њене безбедности лежи у балканској солидарности, коју она мора у дело да претвори узимајући, за свој главни циљ срећење међубалканских односа, - пошто нама вероватно неће рат доћи из Европе, већ с Балкана.
3) Не учинимо ли ово, неутралност ће пасти као празна љуска, и одржавање мира и целине наше мораће да потражи друге, мање сигурне путеве.
4) Не послужимо ли се ни овиме, уплешћемо се у рат - који нам никако добро неће донети већ и по томе што тиме испуњавамо улогу коју је и нама доделио у драми њен паклени редитељ.
Али Јевреји и његов накот духовни, (масони, комунисти и сви које они осенише својим духом) повикаше заглушно: „Доле фашисти! Доле хитлеровски плаћеници! Доле издајници наших великих савезника, Француске и Енглеске! Доле словенски изроди што неће савез, пријатељство и заштиту највеће и најснажније државе на свету, Словенске Русије. Доле дефетисти, што неће да бране своју земљу, већ измишљају и сеју лажи о снази и моћи Хитлеро-

вој, који само блефира, а не сме да загази у рат, и који је Чехословачку прогутао, благодарећи кукавичлуку Чемберлена и Даладјеа! Сад само док наши моћни савезници закључе савез са Русијом, па кад ухвате оног блефера Хитлера у кљеште..! Живео савез великих демократија са Русијом! Доле Хитлер и његови плаћеници! Бранићемо земљу!"

А ми убрисасмо упљувке јеврејског накота са свога лица, па им овако рекосмо:

- А шта стављаш притворни и лажљиви роде, те траке „Бранићемо земљу" - кад је све то гадна лаж. То су само „јареће кожице" којима ти облажеш, по угледу на Јакова, праоца јеврејског, врат свој и руке да би се представио оним што ниси, да би обмануо слепе, што ти не виде прави лик.

Видиш, роде лажљиви, ми знамо шта је рат, - а ти не знаш. И ми смо видели стотине хиљада који су одиста бранили не „земљу" већ Отаџбину. Али никад нисмо видели да они носе ни те траке на прсима, нити се деру по улицама. Али су одиста своју отаџбину бранили и одбранили. И сутра, дође ли до невоље, њени ћутљиви, а јуначки синови заједно са оним малобројним јунацима, који су и данас остали у животу, узеће оружје у руке и браниће је поново, ћутећи, као свој обични, с поколења на поколење, предавани посао.

Други је смисао тих трака, и твојих повика. Паклена је то и опасна игра. Али ми је провидимо. Неће Хитлер на нас, а твоји господари траже од тебе да га навратиш баш овамо на нас. Пут његов је на Пољску, а одатле на Совјетију као стена низ планину. Тамо га упућује Рука Господња. Али јеврејство ће све учинити да до тога не дође. Не сме тврђава светске револуције, Совјетија, коју је јеврејски дух родио, коју су Јевреји својим октобарским налетом 1917. год. створили, уз штедру помоћ новчану јеврејских банкара, да буде предмет Хитлеровог налета. Хитлер треба да пође на Европу и на Балкан. И паклена игра Москве с једне, а дрека твоја и твоје браће из западне Европе, с друге стране, треба да га на то наведе.

А ако успеш у томе, ти ћеш збацити брзо те траке, као више непотребне „јареће кожице", па ћеш се претварати у сејача револуционарног расположења где год будеш: на фронту или у позадини. Кад буде дошао рат, који си ти хтео, ти ћеш с најупорнијом дрскошћу запевати другу песму, и отпочети да вичеш: „Доле рат! Живео мир! Доле скупоћа, несташица и беспослица! Дајте нам хлеба! Доле оружје! Доле генерали и официри!"

О знамо те ми добро. Нисмо ми тако слепи, као што има генерала и официра, професора универзитета и академика, који узимају за готово твоју дреку, и који се љуте на нас, што не дамо родољубивој омладини да иде у студентске добровољачке батаљоне или пак да иде по земљи и приређује „родољубиве академије". Нас твој духовни родитељ, Јеврејин, није успео да осени својим духом, пошто смо успели да останемо у сенци Крста Христовог и под милостивом заштитом Његовог Духа Светог, (будући сами искрено убеђени да смо по својим сопственим силама сасвим „нишчи", те се од налета сатанског друкчије спасити не можемо). Добро те познајемо ми, омладино одрођена од духа народног, а оцењена духом јеврејским.

А што говориш о блефирању Хитлеровом, и то чиниш по дошаптавању свог духовног родитеља. Како би до новог светског рата могло доћи него тако: треба говорити и трубити да Хитлер нема снаге, да не сме у рат, да би, чим у рат пође, имао глад и револуцију у земљи. - Али рат ће доћи и тада ће се видети и колика је Хитлерова снага и вештина. - А тада ће бити доцкан натраг, тада је Драма отпочела своју крваву игру, а Јеврејин ће трљати руке, чекајући „зору", коју му је обрекао праотац Јаков, оне чудесне ноћи, кад се рваше, непобеђен, целе ноћи са самим Господом Богом, у виду човечјем, те у зору

не он, Јаков, већ сам Господ завапи „Пусти ме: зора је”, - а он га не хтеде пустити, док благослов не доби и не зачу речи: „Рвао си се с Богом и с људима, и одолео си им”.
Твоје набрајање снага Француске и Енглеске и тачно је и није тачно. По територији и изворима снаге и богатства заиста су оне на првом месту у свету. Али оне су дозволиле да ти, подмукли роде јеврејски, са својим накотом духовним, завладаш њима и њиховом судбином, зато си их ти раслабио свесно, намерно, знајући шта радиш. Теби је то било потребно, јер да Енглеска и Француска нису тако политички и војнички раслабљене, зар би икад дошло до рата? Кад би Немачка смела да се усуди да има овај свој садашњи став, да ти ниси, желећи стално светски рат, раслабљивао снагу ових великих земаља?
А савез са Совјетијом? Да огромне ли подвале, коју ти, лажљиви роде јеврејски, са својим накотом, спремаш својим „великим западним демократијама”. Какав Савез! То је само најобичнија мангупска подвала. Твоја творевина, Совјетија неће закључити савез са француском и Енглеском догод се рат не разбукти, јер би закључивање савеза могло нагнати Немачку да се тргне и не ратује.
- „Доле фашистички издајници! Доле Хитлерови агенти! повикаше Јевреји, комунисти и масони, са свима који осенише својим духом, закићени тробојним тракама „Бранићемо земљу”.
А ми их погледасмо преко рамена, јер се на време испуни све што је ЗБОР говорио, и оствари се у потпуности: Немачко-совјетски споразум и почетак великог рата.
С о в ј е т и ј а, пошто је пола године преговарала о склапању савеза политичког и војничког, и пошто је чак успела да наговори Французе и Енглезе да јој пошаљу своје генерале ради закључења војног савеза, - „изненада” им саопшти да ће закључити Пакт о ненападању и пријатељству са Немачком.
Одмах на то наши комунисти поскидаше оне тробојне траке са натписом „Бранићемо земљу” и отпочеше викати „Доле рат”, пошто је рат већ, благодарећи вештини њихових духовних родитеља, дошао, - па од тада гледаху, сваку тешкоћу коју је рат донео и земљама које не ратују, да искористе у своје револуционарне сврхе, - а Јевреји са својим духовним накотом отпочеше хвалити мудрост совјетске спољне политике.
- „Видели, веле, Руси да хоће овим савезом Енглези да баце Немце на Русију. А Руси на то кажу: „Опростите, али и ми коња за трку имамо, тј. „и ми знамо за јадац”, па казали Немцу: „С наше стране, можеш бити потпуно спокојан. Ми ћемо те помагати храном и бензином колико можемо”.
Па знамо, велимо ми на ово, али зар сте заборавили како сте говорили да ће Савез енглеско-француско-совјетски као кљештима ухватити и стегнути Хитлера.
- Оно истина да смо тако говорили. Али ово је боље. Мудар је Стаљин. Не да он да му Енглез подвали. Сад нећу ја вадити за тебе кестење из ватре”. „Глава је то. Генијални Стаљин”. - Одговарају наши противници.
- Зар неће то помагање бензином, сировинама и храном бити у супротности с оним што сте раније говорили да Хитлер не може ратовати, јер нема сировина, хране и бензина? - Питамо ми.
- „Истина је да смо тако говорили. Али мудра је то политика совјетска. На тај начин Совјети с нешто мало хране сировина и бензина које дају Немачкој одстрањују рат од себе.
- Е па, притворни и лажљиви роде јеврејски, и ти остали накоте духа јеврејског, а што се дереш из гласа на ЗБОР, кад овај за своју малу земљу и мали

народ тражи начин како би од њих удаљио опасност сукоба с Немачком, а истовремено се дивиш мудрости стаљинској што од огромне Совјетије одстрањује ту исту опасност, далеко већим услугама и пријатељством с Немачком?
Зар велика Совјетија, да би од себе одстранила рат, сме и треба да чини што чини према Немачкој, а мала Југославија, напротив, не само да не треба да помаже Немачку храном и сировинама, чак ако Немачка показује и вољу да с Југославијом живи у пријатељству? И ти, притворни и лицемерни роде, хвалиш Стаљина и дивиш се његовој мудрости, а бацаш се дрвљем и камењем на ЗБОР и називаш га издајничким? Ако је политика Стаљинова добра, зашто ти осуђујеш политику ЗБОРА, који има само један циљ, да спасе од распада своју земљу, а не и онај који Стаљин има - да изазове светски рат, ради светске револуције? Или ако политика ЗБОРА заиста није добра, како може бити добра политика совјетска према Немачкој? Зашто се на њу не окренеш, зашто је јавно не нападнеш?
Зар и од ове дволичности коју си овде показао не излази једно: да ти је дражa Совјетија, као „тврђава светске револуције", из које ће мисао марксистичка, у погодном тренутку начинити испад у остали свет, него ова земља у којој живиш и коју називаш својом? Јер Совјетији дозвољаваш за њен спас оно што својој не дозвољаваш. - Добацисмо ми својим противницима, који да не би умукли, повикаше из гласа познати свој рефрен:
- „Доле! Доле фашисти! Доле Хитлеровци! Доле издајници! Доле плаћеници!" - А ми? Ми слегосмо раменима навикли на ово сиктање змије којој смо на реп стали.
Затим дође и сам рат. Показа се да Хитлер заиста има и снагу и вештину. Показа се да није блеф оно што је он говорио.
А показа се и политичка недораслост и војничка неспрема „великих демократија". Показа се да су оне пошле у рат, уверене да ће Совјетија с њима, јер су „комунизам и фашизам заклети непријатељи". А место тога, уочи самог рата, Стаљин се нагоди са Хитлером и даде му одрешене руке на западу, против „демократија", обећавајући му обилату помоћ у сировинама, храни и бензину. За сваког другог, осим за „велике демократије", то би био знак да треба одустати од рата, који је политички већ изгубљен, јер је главна политичка претпоставка отказала, а војнички исход крајње сумњив, јер је главна стратегијска претпоставка, о кљештима која Немачку треба да стегну, отпала. Али „велике демократије" нису ни водиле сопствену политику, политику својих народа и својих држава: њима је завладало међународно јеврејство са својим накотом духовним и својим политичким и економским полугама, и оне су сумануто упале у рат политички тучене, војнички неспремне, морално разроване.
Показало се да су дате гарантије Пољској, а да за спас Пољске нису учиниле ништа, - чак ни онда кад се видело да ће Пољска бити уништена, ако већ изгубљени рат не прекине. А кад је Пољска могла бити спасена губитком Данцинга, Коридора и Шлезије, чак ни онда нису „демократије" имале толико памети да ствари одлуче у интересу Пољске, у интересу свом, у интересу своје коже. „Не! какав мир", говорили су заслепљени, „сад би Хитлер хтео мир, јер тек сад иду тешкоће за њега! Рат до победе!" И Пољска је пропала, „заштитници малих народа, и најмирољубивија сила света", Совјетија, као хијена на мршу, изишла је из сенки и дочепала се великих делова Пољске „ради заштите живота, слободе и имовине своје једнокрвне браће", како је то Молотов објаснио, - да би на тај начин иронија била већа, јер шта је Совјетија учинила са животима, слободом и имовином својих рођених грађана?

Показало се да „демократијама” ни после тога не пада мрак с очију. Неспремне, оне су сад на сваки начин гледале да рат прошире на другом крају Европе, не би ли некако рат трајао, а оне се за то време спремиле.
Ми смо тада указивали да су сви напори „демократија” уперени да изазову „запаљење плућа” или у Скандинавији или на Балкану. Говорили смо да ће свако такво запаљење плућа да се сврши катастрофом по дотичну земљу која то дозволи, јер ће Немачка све учинити, а средстава, благодарећи свом повољном стратегијском положају, и спреми, има довољно, да запаљење брзо ликвидира.
А неспрему „демократија” да искористе повољне прилике, најбоље је илустровала Ф и н с к а епопеја где за време од три месеца „демократије” нису биле у стању да пошаљу озбиљну помоћ Финцима, кад су за собом могле имати и Норвешку, већ су то хтели учинити тек кад је Финска била приморана да закључи мир, кад је већ било у ствари доцкан.
Али још боље њихова тежња да „запале плућа Немачке” огледала се у Норвешкој трагедији. Пошто су више пута повредили неутралност норвешких територијалних вода, Енглези су 8-IV-1940. објавили да су положене мине у норвешким територијалним водама. Ми смо то на две три недеље предвидели и рекли да ће реакција Немачке бити муњевита. А чим смо чули саопштење о полагању мина, рекли смо да ће кроз 24 сата Норвешка бити окупирана од Немачких трупа. То се и обистинило, јер су већ сутра дан 9-IV-1940, норвешке луке окупиране истовремено. Али овога пута поред Норвешке, окупирана је и Данска. Оно што су после тога „демократије” чиниле у Норвешкој показало је колико смо били у праву кад смо тврдили да немају ни здравог политичког разбора, ни довољно војничке спреме да својој непаметној политици обезбеде бар војнички престиж.
Догађаји у мају и јуну месецу 1940. год. пад Холандије, Белгије, Луксембурга, беспримерни пораз Француске и њена капитулација доказали су, да су „демократије” војнички и морално неспремније него што смо и сами мислили, - док су напротив подвукли „савршеност алата” којима Хитлер располаже у обновљеној Немачкој војсци.
С друге стране показало се, да што више рат траје, све већа опасност настаје и за остале незарађене делове Европе. Услови, пак, под којима би се рат могао избећи 1-IX-1939. год. постали су тежи за његово окончање кад је већ избио и показала се стварна снага Немачке, а слабост њених противника. Али место разбора, на страни „демократија” одјекивало је увек једно: „Рат до победе”.
А да је било разбора на њиховој страни, „демократије” би водиле своју политику, тражећи у своме бићу „законе своје политике”.
Да су оне пак пронашле ове „законе”, оне не би никад дозволиле да њима, њиховим најосновнијим установама и интересима, завлада јеврејство са свим својим накотом.
Зар би Француском могао икад, - да није била демократија, - да није била под утицајем туђина, - да није занемарила потпуно „законе своје политике”, - могао владати у само предвечерје њеног беспримерног пораза, фатални дегенерик, Јеврејин Леон Блум, са читавом хордом својих саплеменика? (У самом његовом првом кабинету било је четири министара и државна подсекретара Јевреја, а од 90 начелника, колико је било свега у кабинету министара, општих одељења и шефова кабинета, било је 40 Јевреја и 40 Француза масона, а само 10 Француза немасона).
Зар би Француска могла дозволити да у време највећег наоружања Немаца, у њој почне безобзирна дезорганизација поглавито ратне, и то ваздухопловне

индустрије, да тамо нису седели на влади све сами „антифашисти”, Јевреји, масони, социјалисти и да ту владу нису помагали комунисти по наредби Стаљиновој? Зар би Енглеска икад могла дозволити да у време, које је јасно показивало да се иде судбоносном разрачунавању, њено огромно царство стоји на тако слабим ногама, без сталне војне обавезе, а на систему добровољачке или најамничке војске, без довољног кадра да може мобилисати, у случају потребе своје огромне резерве у људству, без довољно оружане и сталне опреме за наоружање људства, без одговарајућег ваздухопловства, па чак и са недовољном поморском снагом да одговори потребама савременог тоталног рата, - да њоме нису владали масони, и да њихова владавина није у ствари владавина међународног јеврејства?

Зар би у Француској могао доћи за министра националног васпитања Жан Изаија Зеј, чистокрвни Јеврејин, разуме се, масон, а иначе песник чувене песме посвећене француској тробојци, у којој се ова назива прљавом крпом за брисање задњице (песник је песму испевао после 1918. г. и рата кад је под том „крпом” пало 1,500.000 младих Француза), да се Француска није одрекла „закона своје политике”, па постала „демократија”, којом су зато завладали само Јевреји, и сви које су они засенили својим духом?

И зар би се могло десити, да Француском нису владали Јевреји, масони и остали које они осенише својим духом, да чувени конгрес левичарског учитељског синдиката, у којем је било учлањено 80.000 француских учитеља, доносе резолуцију у Нансију, августа 1935, а на 18 месеци после доласка Хитлеровог на власт, по којој је дужност Француског учитеља да ради на моралном разоружању Француске.

Али овде нас пресекоше наши противници: Јевреји, масони, комунисти и сви остали под сенком њиховог духа, прекинуше нас и повикаше.

- „Па да! издајници фашистички! Тако је. Све је то доказ да смо и ми и наши једномишљеници у осталим демократским земљама били увек мирољубиви. Нисмо ми као Хитлер и Мусолини крвожедни тирани и отимачи. Ми смо хтели, желели и мислили само на мир!”.

Стој роде лажљиви и притворни!

Сад ћемо те разголитити:

Кад су у тој истој Француској, родољуби и најбоље Француске главе, устали против твоје политике, тврдећи да је она била мирољубива само док је Француска била снажна, да је за то време радила на њеном политичком економском и војничком расулу, а чим је Француска постала стварно слаба, благодарећи тој њиховој акцији и спремању друге стране, да је та твоја политика постала ратоборна. - Кад су ти француски родољуби и најбоље главе, Морас, Гактос, и други устали свом снагом против те твоје ратоборне политике, која је то постала, онда када је Француска очигледно тек учињена слабом, па тражила да Француска не улази у рат, зашто си их ти „мирољубиви” јеврејско-масонски роде и породе хапсио па чак и издајницима и плаћеницима правио, као ово сад нас?

Није нам јасна та твоја „мирољубивост”. Објасни нам је. Ти си био „мирољубив” док је Француска била јача од Немачке. И онда се и из „мирољубивости” радио на њеном разоружавању и раслабљавању. А кад си у томе успео довољно, и друга се страна за то време учинила преспремном, онда си заборавио мирољубивост, онда си постао ратоборан, а родољубе који су видели чему се тиме иде бацао си у затворе као најгоре пропалице и издајнике. Баш као сад и нас.

Или још боље, реци нам, за чији си рачун радио? Јер за рачун Француске ниси. То се види. Реци нам за чији си радио?

- „А ви бисте хтели, шиште у бесу наши противници, да ми пустимо на миру Хитлера да једе једну по једну земљу у Европи? И то све саме демократије! Е то не! Француска и Енглеска су морале објавити рат - јер да то нису урадиле, онда би се бесмртно обрукале”.
- Притворни и лажљиви роде, одговарамо ми. Вама је ненадмашни политички пророк (истина и он је по теби био „фашиста”) Жак Бенвиљ унапред написао, после рата, шта ће бити са миром који си ти у Версању крпио. Он је тврдио да политичка потреба онаквог мира јесте само крајњи национализам у политици и Француске и Енглеске, а наслоњен на огромну војничку снагу. Иначе, ако се неће то, већ се хоће демократија са њеним последицама, онда ће се Немачка подићи, постаће национална и социјална република (то је Бенвиљ написао октобра 1918. кад ни Хитлер није знао да ће постати Вођа националсоцијалистичке Немачке), која ће збрисати све резултате од 1918. год. и заузети далеко утицајније место у Европи него што је 1914. год. имала.
То што је Бенвиљ написао, што су Морас, Гактос Делбек и остали, сваког дана понављали, то си морао и ти знати. Ти си имао да бираш или јаку Француску, или ако то нећеш, ти си самим тим изабрао јаку Немачку.
Ти си радио свим силама против снаге Француске. Морас, Гактос и остали указивали су ти где то води. Ти си шиштао у Француској на њих, као данас што шиштиш у Југославији на нас. И кад си, угушујући на све могуће начине њихов глас, успео да Француску сасвим раслабиш, ти си тада сасвим заборавио на своју „мирољубивост” и одједном си решио да Француска мора ратовати.
Ти дакле, очигледно, ниси марио за Француску, јер да си марио ти тако не би радио. Ти си марио само за демократију. Рат од 1-IX-1939. у који су уведене неспремне Француска и Енглеска, био је рат за „демократију”.
Ти велиш да би ми хтели да пустиш Хитлера на миру да поједе једну по једну земљу. Хајде да разговарамо, ако ти је могуће, разумно.
Па због чега је рат искрсао 1-IX-1939. године? Да ли се сећаш? Због Данцига и Коридора!. Хитлер је тражио да анектира слободни, а не пољски град Данциг, и да му Пољска да Коридор који је секао Немачку на два посебна дела?
Енглеска и Француска су два дана доцније ушле у рат. Да ли су спречиле Хитлера у његовој намери?
Таман посла, не Данциг и Коридор већ је цела Пољска уз садејство Стаљиново, пропала.
Шта мислиш, да ли би то било за Пољску боље, него ово сад?
И шта мислиш, зар то не би било боље и за Данску, и за Норвешку (поред Финске и балтичких држава) и за Холандију и Белгију и Луксембург и Француску?
- „А ваљда би се Хитлер тиме задовољио и постао миран”? - питају иронично противници наши.
Не знамо. Али мислимо да би до сад имао мање земаља под својом руком него што их сад благодарећи твојој политици држи.
Јер најбоља политика за Хитлера то је ова сад: „рат до краја”, коју ти водиш, пошто се он спремио, а други су неспремни, и зато рат до краја, под садашњим односом снага, значи само његов ход из победе у победу.
- „Е нећете, фашисти” довикују, нам већ именовани противници „нећете. Ви би хтели сад мир, кад се ствари окрећу на штету Хитлерову”.
- Ми смо увек хтели мир, знајући шта је рат, роде лажљиви, одговарамо ми. А ти си био тај који си до рата довео, као што смо напред показали и доказали.

Али како се ствари окрећу на штету Хитлерову? Ваљда по томе што још није заузео Енглеску? Може бити да је никад и не заузме. Питање је: шта ће представљати та Енглеска, и какве користи може бити отуда за оне који сматрају да је слом Хитлеров услов њихове среће? Ако се њено садање рушење продужи, зар ће то бити она Енглеска која је била? А чиме мислиш ти да се Хитлер може победити?
- „Па ако не може ратом оно ће револуцијом" - одговарају наши противници.
- Ха, ту смо! Да, револуцијом! То би био управо твој циљ. То је онај главни, онај прави циљ због којег си ти до рата и довео и у рат упао. Да, револуција! Разумемо. И то не само у Немачкој, него и у Француској, Италији Енглеској и на Балкану, и целој Европи, и Америци, на целом свету.
Зато сте ви за рат до краја, јер иза њега ви видите „мрзост и опустошење". На томе је драма савременог човечанства и замишљена. Редитељ њен, Израиљ, није узалуд плео њену основу, не би ли остали слепи хришћански народи по њој откали драму свога срама, своје пропасти и свога ропства.
И зато што то види и зна, зато је ЗБОР свом снагом својом био против оне политике коју су Јевреји са својим духовним накотом тражили, а био је за ону која бар у овом делу света треба лукаве намере израиљске да омете, па слободу и мир наше земље да очува. Али не збунише се масони и Јевреји са осталим својим духовним накотом, већ повикаше из гласа:
- „Доле фашисти! Доле хитлеровци! Доле издајници! Доле плаћеници!". А ми их погледасмо, па рекосмо:
- Да, згодно је то, породе лажљиви, згодно је то тако виком спречавати глас истине. Али реци нам једно:
Кад оно узеше Италијани Албанију, а ми ни беле, упркос уговору који смо имали с њима, - не проговорисмо. Штавише, неки функционери италијански причаху по Албанији како ће јој придружити и Ниш и Скопље, а наши опет ни једне једине речи не рекоше. Зар није наш Билтен био једини глас који је достојанствено поручивао Италији да се прође кавге узалудне, јер наша земља није разграђено и пусто двориште, па се посао рђаво може свршити, - и то све чинио до год није његово писање допрло до самог Мусолинија и овај поручио нама, (а не нашој влади, која није имала куражи да заузме достојанствен и паметан став) да се то више неће догодити, када нас је, истина, том приликом, окарактерисао сасвим нетачно као „највеће италофобе"? А кад је тако, а тако је, - онда по чему смо фашисти, - по чему издајници"?
- А што нисте никад против Хитлера писали? шишти лажљиви род. Ми се нисмо, одиста, трудили да пишемо нарочито против Хитлера, јер бисмо тако водили не политику каква је потребна нашој земљи и нашем народу, већ политику каква је потребна Јевејима и њиховом духовном породу.
Али зато нема ствари о којој смо говорили, а да нисмо истину рекли, па и онда кад, може бити, Хитлер тиме није био задовољан.
Тако у случају Чехословачке, (септ. 1938.) кад је изгледало да је са Судетима дефинитивно решио питање Чешке и Словачке, ми смо тврдили да то није истина, и да ће Хитлер узети и Чешку и Словачку.
У случају Коридора и Данцига, ми смо тврдили да Хитлер, улазећи у рат, чини погрешан рачун, јер се на овом питању има да роди по јеврејском плану, светски рат, а то, иако је Немачка спремна, нема уносног рачуна, већ због ризика којем се цео свет, па и Немачка излаже. И баш смо тај случај узели као доказ да често и они који су добро прозрели јеврејске планове, ипак борбу морају да прихвате по шеми наметнутој од Јевреја.
А као Словени, с друге стране (већ смо то напред рекли) указали смо да ће главна историјска улога Хитлерова, ако Драма израиљева не буде испала

онако како је редитељ замислио, бити да буде подстрекач и убрзач словенског уједињења.
А кад је тако, а тако је, онда како смо ми хитлеровци и хитлеровски плаћеници?
И, зар ми нисмо хтели од своје земље примати плате и пензије, нити се икад грабити и за новац који би нам по људском праву и припадао, а да примимо новац од туђина? Где ти је памет, роде лажљиви, кад ти већ душу држи сотона?
А они, противници наши, не могући да нам ишта одговоре, отпочеше пљувати.
Међутим, кад пљуваху на Збор, једну ствар увек гледаху да ставе у сенку, прелазећи преко ње као преко ствари неважне, иако смо јој ми најважније место у својим разлагањима о спољној политици дали.
То је ово.
ЗБОР је тврдио, да ако наша земља у рат ипак буде увучена, она ће то бити првенствено због балканских ствари, и отуда је увек истицано да основа наше спољне политике мора бити балканска политика. И то таква балканска политика, којој се наша земља, ради свога добра, мора сва предати и служити, да би и друге балканске државе могла томе привести. Не буде ли хтела, говорили смо, наша земља да води ову и овакву политику, узалуд јој је неутралност: постаће то смешна и празна реч с којом на уснама не само да ће бити увучена у рат, него и у тешку и страшну своју трагедију.
Ово наши противници и не покушаваху напасти озбиљно, већ више преко рамена, као мало озбиљно сањарење, недостојно „озбиљних државника" с подсмехом покушаваху исмевати, а кад би о томе и говорили, онда би то, не разговором, већ „ћаскањем" називали, колико да протуре своје мишљење о потпуној „нереалности" те наше зборашке мисли.
Док смо веровали у добронамерност њихову, ми смо се трудили да разбијемо то мишљење, јер нисмо видели колико су, и ако телесно нашега рода, духовно одрођени и јеврејском духу прирођени.
Али кад смо видели и ово, било нам је све јасно. А тада су и ови прогони Збора почели. Тад смо разумели да они свесно омаловажују балканску политику, коју смо ми сматрали каменом темељцем спољне политике своје отаџбине, и то не зато што мисле да је нереална, већ зато што не желе да буде реална, да буде остварена.
И тада нам би много штошта јасно.
Тако разумедосмо и ово.
Долазе нам људи из Бугарске и говоре: „Долазимо вам и ако нисте на власти. Долазимо вам јер видимо да ви најбоље разумете оно што ће доћи. Ваше гледиште је исправно, али то треба да приме и они што управљају вашом земљом. Ако остане садашње стање Балкан иде новој катастрофи. Треба да се потрудимо да то спречимо.
Ако Југославија прими да дипломатски подржава према Румунији, повратак Јужне Добруџе, према Грчкој, излазак на Бело море, Бугарска је готова да с Југославијом склопи такав савез какав ви заступате једна спољна политика, једна врховна команда и војна политика, једна царинска политика. Ако хоће Југославија, уз то, да Бугарској врати „Западне покрајине" (срезове босиљградски и царибродски), ако то хоће, - Југославија ће имати и срце и душу Бугарске, а то је веће нешто од „вечитог пријатељства".
Ми који ово говоримо немамо данас ни положаја ни пуномоћја. А немате ни ви. Али то није важно. Радите како знате да се то прими, јавите нам незванично да сте то успели. Тада ће доћи други наши људи. Они ће показати пу-

номоћја. Свршиће посао за ноћ. А сутра кад сване, један југословенски пук у Софију, један бугарски пук у Београд, да чувају стражу пред владарским дворовима и тако свет нека сазна за велико нам и преко ноћи свршено дело."
И ми то примамо и носимо. Куда? Свуда где мислимо да треба. Али преко тога се прелази са осмехом.
- „Боже, па Ви у то верујете? То је само интрига да се убије Балкански споразум"!
- А Ви, питамо, Ви верујете у „Балкански споразум"? Па то је празна дипломатска форма, која ће чим рат почне, показати одмах сву своју немоћ.
„Не, одговарају наши саговорници, не можемо насести ми тој превари".
- Дозволите нам, рекосмо ми, да вам испричамо шта нам је један врло чувен, истакнут Бугарин говорио кад смо и сами показали извесно неповерење.
Овако нам је тај Бугарин говорио:
- „Ви нас сумњичите за неискреност, али пазите да вас овог пута ваше неповерење не превари.
Бугарска је данас принуђена да води политику пријатељства с Југославијом, не толико због спољне, колико због унутрашње своје ситуације. Врло много Бугара је и срцем и душом за Југославију. Водити супротну спољну политику, значи имати подељену Бугарску на питању спољне политике. А сваки паметан владар зна да је најубиственија подела и распра унутрашња она на питањима спољне политике. Да би то избегао, наш владар мора да води пријатељску спољну политику према Југославији.
Али не вечно. Ако Југославија то не схвати, па ако се упркос свега што ми чинимо, држи „Балканског споразума" и најмању оправдану аспирацију Бугарска не буде хтела да помогне, онда ће се цар окренути целом народу и рећи: „Ето, ви сте хтели да водим југословенску политику, и ја сам је водио. Али Југославија води политику противбугарску. Разбрасте ли? Хоћу ли и даље ја да водим југословенску, а Југославија и даље противбугарску?" Тако ће питати цар Бугаре и онда ће опет бити слободан, јер ће му сви Бугари дати за право: „Тази п't неси винован".
Уозбиљише се наши саговорници, кад ово чуше. Рекоше да ће видети и промислити - па нити видеше нити промислише.
Нама је било јасно да ће на Балкану прво Румунија доћи на ред. Било нам је јасно да она не може бранити све према свима, јер ништа одбранити неће.
Нама је било јасно да је са нашег, балканског гледишта, најлакше и најкорисније да се Румунија сама од себе споразуме с Бугарском и врати јој Јужну Добруџу, да би Бугарску привукла истинском „Балканском савезу", ради одбране целине, самосталности и самовољности балканске.
Ми смо као на длану видели судбину Румуније. Говорили смо да ће Бугарска добити јужну Добруџу, хтели ми - не хтели, хтела Румунија - не хтела, добиће је без борбе, - добиће је, а не само да неће имати разлога да нам буде благодарна, већ ће имати повода да нам пркоси („као да је против наше воље то било"). Добиће је, помоћу небалканском, а то ће њу потпуно бацити на небалканске струје.
Зато смо хтели да повратак Јужне Добруџе Бугарској буде без икаквог небалканског мешања, да за ту жртву добијемо Бугарску за балканску мисао, те да и она схвати и прими да су дошла времена да ми Балканци морамо сами и сложно бранити своју самосталност, своју целину, своју слободу, ма од кога претила опасност.
Али зар ко хтеде озбиљно говорити?
И било је онако како смо говорили да ће бити. Румунија изгуби Јужну Добруџу. Изгуби и Ердељ, изгуби и Бесарабију, па чак и део Буковине. Али ни

она за те жртве, ни Балкан не добише никакве противредности. Напротив, то је показало слабост Балкана. То је показало његову несамосталност.
Али наши противници на све то довикују нам из гласа:
- „Доле фашисти! доле хитлеровци! доле плаћеници! А ми одговарамо:
- Заиста, ако Хитлер хоће да покори Балкан, као што ви мислите, - онда би његове планове највише омео онај ко би Балкан ујединио, - а ишао би на руку Хитлеру, онај ко би Балкан разједињен оставио и даље, и спречавао његову слогу и уједињење.
И ето, ми Збораши, које ви називате „хитлеровцима", „фашистима", „издајницима", и „плаћеницима", ми смо хтели сложан Балкан, - и не само хтели, већ указивали како ће се до тога доћи, - и не само указивали, већ и предњачили и радили да до тога дође, - па би можда у томе и успели, да нисмо наишли на вас који нас гоните и пљујете као издајнике. И штета што сте нас у томе ви спречили. Замислите, ако смо ми „Хитлерови плаћеници", а Хитлер хоће да покори Балкан, како би ви успели да нас с њим завадите, да га на нас озлобите! Па зар није? Он нас послао „да му предамо Балкан у руке", а ми рђаве слуге, ујединили Балкан, па га нико, чак ни Хитлер, не може покорити. - Али ето, ми „Хитлерови агенти", радили против његове воље, - а ви његови противници и непријатељи радили онако како он хоће, ако хоће то што ви кажете. У томе је управо срећа Хитлерова до сад и била, што су такви противници његови управљали Чехословачком, Пољском, Норвешком, Холандијом, Белгијом, Француском и Енглеском, зато што је имао тако „паметне и далековидне" противнике као што сте ви, Хитлер је и добио толике европске земље и народе под своју власт.
- „Па шта хоћете да кажете? Да Хитлер ваљда не би хтео да се дочепа Балкана?" - шиште Јевреји и њихов духовни накот.
- „Не знамо ми Хитлерове намере, па о томе не можемо ни говорити. Али знамо сигурно да ако се буде радило непаметно, или мало паметно, као до сада, да ће Хитлер ставити Балкан под своје. Знамо сигурно, ако се буде водила спољна политика по жељи Јевреја, масона, комуниста и осталог духовног јеврејског потомства, знамо сигурно да ће таква политика управо гурнути Балкан Хитлеру у руке, - одговарамо ми. Постоје многи разлози који говоре да би Немачка своје интересе могла сложити са мирним, слободним и сложним Балканом. Али она нема ни воље ни времена да га таквим прави, ако он то није. А отуда и опасност за Балкан и могућност да га Хитлер умирује.
- „Може! Али преко новог Косова!" - завикаше Јевреји, масони, комунисти и остали род јеврејски.
- Косово је свето, велико. Прво зато, јеврејски накоте, што је на њему пао и Кнез честити са осталим јунацима. Кнез који је тај пут слободно одабрао. А ти ћеш, дође ли до новог Косова, гледати свим силама да на њему, не само не паднеш, већ и близу да не будеш, па ћеш се вероватно трудити и да измакнеш.
Па је, затим, Косово свето и по томе што је Кнез честити, прво све чинио да до њега не дође, па као последње средство примио Косово. А ти, јеврејски накоте, ништа нећеш да чиниш што ти се предлаже, већ и оно што други чине, ти гледаш да ометеш, и ту самоубиствену политику ти покушаваш да огрнеш Косовским ореолом.
- „Доле фашисти! Доле хитлеровци, туђински агенти и плаћеници!" - завикаше тада Јевреји, масони и комунисти са осталим породом јеврејским, не би ли тако заглушили наше речи.

Али ми имамо још један најновији доказ за исправност свога гледања. То је случај Грчке.
Крајем августа ми смо писали да ће после Румуније доћи на ред Грчка. Писали смо да ће то питање изазвати Италија, крајем октобра, својим нападом на Грчку.
Писали смо, затим да ће то Италија изазвати на питање енглеских гарантија датих Грчкој.
Писали смо да је то изванредно важно за нас, да наша политика то треба да спречи. Рекли смо чак и како.
Казали смо да се то може спречити двоструком акцијом: у Атини и у Берлину. У Атини, да се Грчка одрекне гарантија, јер на том питању ми с њом не можемо бити заједно, пошто, сасвим паметно, нисмо сматрали да треба да их сами примимо, па ако се одрекне, а ипак буде нападнута од Италије, да ћемо у том случају и сами бити на њеној страни. А у Берлину треба рећи: да се Грчка одрекла енглеских гарантија, али да зато, ако се заиста жели мир, на Балкану као што Немачка то тврди, Италија не сме напасти Грчку, јер у том случају смо и ми на страни Грчке.
Да је тако рађено, постоји врло велика вероватноћа да би акција успела, да би напад на Грчку био спречен. Ако Грчка пак не би послушала, Југославија би обезбедила своје интересе онако како би национално-стратегијски разлози наређивали. А ако би Грчка послушала, па ипак била нападнута, онда би наше место било уз њу, јер у том случају имали би доказ, да нам и иначе предстоји рат, после пропасти Грчке.
Али наш глас није био услишен, као и у другим стварима. И ако је морало бити јасно да ће, не спречи ли се, сигурно доћи до италијанског напада, наша дипломатија није прстом макла да то спречи, као да тај рат неће избити у непосредној нам близини, као да ће бити негде на Камчатки или у Аустралији, а не на најосетљивијем делу Балкана.
Место тога одговорено нам је кад је рат већ избио и кад смо се жалили што нисмо били услишени:
„Па зар ви верујете да би се успело, да смо вас послушали?”
Погледали смо у чуду свог саговорника, и одговорили му:
- Тешко болесноме позову лекара и овај препише једини лек који би могао помоћи, и оде. А кад буде поново позван, и виде да болесник иде смрти, па упита због чега му нису дали преписан лек, доби одговор: „Па зар ви верујете да би се успело да смо му дали?” - Шта мислите шта би лекар могао и смео одговорити на то питање? Или да узме капу и без речи оде, остављајући питаче да сами себи даду одговор, или он њиховој несвести, и несавесности и неосетљивости да да право име, и да их оптужи јавно за смрт која ће доћи и која се могла избећи.
Ко има право да то пита кад му се на два месеца раније каже тачно шта ће, и кад ће и како ће бити - и даду му се упутства шта се једино може радити па да се то избегне?
Ко је тај ко може и сме скрштених руку чекати да речено време прође, не предузимајући ништа да то спречи? Кад би то била у питању болест и смрт једног човека, неупотреба преписаног лека, кад је то једино чим се може болест излечити, равнало би се са злочином убиства. А кад је у питању, не живот једног, већ живот, мир, слобода и целина читавог нашег народа и државе, онда шта треба рећи онима који саветодавне путеве избегавају, с висине своје уображене питајући, кад се већ зло догодило; „Па зар ви верујете да би се успело?”.

- „А по чему опет, шиште Јевреји, масони, комунисти и остали пород духовни израиљски, по чему опет да би успело да су Збор послушали?”.
- Не треба ми да доказујемо, роде притворни, одговарамо ми, да би тај пут помогао, већ они који савет нису примили, они треба да доказују да савет није ваљао и да га за то нису примили. Они треба да доказују да савет није ваљао, а то је доказати заиста тешко. Доказали би најбоље да су радили по савету нашем, па да ипак нису успели.
Ех! А то баш нису хтели!
И тако је дошло оно чега смо се бојали, и од чега прети највише опасност миру, и од чега прети слободи и целини нашој, - рат на Балкану.
- „Фашисти! Хитлеровци, повикаше Јевреји са својим накотом, баш добро што су напали Грчку, ето видите како су прошли. А ви сад хоћете да Италијани не буду тучени!”.
- Лажљиви породе! Ти добро знаш да проблем и опасност није сама Италија, па отуда ни опасност за Балкан и нас није минула, ако Италија претрпи и потпуни пораз у Албанији.
А ми видимо даље него ти. Или бар што хоћеш да покажеш да видиш. И зато нисмо шупљоглави да оне друге опасности, које нам овај сукоб на нашим вратима доноси, не разумемо.
Али таман ми у овом разговору, а отпочиње гоњење Збора, бесомучно, безаконо, бестидно.
Сад је државна власт узела на себе да нас гони. То су додуше чинили и многи режими пре овога, увек пред главу себи. Али ово гоњење, изгледа, да треба да је безочније од свију, бестидније од свију, безаконије од свију.
Забранили су рад ЗБОРА, а нису нам дали ни решење да се жалимо, као што то закон прописује.
Тврде да нисмо испунили услове законске, а тек сад врше „проверавање”, страшењем, хапшењем и присиљавањем људи да се одрекну својих потписа, а и обманама (дају им на углед потписе који заиста нису њихови а које им ни ми нисмо дали).
Затворили су људе из вођства у Главњачу, чак и жене, и сваки дан затварају нове, па никоме од њих не саопштавају ни пресуде ни решења, тако да нико од затворених не зна по коме је основу лишен слободе.
Затворенима не дају састанке, не дозвољавају у последње време ни ћебе ни сламњачу. Чујемо да су неке чак и тукли. А јавно су тучом претили.
Председника Збора, и ако се стављао на расположење властима, нису затворили. Њега су пратили агенти на улицу, у ресторану, чак и у цркву, у аутобусу, у колима, у железници. „Остављајући га на слободи” дотерали су дотле да су сваког, ко му је дошао у стан, легитимисали, па су му потом једноставно саопштили да не сме више никога, па ни најрођеније примати.
Тада је он решио да се склони, где буде могао и знао, да би изазивајуће понижење и злостављање избегао, да би делић слободе, макар ради ЗБОРА, сачувао. И отуда из свог склоништа, ово и пише.
Отуда из склоништа, он пише, не ради својих другова, ЗБОРА и себе, већ ради своје земље, и пита:
Шта значи ово гоњење?
И мора се на то одговорити. Али неће он. Одговориће владин лист „Време”. Ево како.
Познато је да је „Време” пре три месеца отворило жучну кампању против Јевреја и масона. Читаве серије чланака, свакодневно и врло жучно, „Време” је доносило о тој ствари.

Ми смо одмах на то написали да нам та борба не изгледа искрена. То је као и познате изјаве Драгише Цветковића, само понижавајуће „шминкање”, и „маскирање”, пред Немачком и Италијом. Јер како би борба била искрена кад масони седе на најважнијим местима у влади и држави.
Ми смо одмах на то написали да уопште није потребно растурање масонских ложа. Довољно је само да се објаве аутентични спискови масона. Али место правих спискова у јавност су пуштени лажни спискови.
И ето доказало се да борба није искрена. А истовремено са почетком овог гоњења ЗБОРА „Време” је престало писати против масона и Јевреја.
Отуда је јасно ко врши гоњење ЗБОРА: државни апарат који је у рукама масона и Јевреја. Једно време је изгледало да ће се држава њиховог утицаја ослободити. Али само изгледало, јер је за познаваоце било јасно да је то само привремена маска. Сад је само та маска пала.
Сад масони говоре: „Љотића треба убити”. (Разговор између Јеврема Томића, председника Београдске општине и др. В. Ћоровића, професора универзитета на вечери у част тузланских муслимана). И све ово што се сада са ЗБОРОМ чини, долази од масона, као од најутицајнијег јеврејског накота.
ЗБОР ће то гоњење издржати, макар изгубио многе главе. Јер ЗБОР је скуп истина, које се не могу растурити, љубав и пожртвовање, које се не може уништити, и другарство, које се не може растурити.
Али чему то оргијање јеврејског накота води у данашње време?
„Издајници фашистички и плаћеници, довикују масони, води одбрани земље, коју би ви хтели да издате”.
- Не води одбрани земље, лажљиви и притворни роде и накоте јеврејски - одговарамо ми - већ води пропасти земље.
Ми ЗБОРАШИ смо хтели прави пут одбране земље.
Хтели смо прво, да се наш народни живот врати основама свога народног духа и морала, да засолимо свој живот Правдом и Истином, јунаштвом и Мучeништвом. Али то нисте хтели ви, Јевреји, масони, комунисти и остали накот духа израиљевог, знајући да ће прави народни дух и морал довести да и држава буде народна. И зато се народни живот удаљавао од својих духовних основа, зато што то вама није ишло у рачун.
Хтели смо затим, да држава буде верни алат народне судбине, да нам буде народна у правом смислу те речи, не само по форми да је национална, а стварно да је ненародна. Али ви то нисте хтели, Јевреји, масони и комунисти и остали накот духа израиљског, знајући да ће права народна држава довести да нам и привреда буде народна. И држава нам је остала ненародна.
Хтели смо напослетку, да нам привреда буде заиста народна, а не туђински интернационални капитал да нас исцрпљује, а изнутра да нам онемогућава правду и благостање. Али то нисте хтели ви Јевреји, масони, комунисти и остали накот духа израиљског. И привреда нам је остала туђинска.
Хтели смо, једном речју, оно што ће државу учинити чврстом и снажном. Ви Јевреји, масони, комунисти и остали ваш род, ви то нисте хтели. Место свега што државу чини снажном, ви сте тражили све оно што је раслабљава: „демократију” (праву или лажну све је једно) „права народна” (свеједно, истинска или лажна), све сте радили оно што су ваша јеврејска и масонска браћа радила по Енглеској, Француској, Чехословачкој. И било је увек онако како сте ви хтели.
Хтели смо не само „неутралност” као реч, већ смо хтели да својој земљи и Балкану обезбедимо истински мир. Видећи јасно догађаје који долазе, ми смо знали да се мир не може обезбедити „неутралношћу” само. Зато смо тражили, нудили, указивали на могућност да Балкан, и пре 1-IX-1939. год.

још, уреди сам све своје односе, да би нови рат дочекао духовно уједињен. Ми смо то говорили, писали, конкретне могућности налазили. Ви сте пак то, ви Јевреји, масони, комунисти и остали ваш род, намерно у сенку бацали као „неважно", али као „романтично", и с подсмехом окретали главу од тога. И Балкан је остао разједињен.

Ми смо видели како рат долази нападом Италије на Грчку, и време му тачно одредили, и указали шта треба да чинимо одмах, благовремено да рат спречимо. Ви сте то, ви, коме смо већ сто пута име изрекли, ви сте то с омаловажавањем примили, као неозбиљну ствар третирали: у засенак бацили. И рат је дошао.

И сад ви шичете још на нас. И моћним својим тајним утицајима, гоните нас, који нисмо зидали ни једну кућу, док се вашима ни броја не зна, што нисмо оснивали тркачке штале купујући скупоцена грла, што нам ни на ум није могло пасти, да купујемо скупоцене огрлице, нити да учествујемо у приватним индустријских предузећима, нити чак и поштеним радом макар богатимо, већ стално у бризи и страху, пред догађајима које смо видели и које видимо, да сиротујемо, и мучимо се, а непрестано на земљу своју и народ свој, ради његовог добра, да мислимо - нас гоните.

Сметамо вам „одбрани земље", Јевреји, комунисти, масони и остали накоте духа израиљског? У коме делу одбране сметамо? Врло радо би да знамо и да се уклонимо да не сметамо.

Да ли сметамо у томе, што смо у унутрашњој политици наше земље указивали на праве путеве, а ви на лажне, па се показала наша истина, а ваша лаж?

Да ли сметамо у томе, што смо у спољашњој политици све главне догађаје унапред тачно предвидели и објавили, а ви увек погрешно видели и неправилно закључивали, па се је видела и наша истина и ваша обмана?

Да ли у томе сметамо, што смо видели унапред долазак претешких времена, па говорили да народ мора наћи дух свој стари, јуначки и мученички, а ви све радили, и речју, и делом, и примером, да народ напушта тај свој стари дух?

Да ли пак у томе сметамо, што у прошлим ратовима, нисмо као ви, били по Француској, Швајцарској, Енглеској и Грчкој већ на самом фронту, или по томе што сутра, дође ли до несреће, коју хтедосмо спречити, нећемо опет као ви, бити, свуда само не тамо, где се јунаштвом и мучеништвом кроји судбина народа?

Одговори нам роде притворни, у чему ти сметамо?

- „ЗБОР је сметња, јер тврди да нема опасности по нашу слободу и независност" - одговара у глас род лажљиви.

А кад је ЗБОР, и где, то тврдио, роде и накоте порода јеврејског?

Зар, напротив, у време кад си ти говорио и радио као да нигде облака на небу нема, зар ЗБОР није сам, као Касандра у Троји, говорио о тешким и тучоносним облацима што, као црна ноћ, долазе?

Зар, није тамо ЗБОР почео свој рад тврдећи да иду грозне буре, којима се ни крај ни смисао не да одредити? Зар није само ЗБОР, од почетка свога, тврдио да се већ чују подземни трусови који ће свет испрметати?

Зар није унапред говорио да сваки народ који тога не буде свестан, и за времена не нађе свој пут, већ дочека дугу и црну ноћ, која иде, неспреман, тај зору новог дана тешко да ће дочекати? Зар није ЗБОР, говорећи о томе, рекао за тај народ, да ће бити током црне и дуге ноћи млевен и смлевен, трвен и сатрвен?

Има ли икога ко је тако рекао, ако ЗБОР то није рекао довољно одређено, јасно и претешко?

- „Да, то је ЗБОР рекао, вели род лажљиви, али увек ће тврдити да нема опасности од Немаца”.
- И ту лажеш, роде лажљиви.
ЗБОР је само једно говорио, да нас та опасност може мимоићи ако поступимо онако како је видео и објавио да треба да поступимо.
- „Али ето опасност долази!” - вичу Јевреји са накотом својим духовним.
- А јесте ли дали да се поступи по саветима ЗБОРА? Да ли сте један једини савет послушали? Зар нисте све до једног саботирали, бацили у запећак, савесно немарно? И сада вам је ЗБОР сметња!?
- „Али и ЗБОР своје савете мења. ЗБОР је у последње време говорио друкчије, а раније друкчије?” - добацују они што смо их сто пута њиховим именом назвали.
Сигурно. Мења се ситуација, па се и савети мењају. Ко не послуша лекара у почетку болести, томе онај првопрописани лек неће бити довољан за исцељење кад је болест дошла на врхунац, или кад буде догнала болесника до смрти. Тако се и лекови, према степену развоја болести, морају мењати: лакши и безопаснији за почетак, тежи и опаснији, у колико је болест више одмакла.
Али да ли је лекар крив за то, или они, који га свесно и намерно нису хтели слушати?”.
- „Вас треба и без суда убити!” - дреče масони, као најсмелији и најповлашћенији од накота јеврејског.
- „Зато ти тако, одговарамо ми, јер то твојим рачунима тачно одговара, „породе удовичин”.
Мислиш да ћеш тако онемогућити истину и правду, ти што си припасао кецељу од свињске коже, „породе Адонирамов”.
Али баш ту се љуто вараш. Ево ти истине још сад пре него би ти успео у својим подлим намерама, зато баш и пишемо ову књижицу. Зато је по цену животних опасности наших другова штампамо, зато ћемо је бацити у свет да се истина сазна.
Хоћемо да се зна зашто су савети, молбе и преклињања наша омаловажавана, угушивана, бојкотована и вешто је прокоцкана и сама судбина наше земље.
Како је било могуће примити мисао Збора, тј. како учинити да се народни живот врати основама духовног живота, - да га поново осолимо правдом и истином, мучeништвом и јунаштвом? Било је могуће, прво уклањањем утицаја масона, Јевреја и осталог духовног им порода у томе нашем народном животу. Да не би тај утицај био отклоњен, с висине, савети Збора подло су оглашени за „гусларско поштење”, а из низине, чуло се кевтање: „доле фашисти доле хитлеровци!”.
Како је било могуће примити мисао Збора па да се држава учини верним политичким алатом народних стремљења и народних интереса. Било је то могуће прво уклањањем утицаја Јевреја, масона, и осталог јеврејског рода у политици. Да не би тај утицај био уклоњен, оглашени су, с висине, сви савети наши за „песничке и импресионистичке”, а из низине, се чуло кевтање „доле фашисти доле хитлеровци!”.
Како је било могуће примити савет Збора па да останемо при оваквом ходу светских догађаја изван рата, неутрални, мирни, на сложном Балкану? Било је могуће прво уклањањем утицање Јевреја, масона и осталог духовног им рода, те да више волимо себе, а мање мрзимо друге. Да би се уклањање тог утицаја спречило, предлози Збора су, с висине, са превређем бацани сви до

једног у запећак, а одоздо, из низине, чуло се кевтање: „Доле фашисти, доле хитлеровци!”.
Како је било могуће примити последње предлоге Збора који су предвиђали тачно, и по начину и по времену наступања, напад Италије на Грчку, спречити то и тиме рату не дати да дође до наших врата? Било је могуће ликвидацијом утицаја Јевреја, масона и осталог им накота израиљског, јер они нису желели да се тај рат спречи. Да не би тај утицај био отклоњен, на предлог Збора се глава није хтела окренути, а кад је од Збора предвиђен, напад Италије дошао, онда је почело и ово безаконо гоњење.
Једном речју: и данас после свих пропуштених прилика може бити спаса и мира земљи нашој и народу нашем. Али ни спаса, ни мира не може бити друкчије него само по цену уклањања утицаја Јевреја, масона и осталог духовног јеврејског порода из јавног живота.
И зато се Збор гони што он то зна и тврди, што је сведок да је сваки корак спасу и миру бојкотован, пошто се видело да корак спасу и миру земље јесте истовремено корак ка ликвидацији њиховог јеврејско-масонског утицаја.
ЗБОР тврди јавно, да кад би Југославија сутра добила владу ослобођену сваког утицаја јеврејског, масонског и сличног им рода, да би та влада била у стању да поведе земљу и народ са најмање могуће штете кроз идуће догађаје, док напротив, кобни утицаји Јевреја и његовог духовног порода воде земљу РАСУЛУ, РАСПАДУ, РАТУ И ПРОПАСТИ.
- То значи да Збор тврди, да ако дође до рата и пропасти да за то неће бити крив и Хитлер и Мусолини, већ опет Јевреји, масони, комунисти и слични?” - питају лукаво наши противници.
- Нису Хитлер и Мусолини дужни да воде рачуна о интересима нашег народа. Они то чине о интересима својих народа. Отуда, ако штогод ураде на штету нашег народа, може нама то не бити право, али они су туђини, а ми морамо своје ствари водити како треба, па ако их тако не водимо, онда смо ми највећи кривци према себи.
И зато, ако услед утицаја Јевреја, масона и свег осталог себичног им рода, дође до несреће, - онда имамо право да кривимо за тај утицај и оне, који га нису хтели уклонити.
А Збор то баш јавно и каже:
Комунисти, Јевреји и масони нису хтели да дозволе ликвидацију овог утицаја.
Зато, не само да се гони без закона и сурово ЗБОР, зато се иде хладнокрвно и горем, и тежем: и држава може бити ликвидирана таквим радом, који безобзирно иде само за тим да се не одстрани и не ликвидира.
- „Е претерасте”, - рећи ће по неки добронамерни читалац.
Откуд свуда видите Јевреје и њихов пород? И какве везе има између Јевреја и масона, и Јевреја и комуниста?
Читаоче пријатељу, твоје питање показује колики је успех јеврејски у свету. На тако добронамерним и површним људима (не љути се што ти истину говоримо) и заснован је сав успех јеврејске завере против целог човечанства.
Јевреји и дан данји верују да су изабрани народ и да ће доћи време њиховог царства над целим светом. Али такви као што си ти, читаоче пријатељу, васпитани „реално” од школе, штампе, књижевности, филма, уметности (који су сви дошли под утицај јеврејског духа), то, разуме се, не могу да приме и буне се: „То је лудост. Како би могло 15 милиона Јевреја да завлада светом?”
А место сваког одговора, ми тебе, читаоче пријатељу, и твоју „реалну просвећеност” узнемиравамо с овим наизглед лудим питањем:

А да ли је теби познато да тај исти јеврејски народ, тако мали, расејан по свету, без државе своје, без свог језика чак, данас већ влада светом - духовно, политички, економски и финансијски.
Све велике светске банке су у његовим рукама.
Највећи део индустрије, саобраћај, руде и шуме целога света налазе се у његовим рукама. Највећи део светске трговине је такође у његовим рукама.
Само пољопривреда и занатство није у његовим рукама. Али кључеве од пољопривреде држи опет Јеврејин.
Највећи део филмске индустрије и скоро све биоскопе у свету држи Јеврејин.
Највећи део приватних позоришта и опера држи Јеврејин. А и у државним је посредно од највећег утицаја.
Огроман део светске штампе и књижевности држи Јеврејин. Највећи део издавачких предузећа у свету и највећи део књижарске трговине држи Јеврејин.
Огроман је утицај Јевреја на политику и нарочито спољну политику највећих земаља на свету.
У толико пута поменутој Драми савременог човечанства, коју ти, драги читаоче, саветујемо да прочиташ, налази се карактеристични приказ и доказ о томе.
Јеврејски народ за који се ти, читаоче пријатељу, чудиш да га неко може и сме обедити, да он, мали и вредан, додуше, има амбиције и тежњу и веру да ће он сам моћи да овлада целим светом, тај мали народ од 15 милиона већ данас у ствари влада, више него икоји други народ, духовним, политичким, економским и финансијским животом целог осталог света.
И то је постигао за „рекордно" време од 150 година, од Француске револуције до данас. А што је најглавније, то је тако вешто радио да си ти, читаоче-пријатељу, као и легион тако исто добронамерних и сасвим површних људи у свету, у стању да скочиш у очи ономе ко покуша да то каже и докаже.
А што је нарочито интересантно, сви ти површни и добронамерни, врло су осетљиви и љубоморни на друге народе. Сваки час, с правом или неоправдано, виде немачку опасност, или италијанску, или француску, или енглеску, или руску, или јапанску. Међутим, кад им се изнесу цифре и ипак докаже да је мали народ од 15 милиона, расут по свету, без државе своје, без језика свог, успео да у највећој мери завлада духовним, политичким, економско-финансијским средствима целог човечанства, онда ту нису осетљиви и љубоморни, већ су љути на онога ко им то износи, јер не верују да је то истина.
То и јесте највећи успех Јевреја: што су стварно увелико завладали светом, а свет то не види, не осећа, не љути се на њих.
А то је и био основ њиховог досадашњег успеха, као што је и предуслов њиховог светског завојевања.
Јер чим би свету то постало јасно, одмах би пропао цео њихов план, и одмах, у сваком народу, где та мисао постане јасна, не само да постигнути јеврејски успеси пропадају као водени цвет, већ сваки тај народ постаје велика сметња и препрека светској Јеврејској политици.
- „Па добро, питаш нас ти, читаоче пријатељу, кад су већ толико завладали, значи да су задовољни, а онда и све што ви њима придајете као план за даље светско завојевање отпада".
- Јевреји нису народ као други народи, одиста, - и зато је теби, читаоче наш, тешко да то схватиш.

Њима постигнути успеси нису довољни. Две ствари им у свету сметају, и све док ове не буду уништене, Јевреји неће сматрати да су постигли свој циљ. Прва ствар је хришћанство, а друга национализам.
Хришћанство је духовна препрека. Многи греше када хришћанство сматрају јеврејском вером због историјске везе хришћанства с јеврејством. А далеко је значајније за разумевање овог односа, не њихов историјски сукоб, него њихово сродништво. Јеврејство је хтело да окује свет у своје обичаје, свој закон, своје схватање. Оно није схватило, да Бог и непокорне анђеле избацује, а камоли неће и народ који би хтео и Бога за вечита времена да веже у оквире привремене, који су некад, историјски схваћено, били и умесни и оправдани. Хришћанство је дошло, и на место Закона донело Истину и Љубав, које превазилазе Закон у свему. Мојсије је прописивао шта ће се јести и пити, и кад и како радити. Исус се тиме не бави. Он открива Очинство Божије и упућује људе, као синове Божије, да теже да стигну савршенство бескрајно савршеног им Оца. И што је најглавније, Исус на тај начин свима народима открива тај пут, те тиме руши старозаветни монопол јеврејском народу обезбеђен. А како ни у духовном погледу Јевреји не могу без монопола, то је Христ ова слобода препрека сваком њиховом империјализму.
Национализам је политичка препрека. Док постоји национализам, нације ће имати своје сопствене државе. А свака држава, чак и она којом су успели потајно да завладају Јевреји, док је везана за име и појам једног одређеног народа, само ако народ отвори очи и види свој стварни положај, за час се може претворити у прави, верни алат судбине дотичног народа. А чим се то деси, она се мора окренути против Јевреја, што је довољно да за једну ноћ Јевреји изгубе све што су за 150 година лукавом и напорном игром стекли.
Отуда у хришћанске и националне државе Јевреји убацују безбоштво, анационално, интернационално, као и филозофски и практични материјализам. Велике националне и хришћанске државе постају тако изједене и подгрижене, али још нису оборене.
Њих може оборити, као нагрижено стабло некада моћног раста,[12] само изванредно јака бура. Та бура мора се поиздаље и многим средствима спремати. У овом случају за јеврејски рачун ту буру треба да створи светска револуција, после хаоса, беде, јада и рушења, које доноси светски рат. А то је оно што смо већ напред рекли говорећи о драми савременог човечанства, коју је лукаво припремио њен редитељ Израиљ, за кога би ти, читаоче-пријатељу, главу дао да, изузев што једе семенке и кикирики, и што је вешт у разним трговачким стварима, за друго што није способан.

Баш то твоје мишљење, поред растурености јеврејске по свету, и привидне му неповезаности и неорганизованости, и дали су му могућност да ту драму, на твоју несрећу, а своје задовољство припреми.
А нама није потребно да тражимо његову организацију. Главно је да знамо његову тежњу, да видимо како сви Јевреји, заједно са својим породом духовним, поступају у складу с њом, да видимо да ствари иду тако како Израиљу треба, па да закључимо да постоји његова моћна светска организација, која се пружила широм света, и која савршено делује онако како Израиљу треба.
- „Па како то успева?” - питаш нас, ти, читаоче.
- Рекли смо већ: као некад његов праотац Јаков, по коме и доби име Израиљ, што слепог оца Исака превари, издајући себе за свог старијег брата Исака,

[12] Храста.

(за оно што није), и облажући врат свој и руке своје „јарећим кожицама”, да би тако личио, кад слепи рукама опипи, на рутавог Исака.
И данас Јевреји никуд без „јарећих кожица”. Издају се увек за оно што нису. Префарбавају се. Маскирају се. Али увек остају само Јевреји, који носе мржњу и презрење за све хришћанско и национално, који верују да су изабрани народ, којем је Бог обећао владу над целим светом.
Али не би могли сами никако успети. Велики је свет. Затворио би се сваки усе, као пуж у кућицу, и Јеврејин би остао напољу, да он нема свој накот духовни и своје полуге.
Накот су му масони и марксисти, поглавито комунисти, а полуге су му демократија и капитализам.
Накот је оно што се накотило. У овом случају ово није накот телесни, већ духовни, поред духа јеврејског, оно што је под сенком његовог духа.
Ако си мало мислио и пратио шта се дешава у свету, ти мораш, читаоче пријатељу, знати да бољшевизам, односно комунизам, није ништа друго већ у пракси стављени марксизам. А марксизам су засновали својим учењем два Јеврејина: Маркс и Енгелс.
Историјски је марксизам био потребан Јеврејима прво да свакој нацији, унутра, створи унутарњи фронт против духа те нације, нарочито против хришћанства и против национализма.
Запитај се, читаоче-пријатељу, запитај себе: зашто марксизам, ако му је циљ само такозвана социјална правда, зашто напада на национализам и на хришћанство? Зар не би било природније да се социјална правда захтева баш у име национализма и хришћанства? Замисли се мало. Немој хитати са одговором. Застани, задуби се мало, против свог обичаја. А при том не заборави једну, пажње достојну ствар: Као по правилу неком, марксизам не тражи људе који су пуни љубави за оне који пате, већ само људе који су пуни мржње за оне који су у добром или мало бољем положају од оних који пате. Зар није један од совјетских биографа Лењинових написао ону тачну карактеристику његову? „Он (Лењин) је више мрзео буржоазију него што је волео пролетаријат”. Ако заиста тражиш истинит одговор на питања којим смо се усудили да твоју површну добронамерност узнемиримо, онда ће одговор бити само овај који смо напред изнели. Љубављу би се и у национализму и у хришћанству, и баш у њима, дала остварити највећа могућа социјална правда. Али тада би национализам и хришћанство били учвршћени. А Јеврејима треба да национализам и хришћанство буду срушени, а неучвршћени. Зато им је потребан унутрашњи црв, који ће духовно ткиво народа да подгрева и руши. И зато је дошао марксизам са својим последицама, безбоштвом и анационалношћу, да увек под надзором Јевреја, створи у сваком народу унутрашњи фронт, раслабљавања и рушења свих хришћанских народа.
Зар ти није пало уочи, читаоче пријатељу, да су највећи корисници капитализма баш Јевреји, и то свуда. А онда, да ли си видео и чуо гдегод, да се твоја и моја браћа марксисти, кадгод окренуше и викнуше против јеврејског империјализма и њихове стварне владе у свету? Они ће викати на империјализам своје рођене земље или других хришћанских народа, само никад, читаоче наш, нећеш чути да се окрећу против Јевреја.
Нама се десило једаред (а то смо већ на другом месту изнели), да смо, говорећи о шећерном питању у нашој земљи, с чињеницама у руци, утврдили да шест некрштених и раскрштених Јевреја и јеврејских пријатеља, суверено решавају шећерно питање у Југославији. То је слушао и неко, ко је био „левичарски” настројен, и како смо сазнали после је о томе овако причао о своме утиску:

„Говорио је у почетку тако да сам га хтео загрлити и пољубити. Али кад поче нападати Јевреје - све поквари”.
Дакле све је било дивно и лепо, само Јевреје нисмо смели напасти. Могли смо Србе или Хрвате или Словенце или Немце или Французе нападати до миле воље - све је то сасвим у реду. Само Јевреје нисмо смели напасти, јер Јеврејин је неприкосновен за сваког марксисту тј. комунисту.
Зар и по томе не видиш да су марксизам наперили Јевреји једнострано, само према унутрашњем фронту сваке нације, али никако не према јеврејском, интернационалном капитализму, јер је он једна од главних полуга јеврејских у њиховој паклено замишљеној драми савременог човечанства?
То се још боље видело кад је марксизам изишао из оквира унутрашње политике посебних нација и прешао на терен светске међународне политике.
Марксизам је то учинио 1917. г. освојењем Русије путем такозване октобарске револуције, чију је двадесет и трећу годишњицу пре неки дан прославио симпатични товаришч Плотников у салонима хотела „Српски Краљ” у Београду, уз одушевљено учешће и срдачно честитање изасланика нашега Двора и наше војске. Недостајала је још само Српска православна црква, да би кости Цара Добротвора и Мученика нашег, Николе II, и његове мученичке породице и свих православних Руса побијених у тој револуцији, мирно почивале. То освојење су извршили Лењин и његов штаб састављен скоро искључиво од самих Јевреја, а уз обилату новчану помоћ јеврејских америчких банкара Јакоба и Мортимера Шифа, Гугенхајма, Варбурга и велике јеврејске банке Кун Леб и Комп.
Освојивши, опустошивши и осиромашивши Русију, као што и приличи марксистима, „који више мрзе буржоазију него што воле пролетаријат”, они су јој, после смрти Лењина, и ступања на његово место Стаљина, скинули име (не случајно већ да покажу природу, методе и циљеве њене и тако их одвоје од природе, духа, метода и циљева Русије), и дали тој државној организацији име СССР, што ми скраћено зовемо Совјетија, отворено исказујући да је циљ те организације стварање комунизма, прво на територији својој, а потом, путем светске револуције, и у целом осталом свету.
Тиме је први пут, отворено, једна држава непријатељски став заузела истовремено против свих осталих држава. Али су зато Јевреји сами и преко својих духовних потомака, а нарочито масона, успели да све државе успавају тврдњама како је то „детињски стадијум бољшевизма”, „бољшевички романтизам”, - па затим како ће се бољшевизам временом „преобразити”, „постати реалнији”. Зато су, преко масона, вешто заваравали лаковерни свет да не треба обраћати пажњу на те „марксистичке фантазије”, већ се треба показати „мудар” и „политички реалан”, па са Совјетијом ступати у дипломатске и трговачке односе. Сасвим природно, треба, по њиховом савету, Совјетију, која је отворено примила за свој циљ тајну жељу Јевреја за светском револуцијом, треба је штедети у време њене слабости која је природно настала и која данас траје, треба је одржати, треба је чак помагати. (Убеђени смо да ће историја показати да је и наш грех, признање Совјетије, дошао, не из наших глава, већ под утицајем међународног јеврејства и масонерије).
Ово зато да би она, „цитадела светске револуције”, кад дође светски рат и покажу се повољни услови, своју улогу, додељену јој од њених јеврејских твораца, финансијера и организатора, што успешније остварила.
Отуда смо видели како је у предигри светскога рата Совјетија верно испунила своју улогу, коју јој је Редитељ доделио, радећи мајсторски, служећи се обилато „јарећим кожицама”, да заиста рат избије, а кад је избио, да се продуби и да што дуже траје.

Кад ово наше тумачење не би било исправно, пријатељу-читаоче, одговори сам себи, како смо ми могли знати унапред и тачно предстојеће поступке Совјетије? Како смо ми једини у свету јавно месецима тврдили: неће Совјетија закључити савез с Енглеском, а све остало, почевши од тебе читаоче-пријатељу, па до београдског дневника „Политика" (који увек „тачно" и савесно обавештава своје читаоце) и најучтивије твоје господе професора, академика, државника - све то било уверено да ће „сутра" или крајем ове недеље", или „почетком идуће" „ствар бити готова"? Очигледно је, читаоче наш, да смо ми знали неку „тајну", коју остали нису знали. И заиста је тако, кад се показало да знамо шта ће бити. А та тајна у ствари и није тајна. Њу зна добро цело јеврејство. Ту „тајну" смо дакле ми сазнали, а она је у томе: да су бољшевици накот јеврејског духа и да верно имају да послуже јеврејству у драми савременог човечанства.

Комунисти - бољшевици у Совјетији, као и они у другим појединим државама, на целој кугли земљиној само су ударне трупе јеврејства у драми, и то само ради коначне победе јеврејске мисли. Бољшевизам као марксизам има за задатак да разбије органско јединство свих нејеврејских народа и засеје га клицама расула које треба једног дана да доведу до светске револуције.

Совјетија, пак, као државна творевина бољшевизма, је тврђава и лабораторија светске револуције, која прикривено припрема ту револуцију до остварења потребних предуслова. А кад ови буду остварени онда Совјетија треба да црвеним трупама учини испад из тврђаве и помогне дефинитивно освојење целога света.

А и једну и другу улогу бољшевизму су дали Јевреји, јер је то једини начин да се оствари њихов педесетовековни сан о владавини Израиља над свима осталим народима.

Ко то не схвати тај чак може и симпатисати с бољшевизмом, или се са њиме и дружити, а у најмању руку бити према њему равнодушан.

Ко то схвати тај зна где му је место.

Масони су, пак, организација „истакнутих" људи једне нације, хијерархијски уређена (а не демократски), помоћу које јеврејство, као ванредно добрим оруђем, руши сваку препреку свом духовном, политичком и економском надирању у животу дотичне нације. Масони су, онда, интернационално повезани и међу собом, тако да је већ тиме јеврејство сигурно да ће његов утицај бити пресудан у масонерији.

Свако живо биће има своје органе којима је задатак да га бране од других бића. И нација мора имати такве органе. Како ће јеврејство, тако нејако, незнатно, расуто, разбијено успети да продре и усели се као „код своје куће", у живот сваке нације, ако претходно не успе да органе њене одбране успава, обмане или корумпира?

Најмоћније средство за обављање тога посла је масонерија.

Разуме се, да ће масони одмах дрекнути на ово, али замоли их ти, пријатељу-читаоче, да не дрече, да би смо ти на миру могли доказати своју тврдњу.

Упитај, те „наше" масоне, упитај их: зашто им смета „застарелост форми хришћанског култа", а истовремено опасани кецељама од свињске коже, диче се кад науче колико тачно корака треба ићи натраг, да би се учинио један корак напред, и како треба поздравни знак тачно учинити да те „брат" позна, а како чекићем куцнути, и цео тај, одиста скарадни ритуал с поносом испуњавају? Питај, даље, упитај их о оном што смо већ у првом делу ми питали:

Зашто налазе да држава буде разграђена - „демократска" - док су њихове ложе затворене, те имају страже, унутрашње и спољашње, па лозинке и друге знаке распознавања? Зашто су увек и у свим приликама били против „реак-

ције”, ако је тиме једна нација покушала да спречи своје духовно или политичко расуло, а никад нису били против најцрњег терора, па макар се жртвама ни броја не знало, само ако терор води револуцији, тј. ако једна нација иде своме расулу и духовном и политичком?
Или, још боље, упитај их:
Кад је оно у Италији убијен социјалиста Матеоти, кад је у Шпанији стрељан Фереро, онда су против тога скочиле ложе целог света са резолуцијом и масовним митинзима у одбрану „слободе”, „права”, „човечности”, „цивилизације”. Нека ти кажу: кад је, где и која ложа масонска устала у одбрани тих истих принципа када су Лењин, Троцки и Стаљин десетинама милиона Руса поклали, побили, изложили смрти од глади и затворили у конц. лагере или прогонили у Сибир? Тамо је страдао по један човек па толика дрека. Овамо десетине милиона, али ложе ни речи. Упитај их нека објасне, откуд долази то ћутање?
Из свега тога и много чега другог, морамо, ето, закључити да су масони накот, пород, јеврејског духа који у срцу сваке нације врши подлу улогу додељену му од Јевреја.
А као што рекосмо, полуге јеврејске су капитализам и демократија.
Оне су потребне јеврејству. Без њих не би оно могло стићи где је стигло, ни одатле даље ка својој пуној победи. А ове су полуге настале из победе индивидуалистичког духа у хришћанском свету, ради разарања органских, националних заштитних система.
Капитализам омогућава јеврејству две ствари: с једне стране, да са мало труда и за кратко време приграби кључеве од ризница, творница и трговина целог света, дочепа се владања природним изворима економских добара у свету, а с друге стране, да уништава националну солидарност у сваком народу, тј. да учини да чланови нације престану видети један у другоме брата, већ да онај који је богат исцрпљује свог брата сиромашка, а онај сиромашак да мрзи свога брата богаташа.
А демократија помаже јеврејство на тај начин што државу чини анонимномбезименом, безличном, слепом, глувом, немоћном, недомаћинском, да држава престане да буде народна, да постане ненародна, без домаћина, без одговорности, да у њој и дух народни, и судбина народна и имовина народна буду предате расулу.
Почуј нас, читаоче пријатељу! Не знамо да ли је још штогод времена остало за спас наш! Бојимо се да ти ово наше писмо не стигне тек као објашњење наше несреће, а не као подстрек да одмах несрећу уклониш. Ипак почуј нас.
Нисмо претерали ни мало! Све је то сама истина жалосне нам стварности.
- „Знам, може бити да сте и у праву, говориш нам ти, али ето ја се више бојим Немаца него Јевреја и њиховог накота”.
Разумемо те.
Али упозоравамо те, да бојати се Немаца и у исто време их нападати, не изгледа паметан начин, да се од њих очувамо.
Ми смо хтели, прво да нам земља буде изнутра јака! Мислимо да је то први и најбољи начин да се очувамо од Немаца. А доказали смо ти да су масони, као најутицајнији део јеврејског накота, у име и за рачун осталих, то спречили.
Ми смо хтели затим, да нам Балкан буде миран и сложан, јер нам опасност рата прети са Балкана исто толико колико и из Европе. Ми мислимо да је то други најбољи начин да се сачувамо од Немаца. А доказали смо ти да су масони, као најутицајнији део јеврејског накота име и за рачун осталих, то спречили.

Ми смо, онда, хтели да спречимо напад Италије на Грчку, унапред рекли кад ће и којим поводом избити и указали начин да се то спречи. А доказали смо ти да су масони, као најутицајнији део јеврејског накота, у име и рачун осталих, то спречили.
Ми, најзад, кад и то није помогло, указујемо да има само још један начин којим можемо спасти своју земљу, обезбедити јој мир, слободу и целину. А тај пут је:
Ликвидација утицаја масона, Јевреја и целог осталог духовног накота јеврејског. Јер ако то урадимо, избацићемо из свог народног живота утицај оних људи који су увек и искључиво спречавали и у унутрашњој и у спољној политици наше земље, сваки корак који је водио снази и чврстини унутра, а миру и слободи споља. Ми мислимо, да то не би била нека велика жртва, ако на тај начин можемо да избегнемо своју несрећу. Ми сматрамо да је то четврти и последњи могући начин да се очувамо од Немачке, јер нико па ни она, не жели налетати на народе који су нашли свој пут, знајући да такви народи без великих жртава своју слободу не губе.
Али ето, баш тада, масони су се дочепали таквог утицаја да су за ЗБОР сви закони престали да важе.
Није то страшно због нас Збораша. Ми смо тај тешки пут унапред драговољно примили. Али страшно је за нашу државу. Тим начином се показује да су масони, у име осталог јеврејског накота потпуно шчепали државу у своје руке:
ЈЕВРЕЈИ, МАСОНИ И ОСТАЛИ ПОРОД ЈЕВРЕЈСКИ НЕ СМЕЈУ БИТИ ЛИКВИДИРАНИ, МАКАР И САМА ДРЖАВА БИЛА ЛИКВИДИРАНА. -
„Да не претерујете”? - питаш нас ти, читаоче наш.
- Не претерујемо. Ево доказа. Кад је летос владин лист „Време” отпочео кампању против Јевреја и масона, и ако са скепсом, ми смо ипак у дну душе имали као неку наду, да ће се одиста са оним четвртим начином искрено покушати: да ће се најзад приступити ликвидацији масона и Јевреја и тиме онемогућити прављење било каквог неразборитог спољно политичког потеза којим би се ишло само затим да се Немачкој напакости, без обзира на корисност или можда катастрофалну штету по нас. Тако би се дало доказа Немачкој да Југославија мисли да води искрену политику према њој, руководећи се само својим интересима.
У ствари то је била најгрубља маска „јареће кожице”! Јер ето „Време” је престало писати против Јевреја и масона, а ми збораши који смо једини у овој земљи, дубоко и с правом борци против јеврејског и масонског утицаја, ми смо стављени изван закона.
- „Али ја чујем да сте ви спремали преврат. И да вас зато гоне”? - пита нас читалац.
- Да, то си чуо, пријатељу - читаоче, као што си чуо и друге неистине, којима се Јевреји, масони и комунисти служе против ЗБОРА.
Преврат, због насилничког утицаја јеврејско - масонског у нашој земљи, није могућ. Не због неке снаге, већ због слабости. Прилике међународне су такве, да би изазивање ма каквог преврата била пропаст. А то тек Збор нити је хтео нити смео.
И зато нека пакују колико хоће, а ако ствар дође пред суд, и овај буду сачињавале праве судије, а не извршни органи јеврејско-масонски, показаће се да је све то лаж.
Тада ћемо и ми, из свога склоништа, пред тај суд као оптужени, или као сведок, како буде воља суда, па ће се видети да је све што се данас са Збором ради само и једино дело масонерије.

Уосталом, дође ми у склониште писмо: Јавља ми пријатељ, да је Драгишу Цветковића упитао неко о разлозима гоњења Збора, а он одговорио:
Да је он истина љут на Љотића што га је онако напао у 57. броју Билтена, али не гони га он. „Све се ради по наређењима и упутству Михајла Константиновића ...”
Михајла Константиновића, некад професора права, данас министра без портфеља, али увек и прво масона!
Дан је суморан. Небо је сасвим ниско. Оловни му и сиви облаци дирају врхове високих дрвета, што окружују наше склониште.
Завршавамо ово под тим тешким, као без наде небом. Борба с лукавим родом и породом као да нас је лишила сваке наде.
Па ипак, ено између две голе гране, као да су се облаци раставили, олакшали се, као да се назире плаветнило небеског свода, као да нешто светлије продире на земљу одозго.
Нешто нас гони да се надамо.
Нешто нам вели да верујемо.
Нешто вели: „Господ царствује”! А зар се један лукави уплео у своје сопствене мреже? Зар је један једини успео Његову Мудрост да надмудри, Његову љубав да замори, Његову силу да победи?
Да! Господ царствује! И наша је реч то, вера то, љубав то, снага то.
Али: „Ваш је час и област таме!” - као што је рекао Господ духовним и телесним прецима данашњих нам гонилаца.
Да, заиста, њихов је „час и област таме!”
Али кратко!
Некад три дана, некад три недеље, а ретко кад три месеца!
Зато:
„Горе срца!”
И напред!

Посвећено сени друга др Здравка Ленца, адвоката из Загреба, мучки убијеног 10-VI-1940. год. у Загребу, због оданости Краљу и Отаџбини, чије убице ни Бановина Хрватска ни Краљевина Југославија не успеше ни до данас пронаћи и затворити. Али је зато, његовог сина Владимира Ленца, врховног старешину Белих Орлова, Управа града Београда успела да пронађе и затвори, злоставља и мучи у својим затворима већ више од месец дана, опет због оданости Краљу и Отаџбини, па га још увек не пушта на слободу.

ПУТ КА СЛОБОДИ

Преко Београдске радио станице одржао је председник Народног покрета „Збор”, ДИМИТРИЈЕ В. ЉОТИЋ, у дане 5. и 19. јула, и 5. августа 1941. г., три предавања по питању нашега става према сукобу Немачке и Совјетије.

БЕОГРАД, 1941.

ГОВОР ОДРЖАН 5. ЈУЛА 1941 Г.

Драга браћо и сестре, не могу почети своју вечерашњу реч, а да вас не подсетим на нашу претешку народну катастрофу.

БЕЗ КОСОВА - ГОРЕ ОД КОСОВА

Без Косова, ми смо дочекали горе од Косова.
Ниједном речју нећу да ублажим ту несрећу. По обичају своме говорим само оно што сматрам истином. Не могу, заиста, друкчије. И зато ми не прелази преко усана ниједна реч којом би се ствари улепшавале и приказивале онаквима какве нису. Мислим, да је само тако и потребно.
Пре ове несреће наше исто сам тако чинио. Видео сам је како долази, као воз који тутњи из даљине и све се брже својом страшном масом приближује нашем несрећном народу као „човеку везаном на прузи".[13]

Зато сам се Своме народу, који лежи као „човек везан на прузи", немоћан да се својих веза ослободи, и обраћао, пишући и говорећи му о страшноме положају у којем се налази, и о једино могућем начину спасења.
Сећам се живо зимске вечери у фебруару 1940. г. у Крагујевцу, у вароши која је увек приказивана као левичарска, народно-фронтска, и комунистичка. Говорио сам тада, и моје речи ношене гласноговорником, излетале су на велики трг, који се у ноћи црнео од десетине хиљада слушалаца, који су их погнуте главе слушали. Осећао сам непосредно како речи продиру у гладне душе. Баш сам говорио о народу као о „човеку везаном на прузи". Али, одједном приметих полицијске органе да се приближују, а онда их видех на послу: секу везе гласноговорника. И тада у крику викнух:
- Гле, секу крила мојих речи! Не дају им далеко да оду. Исто онако као што им не дају да писане допру до вас. Исто тако и сад. Несрећници! Треба „човек везан на прузи" да везан и остане: да се не пресеку везе које су га присилиле да немоћан чека несрећу. Секу се жице мог гласноговорника...
И кад сам, доцније, био још горе спречаван, када сам, осећајући неизбежност несреће, написао с јесени 1940. г. баш ове речи: да ћемо без Косова доживети горе од Косова, и тако говорио властодршцима и писао, доказујући им како би се једино могло то избећи, - онда су нас сасвим угушили, гонећи нас безаконо, бесомучно, сулудо.
Видео сам: неотклоњиво и неизмењиво идемо својој претешкој и неславној пропасти. Нема нам спаса!

НАШИ ГРЕСИ

Браћо моја и сестре моје!
Грешник је тешки онај ко вам крије величину те катастрофе, а грешник и сваки ко је не осећа, или још горе: ако несрећу осећа само кад га лично и непосредно у чему погоди, а иначе је безбрижан, насмејан, ведар, - чак и весео.
Сазнао сам да је о Ђурђевдану ове године немачки официр у једном селу Поморавља дрекнуо на председника општине, када је овај тражио дозволу за игранку сеоске младежи: „Зар је вама до игре, кад вам је држава пропала?" - Чуо сам да су немачке војне власти у једном месту отерале на рад неке жене

[13] В. чланак; „Човек везан на прузи", Билтен Ј. Н. Покрета „Збор", бр. 40 од 30. марта 1940. г.

које су шетале накинђурене и насмејане, по корзоу, 15 дана после нашег слома.
Веома сам благодаран овим витешким Немцима када за оног Србина и Српкињу, који у данима наше највеће народне несреће показују глупу и гадну безбрижност и површну веселост, имају само гађење и осуду. То су прави људи и човекољупци, јер се гаде кад виде поједине чланове једног несрећног народа да не осећају народну несрећу. Али, то је и најбољи одговор онима, који сматрају да Немци желе наше уништење. Кад би то желели, требало би да они уживају у таквој неосетљивости, у том лаком и глупом весељу после тешке и неславне народне несреће. Јер нико један народ не може уништити тако као он сам, себе сама. А најсигурнији пут уништења баш је онај којега се ови Немци тако отворено гнушају. Јер из несреће може изићи, из понижења се може уздићи само онај који сву жуч њену потпуно осети. Отуда и моја дубока благодарност Немцима који се тако витешки понашају, и моја је жеља да ту нашу народну несрећу што живље и јаче подвучем, да вас замолим да је лакомислено не заборавимо: да је увек на души имамо. Тек онда може доћи наше спасење.

УЗРОЦИ НАШЕГА СЛОМА

Најтрагичније је, међутим, што ви, браћо и сестре, нисте ту несрећу хтели, - а она је ипак дошла. Баш као „човеку везаном на прузи". Немоћни, ви сте је осећали како долази; немоћни, ви сте гледали како вас грешници чине немоћнима, док се други, плаћени или будале, радују одушевљено ономе што ће доћи, уверавајући вас да ћете тек тако несрећу и срам избећи.
Ти си хтео, роде мој, слободу. Жарко си је желео. О, знам ја то добро! Како то не бих знао. Али, ето, држан у немоћи, ти си је изгубио. Само запамти: слободу ти ниси изгубио ни 27. марта, ни 6. ни 18. априла; слободу си изгубио раније, знатно раније. Ови доцнији догађаји су само политичка и физичка последица ранијих дубоких духовних и моралних узрока. Ти си као народ изгубио свој пут. Залутао си. Изгубио си се. Постао си немоћан. Постао народ као „човек везан на прузи", као онај који не може да утиче на своју судбину која захуктана иде да га смрви, - већ напротив, као човек који у паници ради баш супротно ономе што би за свој спас требало да чини.
Како је то могло бити: да ти жарко желиш слободу, па ипак да је изгубиш? Ти да желиш силно срећу, а несрећа да ти дође? То питање данас само постављам, а одговор ти сам себи треба да даш, ти брате мој, и ти сестро моја, - сам себи и сама себи, у срцу свом, да те нико не чује, да би био што искренији и што истинитији.
Ти и данас желиш да будеш слободан. Никад ти та жеља није била жарча него данас.
Чувај се добро! Пази се! Не од те жеље, јер она од Бога долази, - већ од оних који на твоју још већу пропаст, несрећу и ропство, могу да је искористе.
Зар је то могуће, питаш се? А како да није? Зар данашњи твој положај и несрећа нису опет потекли из твоје оправдане жеље за слободом, а потпуно погрешног пута којим су те твоји управљачи повели да је оствариш?

ОКРШАЈ НА ИСТОКУ И НАША СУДБИНА

Пази шта ћу ти рећи:
Данас се води огромна битка од Црвеног до Балтичког Мора. У тој битци ти, нажалост, не учествујеш. А резултат је њен од пресудне важности за тебе.

Доста је времена како ја то говорим и пишем ради тебе, драги роде мој. А оно што сам говорио, то никад још догађаји нису у лаж утерали, већ напротив потпунце потврђивали. Дужност ми је, дакле, да и данас, кад и Немачка објављује рат бољшевизму, с којим никад нисам могао бити у пријатељству, поново проговорим, опет ради вас, брате мој и сестро моја.
У тој, дакле, бици ради се заиста о твојој слободи. Само ту слободу неће ти донети они за које ти извесни људи кажу да су Руси, већ ће, напротив, твоја слобода доћи, упамти то добро, баш од њиховог, совјетског слома, а не од совјетске победе.
Јер, треба да не заборавиш ове чињенице:

НЕ ПОСТОЈИ ЈОШ РУСИЈА

Не постоји још Русија, већ само Совјетија.
Не води она, према томе, никакву руску, а још мање славенску политику, већ само своју, комунистичку, део опште јеврејске светске политике. Није циљ те њене политике: ни мир светски, ни мир европски, ни слобода света ни слобода појединих народа, ни благостање радних маса, већ само општа светска револуција, из које треба да изиђе слом сваког националног и хришћанског поретка, из којег опет има да изиђе владавина Јевреја над свим осталим народима и расама.
Не може ти Совјетија донети слободу.
Јер, она је заснована и постајала 24 године само на најцрњем политичком, економском и социјалном ропству сто и педесетмилионског руског народа, твога брата рођеног.
Наш посланик у Москви, др. Милан Гавриловић, земљораднички вођ и првак, отишавши у Москву у уверењу да је тамо рај, написао је отуда свој први извештај своме министру, у коме постоји и ова реченица: „Ја не знам ни један европски народ који би могао живети под овим условима под којима живи руски народ”.
Како би, дакле, Совјетија могла донети слободу теби, кад је носила најцрње ропство за руски народ скоро пуну четвртину читавог једног столећа?
Агенти Москве нарочито су ти подвукли да је у говору Молотова, 22. јуна, први пут позван руски народ на борбу за своју слободу и своју отаџбину, и да је место „интернационале” завршетак његовог говора био праћен неком старом руском народном песмом.
Упитај се: а зашто први пут тек 22. јуна?
То је најбољи доказ да имам право када тврдим да је до сада руски народ био роб Совјета. Сад, кад долази опасност совјетском режиму, „интернационале” и досадашње пароле о Совјетској отаџбини послужиле би само као подстрек руском народу да окрене оружје против својих властодржаца. Отуда промена. Старе пароле су бачене. Нове су узете. Треба руски народ, - досада држан силом у ропству, - сада обманом завести да брани не себе и своју отаџбину већ совјетски режим, који је створен пре 24 године на тај начин што је шака Јевреја, на челу са Лењином, финансирана од јеврејског њујоршког банкара Јакоба Шифа, убачена у Русију у пломбираном вагону, да сруши тристагодишњи руски народни и државни строј, у тренутку његове слабости, строј који је створио велику руску империју од Балтичког мора до Тихог океана. На месту те империје створена је тврђава светске револуције, Совјетија, СССР. Из те тврђаве требало је једног дана, по замисли јеврејској, кад дође нови светски рат, на заморени европски хришћански свет да полети војска црвене револуције, да би све што су векови стварали, оборила, и уме-

сто свега остварила светску владавину Јевреја - сан за којим 50 векова постојано иде Израиљ.

НЕМОГУЋНА ЈЕ ПОБЕДА СОВЈЕТИЈЕ

Није могућна ни војничка победа Совјетије. То ти говоре већ досадашњи немачки извештаји. То ће ти сутрашњица рећи још одлучније. Они који говоре супротно, рачунају са твојом наивношћу: показују ти огромност државне територије, број становника, број све резерве народног богатства. Али то бој не добија. Бој добија дух бораца, организација народна и државна, и спрема војске. А све је то код Совјета далеко испод онога што су имале остале европске војске. Зато је слом Совјета апсолутно сигуран.
То су они осећали, и отуда је дошло до сталног помагања сваког рата изван граница Совјетије, само да се свет остали раслаби, а Совјетија остане изван рата. „Даље од артилеријског огња!" - говорио је Јосип Висарионович Џугашвили, назван Стаљин. Било је људи који су га зато славили као миротворца. У ствари, он је био више него паликућа - он је био палисвет.

СПРЕМАЊЕ КОМУНИСТИЧКИХ ПУЧЕВА

У целој Европи су комунисти спремали овог лета пучеве, ваљда и истовремено. Изговор би био баш божанска жеља за слободом сваког народа, а по тој жељи, као по основи, ткали су они сатански потку новог, црног и општег ропства бољшевизму, иза којега смо видели ко стоји и за чим иде. Да су такви пучеви избијали и развијали се, онда би тек из Тврђаве светске револуције изашле совјетске црвене трупе да изврше поседање Европе. Тада Молотов не би говорио ни о Русији, ни о Словенству. Тада његов говор не би пратили звуци старе руске народне песме. Тада му не би био потребан руски мамац, ни руска маска. Раслабљена Европа би доживела свој страшни слом и завршила своју дивну историју у најцрњем ропству у којем је икада била.
Али, тај план је 22. јуна пресечен: Совјети су нападнути од Немачке. Битка је у току. И понављам: та битка и пораз Совјета носе ти слободу.
Али, разуме се, треба да ти то објасним и докажем.
Надам се у име Божје, да ће то бити у идућим разговорима.
А дотле, ако ти се деси да га чујеш, ућуткај глас Сатанин што, као и 27. марта, употребљава твоју оправдану жељу за слободом да на њој продуби твоју несрећу и твоје ропство.

ГОВОР ОДРЖАН 19. ЈУЛА 1941 Г.

Две замерке сам чуо на последњи свој говор. Хоћу прво на њих да одговорим.
Прва ми је речена благо. Замерено ми је што сматрам наш народни положај тешким, и што мислим да може бити и тежи.
Зачудио сам се тој замерци. Лице које ми је замерку учинило сматрао сам и сматрам интелигентним. И само то лице данас није нимало у добром положају: рат га је раставио од два најдража му бића.

ПАТЊЕ СРПСКОГ НАРОДА

Како рекох, да није тежак и претежак већ сад? Зар нисте чули да има крајева изван Србије у којима што је бољи човек то теже пролази! Зар не знате какве су Христове патње многе наше браће изван Србије? Није могуће да то нисте чули? Па зар то већ није довољно да свој положај сматрамо тешким и претешким? Знате ли ви, да ми је, кад на све то помислим, уопште немогуће и говорити од „љуте буре душе и тела", како је то писала Еуфимија монахиња и деспотица српска на покрову Косовског мученика? Оно што ми даје снаге да то ипак савладам, јесте осећање дужности и вере да је ипак судбина наша у нашој руци, и да се ми можемо и морамо и трудити и борити се да то стање поправимо, стање може бити црње и од црног, теже од тешког, - и то не само тамо изван Србије, већ и овде код нас, где је до сад најбоље.
Зар нисте чули шта се дешава преко Дрине? Зар не знате, заиста, за ствари које изгледају невероватне кад Вам хиљаде избеглих сведока не би то посведочили? Зар нисте чули ствари које ниједно срце не могу оставити мирним и ниједне очи сувим? И на другим местима пати наш несрећни народ, али преко Дрине и Саве су патње без мере. То зауставља дах и саму мисао потпуно кочи. Зар нисте чули да тамошњи говоре о Европи и њеној култури, која изгледа, по њима, престаје на Дрини и Сави. На ове речи не треба да одговарамо ми. Место нас говоре о тој култури догађаји од месеца априла на овамо, догађаји, које по својој језивости народ наш ваљда никад до сад није доживео.
И ви ме још питате: зашто црно гледам?
А знајте, хоће ли бити светлије или црње, то од нас зависи: од наше мудрости, љубави и снаге. Ако место мудрости лудост, место љубави мржња, место снаге слабост покажемо, знајте да положај наш може бити још тежи и још црњи.
А у другој замерци се већ показала злоба и пакост. Нећу казати одакле је дошла, али је гадно засиктала и упљувала.
Како је смео да похвали Немце. Да каже да су витешки. Да каже да не желе наше уништење? - говорено је нашем пријатељу.
А да ли је истина оно због чега их је похвалио? Да ли је истина да се Немци згражају кад виде да многи појединци из нашег народа показују у данима нашег неславног државног и народног слома глупу неосетљивост и одвратну веселост? - питао је наш пријатељ.
Без обзира да ли је истина! - одговорено је. Немци су нас освојили. Они су ту. Ми не смемо да их хвалимо.
Чак ни онда кад нам добро чине? Чак ни онда кад презиру наше одроде? - питао је наш пријатељ, али одговора није добио, јер се мржња претворила у грдњу и псовку према мени.

ИСТИНА И ЛАЖ

Разумем ово добро. Прошли пут сам замолио род свој да уђутка Сатану који на божанској жељи за слободом нашег народа покушава опет, као и 27. марта, да изатка нову, и дубљу и страшнију, нашу народну несрећу. Да би у томе успео, он се служи неистинама, јер истине носе спас и слободу, а лажи несрећу и ропство. Да би у томе успео, он се служи неистинама, јер истине носе спас и слободу, а лажи несрећу и ропство. Зато се Сатана кези и пљује и шкрипи зубима на сваку истину и на сваког ко се усуди да истину сведочи.

Јер је свака истина препрека остварењу његовог плана, а свака лаж нов беочуг наше несреће и нашег ропства.
Зар није Сатана шкргутао некад зубима и на самог Христа кад је у причи о милостивом Самарјанину рекао таштим фарисејима, свештеницима, левитима и књижевницима Јеврејским, да је ближи не онај ко је ближи по роду, већ онај ко истински покаже већу љубав? По мишљењу ових таштих и тврдоглавих јеврејских вођа они су били ближи свом народу, иако су били „окречени гробови", „слепци што воде слепце". Христос је овом дивном причом поставио ствари на своје место, примајући једну просту и вечну истину, коју би Сатана и његов пород и дан данји хтео да прикрије, јер откривена, она квари његове планове.
Истина је да су нас Немци разбили и покорили. Али истина је и оно што сам изнео, и та се истина у десетине и стотине случајева испољила. Како онда да је не признамо и не изнесемо јавно, витешки, да тако одговоримо на витештво које је према нама указано.
Истина је, да су нас Немци освојили и срушили. Али то је требало знати и пре него што су то учинили, па водити политику која ће то да спречи.

НЕВОЉЕ НАШЕ БРАЋЕ

Али, они исти којима данас смета кад се признаје јавно оно што и сами морају признати у души, исти ти нису дали никако пре 6. априла да се истина о неминовности и неславности нашег слома, ако дође до рата са Немачком, сме слободно казати нашем народу. Напротив, исто овако као што сад пљују и шкргућу зубима, тако су и онда, само јавније и гласније, то радили на свакога који је покушао да просту божју истину искаже.
То нас је и довело до пропасти наше од 6. априла. То што се истина није смела чути. Што су људи који су је проповедали стављани изван закона. Што је, наш несрећни народ самим лажима завођен дотле, док га лажи нису у тој мери заслепиле да је напослетку у понор пропасти и ропства пао.
Само кукавички народ не сме истини у очи да погледа! Само народ који не сме истину да види, завлачи као ној главу у песак, бежи у царство лажи и живи у овоме. Разуме се, да се такав народ стално сукобљава са стварним животом, јер не гледа ствари какве јесу, већ живи у самообмани да су ствари око њега онакве какве би он желео да су. Њега свакога часа стварни живот изненађује, запрепашћује, врећа, ужасава, оштећује, - јер га он није хтео видети таквим какав је, већ онаквим какав је желео да јесте.
Знам, да је такав народ упућен на пут своје несреће, слома, па можда и смрти.
А верујем да наш народ нити треба да умре, нити је такво кукавиштво њиме овладало, да нема храбрости да види истину, да мора бежати од ње и крити се у царству лажи и самообмане, које су му његови лажни пријатељи спремили да би га успавалог у слом и смрт послали.
До 27. марта сви они који су по сваку цену хтели увући нашу земљу у рат, иако су се неславни његови резултати могли унапред предвидети, говорили су да смо издајице, јер смо износили само истине, које су сметале остварењу њихових паклених замисли. Сиктали су на нас тада, јер смо изношењем истине спречавали да народ буде заслепљен и упадне у пакосну мрежу својих несрећа и ропстава.
Сад се појављује иста ствар. Треба опет бацити наш народ у несрећу, још гору и тежу од оне прве. Треба му запалити жетву, треба опустошити села,

треба за рачун Сатане бацити у огањ и крв наш народ. Ако народ сазна истину, то неће успети. Свака истина упућује народ да се клони и чува таквих ствари. Зато сваког оног ко истину проповеда треба убити телесно и морално. Отуда сиктање свих оних којима истина смета.
Разуме се да то нас неће спречити да вршимо дужност према своме народу, говорећи му увек, свуда и само чисту истину.
Мој народ жели слободу. У добри час! Да не жели, не бих га ни волео, нити бих му припадао.
Али пут ка слободи не води кроз лаж, већ кроз истину. То не кажу моја грешна уста. То вели сам Христос: „Истина ће нас ослободити".
Нека то чују и запамте сви они који мисле да нас сиктањем и клеветањем уђуткају.
Сада тек идемо даље.

ЗНАЧЕЊЕ ПОБЕДЕ СОВЈЕТА

Рекао сам да наша слобода може доћи тек из пораза црвених, пораза бољшевичке Москве, а никако из њене победе.
То треба доказати. То ћемо и учинити.
Али претпоставимо да ти то нисам доказао. Покушао сам па нисам успео. И ти, рецимо, очекујеш слободу од победе Совјета. Ти, рецимо, чекаш - као што ти то саветују лажљиви агенти Москве - слободу од победе Совјета. Ти, рецимо, мислиш да ће они сутра бити на Дунаву. Ти ослушкујеш нестрпљиво ројеве за ројевима совјетских авиона и њихових падобранаца. Да видимо шта би ти та победа донела?
Совјети би победом добили једну нову совјетску социјалистичку републику - овог пута српску - на коју би се протегла аутоматски стаљинска конституција тј. Устав Совјетије. А то значи: устројство твога народног и државног живота не зависи од твог народног генија, од твог народног искуства, од твог народног гледања на свет и живот, од твог народног схватања правде и слободе, нити би уређење твог друштва и твоје државе одговарало твојим потребама и твојим надама. Аутоматски, само од себе, ти би, роде мој, био укључен у готов калуп, направљен не по условима свога живота, својих стремљења, већ по туђој мери и туђој потреби.
Па кад се ти данас не осећаш слободним, кад твоја држава, иако разбијена, није потпуно уништена, иако под надзором немачким, није сасвим немоћна, реци ми, како ћеш се осећати слободним под суморним, једноликим, тиранским калупом који су за тебе замислили Јевреји Маркс и Енгелс, а изградили јеврејски духовни синови Лењин и Џугашвили, звани Стаљин?

РУСИЈА У СОВЈЕТСКОМЕ КАЛУПУ

Сатана ти шапуће на уво да ми не верујеш. И зато хоћу да ти кажем шта су са тим калупом учинили у светој земљи Русији, и над мученичким народом руским. Сад ме саслушај, а ускоро истина ће о томе бити свима тако позната, да неће бити потребно да се то нарочито износи.
1) У огромној руској земљи станује од целокупног становништва 78 од сто Руса (Великоруса, Белоруса и Украјинаца). По овом јеврејском калупу што се зове Устав СССР тако су ствари подешене биле, да су Руси имали само 17 од сто представника у Врховном Совјету. Тиме се очигледно хтело да нико-

јим легалним начином руска народна душа не пробије кроз тај уништавајући калуп, тзв. „Стаљински устав”, и зато су Руси унапред, по сили Стаљинског устава, добили у Врховном савету СССР само 17 одсто представника уместо 78 од сто, колико би им припадало по бројној снази.
2) „Руски народ је углавном, као и ти, сељачки народ. Он је био гладан земље. Иако је у предвечерје револуције сељак у европској Русији имао у рукама 202 милиона хектара од укупне површине европске Русије, која је износила 436 милиона хектара, док су великопоседници имали 68, а „Мртва рука” Држава, Црква и други) 160 милиона хектара, што значи да је највећи део зиратне земље припадао сељаку руском, пошто су шуме већином биле у поседу „мртве руке” и великопоседника, - ипак је био гладан земље. То је била парола на коју су га бољшевици уловили и заробили. Али, кратко време је сељак био господар плодова свога рада и саме земље. Прво су му узимали плодове по несразмерно ниској цени, што је натерало сељака да ради само онолико колико је њему било потребно. Али су тада настале суше и учиниле да настане незапамћена глад у Русији и да десетине милиона руског народа помре од глади. Кад се видело чему води овај напад на сељака, онда је проглашен НЕП (тј. Нова економска политика), и сељак је отпочео радити свом вољом и снагом. Чак се и обогатио тим својим радом у време НЕП-а, од 1921. до 1929. године. Али,то су теоретичари науке Јеврејина Мордохаја Маркса, Јевреји: Преображенски, Бронштајн звани Троцки, Розенфелд звани Камењев, и Алфелбаум звани Зиновјев, прогласили огромном грешком, па је покорни духовни син јеврејски, Џугашвили - Стаљин једноставно решио у својој првој пјатиљетци (1929-1934) да ликвидира сељачку приватну својину и да је насилно удружи у колхозе. Тиме је сељак престао бити домаћин и постао је надничар. А сељак је био до 1929 године још једини домаћин у Русији. Пре тога су ликвидирани сви руски домаћини: Цар, државни домаћин, свргнут је и убијен; домаћини по градовима су побијени, прогнани и постали обични надничари; руска породица је разбијена правно и морално, па је власт домаћина и ту ликвидирана. Господ, домаћин Весељене, свргнут је у Русији са Свога престола, јер по добро замишљеном програму јеврејском, да би се народима могло загосподарити онако како Јевејима треба, претходно се мора безбожјем цео народ испод заштите Божје истргнути. Ликвидиран је, дакле, у првој и другој пјатиљетци последњи домаћин руске земље, руски сељак, и направљен надничарем.

ДОМАЋИН: НЕПРИЈАТЕЉ РЕЖИМА СССР

Настала је нова страшна глад у Русија (1932-1933), услед природне реакције руског сељака, али Стаљин-Џугашвили ишао је постављеноме циљу. Руски сељак је уништио скоро сву своју стоку - да је не би унео у колхозе. Смањио се број сељачког становништва у Русији од 1929-1937. за преко 25 милиона душа, и ми не знамо, подвлачи инжењер Васиљевић у својој одличној књизи „Истина о СССР”, куд је нестао тај огромни број сељака: у гроб или у концлагере. Сељак је, истина, у колхозима добио модерне справе за мехзничку обраду земље, - али справе не раде без домаћина, а домаћин је уништен; масто њега је дошао надничар. Тај надничар, као сваки надничар, ради колико мора. Отуда бедна награда колхозника јер га осим тога једе систем „феудалне експлоатације сељака”, коју је предлагао пред ову пјатиљетку Јеврејин Преображенски, пошто држава узима његову пшеницу по 8,5 рубаља за 100 килограма, док брашно продаје - од исте те пшенице - на велико, по 66 до 77

рубаља за 100 килограма, чиме Совјетија узима од сваке сељачке главе годишње по 618 динара - док је просечна пореза на земљу у Југославији око 50 динара по сељачкој глави.
И таман је по свршеној колективизацији села сељак успео да се снађе у колхозу и да у њему свој живи домаћински нагон стави у покрет парцелацијом земље и давањем посебних и осталих парцела појединим сељачким породицама, дошао је декрет Совнаркома од 28. маја 1939. године, којим се све то забрањује и угрожава новим строгим казнама. Иако је с гледишта економије боље да сељак ради земљу као домаћин, јер ће она дати већи принос. Стаљин неће домаћина, јер је за њега домаћин непријатељ режима, контрареволуционар, капиталиста. Да би живела СССР, мора умрети домаћин руски: никад га нигде не сме бити. Мора погрбљен по руској земљи остати само сељак надничар.
3) Што је сељак постао тако гоњен није нимало чудо. Унапред се то могло очекивати. Али да ће и руски радник постати гоњен, заробљен и потпуно обесправљен, то се заиста тешко могло предвидети.
Па ипак је и то дошло.

УСЛОВИ РАДНИЧКОГ ЖИВОТА У СССР

Иако је број радника у Совјетији огромно порастао због масовне индустријализације совјетске економије, услови радничког живота постали су далеко гори него они ма у којој европској земљи, а сигурно су постали гори од оних, под којима је живео руски индустријски радник пре бољшевичке револуције.
Почетак је био исти као на селу: да би придобили раднике за себе, комунисти су их једноставно позвали да присвоје фабрике, И ови су то учинили. Али опет се показало да нису једини фактори производње само рад и капитал, као што учи индивидуалистичка економија (либералистичка и марксистичка), већ је за успех предузећа пресудан домаћин предузећа: онај који на предузеће мисли пре него што је изграђено, онај који на њега мисли и када се угасе казани и престану да се окрећу точкови.
Тада, да би се могло живети, Лењин одступа од калупа марксистичког проглашењем НЕП-а и за индустрију. Али се одмах затим прелази на државни капитализам у индустрији.
Како су сва приватна предузећа уништена, држава је једини послодавац у индустрији. Како је, с друге стране, државни капитализам слабо прожет домаћинским духом, то је, истина, приватни профит домаћина предузећа укинут, али је зато цена произведене робе скупља, а услови радничког живота ипак гори него они у приватној капиталистичкој привреди. До тога се долази јасно упоређењем висине наднице и цене надничара у Совјетији и осталој Европи.
Али чим је држава једини послодавац, радник врло лако постаје прави роб - без икакве слободе.
Декретом дине уопште су укинути основни елементи слободе рада: једноставно је раднику законом за ту награду повећано радно време од 7 на 8 сати дневно; пошто му је одузета слобода отказа рада, он је везан за своју фабрику невидљивим, али врло моћним ланцем закона - као некада роб веслач за своју галију.
4) Суморан је руски народни живот био под тим страшним калупом који су замислили Јевреји Мордохај Маркс и Фридрих Енгелс, а изградили Лењин и

Нерус Стаљин. Као кад би се живо тело човечије затворило у мртвачки сандук и добијало толико ваздуха да само не умре.

БОЉШЕВИЗАМ НЕ ДОНОСИ СЛОБОДУ

Ко од нас није чуо за диван полет руског народног генија у XIX и XX веку? Нема поља духовног живота на којем предивна харфа руског народног духа није расула своје пребогате мелодије. Музика, сликарство, архитектура, позоришна уметност и балет, књижевност, филозофија па чиста и примењена наука, све се то одједном расцветало и распевало на славу нашу и „страх врагам". Радовали су се и веселили и други народи пред тим величанственим обиљем снаге духовне, и хитали да се и сами обнове снагом на тим изворима људског духа, које је Господ дао да избију у моћним кључевима на светој руској земљи.
Ко од вас не зна имена руских великана који су у светој Русији били непобитни доказ величине и снаге наше славенске гране аријске нам расе?
Али, гле! Упаде у мртвачки сандук совјетско-стаљинске конституције живо руско народно тело, и занеме што се распевало, а замре што се расцветало.
Пустиња духовна је данас СССР. О, сигурно није све замрло потпуно. Али се живи, уколико није замрло, од старих духовних извора, од њихове снаге, лепоте и величине. А нових, онако снажних и оригиналних нема. За 24 године своје владавине Совјети су онемогућили духовни живот, учинили му видике суморним, спустили над руском душом оловно и сиво небо грубог материјалистичког схватања, одредили му „генералну духовну линију" таман толику колику дозвољава мртвачки сандук у који су ставили живо тело руског народа. Кад се он није могао 24 године ослободити свог тешког мртвачког сандука, зар ти мислиш, заиста, да би сам могао бити боље среће?
Зар њега није Стаљинска конституција мајоризирала и надгласала, њега руски колос, а теби да донесе правичну слободу, теби народе мој, тако маломе? Зар од њега 80 милионског руског сељака направила 80 милиона бесправних надничара, а тебе, српски сељаче, да остави мирним и слободним домаћином на свом слободном огњишту? Зар од њега, 100 милионског руског радника Совјети направили бесправног роба, везаног за бедну надницу за своју фабрику, као некада роба за галију гвозденим ланцем ропства, а тебе, српски радниче, да остави мирним и слободним, тебе, који се с правом буниш што си данас само слободан надничар, а још не радник домаћин?
Зар није од таквог чудноватог духовног богатства расцветаног распеваног руског народног духа Совјетија учинила духовну пустињу, а тебе и твој духовни живот да остави у слободи, расцветаног и распеваног.
Не, роде српски! Оно што би ти сутра дошло победом Совјетије, тако црно и мрачно ропство, ти ниси никад имао нити могао имати.
Не веруј мени, веруј патњама свог једнокрвног и једноверног великог руског народа, за кога се твоја Црква 24 године моли. Кога 24 године спомиње стално у својим молитвама, ако не „страждушни руски народ" и „гонимују православнују церков руску"? Зар су те молитве могле и смеле неистину говорити? Зар руски народ није био страдајући народ, народ великомученик? Зар, руска црква није била црква гоњена и мучена? Ако је то, пак, истина, а борба руског народа за своју слободу, за свој васкрс из свог претешког мртвачког сандука однела десетине милиона живота руских, - онда: ко је мучитељ страдајућег и ко гонитељ гоњеног, ако не бољшевизам, кога ти сатана

продане душе наших комунистичких изрода приказује данас као твог избавитеља и ослободитеља.
Не може ти, дакле, слобода доћи од победе Совјетије. То, изгледа, да сам доказао.
Али тиме нисам потпуно доказао оно што сам обећао. Слобода ти само може доћи од Совјетског пораза.
То, пак, остављам за идући пут, уверен да си ти и сам увидео да сатанска шапутања која су желела да те баце у нов огањ и крв, треба ућуткати ради твога добра, српски роде, и ради твоје слободе.

ГОВОР ОДРЖАН 3. АВГУСТА 1941. Г.

Имаш и сувише разлога, роде српски, да не будеш задовољан својим садашњим положајем. Потпуно си у праву кад желиш да из њега изиђеш.
Треба само видети: како ћеш то изићи? Како изићи, разуме се, на боље, а не на горе!
Неко ти шапуће: устанком.
И ја бих то могао рећи - кад бих био лакомислен. Имао бих за то и много права. Звао сам те на устанак још док си био у својој слободној држави, јер сам видео да ће нам државу разбити и народ поробити, ако не устанемо ми, народ, који лежи као „човек везан на прузи", беспомоћно. Звао сам те на устанак духовни, морални, и на буђење: на отварање очију.
Али тада ме је само понеко чуо, неко тек разумео. И ето нас сад где смо.
Данас треба да ме чујеш и да ме разумеш, роде српски, јер сутра може за векове твоја судбина бити запечаћена.
Чуј ме, дакле!

СЛУЖБА НАРОДУ

Кад у мраку аутомобил хоће на пут да крене, прво светла упали, да пут осветли.
Кад ко спава, па хоће да устане, он прво очи отвори.
Како би ти могао кренути, ако прво пут свој не осветлиш моћним светлима свога духа.
Како ти да устанеш, ако очи своје широко не отвориш.
Па иако су ове моје речи теби упућене, природно разумљиве и оправдане, биће ту, одмах поред тебе, неко ко ће зубима зашкргутати и за рукав повући да ме више не слушаш.
Упитај себе, молим те: Шта могу имати ти људи против ових јасних и оправданих мојих савета? што се љуте тако силно на мене? Зар би они хтели да ти кренеш неосветљеним, мрачним путем и да устанеш затворених очију?
Зашто се они боје, ако ти претходно пут осветлиш и очи своје отвориш?
Видиш, ја се, напротив, бојим само да ти не пођеш мрачним неосветљеним путем или да не устанеш затворених очију.
Све што сам кадгод написао или рекао, није било ништа друго већ служба теби: пут свој да осветлиш, очи своје да отвориш, - у ово најбурније време људске историје, чији смисао не можемо схватити данас, већ му само развојне могућности можемо наслутити.

То сам нарочито чинио за последње две године. Видео сам те: идеш по мраку, самом ивицом провалије; воде те слепе вође, а грају паклене лажи дигли око тебе људи који не дају да истину чујеш и да јој поверујеш.

ПРАВИ ПУТ

Али, ето, нисам успео да спречим нашу општу несрећу. Пао си, роде српски, у мрачну провалију, пуну стења, а обраслу густим трњем и непроходним честаром.
Како сад да изиђеш отуда? Где год се окренеш мрак! Пођеш ли по мраку, наилазиш на несавладљиве препреке и подмукле опасности. Деси ли ти се да наиђеш и на неку стазу и кренеш њоме, одједном се нађеш пред још дубљом провалијом. Пун си, зато горчине. Одело ти се цепа у крпе, а руке и лице су ти пуни рана, којима ће ускоро бити покривено и тело. Питаш се у очајању: докле ће то трајати?
Одговарам ти: све док прво сунце не огране и не сагледаш свој прави положај. Дотле не вреди устајати и кретати се. Послушаш ли оне који те саветују друкчије, пашћеш у крајњу провалију, у бездан, из које се никад извући нећеш. А кад сунце истине осветли твој положај, ти ћеш одмах сагледати праву своју стазу, стазу којом ћеш се спасти. И ако је не буде било, саградићемо је: уравнаћеш је, ишчупаћеш трње.
У мраку, ти си роб провалије и свију ствари које те окружују. Стење и трње су ти окови којих се никако не можеш ослободити. Тек светлост истине разгони мрак, открива твој прави положај, упућује те правоме путу. Тек тада можеш устати. Тад је време да кренеш. Тада ти сваки покрет твој користи. Тада ниједан узалудан нећеш учинити, а најмање ће ти се тада десити да погоршаш своје стање.

НЕВОЉЕ НАШЕ БРАЋЕ

Зато, ако ме пре свога пада ниси могао чути или разумети, послушај ме сад, роде српски, - сад кад се испунило оно што сам рекао да ће се десити ако не отвориш орловске очи своје и не зажежеш моћна светла свога духа.
Јер, и у несрећи твојој има знакова твоје изузетне величине. Знам да теби и онај који те је поразио и разбио то признаје. Знам, да он и твоје непријатељство, које не може да разуме јер је без основа, цени више него многа неискрена пријатељства.
Нећеш ваљда ти, роде орловских узлета и орловских видика, дозволити да ти памет соле и да те и даље на зла навлаче људи који су те својом пакленом и лажљивом грајом довели до твог садашњег пада, у једном тренутку твоје слабости.
Прошли пут сам ти поменуо болну судбину твоје браће с оне стране Саве и Дрине. Рекао сам ти да нема зла које се Србину тамо не наноси. Као фурије из подземља, бесови отеловљени нескривено, бестидно и безбожно, чине пустош над Србима. Никад од памтивека нико Србима није у тој мери чинио зла као што му се тамо чине. Знам и шта се све чини да се то заустави. Знам и за наше и за туђе напоре у том правцу. И то је разумљиво.

НЕИСТИНА

Али не разумем да овде сад хоће неколико московских агената да учини, да не само Србима с оне стране не буде олакшано, већ и да овде настане стање као тамо, ако не и горе.
Чуо сам да је један тамошњи политичар рекао да су Срби сви комунисти, почев од Патријарха. Та крупна неистина открива две ствари: с једне стране, треба оправдати пред неким почињена толика недела над Србима, а с друге стране, открива жељу да нестане потпуно и Србије и српскога рода. Добро је то за нас што је то неистина. Али зато треба да се зна да постоји једна органска разлика између Срба и бољшевика: Срби нису у стању да чине зверства, а бољшевици се без зверства не могу појмити, њих ћете свуда по свирепости познати. А, опет, и друга ствар да се не заборави: познати политички савез из митровачког казненог затвора између усташа и комуниста није још раскинут, особито кад обе стране имају каквог интереса да се њиме послуже.
Оволико сам сматрао да треба да ти одговорим на питање: како да изиђеш из садашњег свог тешког стања?
А сада прелазим на главну ствар: како ће ти слобода доћи тек поразом бољшевичке Москве.
Нисам ја чекао да Немачка зарати са Совјетима, па да ти тек онда кажем да је општечовечанска улога њена баш у нападу на Совјетију и у смртоносном поразу који само немачка војна сила може да нанесе. Још од марта 1938. год. тврдио сам да се та мисија Немачке мора извршити.
Тврдио сам од јануара 1938. г. да се у видљивим сукобима војничким и политичким разних народа сагледа трагична и грандиозна Драма савременог човечанства. Говорио сам да ова драма има свог Редитеља. Да је он лукав и притворан. Да нигде не воли да се креће без маске, да му је то одлика целе педесетовековне историје од Јакова праоца па до наших јеврејских савременика; јер тај лукави Редитељ није нико други него Јеврејство. Говорио сам, да се народи бацају један на други јер виде само постојеће политичке и економске интересе, али не виде да је баш помоћу ових целу Драму замислио лукави Редитељ, с јасним циљем, да у последњој, крвавој, дугој и упорној бици међу народима, истроши све здраве снаге свих народа, тако да се кроз светску револуцију оборе све националне државе и хришћанство, једине препреке блиској и вечној владавини јеврејској над свима народима и свима племенима.

ЈЕВРЕЈИ И РАТ

Тврдио сам, да Совјетија није Русија ни по имену, ни по духу, ни по историји, ни по методама, ни по циљевима. Говорио сам, да бољшевичком револуцијом није руски народ ослобођен, већ поробљен потпуно, и то на начин на какав никад ниједан други народ није био заробљен. Говорио сам, да је то извршила шака Јевреја, уз финансијску припомоћ њујоршких јеврејских капиталиста, чији је вођ био тадашњи највећи Јеврејин, и сам банкар, Јаков Шиф. Рекао сам да то Јевреји нису учинили случајно, већ да је то у плану драме, коју су они удесили. Недостајала им је лабораторија и тврђава светске револуције.
Тврдио сам, да зато јеврејство жели светски рат, и да исто жели и Совјетија. Тврдио сам, да ће до тога доћи, јер, с једне стране, хришћански народи не

виде ко их на то наводи, а с друге, сувише су заоштрене противности међу њима, и саме од себе и по плану јеврејском.
Говорио сам, да се не би могло јеврејство надати да ће светска револуција доћи после новог светског рата да претходно хришћански свет није разровало масонеријом, марксизмом, капитализмом и демократијом. Помоћу ове четири полуге диригује јеврејство светом, сваком понаособ и свима заједно.

ПЕДЕСЕТКОВАНИ ИМПЕРИЈАЛИЗАМ

Говорио сам, да су хришћански народи у тој мери заслепљени, да виде опасност од свачијег империјализма, - само не од најопаснијег: јеврејског. А најопаснији је, јер су остали јавни и отворени, а он је једини притворац и прикривен. Јер су остали везани за једну ограничену периоду њихове историје, која траје ретко три столећа, - а само један империјализам стар је педесет векова, и само се један везује за божанско обећање и божанску заклетву. А баш тај прикривени империјализам уочи овога рата држао је у својим рукама благајне, трговину, индустрију, природна богатства, школе, штампу, научност, филм, позориште, музику, балет и кабарете и ишао је рату као циљу, зато да поруши револуцијом светском још две последње препреке које су му сметале да би могао показати себе вечним и јавним господарем свих народа и свих племена овога света.
Говорио сам, да он то не би постигао да није успео народ да заслепи. Никад он није успевао кад није имао посла са слепима. Ни праотац Јаков не би успео на превару да добије благослов намењен Исаву, да није имао посла са слепим оцем својим Исаком. И од тога времена је јеврејство сматрало слепило својих противника основним условом за сваки свој успех. Учинити остале народе слепим, био је, дакле, претходни циљ јеврејства, и оно је, као што се види, у томе постигло изванредне успехе, кад ни такви његови изванредни резултати у завлађивању светом нису успели народе хришћанске да узнемире.

ДВОЛИЧНА УЛОГА ЈЕВРЕЈА

Само је Јеврејин могао да буде, с једне стране, творац и корисник капитализма, а с друге, да створи марксизам и руководи револуцијама, тобож против капитализма.
Само је Јеврејин могао да буде пропагатор интернационализма, - и с друге стране, да остане најзатворенији и најискључивији народ на свету.
Само је Јеврејин могао, с једне стране, да поведе борбу против религије, - а с друге, да остане најрелигиознији народ на свету.
Само је Јеврејин могао, с једне стране, да буде пропагатор неморала, разврата, слободне љубави, трговине опијумом, и белим робљем, - а с друге стране, да задржи чврсту породицу.
Само је Јеврејин могао, с једне стране, да руши сваки народ унутрашњом борбом класа, - а сам у своме народу да остане потпуно имун од те заразе.
Суди сам, роде мој, какво је слепило потребно било код осталих народа па да Јеврејин може с успехом тако двоструку улогу толико дуго времена и с таквим успехом да игра.

А слепило је обухватило сваки народ који је, претходно заведен огромним средствима јеврејске пропаганде, сишао са свога духовног пута и прекинуо везу са својом прошлошћу.
Опасност је била огромна да он у свима овим својим намерама успе до краја.

БОЉШЕВИЗАМ ПРЕД ПАДОМ

Дошло је до овог светског рата. Совјетија је играла савршено своју улогу; Јевреји исто тако. Хришћански народи Европе нису то приметили. Бацили су се једни на друге. И рат се непрестано ширио Европом док није скоро целу обухватио. Совјетија се иза своје границе припремала за дефинитивни скок, а њени агенти по Европи припремали су се да пре тога изврше пучеве у свима запоседнутим земљама. Али 22. јуна Немачка је то предухитрила. И ми сад видимо како је њена војна сила и у овом случају показала своју снагу на сигуран начин. Кад би се, пак, смело о војним стварима говорити отворено и јавно, ти би се изненадио када би чуо какав је већ сад положај трију старих руских престоница, Кијева, Москве и Петрограда. Али што се данас не сме рећи, сутра ће ваљда бити опште познато, па ће тиме целом свету бити знано да је бољшевизам као државно устројство пред својим падом.
Али, тиме дело које је јеврејство припремило, - место да добије завршетак какав је оно хтело, - иде сасвим супротно развоју.

СЛОБОДА НАМ СТИЖЕ ПОСЛЕ ПАДА СОВЈЕТИЈЕ

Не велим да ће се Јеврејин због тога оканути свог педесетовековног сна. - Али, сигурно је ово:
И Јеврејима мора бити јасно да је за догледно време остварење њиховог сна о светској револуцији прекинуто.
И Јеврејима мора бити јасно да је њихова режија Драме човечанства ипак већ откривена.
И Јеврејима мора бити јасно да су све маске и све полуге већ претераном употребом оштећене, и да даља употреба њихова може успети тек ако човечанство заборави своје садашње искуство.
Јевреји су врло агилан народ.
Када падну Совјети, они ће извући своје карте из игре. Данас су они у целом свету за рат. Сутра ће, прво у Америци, бити за мир. А то значи да ће Америка бити за мир. И мир ће доћи брзо, јер Јевреји не желе да учествују у послу у којем само има да се губи - без икаквог изгледа на успех.
То носи слободу многим народима, па и теби, роде српски!
Слободу, јер ћеш у поразима Совјета и јеврејства сагледати потпуну истину, коју сада тек назиреш.
Тада ће ти бити сасвим јасно и много што шта из твоје садашње политичке историје, и многа твоја недаћа и несрећа.
Тада ћеш сасвим јасно видети и пут свог ослобођења.
Тада ће ти бити јасно у каквој си страшној опасности био, - и како си јој срећно умакао.
Тада ћеш тек, падом црвене бољшевичке Москве, видети какав су грех према руском народу и према теби, роде српски, чинили они одроди, који су те уверавали да је та јеврејско-неруска творевина - твоја словенска Русија.

Димитрије В. Љотић

ПОЗАДИНА РАТА И ЊЕН ГОСПОДАР

БЕОГРАД, 1944.

ТАМНА ПОЗАДИНА РАТА И ЊЕН ГОСПОДАР [14]

Госпође и господо,
Рат је данас страшна стварност. Не само да привлачи нашу пажњу него управо кудагод очи човек да крене, не може, а да рат не види. Испунио је атмосферу хуком, треском, звекетом; па ипак, поред свега тога, чује се као да неко цвили. Раширио се по целом свету. Све континенте и океане обухватио је, а мир пред тим насиљем склонио се још у понеку оазу, али и ту дрхти јер није сигуран од насилника. Гдегод човек очи баци или му види лице, или наличје, или крај од огртача, или пак сами врх од мача.
Није могуће данас, дакле, нигде око своје бацити, а рат не видети. О рату ћу и ја вечерас говорити. И не само вечерас, надам се. Намера ми је да у три предавања изнесем оно што о рату можемо и треба да знамо. Вечерас је ово моје прво предавање и оно је под именом „Тамна позадина рата и њен господар”.
Јер кад бих био сликар, не знам како бих рат представио, не знам да ли бих га представио као она четири апокалиптична коњаника, или као хуку, буку, вреву, борбе у којој су мртва и жива телеса измешана, или пак као пустош коју оставља за собом, не знам дакле како бих само тело слике пред вас изнео. Али једно знам. Композиција самих боја би оваква морала бити: прво негде око средине да се налази црвена као жар, или још боље као крв, боја, а са стране око ове био би беличасто мутни дим, а све то заједно било би уоквирено тамом, црном као ноћ. Јер ако ми ма какву ствар посматрамо, ма какву појаву у свету, онда ће нам та појава сама по себи изгледати јасна до детаља - као на Рембрантовим сликама где је слика јасна до детаља, али је окружена тамом. Тако и рат, посматран сам по себи, може бити јасан, али, узет као целина, окружен је тамом која осенчава сву његову загонетку. С једне стране није човеку јасно како је разумом својим могао свет да упадне у такву сулуду ствар као што је овај рат, а с друге стране не зна човек куда све то води. И зато, као на оним Рембрантовим сликама што она тама око тела слике није обичан оквир, није рам, него, за свакога ко посматра те слике, она је саставни део њен, она је у логичној, у надлогичној вези са самим телом слике.
Тако нам сад бива јасније у погледу таме која окружује рат, да је управо њено дете, да се рат родио из те таме, да се појавио испред ње и да онај ко хоће да га схвати, може посматрати и може знати све детаље, па ипак га може потпуно разумети само ако је успео да ишчаури тајну те таме која рат окружује.
Госпође и господо,

[14] Предавање одржано 3. марта 1944. год. у великој сали Коларчевог универзитета.

Ако бацимо свој поглед на ратна збивања, онда морамо доћи до закључка да су та ратна збивања неразлучива од политичких збивања који им чак претходе и која су у тесној, узрочној вези, са самим ратним збивањем.
Ми не можемо да се отмемо утиску, да се ствари у свету збивају не у једном плану нити пак у више планова који су равноправни међу собом него, напротив, да се ствари збивају у више планова хијерархијски распоређени једни над другим. Најнижи план по коме се ствари збивају требало је да буде план технички у који разуме се, улази и економика. Над њим је план политички, а над овим план духовни. Утичу и нижи планови на више планове, али пресудно утичу виши планови на ниже планове. Узмите ви само наш обичан живот. Може човек да се труди колико год хоће, домаћински да се труди, може чак и цела нација домаћински да ради и да ствара у техници и економици. А замислите политички план по коме се ствари збивају, он може све то што су не један човек или више њих, не једно поколење или више њих, стварали, већ што је стварала као таква историја, - то може одједанпут, са вишег политичког плана, разним погрешно срачунатим мерама једне нације, све да буде упропашћено.
Ето једног јасног примера који речито говори како мере са политичког плана могу да утичу на нижи, технички економски план, тако да сви напори не једне генерације него свих генерација једног народа буду упропашћени погрешним политичким мерама које су један човек или неколико људи из једне генерације предузели.
Рат нас је дакле обухватио, прожима нас, али да би смо га могли схватити, ми морамо да уђемо у порекло његово, морамо да истражимо таму пошто се ти узроци крију од наших очију.
Управо да боље кажем. Нису ти узроци тако скривени, него је наша пажња обично сасвим површна. Због тога се и могло десити да се рат приближи нама, да нам се приближавао управо, а да нације нису биле свесне да рат иде, да је рат страшан, да ће рат бити дуг, да рат неће личити на раније ратове, да ће овај уништити све, да овај који долази нема примера са којима би га могли упоређивати. Нису били дакле ти узроци што су водили рату сами по себи скривени, него су скривени од нас што је наша пажња била површна, што смо били лакомислени у правом смислу речи, што нисмо обраћали пажњу, нити смо били у стању да повежемо разне појаве и да из разних појава доносимо праве закључке.
Зато је рат тако дошао, за многе изненада и зато се и данас појављују људи који не могу да схвате и разумеју његову природу. А ако се не схвата како је он дошао, онда, госпође и господо, биће вам јасно када кажем, да ће се још мање схватити како ће се он свршити.
Главна карактеристика политичких збивања данашњице могла би се једном реченицом означити. Имам обичај да баш ту реченицу употребим. Усуђујем се да кажем да су земље, које су у рат ушле, одступиле од основних закона свога бића; не воде више своју политику.
То је врло смела реченица, али ту реченицу имам обичај да доказујем. Обично такав утисак добијам да сам је и доказао. То нарочито доказујем на оној страни, на којој се налазе три велике силе, коалиране, савезничке јер ту је на необично јасан начин упадљиво приказано и да се констатовати то одступање тих великих народа од закона своје политике.
Тамо - код савезника налазе се три велике силе: Енглеска, Америка и Совјетска унија. За прве две силе ова реч је тачна, као што ћете доцније видети. Оне су одустале од оне политике, коју је њихово биће налагало да могу и морају водити. А за трећу силу може се чак нешто друго рећи. Рећи ћу кад

дође на то ред, да народ на чијем је телу настала, који јој чини социолошку подлогу, тај народ у њој чак нема ни инструмент за своју политику.
Енглеска, или још боље Уједињена Краљевина Велике Британије, таква је политичка творевина која је за непуних три стотине година успела да завлада таквим просторима које пре ње никада ниједна држава није имала у својој руци. Говорило се, када смо учили историју, да је у једно доба био један владар тамо око шеснаестог века, који је говорио да у његовом царству сунце никада не залази. Велика Британија би за своје поседе могла са правом, са много већим правом него овај владар, да каже да у њеном царству сунце никад не залази. У свако доба на неком крају сунце сија у поседима великобританске светске заједнице.
Та и таква творевина светског царства ушла је у рат 1939. године, а данас се та Велика Британија налази у савезу са Северо-америчким државама и са Совјетском унијом. У рату је, разуме се, против Немачке.
Ако човек упрости овај комплекс, видеће да је на једној страни Велика Британија заједно са своја два савезника, Североамеричким државама и Совјетском унијом, а да је на супротној страни Немачка, онда има човек да постави једно питање и да чека један одговор. Против кога улази Велика Британија у рат? Против Немачке. Пошла је у тај рат у савезу са две велике силе. Обично човек тражи пријатеља да са њим иде на неки заједнички посао. У овом случају је парадокс очигледан. Велика Британија је ступила у рат против једне велике силе која јој није непомирљиви непријатељ, а пошла је у тај рат са две велике силе које су обе њени смртни непријатељи.
Људи плаћају сувим златом да сазнају намере непријатељеве. Велика Британија није имала потребе да плаћа сувим златом да сазна намере Немачке. Године 1926. појавила се књига „Моја борба” коју је Вођа немачког народа, тада затвореник за један намераван пуч против тадашњег режима Немачке, написао. То је био манифест немачком народу у коме се излаже какву политику немачки народ треба да води и какву ће водити за случај да томе човеку буде успело да завлада. Свега 100 динара је стајала та књига па је Енглеска могла из те књиге тачно да сазна намере Немачке у случају да на управу дође Адолф Хитлер. Редак је то случај да се тако лако може да обавести и пријатељ и непријатељ шта намерава једна земља у случају да дође на власт у тој земљи један човек.
Та ретка прилика пружила се Великој Британији. Хитлер је изложио у тој својој књизи своје намере на недвомислен начин. Он није само рекао своје намере. То би било мало. Он је написао књигу од седам стотина страна, зато да докаже да Немачка не може водити другојачу политику него онакву као што је он изложио. Није то дакле била обична тврдња, обичан манифест, у коме би човек могао да каже: „па то се тамо само тако каже - намере су сасвим другојаче.” Не, ово је један потпун систем из кога излазе политичке последице, које је данашњи Вођа немачког народа изнео и тај систем се не може мењати, он је логична целина. Баш зато је Велика Британија могла тачно да сазна шта намерава Хитлер и шта ће под његовим вођством Немачка и немачки народ урадити. Она је ту могла да прочита да Немачка нема никакве непријатељске намере противу Енглеске. Не само то: она је ту могла да прочита, да Немачка сматра да Велика Британија има своју светску мисију, она је ту могла да прочита да Немачка има намеру да води континенталну политику ради својих расно-биолошких тежњи и да према томе није Немачка непомирљиви непријатељ Велике Британије.
Па ипак, иако је све то написано, као да није написано! Велика Британија је ушла у рат против Немачке, а ушла је у рат са ова два своја савезника, Со-

вјетском унијом и Северо-америчким државама, а ове две државе и Совјетска унија и Северо-америчке државе имају један циљ пред очима: обе желе да ликвидирају Британску империју. Желе да је ликвидирају обе само на разне начине.
Северо-америчке државе хоће да је ликвидирају једном уставном реформом. Једнога дана чланови Велике Британске светске заједнице требало би просто да поднесу молбу, да их Северо-америчке државе прима у своје чланство. Тако Канада би требала да буде четрдесет и девети члан савеза Америчких држава, Енглеска са Шкотском и Велсом педесети, Јужна Африка педесет и први, Аустралија педесет и други, Нови Зеланд педесет и трећи и већ редом како се ко буде пријавио за улазницу. То је намера Северне Америке. То је намера о којој се говори у англосаксонском свету. Што је главно Северо-америчке државе су уверене да овај рат на крају има да доведе до ликвидације Британске империје и да ће то бити највећи догађај, највећи шап[15] - дозволите да се тако изразим - у светској историји где ће просто једном уставном реформом Северо-америчке државе да постану наследнице Велике Британије.

Насупрот томе Совјетска унија хоће овај исти циљ да постигне револуцијом. Она сматра да јој је први даљи скок ликвидација те империје и то разуме се не просто уставном реформом него револуцијом, чије семе рат и Совјетска унија већ сеју по Британској империји и која треба да се разбукти у погодном моменту и да омогући Совјетима да један велики део свог светског програма остваре.
Тако видимо у ставу Велике Британије једну чудну појаву. Велика Британија дошла је у сукоб са једном великом силом беле расе која јој није била непомирљиви непријатељ и која чак сматра да Велика Британија има неку светску, или боље европску мисију. А с друге стране, та и таква Велика Британија пошла је у рат са двема силама од које су обе њени непомирљиви противници и обе желе да је ликвидирају по могућству још на крају овог рата.
Кад овако ово излажем, разуме се, да људи траже и доказе. И право је да им се ти докази пруже. За доказ овога тврђења могао бих да се позовем на многобројне написе совјетске и америчке из којих се све то најлепше види.
Али ја ћу се послужити другим начином. Овде пред вас хоћу да изведем за сведоке људе из тога табора и баш из енглеског народа нека они посведоче да ли је ово што говорим исправно.
Лорд Халифакс, енглески амбасадор у Сједињеним Америчким државама у 1942. години и половином 1943. године направио је једну турнеју кроз савезне Америчке државе, обишао је сва већа места, а нарочито универзитете. Свуда где год је ишао држао је предавања у којима је доказивао да Велика Британија не треба да буде ликвидирана, да она није још испунила свој светски задатак, да она треба да остане у овом свом светском саставу.
Коме је он то говорио? Он је то говорио грађанима Северне Америке, а нарочито универзитетском свету. Он је то говорио зато да би код тога света који ствара јавно мњење Америке изазвао мишљење, утицао на њих да Северо,америчке савезне државе не треба у своме ставу према Енглеској да захтевају њену ликвидацију, него да дозволе да Велика Британија и даље постоји.

[15] Заразна болест (прим. прир.).

Ко би могао рећи, ко би могао помислити, да ће амбасадор Велике Британије лорд Халифакс ићи да говори по градовима Северне Америке, да не треба да буде ликвидирана Британска империја, ако у Северној Америци нема моћне струје која ради на томе да она буде ликвидирана? Какав би био његових говора смисао, где би била памет тог амбасадора да он зађе по свету у коме је акредитован, да држи предавање доказујући да његова империја треба да остане у животу, ако за њен живот нема опасности!? Он то свакако не би никако чинио, а да тамо, у тој држави, он не би осетио да постоје снажне струје које раде на томе да се његова властита империја ликвидира. Али зато што је он као меродавна личност овлашћен и налази се постављен на добром месту да сазна тежње Северо-америчких држава - он узима на себе тај задатак да иде од универзитета до универзитета и од великог града до великог града и да ту доказује да његова империја треба да остане. Мора дакле да је велика опасност за Велику Британију, кад њен амбасадор мора да чини овакве напоре.

Али могу још једног сведока да вам доведем. Тај сведок је сам господин Черчил. Године 1943. он није рекао код своје куће, није рекао на улици, него је рекао у самом Доњем дому као председник Британске владе ову реченицу: „Ја немам претензија да будем ликвидатор Британске империје". То је његова реч. Та реч јасно сведочи да је неко њему пребацио, рекао: „Ти ћеш бити ликвидатор Британске империје", а он се бранио од тога. Коме је он то говорио? Он је говорио посланицима у Доњем дому. Њима је он рекао: „Ја немам претензија да будем ликвидатор Британске империје".

Када ово говорим неко може да каже: „То би био добар сведок. Али може бити да је он то рекао на адресу Немачке". - Да, то би тако могло да се помисли када одмах после тога не би подсекретар у министарству колонија из истог кабинета господина Черчила на једном митингу, у свом изборном срезу, рекао ове речи: „Господин председник Черчил улио је много храбрости британским срцима својом познатом изјавом да нема претензија да постане ликвидатор Британске империје".

Шта ово значи? Ова изјава значи просто, да су многа британска срца попустила у храбрости, осетила страх од ликвидације Британске империје. А господин Черчил је сада са овом својом изјавом, како то аутентично тумачи подсекретар у министарству колонија, повратио храброст британским срцима, вратио им срца из пета на своја места!

Али, неко може да каже да се то односи на адресу Немачке. Не, господо, јер ту не помажу изјаве господина Черчила. Ту не могу да буду охрабрена британска срца изјавом господина Черчила. У борби и рату са Немачком ништа не помажу изјаве господина Черчила. Ту не могу да буду охрабрена британска срца изјавом господина Черчила да он не мисли да буде ликвидатор Британске империје. Ако се на то мисли онда нема логике.

Очигледно је да је ова изјава која треба да охрабри британска срца, дата не због Немачке, јер ту изјаве ништа не помажу, пошто се ту води рат, ту оружје говори, већ је ова изјава дата због савезника који имају претензије, политички и револуцијом, да ликвидирају Британију, па на њих ову адресу господин Черчил даје ову изјаву, и она је због тога, што је упућена на њихову адресу, повратила храброст британским срцима по сведочанству подсекретара у министарству колонија.

И тако сам овде пред вас извео три сведока, и то не обична три Енглеза, од којих је најмање важан подсекретар у министарству колонија, који и знају најбоље невоље Велике Британије, а свакако су јој и пријатељи па њиховим

изјавама потврђују своју тезу да је Велика Британија свесна већ у каквом се друштву налази, шта јој управо желе њени садашњи савезници.
Велика Британија не води своју политику. Одступила је од закона свога бића. Туђу политику води, дакле, а не своју.
Америка је, како се то каже, царство неограничених могућности. Велике наслаге богатства пространих територија, омогућавају и оправдавају да је Америка заиста то. Баш зато што је Америка тако пространа, с једне стране тако богата, а с друге стране ипак тако релативно мало насељена, она је имала формално начело своје политике која имају такорећи уставну снагу. Од пре сто и двадесет година код њих је то такозвана Монроева доктрина. Она говори Американцима јасно и одређено какав је закон бића америчког. И Америчке државе, ако желе себи добра, каже то начело, не треба да дозволе да се нека страна сила меша у амерички континент нити сме она сама да се меша изван америчког континента.
Али сад је Монроева доктрина погажена. Није се Америка те доктрине формално одрекла, нити би то могла, ни смела. Али је одступила Америка стварно од ње. Монроева доктрина је фасада, а стварност је сасвим друкчија. Стварност је та да се од 8. децембра 1941. године Америка налази у рату и на Пацифику и у Европи.
Да ли Америка може издржати такав рат? На то ће будућност одговорити. Али наше је да укажемо на ову чињеницу. Прво, Америка нема у своме народу онога битнога, етничког јединства које је потребно народу да би могао да издржи велике напоре, нарочито велике спољне напоре и жртве. САД немају јединствен амерички народ. Америка је насеље, конгломерат отпадака европских народа. Све оно што је напустило своја родна места, све оно код кога је економика играла важнију улогу него све друге пресудне ствари у животу, све је то прошлог деветнаестог века и ове четири деценије двадесетог насељавало, нарочито из Европе, Америку. Та и таква Америка није ни данас стекла ону етничку народносну хомогеност која би била потребна Америци за империјалистичку спољну политику. Без потребног етничког јединства нема ниједног народа, ма како велики бројем био, који би умео да предузме велике спољне политичке и војничке подухвате. А ако нека држава ипак прими на себе такве подухвате, а иза тих подухвата недостаје јој та етничка хомогеност шта ће се онда десити? У извесним тешким моментима мора се десити неки унутарњи прелом, да не кажем слом.
Због тога је пре сто и двадесет година створена и изражена Монроева доктрина, која је постала руководно начело америчке спољне политике. Па ипак ето то начело је погажено и Америка је одступила од њега.
Шта се десило? Изненада Америка је одступила од свог основног закона и од земље којој је забрањено да баца поглед изван свог континента, постала је одједном од пре десетак година најпохлепнија сила која баца своје погледе лево и десно, на све стране света, свуда тражи ослоне тачке. Отворено показује намере за завојевањем туђих крајева, а по ономе што сам напред рекао, говорећи о Енглеској, показује жељу и вољу да једном простом уставном реформом ликвидира и саму Британску империју.
И овде је дакле утврђено, као код Енглеске, која је одступила од закона свога бића и повела једну политику која се не слаже са њеним природним условима, која се самим тим не слаже са њеним интересима, тако и овде ми видимо код Америке исту ствар: Америка је одступила од основних закона свога бића, и кренула је путем сасвим туђим њеним интересима.
Америка је тако још једанпут направила једну екскурзију. То је било 1917. године. 1916. године дошла је на власт демократска странка са Вилсоном, а

1917. године Вилсон је већ Америку увео у рат. Али 1920. г. та иста Америка, која је 1927. године уведена у рат од стране представника демократске странке која јој је стајала на челу, вратила се натраг Монроевом начелу и то на такав начин да је њен конгрес три пута узастопце одбацио и сам уговор о миру, само зато што је Вилсон са тим уговором везао и Пакт о Друштву Народа, пошто се плаши да ће је тај Пакт увући у ванамеричке послове, а тиме лако и у ратове. Због тога дакле да би Америка примила Пакт о Друштву Народа Вилсон је везао Пакт о Друштву Народа са Уговором о миру. Али шта ради амерички конгрес? Амерички конгрес на три гласања одбацује и сам Уговор о миру.

Ни мир по ту цену нису хтели да приме Американци после непуне три године од рата, управо после непуних неколико месеци ратних операција, (јер је Америка ступила у рат 1917. године, а операције у којима је учествовала почеле су тек 1918. године, а рат је фактично свршен 1918. године), дакле после неколико месеци ратних операција Америка је била сита рата. Због тога што се она не може да занесе нити каквим идеолошким, нити каквим империјалистичким тежњама јер нема потребне хомогености, етничког јединства, Америка се вратила још у току самог рата натраг закону свог бића и оборила демократску странку на постепеним изборима. На крају крајева то се манифестовало и у тој мери да је сам Уговор о миру одбацила.

То је била реакција Америке на оно што је демократска странка под Вилсоном покушала. Ми данас видимо да та иста демократска странка која је 1932. године дошла на власт уводи Америку у рат против Монроевих начела, али зато примећујемо како, у унутрашњем политичком животу, та демократска странка губи нагло већину тако да се у овој 1944. години, где се налазимо пред изборима, поновно у месецу новембру, Америка налази пред великим знаком питања. Није нимало сигурно да ће ти избори потврдити супремацију демократске странке, већ напротив, може се врло лако десити да демократска странка на тим изборима претрпи пораз, да дођу њени противници, а самим тим ако би њени противници дошли, то би могло да доведе до далекосежних последица политичких, а самим тим и војничких. Али овде већ о томе даље нећемо говорити. Главно је да смо доказали да и Северноамеричке државе не воде данас своју политику.

А трећа велика сила, Совјетска унија или СССР, како се то скраћено каже, за њу можемо констатовати да је она израсла на Руској територији и на телу руског народа. Али руски народ у њој нити има, нити може имати, свој судбински инструменат. Свака држава у крајњој линији јесте инструменат судбине свога народа, - алат, оружје, којим народ један кује своју судбину. Руски народ је данас без тога алата. СССР није оруђе његове судбине. Према томе није чудо што се руски народ не пита о политици СССР.

Јесте руска земља. Јесте руски народ, али СССР није оруђе судбине руског народа. Не да данас није, а да је јуче била, него од почетка свога СССР је инструмент туђинске неке политике, а не судбине руског народа. Ово је нарочито важно да се код нас зна, ово је нарочито важно да се код нас каже. Јер упркос толиких чињеница није данас ретка ствар да се чује како та СССР која себе тако зове - јесте Русија. То Русија није! А ево чињеница, па ви сами судите да ли је моја тврдња претерана.

Шта каже историја, како је настала СССР? Она је настала на тај начин што је Немачка, будући у рату са Русијом, и у намери да сруши народни и државни строј, у једном пломбираном вагону, кроз своју територију убацила у Русију бољшевички отров; једну шаку белосветских Јевреја на челу са једним Русом, Владимиром Илићем Лењином.

Када се то зна, када се зна та историјска чињеница, да је непријатељ Русије, за време рата, у крајње непријатељској намери, у циљу да сруши руски народни државни строј, кроз своју територију у пломбираном вагону, убацио у руско народно тело тај отров, онда би волео да видим тога ко ће сад смети да каже да је оно што је после та шака Јевреја на челу са Владимиром Илићем учинила, да је то Русија, да је то инструменат руске народне судбине. (Буран аплауз).

Али не само то. Ви знате да је Брест-Литовски мир закључен између СССР, (која још тада није носила ово име, јер је још био Рус Владимир Илић жив, али свеједно већ је то било ово исто, у ствари СССР) и Немачке.

У Брест-Литовску закључен је сепаратан мир између Немачке и Руске федеративне социјалистичке републике. Ево шта историја каже, шта се одигравало у главном стану Совјета народних комесара када су делегати из Брест-Литовска дошли и донели услове под којима се мир може закључити. Услови су били тешки. Делегати су рекли своје мишљење. Чланови Савета народних комесара били су констернирани. Дигао се Троцки. Он је још био млад. Замахнуо је био својом главом. Његова густа коса као лавља грива је сама собом била речита. А он је мислио да Историја вреба иза сваког угла и бележи сваки његов гест, сваку његову реч и отпочео је да говори: „Такав мир да примамо?! Не! Такав мир ми примити не можемо! Ми ћемо рат наставити! Зна ли Виљем где ми ногом ударимо ту ће ницати црвени батаљон...”

За све то време Лењин је добовао својим дебелим прстима по столу. А када је Троцки завршио свој запаљиви говор, који је цео скуп учинио потпуно пламеним, онда је Лењин ослонивши дно свога длана о сто, лако ударио прстима и рекао: „Делегати ће се, дакле, вратити у Брест-Литовск и потписати Уговор о миру”. „Како Владимире Илићу?”, дрекнуо је Троцки. „Шта говорите? То је издаја, то је немогуће”, дрекнули су остали.

- Ја бих морао претходно да поставим питање, вели Владимир Илић, у каквом се то ја друштву налазим: да ли заиста у друштву револуционара, или пак неких наивних социјал-патриота? Још мало па ће те да ми плачете, као да сте Романови, овде над судбином Русије! Једно се питање поставља: мајка или дете? Обоје не могу живети! Ја сам за дете. А ви? Ви бирајте? Ви хоћете да спасете Русију, а ја хоћу да спасем револуцију. Мени је револуција главно, а о Русији немам кад да мислим, јер уопште нисам зато дошао. Мени је потребан део земљине коре на коме могу да направим базу за светску револуцију. Све ми је једно колики је тај део земље. Русија је велика двадесетчетири милиона квадратних километара. Да ли ћу ја од Русије добити четрнаест или двадесет или двадесет и два, ја све примам. То је мени довољно за оно што ја намеравам. Када добијем ту базу, када дете што се зове револуција може да порасте и када ја ту организујем оазу за светску револуцију, ја ћу не само повратити оно што сада губим, него ћу освојити свет. А делегати ће се вратити и потписати Уговор о миру...”

Има ли ту, госпође и господо, икаквог руског елемента у овоме што се догађало приликом рађања СССР? Нема! То говори Лењин, најаутентичнији тумач СССР. Он каже, да није ни постављен нити је дошао да брани руску судбину. Он је дошао да води политику светске револуције и њему треба за ту светску револуцију неки део земље. Случај је хтео да то буде Русија. То би могло исто тако бити и Африка. Он ће ту сад, у Русији, да створи базу за светску револуцију, а када револуција порасте, онда - каже Лењин „Ја ћу повратити не само ово што сам дао, ја ћу освојити свет”.

Али, ви бисте могли да кажете: „То је давно било, ситуација се од тог доба променила”. Да видимо како. Хоћу да отворим Устав СССР-а, јер на крају

крајева, што бих ја говорио шта је СССР? Боље да узмемо Устав СССР-а, нека он каже да ли ја имам права. А шта стоји тамо?
Кад отворите тај Устав онда прво видите да није СССР инструмент судбине руског народа. Не. Она је и по имену и по постављеном циљу и по амблему по свему само инструменат светске револуције.
Име СССР само собом већ је довољно да карактерише ствари. Не дају се имена случајно. Имена су у духовном погледу ознака суштине ствари. Савез совјетских социјалистичких република? Има ли и једне речи која означава Русију? Не. Има ли нечега што је везано за какав географски појам, за какав расни појам. Нема. СССР се може ставити и на три државе у Африци, или на пет у Америци, или на четири у Аустралији или на десет у Азији. Ма који скуп три или више држава може да узме етикету СССР. Ту нема ничег руског.
А амблем? Кугла земаљска, а преко ње укрштен срп и чекић, а изнад тога натпис: „Пролетери свију земаља, уједините се". Шта ту има руског? Нема ничега. Је ли кадгод руски народ имао тенденцију да освоји свет? Не никада. Није дакле глобус ознака руског народног стремљења.
Некад је двоглави орао под круном широко развијеним крилима, имао окићене груди и крила грбовима земаља које су сачињавале Руску империју. Може бити да је тај двоглави орао тежио да избије на какво топло море. Али никад му ни на ум нису падали ни освајања континената, а камо ли целог глобуса.
Је ли кадгод руски народ показивао да овај натпис „Пролетери свију земаља, уједините се", одговара руском народном схватању? Да ли тако руски народ мисли? Не! Руски народ мисли онако као што мисли и наш народ. Руски народ схвата да је народ род међу собом. Наш народ специјално има реч „народ" од „народило се". Према томе сви чланови народа повезани су крвним везама. И зато и руски народ као и наш сматра један народ да су то чланови везани сродством крвним и духовним, а поред тога везани једном судбином. Тако мисли наш народ, тако мисли руски народ. Тако вероватно мисле и сви други народи беле расе. А шта значи оно: „Пролетери свију земаља, уједините се"? Означава јасно да је то упућено само једном делу ових народа. Није то упућено целим народима. Не зове та девиза све народе на уједињење. Не. Она зове делове сваког народа на уједињење. Шта значи? Ова девиза означава веровање, исповедање марксистичке мисли да је један народ једно крваво клупче у коме се крвно завађене класе непријатеља, даве, уједају, боду, уништавају од искони па до скончанија века. Није дакле по своме веровању један народ састављен од браће. Не, један народ састављен је од две класе непријатеља које су у сукобу од искони тако да један другог уништава. И због тога овај натпис: „Пролетери свију земаља, уједините се" односи се само на једну класу, која се зове на уједињење пошто претходно у својој нацији узме диктатуру и пригњечи ону другу класу која наводно треба да је дотле ову прву давила и гњавила.
Шта ту има руског? Нема ничега руског, као што нема у имену, као што нема у глобусу, као што у историји постанка СССР нема ничег руског. Зар није рекао Лењин: „Мајку или дете? Ја ћу да спасем дете, јер сам за то дошао. Мајка ме се не тиче".
Али најречитије место из Устава СССР јесте оно које одређује како народ бира своје претпостављене за Врховни Савет СССР. Устав је тако написан да ко чита површно тај добије утисак да је у изборном систему спроведено поштено, потпуно демократско начело. Међутим, ко чита с писаљком у руци, тај добије друкчији утисак. Он утврди да у ствари, по овом Уставу, ру-

ски народ испада страшно запостављен: како по статистици СССР руски народ сачињава 77 одсто од укупног броја становништва, он нема у Врховном савету више од 17,6 одсто посланика.
А ово опет значи да Устав СССР намерно, по сили својој, није хтео дати одговарајући број народних представника, - већ само онај број који би, у поштеном систему, руски народ имао кад би га било четири и по пута мање него што га је у Совјетији било.
Тако видимо ову трећу државу, СССР, која је савезница Велике Британије и Северо-америчких држава да није чак ни инструменат судбине народа на чијем је телу поникла. Она је инструменат неке друге, томе народу туђе и по његовом духу, и по његовој историји и по његовим тежњама, неке друге политике.
И тако, као што смо и узели да доказујемо, мислим да смо успели доказати, да на примеру Велике Британије, САД и СССР, прве две државе не воде своју политику, а да трећа уопште у организацији која је поникла на руском телу и нема инструменат за своју политику.
Знам да је ова моја тврдња врло фантастична. Не изгледа убедљива за оне који посматрају ствари тако да се не могу лако одвајати од својих ранијих гледишта на која су навикли. Један ми је пријатељ једанпут рекао: Јесте, ти тако говориш да изгледа као да си у праву, али ја не могу да примим да Америка ништа не види". Одговорио сам му: „Кад ја стојим овде у свом стану на четвртом спрату и гледам на улицу доле, видим како врви свет. Доле стоји један стуб. Сви људи који наилазе с једне и са друге стране обилазе стуб, а ја видим једног који иде и удара на њега. Одмах помислим: Шта је овом човеку? Како да није видео стуб. Али помислим да је то било случајно. Међутим одмах даље, он се сукоби са једном госпођом. Одавде даље, па наилази на киоск, па налеће на аутомобил. Пређе преко улице, али тамо поново наиђе на стуб, па опет на киоск. Посматрам то. Овај човек који не види стуб, госпођу, киоск, аутомобил, опет стуб, опет киоск, - он не види уопште, јер кад би видео онда не би узастопно тако налетао на све оно што други људи обилазе."
Чињенице само дакле констатујем. Те чињенице, разуме се, одударају од примљених наивних мишљења. Људи су навикли на извесна мишљења и не могу од њих да се одвоје. Сада када износим овакво тврђење, оно је сасвим супротно од онога на шта су људи навикли. Али ја излажем само чињенице. Ја указујем на чињенице и то не на мале чињенице него на громадне. Тешко ономе ко поред свих тих громадних факата каже: „А ја не могу да примим да Енглеска и Америка не виде." Тај показује да сам пати од исте болести од које пате и Енглеска и Америка. И сам не види.
Пут дакле којим иду ове земље није њихов пут. Оне иду туђим путем. Оне су се на том путу неким стицајем прилика нашле и сада налазећи се на том путу иду даље тврдоглаво и тако долазе у све веће и све страшније тешкоће. И разуме се идући тако не могу никако да виде ведру будућност.
Настаје, међутим, питање: кад Енглеска не води своју политику, јер је одступила од закона свог сопственог бића, - када Америка не води своју политику, јер је одступила од једног формалног начела, које чак има уставну снагу, - кад Совјети нису чак ни инструменат судбине руског народа већ оруђе светске револуције, - ко је то у позадини свију ствари, ко је тај чија се политика на крају крајева води? Оно што ћу пред вас сад изнети унапред знам да још фантастичније изгледа него као што сам досада рекао, иако није први пут како у јавности то износим.

Тај неко, то је народ један, народ чудан, право чудо биолошко, социолошко, политичко и религиозно. Јеврејски је то народ. Он се расуо по свету као плева, малобројан према другим народима - свега 15 милиона душа на свету - он је успео за 150 последњих година светске историје да од народа који је вирио из гета, из великих европских градова, где је живео под нарочитим системом полицијског строгог надзора, да се испне на невиђене висине. У материјалном погледу завладао је светом. Финансије светске у његовим су рукама. Ако и нису све паре његове, он је тај који њима управља. Трговина је у његовим рукама. Он је оставио људском роду пољопривреду, тј. оставио је да народи раде поља, али оно што народи на својим пољима пожњу, тиме ће он трговати. Он је оставио занате, јер он не теше и не кује, али зато оно што се теше и што се кује - сировине, њима он господари.

Али тај чудан народ који је за сто и педесет година успео да завлада целокупном светском привредом зна једну важну ствар. Није доста владати касама, није доста владати привредом, индустријом, трговином, ако се не завлада политичким и духовним животом других народа, јер онда једног дана може лако да се деси да све на шта је тај народ, иако расут, метнуо руку да буде од њега отето. И зато тај народ држи у рукама светску штампу, позориште, филм, књижевност, уметност. Не пише он толико, али тргује са оним што се пише. Он држи велике часописе, он одређује укус публике, он упућује публику шта ће да чита, шта је добро, шта је успело и шта публика треба да чита. То је све у рукама његовим. У сваком народу Јевреји су мањина незнатна, али су довољно снажни да и законе могу правити. Како не би био снажан кад држи економику, штампу, књижевност, уметност? Зашто не би преко тих полуга могао да и законе кроји једном народу!?

Али тај народ поред свих тих високих добитака које је остварио знатно за кратко време своје владе: ништа од свих тих његових огромних успеха бити неће ако не успе у крајњем свом циљу. Он носи собом један сан, или боље, носи једну веру. Њему је дато да завлада свим народима. Он је тај који мора да сруши све националне државе и на рушевинама њиховим да оствари своју светску владавину.

Он то зна, или још боље, ту веру носи собом педесет векова. Ништа њега од те вере није могло да излечи. Сва страдања кроз која је прошао (а ни један народ сигурно не би могао да покаже такав низ страдања као што је то могао јеврејски), сва страдања кроз која је прошао само су га утврдила у уверењу да ће све то проћи и да ће једног дана да дође, да сине нова зора. Народи са којима се он вековима хрве пашће пред његове ноге и завапиће, онако као оне чудесне ноћи, када се сам Бог са његовим праоцем Јаковом рвао па га не обори, већ кад би зора завапи и рече: „Пусти ме, Јакове, зора је”! А Јаков одговори: „Нећу те пустити док ме не благословиш”. Тако је кроз ових педесет векова његове историје дуга и страшна ноћ у којој се Израиљ хрве са Богом и људима. Зна Израиљ, проћи ће ноћ, појавиће се зора, а када се зора буде збиља појавила, онда ће рвач опет завапити: „Пусти ме, Израиљу, зора је.” А Израиљ ће од говорити: „Нећу те пустити док ме не благословиш, док не признаш да је моја влада твоја срећа”.

Заиста би ово што тврдим фантастично изгледало, кад ми не бисмо били учесници овога страшног рата, стварности која нас је са свију страна обухватила, не само нас, него цео свет, и кад не бисмо тражећи узрока како је дошло до рата прво сагледали оно што напред изнесмо, да су, од три велика народа, два народа одступила давно од своје рођене политике, од закона бића свога, а трећи велики народ чак и нема инструмента за своју судбину и кад не би иза свега тога пронашли Израиљеве прсте. Јер он је хтео рат! Ја не

кажем да је само он хтео. У томе и јесте његова вештина. Само што ми заслепљени својим националним мржњама и економским супротностима не видимо њега иза свих разних партнера са којима се у овој страшној драми човечанство налази у сукобу. Ми не видимо њега, а он је уствари покретач те целокупне драме, он је то спремио, у време када још облака није било који би наговештавали буру, својим огромним искуством полако рат припремао и припремио и у моменту када је то за њега било добро и погодно учинио да до рата дође.

А шта хоће тај чудни народ, који је, како рекох, за сто и педесет година од народа из гета успео да избије на несрављену висину материјалну, политичку, духовну, шта хоће тај народ? Зашта му је рат потребан?

Рат му је потребан, зато што он има интуитиван осећај да је зора његова ту близу и да само још мало треба, па да дође до онога што он педесет векова у души својој носи. Лепо је то што је он стекао. Позиције које је он освојио узвишене су. Високо и опште поштовање у свету он има благодарећи томе, али зна Израиљ краткотрајне су све те његове тековине, ако он не успе две препреке које стоје на путу остварења његове владавине да сруши. А те две препреке су једна крвна, то је национализам као закон живота тела и крви народа - и хришћанство као закон живота духа људског. Ако успе да сруши те две препреке које стоје пред њим, онда његовој владавини нема краја.

Ако пак не успе да сруши те две препреке, онда ће гледати да сачува позиције које је дотле освојио. Припремиће даље и нове замке и мреже које поновно треба да обухвате његов плен и да га баце поновно у нови рат у коме ће се трудити да иду тако да тога пута, на крају крајева, његова намера успе.

Он зна, он има огромно искуство, он није неко ко не памти ствар, он зна једно: он не може порушити национализам, као животни облик тела и крви људске, нити хришћанство, као животни облик духа људског, ако не дође рат. Да би у томе успео, мора дакле доћи рат. И тај рат не може бити мали. Рат не може бити између две, три или четири државе. То мора да буде један свеобухватни рат који куглу земаљску мора са свију страна да обухвати. Нема континента, ни океана на коме рат не треба да буде. И што је важно тај мора бити дуг, мора тако измрцварити сваку націју да се на крају крајева, у њој појави процес распадања, да се свака нација органски изнури изнутра, разбије, и кад све то буде, а то по његовој замисли треба да се појави на крају тога дугог рата, онда ће се појавити она зора. Уморно човечанство, уморни народи, разбијени изнутра завапиће: „Зора је, пусти нас, Израиљу". А он ће одговорити: „Нећу те пустити док ме не благословиш, док ми не даш знаке победе". Тада ће, не питајући за цену, уморно човечанство пасти пред његове ноге и казати: „Не питам за цену. Прави мир какав хоћеш, само нам га дај". Зато је Израиљ овај рат спремио, зато га је замислио, зато га је и извео. И зато је тај рат букнуо и ево већ пет година како траје.

Али како је могуће, неко ће рећи, да се све то деси? Када сам ја био мали, у другом разреду гимназије, на једном часу веронауке, мој катихета говорио је о томе како су зли људи Спаситеља осудили на смрт и распели Га. Они нису видели несумњиве знаке Његове божанствености, ни чуда која је Он чинио. Нити су разумели истину коју је проповедао. Зато се нису устручавали да руку метну на Њега, ухвате Га и распну. Катихета је говорио: „То се све зби да буде оно што је писано: гледају, а не виде, слушају а не разумеју". А ја седим у клупи и помислим како је могуће да људи гледају, а не виде, слушају, а не разумеју, па дигнем моје прстиће и питам: „Господине, како је то могуће да људи имају очи и гледају, а опет не виде, слушају, а не разумеју". А мој катихета приђе па ме помилова по коси и рече: „За сада запамти ту рече-

ницу и чувај се у своме животу да не будеш као они који гледају, а не виде, и слушају, а не разумеју. Запамти то, па ће живот доцније да пружи обиље таквих појава где ћеш ти сам видети како су истините те речи не само у хришћанској науци већ стално, кроз људску историју, где се стално понављају и да читаве масе гледају, а не виде, и слушају, а не разумеју".

Тако је то и данас. Ја тада када сам дигао моје прстиће нисам мислио да ћу бити учесник једног времена у коме ће то на најеклатантнији начин бити доказано. А то сам доживео, нарочито у овоме времену када се рат припремао, када се видело и осетило да долази, када се видело зашто и како долази, па ипак поред свега тога обистинило се оно што је речено пре две хиљаде година: „Гледају, а не виде, слушају, а не разумеју".

Прећи ћу за часак само на један сектор наш, шта се дешава међу нама где смо ми сами учесници, па ћете моћи да судите да ли сам ја у праву или нисам. Године 1940. јануара месеца ја сам пошао да држим једно предавање. Били су велики сметови. Ми смо застали на путу за Ваљево у Лајковцу. У жељезничком ресторану неко ме запита када бих могао у неком другом месту да закажем своје предавање. Био је потребан календар. Затражисмо га. Неко извади из свога џепа мали календар на чијим је корицама било написано: Учитељски календар. Отворих да пронађем календарски део. Кад тамо видим на првој страни предговор. Тај учитељски календар издала је издавачка књижарница Геца Кон. Прве речи учинише да заборавим зашто сам узео календар, али те речи нисам заборавио као што видите из овога што их сад понављам. Прва реченица у предговору тога календара текстуално је гласила овако: „Као што су некад стари српски манастири били жижа српске културе и српске просвете, тако је то данас постала издавачка књижара Геца Кон а. д." (Аплауз). (Опростите, госпође и господо, али ја нисам мислио да ћу овакав ефекат да постигнем са овим речима које ми не иду из памети. На мене су ове речи учиниле оног тренутка кад сам их прочитао, па и данас кад их понављам, управо језив и стравичан утисак. Изгледа ми дакле да би те речи требале са стравом и код вас да буду примљене). Замислите ви шта то значи. Знао сам да је нажалост наша историја тако деградирана да је Геца Кон могао да замени Св. Саву. Знао сам то, али сам мислио да ипак, ваљда, није у тој мери да замени Св. Саву, да би Геца Кон смео то да каже или још боље да то напише, да одштампа и то не негде онако сакривено, него у једном популарном издању учитељског календара без икакве бојазни.

Каква ту мора да је била пустиња духовна, у којој је један белосветски Јеврејин, који до смрти своје није научио правилно српски да говори, каква ту мора да је била пустиња, какво то глуво доба мора да је било у нашем народу, кад је један Јеврејин из белог света смео да напише, да одштампа те речи, уверен да мој народ „сном мртвим спава" и да у томе народу никога нема ко би њему смео да каже: Стој! (Бурно пљескање). Можете ви мене да питате, како је јеврејски род могао да успе толико у свету. Али питам ја вас, одговорите ви мени, како је могао Геца Кон да замени Св. Саву? Мислим да је много већи успех то у духовном погледу, на духовном плану, него што је рецимо у политичком, наметање своје политике великим народима, јер замењивање духовног вођа српског народа, место Светог Саве Геца Кон, место српских министара као жижа културе и просвете издавачка књижара Геца Кон, то је био много већи успон него што је онај да јеврејски утицај дође до кулоара Парламента, до предсобља Председништва владе и Министарства спољних послова. А много тежа ствар је за мене заменити духовно вођство једног народа, па ето код нас се та ствар десила. Сасвим без икаквог зазора и колебања издавачка књижара Геца Кон мисли о себи да је исто што српски

манастири - жижа српске културе и српске просвете. Рекао сам да знам и да је истина нажалост да су се у његовој собици позади у књижари скупљали чланови Академије наука. Верујем да се тамо у ствари решавало ко ће бити професор универзитета. Све сам то знао, али ипак нисам веровао да би српском народу без зазора Геца Кон смео то и да каже. А он не само да је то рекао него је то чак и написао и штампао и то код учитеља.

Али да ви не бисте мислили да је Геца Кон само у књижевности имао оволиког утицаја један случај ћу још да вам изнесем. Године 1938. децембра 11. били су избори за народне посланике. На тим изборима победио је господин Стојадиновић Удружену опозицију са неких сто до двеста хиљада гласова. Неколико дана после тих избора ту, у Кнез Михајловој улици, ишао је један новоизабрани посланик и у исто време уредник главног партијског листа главне странке у Југославији и сусрео се са Гецом Коном. Поздравили су се и Геца Кон честитао је новоизабраном посланику на избору, али му је одмах додао: „Господине, ви знате моје симпатије за вас, ја бих хтео да вам кажем, управо да вам дам један савет. Ви сте са г. Стојадиновићем? - Да. - Господин Стојадиновић ће пасти за неки дан" - „Пасти? Шта говорите господин Кон? Откуд може Стојадиновић да падне? Па није га могао Српски народ у конкордатској борби да обори, јер је имао поверење намесника. Сад не само да има поверење Намесника, сад има још и народно поверење. Ко сад може Стојадиновића да обори"? - „Не знам", одговорио је Геца Кон. - „Не знам, али то се нас и не тиче. Ја ћу вам казати, као своме пријатељу, али разуме се у поверењу, ово: ја имам везе са иностранством. Ви знате да ја имам пријатеље у иностранству". (Ми знамо ко би могао бити пријатељ из иностранства Геце Кона. Свакако људи истог оног народа коме припада и Кон). Ја ћу да вам кажем ово: „Господин Стојадиновић пада кроз неки дан, ја то знам јер су мени пријатељи из иностранства јавили да, ако имам неке рачуне материјалне природе са господином Стојадиновићем, да за времена док је на власти са њим обрачунам јер, разуме се, када се са власти падне онда се ти обрачуни теже свршавају".

Запрепашћен овим новоизабрани народни посланик, из лојалности према свом шефу, похитао је да оде у Швајцарску, где је господин Стојадиновић отишао да се после избора, тешких избора, одмори. Нађе га тамо и саопшти своме шефу ово обавештење. Слуша то господин Стојадиновић и грохотом се насмеја."Е, господине, ја сам мислио, да ви имате бољи политички нос, али сам се страшно преварио! Па за име Божије где ви купите те податке? Од Геце Кона? Бог с вама! Господине, ко ће мене данас да обори"? Не помаже господину Стојадиновићу што му његов саговорник каже: „Молим вас, човек ми је поверио. Он је добио из иностранства обавештења да са вама, ако има неке рачуне среди, јер ћете пасти". Стојадиновић је уверен, јер бар сад има већину, победио је на изборима, има поверење Намесништва, према томе ко Стојадиновића може да обори? Неко, одговарамо ми. Тај неко се не види увек. Али зато баш његов је утицај врло велики.

Ви сте сви видели позориште Куку-Тодоре. Као мали ишли сте. Деца оду у позориште, као што ви сад седите, посматрају фигуре као жива бића, чак и говоре. Деца не виде позади платна кад господар позоришта Куку-Тодоре ради са луткама. Пред децом се одиграва драма, трагедија, комедија, деца виде само разне сцене које сачињавају игру. А господар Куку-Тодоре вуче конце, држи их у својим рукама и покреће фигуре да раде како он хоће . Е тај неко може да обара владе и онда кад имају поверење намесништва и добију поверење народа. Може јер он држи конце у својим рукама.

Да ли вам је сада мало јасније, госпође и господо, ако може у нашој земљи неко, ко је пре двадесетпет година дошао и за двадесетпет година није успео ни језиком нашим да влада, ако може тај да постане духовни вођ, жижа културе и просвете српске и да замени стародревне манастире, и ако може опет тај да својим везама са својом иностраном браћом учини код нас да падају владе које имају поверење и првог и другог уставног фактора, ако то може тај и у духовном и у политичком погледу да влада нашим унутрашњим животом, да ли вам је сада мало јасније како тај може да постане фактор у светској политици и да наметне великим народима, да воде његову политику. Јер видели смо да интерес Велике Британије није био да уђе у рат против Немачке, пошто је то једина велика сила, која се мири са опстанком Британске империје. А још мање је интерес Велике Британије био да у тај рат уђе са два своја смртна непријатеља. Али, шта се ту питају интереси Велике Британије? Међународно јеврејство које има своје конце повезане за крму Британског царства покреће иза платна Велику Британију и упућује тамо куда она по својим рођеним интересима не би никада ишла. Има оно полуга којима може то да покрене.

Северо-америчке државе немају интереса да се умешају у ма какве изванамеричке ствари. Не само да немају интереса него је смртна опасност, ако својим народима даду ма какве велике амбиције, пошто тај народ нема унутрашње чврстине коју има само један органски цео народ. Северо-америчке државе немају те интересе. Али шта се дешава? Шта се тичу међународног јеврејства интереси америчког народа? Међународно јеврејство има свој циљ и оно везује за крмило америчке политике своје конце, а то је да у својим рукама држи и са тим концима покреће Северо-америчке државе и упућује их правцем противним интересима Америке.

Шта се тиче јеврејског народа руски народ, иако је огроман? Шта га се тиче, што тај народ нема инструмент своје судбине. Јеврејски народ успео је на телу руског народа да организује СССР, као инструменат своје светске политике.

Чиме је то успео? Прво тајношћу. Видите, не империјализмом. Има људи који вичу на империјализам своје сопствене земље. Али викати против јеврејског империјализма то није у европском друштву нарочито било добро виђено. Претстављало је ствар рђавог укуса указати прстом на империјализам Јевреја. А нема империјализма над империјализмом јеврејским. Јевреји желе да све расе и све народе овога света метну у један казан и сви народи у том једном казану да се кувају на једној ватри. За себе, разуме се, задржао је Јеврејин улогу онога који ће ватру ложити, онога ко ће поклопац на казан стављати, онога ко ће мешати у казану, само он, његова чорба са чорбом других народа, не може да се помеша. А не може зато што нема већег расисте на свету од јеврејског народа.

Расизам Јеврејског народа потиче из уверења, да је само Јеврејин човек, а да су сви други народи само гоји, тј. они имају лик људски, који им је Творац дао зато да се Јеврејин не би гадио што мора са њима на једној земљи седети и мешати се. Само лик је људски, али суштина људска није и због тога Јевреји нама одузимају право да се зовемо људима, они нас зову једним општим именом - гој. И због тога не може бити мешавине између Јеврејина и гоја.

У којој је мери тачно доказ је ово: јеврејска религија је једина религија која не прима нове чланове. У јеврејску религију може доћи само онај који је рођен као Јеврејин, који је мајчино млеко посисао као Јеврејин и нико други. Изузетака има само када се у каквог нејевреја или у нејеврејку заљуби не-

ки виђени Јеврејин или Јеврејка па изјаве своме рабину да ће одступити од вере ако се не дозволи његовом изабранику да у веру уђе. Само у томе случају због крви Аврамове, да не би крв Аврамова отишла из јеврејског народа и сасула се у друге народе, Јевреји примају у своју веру само у тим случајевима, верујући да на тај начин потврђују своје вековно правило.
Јевреји успевају тајношћу. Империјализам туђ се види. Он се врши силом. Сила је видљива. Империјализам свакога народа заснован је на војсци, флоти, снази, која се не да скрити. Империјализам јеврејски није заснован на томе. Онда када тај империјализам буде остварен, онда ће бити доцкан, онда ће бити видљив за свачије очи, али ће тада истовремено и то виђење бити потпуно безопасно по намере јеврејске, јер се више неће моћи спречити оно што Јевреји желе да остваре.
Они раде то полугама. Многи људи расправљају о разлици између човека и животиње, па су мислили да је разлика у овим или оним костима човека упоређеним са одговарајућим костима животиње. Али ту није разлика. Разлика није квантитативна између човека и животиње. Разлика између човека и животиње је квалитативна. Следеће две разлике одликују се од животиња.
Човек је једини слободан, а све друго што је до човека створено није слободно. Све друго живи по закону уклесаном у биће тога рода и не може тај закон да прекрши. Зато је без греха, живи неизмењиво и непогрешиво по инстинкту који у њој лежи. Човек је једино створење које има законе свога живота, али може да одступи од њих. То је прва разлика између човека и животиње, али је она спорна што није за свачије очи видљива. Али има једна друга неоспорна разлика. Ни једна животиња до човека нема алата. Само човек алатом умножава своју снагу. Сва друга створења живе и делају само сопственом снагом. А човек не само сопственом снагом, него још алатом умножава своју снагу десет пута, сто пута, хиљаду пута, милион пута, једним јединим алатом. То је видљива разлика између човека и животиње.
Јевреји знају за ту разлику и зато умножавају своју снагу алатом, полугама. Јевреји успевају полугама. Као мали народ, расути по свету, народ који је заборавио свој језик, изгубио своју социјалну структуру, који је у прогонству веру своју променио, народ који нема никакву видљиву политичку организацију, па ипак успева да се држи заједно, он се користи полугама својим да своју вољу наметне другим народима, који живе на своме земљишту, који имају своју видљиву организацију, који владају деловима читаве земљине коре, који нису заборавили своју веру, који говоре својим језиком, тај мали народ, расејан по свету успева полугама да наметне своју вољу другима који су грдосије према њему.
Које су то полуге?
Четири можемо да набројимо. Једна полуга је капитализам, која је Јевејима омогућила да завладају богатством скоро целога света. Друга полуга је демократија тј. такав политички облик у коме је туђину увек могуће да се увуче „у свјатаја свјатих” свакога народа. (Бурно пљескање). Трећа је полуга масонерија помоћу које држе увек у својој руци елиту духовну, социјалну и политичку једног народа, а четврта је марксизам који ствара ударне трупе за остварење крајње јеврејских циљева, јеврејске владавине над целим светом. (Бурно одобравање).
За капитализам немам потребе да доказујем. Ко је корисник капитализма у свету доказала је историја последњих сто и педесет година јер је показала да је један народ успео да за сто и педесет година узме у своје руке богатство скоро целог света или да га бар стави под своју контролу и свој домашај.

За демократију већ ствар постаје спорна јер ће људи рећи: „Како демократија? То је један дивни владавински облик по коме народ сам собом управља”. А да ли сте ви видели неку јеврејску фирму да не метне нешто што би било необично привлачно? Често пута помоћу такве фирме успевају да продају и врло рђаву робу.

Био је један народ кога смо ми много волели и кога и данас волимо. То је Француски народ. Тај је народ имао сјајну историју. Његова култура чини дику Европе. Али у предвечерје наших најстрашнијих дана на крмилу своје судбине видео је једног Јеврејина, Леона Блума, манијака и дегенерика.

Да је он био Француз ја вас уверавам да по својим моралним квалитетима не би могао постати председник владе, јер он је толико мрља имао у својој прошлости да се са таквим мрљама не може то постати. Али - он је био Јеврејин. Према томе он је био заштићен и не би нико смео да их истиче, а ако их је неко истакао онда се одмах чуло: „Ах, тај је фанатик, тај то говори као антисемит”. Зато дегенерик и манијак Леон Блум у најтрагичнијем времену Француске избија на њено крмило. Осамдесет година пре тога његови преци дошли су ту. Њему је један француски политичар у сред сената добацио: „Ви, господине, немате француске земље на петама својих ципела.” Али се показало да то није ни потребно да би се владало Француском. Његов брат у једном интервјуу који је дао једном бечком листу каже за свога брата: „Када смо били деца ми смо били колебљиви у избору свога будућег занимања, сви изузев Леона. Леон је био одмалена врло категоричан. Он је рекао: „Ја ћу бити Француз”. Дакле за малог Блума Француз - то је професија! (Смех).

Он је био велики пацифиста. Али је он био пацифиста у моменту када је Француска била снажна. Онда када је Француска била растројена политички, војнички, друштвено, морално, онда је он постао белициста. Ја разумем пацифизам. Мир је тако пријатна ствар. Ко би начелно рекао: „Ја сам за рат”? А колико је таквих који би имали смелости да кажу: „Ја сам за рат”? Напротив сви би ваљда људи казали: „Ми смо за мир”. Па ипак, замислите Блума који у време Француске снаге, када је Француска била најснажнија на континенту, он је био за мир, против сваке одлучне политике унутра или споља, јер свака таква политика, тврдио је он, води рату, а када је Француска дошла на врхунац расула онда је Блум отворено био за рат. Да ли то Француску политику води господин Блум или неко други одговорите ви, ја нећу. Мени је јасно да ако бих водио Француску политику не бих могао такав нонсенс да учиним да у моменту француске снаге будем за мир, а у моменту француске слабости за рат? А историја каже да је баш тако било као што сам рекао.

Годину дана пре доласка господина Блума долази за министра националног васпитања опет Јеврејин, Жан Изаија Зеј. Тај млади човек имао је своју предисторију. У младим годинама писао је песме. Али није чувен по свим песмама колико по једној песми коју је упутио и посветио Француској тробојници. Та песма почиње овим страшним речима: „О, ти прљава крпо што се зовеш француска застава...” Песма се завршава таквим речима да их ја и поред све велике слободе не смем пред вама да цитирам. Тај младић који француску заставу, под којом је погинуло милион и осам стотина хиљада младих Француза, овако опевао, десетак година после тога је министар националног васпитања.

Он Јеврејин, Леон Блум; овај Јеврејин министар националног васпитања.

Шта се у Француској дешава? Конгрес левичарских синдиката учитеља у коме је учлањено 80 хиљада учитеља одржавао се у Нансију. У резолуцији конгреса каже се да француски учитељи имају дужност да раде на моралном

разоружању француског народа. У резолуцији се даље каже, добро је што немамо топова, али не ваља ако их не мрзимо. Добро је што немамо авиона, али не ваља ако их не мрзимо, јер ако их не мрзимо, ми ћемо их имати, а ми не треба да их имамо. Таква резолуција донета је августа 1935. године у Нансију, под министровањем Жана Изаије Зеја. Не разумем како је после свега тога, после такве дисолуције, после таквог расула, како је могла 1939. године та Француска морално и стварно разоружана да уђе у рат? Ипак су је људи као што су ова двојица у рат одвели и у пропаст доследно увукли.

Треба ли мени да вам доказујем после ових примера да је демократска владавина, владавина туђина, да туђин успева благодарећи демократији, уз лествице демократије, да се успне на највише место. Иако ја то знам, иако се из ових примера то види, онда кажите коме је та демократија корисна. Свакако уљезима који са стране гледају да се увуку и да се успну на што више степеница тих лествица.

Уосталом реците ми молим вас једног Јеврејина, који не би био за што слободоумнију, либералнију, демократскију, револуционарнију, комунистичкију владу. Између два режима Јеврејин ће увек бити за онај ближи левици, али свакако увек за онај који је мање националан, мање народни. За Јевреје се зна да увек добро служе својим интересима. То је изван спора. Према томе њихов је интерес неоспорно да народ у чијој средини живе има такав режим. Сам пак тај народ по плодовима таквог режима видеће да је режим служио само јеврејском интересу, и да као црнци за ђинђуве размењују скупоцену слоновачу и злато, преважне своје интересе жртвовао за јевтине и празне ђинђуве режима чији су рекламери били Јевреји.

Ако дакле демократија не служи народу, него туђину, онда значи да је туђин тај облик владе замислио зато да би могао њиме да се користи. Историја сто и педесетогодишње јеврејске стварности показује да се неко тиме користио исувише, јер је успео, благодарећи демократији, да у најскровитија места народног живота уђе и да чак наметне своје законе.

Мени се десила једном оваква сцена. Произвођачи шећерне репе имали су једну конференцију. Пошто сам био председник једног Савеза земљорадничких задруга, био сам позван на ту конференцију. Били су позвани: намесништво, влада, војска, парламент итд. Устајали су редом сви да кажу шта мисле. Ћутао сам и нисам хтео да говорим. Али сам видео да се погледи све више на мене управљају и да људи желе да кажем своју реч пошто су знали да ту ствар добро познајем. Зато сам устао и рекао: „Опростите, мени се чини, да овај наш форум није правилно састављен да би по овоме питању могао да решава. Видим да сте ви позвали представнике Двора, владе, војске, парламента. Све су то наше највише националне установе. Али, опростите, нико од њих није надлежан за решење овога питања. Ја то из искуства знам јер сам по једном важном народном послу куцао на врата и Двора и владе и војске, па се показало по тој ствари поред све добре воље нико не може да помогне. Знате кога сте заборавили да позовете? Заборавили сте шест некрштених, покрштених или раскрштених људи који владају Југословенском индустријом шећера". (Бурно одобравање). Намесници, ја им се до земље клањам, не могу да вам помогну. Казали су: влада не може да реши. Војска - та тек не зна шта ће ту да ради. Ту има шест Јевреја или њихових раскрштених пријатеља. Ту су Ледерер, Коен, Шварц, Елек, Елбоген и Лесић. То су људи који владају неограничено над 50.000 произвођача шећерне репе и над три милиона домова потрошача шећера. Шта они хоће то се ту ради, а сва друга господа ништа се не питају баш као ни произвођач."

На ту примедбу један млади господин који је седео некако тамо са новинарима диже се и оде. У пролазу рече нешто једном мом пријатељу, а када сам изишао мој пријатељ ми рече: „Знаш шта тај сарадник „Политике" рече? Е овај ваш Љотић! Кад је почео говорити хтео сам притрчати да га загрлим. Али кад стаде да грди Јевреје све поквари!" Кад сам почео говорити њему је изгледало да говорим против Двора, против владе, против војске и против парламента. Он би ме чак загрлио. Али кад сам се окренуо против Јевреја? А то не. Против Јевреја се не сме говорити.

О овој истој теми сам само мало у другом облику почео да говорим почев од Богојављења 1938. године па све док је то било могуће говорити како иде рат и како тај рат хоће Јевреји. Говорио сам народу своме: „Ти видиш Немца, ти само Немца видиш, и плашиш се Немца да ће он да скочи на тебе, да те уништи, да те расели. Ништа друго не видиш. Тако као што ти ништа друго не видиш не виде ни остали народи беле расе, ништа друго него виде само ово: Овај Немца, онај Енглеза, онај Руса, онај Француза. А позади на другом моћнијем плану не виде господара позоришта Куку-Тодоре који држи све конце у рукама и целу светску политику окреће у једном правцу. На овој земљи народе беле расе, који су на врху човечанства, баца тако у коштац једне против других не би ли се они искрвавили, измрцварили, изморили, па кад дође време, кад нестане дах, кад се изгуби снага, када се пролије крв, када се претвори све у пустош, онда ће уморни народи пасти пред ноге редитеља те страшне драме и завапити: „Дај мир, не питам шта кошта". Говорио сам то. Преко двадесет хиљада људи је то слушало. Затим сам то написао. То је за два месеца постигло рекорд у српској књизи, јер је доживела четири издања. Та књижица распродата је у 25.000 примерака. Али њихова, тако моћна рука Јеврејина, држи у својим рукама духовни живот српски да о том предавању, о тој књижици, о ономе шта она пише, повољно или неповољно, нема ни једног јединог реда у целокупној српској ондашњој дневној или повременој штампи.

Каква је то дисциплина наметнута нашем јавном животу да се о једној књижици која је постигла рекорд, јер је за два месеца продата у 25.000 примерака; о једном предавању које је слушало око 20.000 људи нико да у штампи не да никакав приказ?

Али ја немам потребе да питам. Мени је јасно. Господар позадине тамне нашег живота зна шта би могао писати о томе. Да нападне - тешко је. То би била само реклама за ту књигу, та би се књига онда још више читала, јер би тај напад и полемика изазвали потребу тако да људи ту књигу купе и читају. Да оборе то што је изнето? То је немогуће. Јер то су громадне чињенице које се не могу оборити. То врло чврсто стоји. Шта да онда радимо питају се Јевреји? Да ћутимо. И они ћуте. Али што ћуте они ни по јада. А што ћути остала српска и југословенска јавност? Зашто ни једном речју није било приказано то предавање и та књижица?

Зато што је Јеврејин господар шта ће се писати и шта се могло писати у новинама нашим. Оно што неће да се пише то се писати у великој информативној штампи није могло. Јер он држи огласе, према томе држи касу, према томе он је тај који се не сме љутити јер се мора молити. И због тога у својој рођеној земљи наша штампа покорно је савила главу пред јеврејском диктатуром, невидљивом за обичне очи, али стварним господарем, она је дакле своју главу у тој мери савила да до миле воље могу да грдим Двор, владу, војску, парламент своје земље, и да сам у том случају врло симпатичан, чак долазим у опасност да будем и загрљен. Али ако се усудим да иза свега тога, Двора, владе, војске, парламента, покажем Јеврејина који држи конце у сво-

јим рукама и који дрма нашом привредом као и нашом политиком, као и нашим духовним животом, ако се усудим да против њега нешто кажем, онда већ наступа сасвим друга ствар - онда се представник штампе љути, диже са свог места напушта га, јер нема више ни нерава да може да слуша.
У овим примерима из нашег живота можете лепо сагледати дејство полуга демократије и капиталистичке плутократије. Оне омогућавају својим понизним ставом увлачење туђина у најсветија места народног живота.
Масонерија је трећа полуга. То је тајно друштво подељено на тридесет и три степена удешено антидемократски и хијерархијски. Њој је задатак да обухвати врхове друштва и повеже их у „братски ланац", чије крајеве, разуме се, држе нечије невидљиве руке. Једном у ланцу тешко је човеку повратити слободу. С једне стране ту су заклетве чију снагу симболички пропраћа масонски поздрав превлачења руке преко врата, с друге стране сама механичка и психичка принуда „братског ланца", - с треће стране угодности материјалне и моралне које обезбеђује потпомагање својих чланова масонерије чине иступање претешким, да не кажем немогућим. Ту се „у радионицама, ложама" браћа масони обрађују. Два камена у храму приказују стање „профаног", непосвећеног, обичног човека и стање „посвећеног" брата на завршетку масонских лествица. Први је камен природан, неотесан, груб. Други је углачан и сјајан и заиста се браћа глачају. Само резултат тога глачања није у томе већ у нечему другоме: углачани потпуно промени првобитну своју природу, јер ово глачање је у ствари прерађивање: глачани се научи да мисли друкчије него што мисли његов род и његов народ, - као да се постепено са основа животних свога народа „глачани" прелазу, премешта на сасвим друге животне основе, на којима никад његов народ и његов род нису били. Јеврејство масонеријом држи невидљиво, јер тајно, врхове друштва. Кроз њу убацује своје мисли и приморава своју вољу. Тајност масонерије томе једино и служи. Увек сам зато мислио и говорио, смешно је распустити масонерију, тиме се она чини само још тајнијом. Не бих је распуштао. Наредио бих само да сви масони морају носити јасне и видљиве значке свога реда и свога степена, као и да на улазу у зграду њихову мора бити истакнут списак чланова масонске ложе. Под тим условом масонерија престаје да буде опасна. Као и многи бакцили, тако и она за своје успешно развиће захтева тајност, скровитост. Треба јој зато /то/ одузети.
Али овде ја о томе дуго говорити не могу. Упућујем слушаоце на драгоцену књигу коју је Георгије Павловић написао и која је изашла под насловом „Под шестокраком звездом". Тамо је приказана заиста на објективан начин веза између јеврејства и масонерије. Та књига и почиње приказивањем плана јеврејског о стварању Британске Империје, а изнетог у „Новој Атлантиди", делу генијалног и аморалног Франсис Бекона, барона Веруламскога, које наши уџбеници културне историје сви одреда сврставају у утопистичку литературу, свакако у провидној намери да би одстранили читаоце да читањем ове књиге, објављене после Беконове смрти, а писане у времену кад се Енглеска моћ још није учврстила ни на енглеском острву, ухвате на делу чудну снагу Јевреја која је успела помоћу тајног масонског кавеза да диже и обара царства.
Завршавам ово прво предавање, госпође и господо. Показао сам снагу видљиву, тамну позадину рата. Пронашао сам вам и њеног господара. Признајем да је све то фантастично.
Али зар није фантастично, па ипак истинито, оно што сам приказао како од три велика народа, два воде данас политику потпуно туђу својим сталним, а не тренутним интересима, а један народ уопште нема ни оруђа за своју соп-

ствену судбину. А то мислим да сам довољно доказао. - Истовремено сам показао иза тих народа јеврејство. Оно је, употребљавајући вешто постојеће распламтеле националне страсти и политичке супротности, упрегло и ове и друге народе у ову драму човечанску. Оно смишљено, смело и доследно ову драму изводи, додељујући свакоме од нас осталих, као изванредно вешт редитељ, ону улогу коју по својој природи с успехом можемо одиграти. Оно се узда у своје досадашње успехе и тврдом вером руковођено, чека с поуздањем расплет драме.

ПОЧЕТАК РАТА И ЊЕГОВ РАЗВОЈ [16]

Госпође и господо,
Рат је почео 1. септембра 1939. године у петак. Четвртак уочи тога дана био је према томе последњи ведар дан савременог човечанства.
Могао бих одмах да пођем од тога дана, али ствар не би била довољно јасна, ако вас претходно не бих упознао са предигром коју сви памтите.
Та предигра је трајала пуних шест месеци. У предигри су биле главне личности: Немачка, Совјети, Енглеска, Француска, поред других споредних личности преко којих ћемо прећи, и онај редитељ драме који се не појављује на сцени, који остаје стално иза кулиса. Морам вас упознати са намерама тих личности из предигре.
Немачка, рекли смо већ у првом предавању, тачно се зна шта је хтела. То је Вођа Рајха одавно, још 1920. године, у своме делу „Мајн Кампф”, објавио, и то не само да је рекао, него је на седам стотина страна писмено образложио, да Немачка може водити само такву политику какву је он у овој својој књизи изнео. Према томе намере Немачке су биле јасне. Немачка иде на Исток да сруши бољшевизам, и да тамо, заузевши велике територије, на Истоку заснује довољно широку базу за своју расно-биолошку политику.
Шта су Совјети хтели?. За њих смо прошли пут рекли да хоће оно зашта су и створени: они желе светску револуцију, а да би то успели они желе рат, али у рату не желе да учествују, или како је на то на осамнаестом конгресу савезничке комунистичке партије Јосиф Висарионович Џугашвили Стаљин рекао, они хоће рат, али хоће да од артиљеријског огња они сами буду даље, они хоће да рат буде што даље од њихових територија, тако да кад рат изможди све народе који у њему учествују, онда тек, на неки начин, да се појави њихов ваљак и преваља све народе и свуда наметне своју вољу.
Шта хоће Енглеска и Француска? Енглеска сама, као Велика Британија, хоће прво да задржи једно стање које је њој врло повољно, држећи 40 милиона квадратних километара земљине коре на релативно лак начин, без опште војне обавезе у свету. То је оно што би она хтела. Хтела би да то стање тако и одржи, да буде што мање облака на хоризонту, да нема ни откуда никаквог угрожавања ни страха за њу, јер ако има страха, онда се тек не може седети безбрижно нити се може држати 40 милиона квадратних километара земљине коре без војске већ само са релативно јаком флотом.
Шта би Француска хтела? Француска би отприлике то исто хтела: да задржи својих 15-16 милиона квадратних километара земљине коре, колико држи без великог напора, без великих финансијских и без великих војничких напора. Она би хтела да сада настане време када су војске непотребне. Некада су биле војске потребне док је она стварала колонијално царство, али сад кад

[16] Предавање одржано 7. марта 1944. године у великој сали Коларчевог универзитета.

је она престала да ствара и кад га има у својим рукама, она би желела да нема никаквог угрожавања мира и да у миру искоришћава оно што држи.
А међународно јеврејство, онај редитељ драме за кога смо рекли да стоји позади кулиса, шта би оно желело? То смо већ рекли: оно би желело да овога пута његов педесетовековни сан буде остварен, то јест да заиста дође до једног великог рата који ће се раширити на све земље и на све континенте. А кад се свет изможди и кад му постане свеједно ко ће и како да влада онда да се он, редитељ, појави иза кулиса, да га свет поздрави и венце победе му преда, да му призна владавину над светом узвикнувши „Дај мир, Израиљу, не питамо за цену коју ћеш тражити!”
Ето, то су тих пет лица.
А сад да видимо како иде сама предигра. Немачка хоће на Исток. Енглеска стоји позади. Хитлер је написао књигу и каже: „Ја нећу на Енглеску”. Два питања има Енглеска у свом рођеном интересу да реши. Једно је питање, има ли она уопште интереса да спречава Немачку при њеном маршу на Исток и друго, које долази тек у случају ако Енглеска има интереса да спречава Немачку, да ли је у стању, има ли снаге да је спречи. Сваки разуман човек који би се поставио у ову ситуацију имао би да реши само ова два питања. Прво питање, да ли Енглеска и Француска, разуме се с њом заједно, имају интереса да спречавају немачки марш на Исток. И друго, ако имају интереса да га спречавају, имају ли снаге да га спрече.
На прво питање одговор је негативан. Са гледишта енглеског и француског немају ни Енглеска ни Француска никаквог интереса да спречавају Немачку у њеном маршу на Исток. Никаквог! Јер шта је тамо на Истоку? На Истоку је руска земља и руски народ, али нема Русије. Тамо је на телу руског народа и руске земље изграђена једна организација међународног јеврејства, која се зове СССР. Шта хоће тај СССР? Он хоће да путем револуције изврши промену целокупног политичког, социјалног, духовног облика целога света. Имају ли рачуна Енглеска и Француска да штите СССР? Никаквог интереса немају, пошто је добро познато да СССР жели прво њих као главне представнике капиталистичког света да уништи. Према томе Енглеска и Француска са гледишта својих интереса немају никаквог разлога да спречавају Немачку у њеном ходу на Исток. Прошли пут сам рекао да се плаћа сувим златом да се сазнају намере противника. Овде то није било потребно, овде је то било много лакше. За сто динара свега могле су се сазнати те намере. Толико је стајала она књига Вође Рајха у којој је он изнео главне линије своје политике. Тамо стоји да Немачка мора да иде на Исток. Према томе кад Енглеска и Француска знају да Немачка хоће да иде на Исток онда треба прво да се питају каквог рачуна имају да то спрече, - да се упитају рецимо: је ли то пријатељ наш на Истоку или непријатељ? То није пријатељ, то је СССР, то је непријатељ целог света, јер он има у своме амблему глобус, не пола Европе, не пола Азије ни Африке него цео свет. Према томе ни Енглеска ни Француска немају никаквог разлога, са гледишта својих интереса, да спречавају Немачку да иде на Исток.
Кад то знамо онда се питамо, па како је то ипак друкчије испало? Кад Енглеска и Француска немају никаквог интереса да Немачку спречавају да иде на Исток, како се то десило да су ипак спречавале? И госпође и господо, цела ствар је у овоме: поменуо сам четири лица која су се појавила на сцени: Енглеску, Француску, Немачку и Совјете, а за пето лице сам рекао да њега нема на сцени, не појављује се, оно је позади кулиса и стално остаје тамо док се драма не одигра до краја. А кад драма дође до краја и одигра се претпоследња сцена петог чина, онда ће се појавити иза кулиса оно загонетно лице

које у својим рукама држи конце целокупне драме савременог човечанства. Зато, по природном реду ствари када би се само енглески и само француски интерес питао он би хладно казао: „Немачка хоће да иде на Исток. Срећан јој пут! Ко је на Истоку? Тамо је Совјетија, то је мој непријатељ. Хвала Богу кад неко има снаге и воље да иде и да руши Совјете! Ја немам никаквог разлога да то спречавам.

Али неко ће рећи: да, ви лепо причате, али Енглеска и Француска су мудре земље и као такве оне мисле: да, знамо да сад нема никакве бојазни од Немачке кад она одлази на Исток, али кад она буде отишла и кад буде победила Совјете, па се врати на Запад, шта ћемо онда? Да, одговарам вам, то изгледа врло паметно, као што сте изволели рећи. У ствари, опростите, врло лудо је, стварно је врло лудо. Јер онда настаје оно друго питање: а имате ли ви, Енглеска и Француска, септембра 1939. године, имате ли ви снаге да спречите Немачку да иде на Исток? Рецимо да је ваша бојазан оправдана, како стојите са снагом за тај подухват? Одговор на ово је тако прост, да је просто непотребно да се изговори. Енглеска и Француска, 1939. године, тако су неспремне, тако слабе, да кад већ уђу у рат оне нису у стању Немачкој ни у чему да одмогну. Оне су ушле у рат тобож да помогну Пољској, а сви знате да Пољској није у помоћ никаква флота отишла, ниједна регимента пешадије. Чак ниједан авион није послан. И то не зато што нису хтели него зато што нису могли.

Па зашто су онда ушли у рат?

На прво питање које смо поставили: имају ли рачуна да спречавају Немачку, одговорили смо немају, јер Немачка иде на Совјете, а Совјети су непријатељ и Енглеске и Француске и свих осталих народа кугле земљине, те се само могу дакле радовати што Немачка има снаге и воље да то чудовиште нападне и сруши. На то је дошла примедба, да су Енглеска и Француска ушле у рат не зато што су хтеле спречити марш Немачке на Исток, већ зато што су се плашиле њеног победоносног повратка отуда. И да зато што мудро предвиђају ту евентуалност, хоће пре него што то буде да је спрече. И то би се могло разумети, али треба имати снаге. А ако се снаге нема онда се ђаво на врат не товари. Већ се остаје у миру и мудрошћу се ствари управљају на своју корист. Бојите се победоносног повратка из тог рата на Истоку, а немоћни сте да је у том спречите, па онда је просто пуштате да иде и помажете је да што боље сврши посао, а за то време док Немачка ратује, ви на Западу се спремите тако да кад се рат на Истоку сврши, ви будите просто спремни, тада немате разлога да се више плашите Немачке. Јер ако нисте спремни да се мерите са спремном и одморном Немачком 1939. године, ви можете бити спремни доцније кад Немачка сама буде већ уморна и сита рата.

Шта се десило? Оно лице позади кулисе, оно што на сцену никако не излази, оно је успело у предигри да промени правац Немачкој, која је тврдила и тврди да неће на Запад. То исто лице које је успело да Енглеску и Француску, које немају никаквог интереса да спречавају Немачку у њеном походу на Исток, натера да је спречавају, да би спасло своје миљенче, свог фаворита СССР, које треба да остане даље од артиљеријског огња, које треба да остане поштеђено од рата, и да за прве две године рата добије довољно времена да се спреми за крајњу, дефинитивну улогу у свету, то исто лице је успело да Немачка оде на Запад, а не на Исток.

Петнаестог марта немачке трупе су умарширале у Праг. То је сасвим природна последица овог плана који је Немачкој обележен у „Мајн Кампфу”. То је изненађење само за оног који ништа није знао. Нажалост велика већина сасвим озбиљних људи није знала ништа. Одмах настаје грозница у свету,

осећа се рат у ваздуху. Али одмах забруја сва штампа: „Сад ће велике демократије међу собом да се удруже”. Сећате ли се само великих наслова тадашњих наших информативних листова? Отпутовале делегације у Москву. Чије делегације? Делегације Енглеске и Француске. А одмах потом: „Сутра ће се потписати, прекосутра, кроз недељу дана, и тако пуних шест месеци. Шест месеци траје та опасна предигра, у којој се у ствари политички треба тако да поломи Европа да се свакој европској нацији наметне онакав правац рада какав она са гледишта својих животних интереса не би никад прихватила. Ви сви знате како се та предигра завршила. Шест месеци од марта до августа преговара СССР са Енглеском и Француском, а за то време по свим европским земљама, изузев Немачке и Осовине, по свим европским земљама демократске странке говоре на све могуће начине како је пакт Енглеске и Француске са Совјетима готова ствар. Сећате ли се само како је Београд изгледао? Сећате ли се Универзитета? Сећате ли се наше врле омладине која је од Универзитета београдског направила тврђаву комунизма на коју Краљ Југославије није ногом смео да ступи на прославу Светог Саве од 1932. па све до слома Југославије. И та врла омладина Београдског универзитета предњачила је у целој земљи академијама на којима је трубила о опасности у којој се земља налази носећи на прсима траке на којима је писало: „Бранићемо земљу”. Не Отаџбину, разуме се, него земљу”. И то „земљу” написано на црвеној боји.

Ко би смео да се усуди у таквом стању ствари да помисли да Енглеска и Француска неће успети да закључе пакт и савез са Совјетима. Цео свет се био поделио на два табора; једни веле: добро је да се закључи, други, није добро да се закључи. Нажалост, ми смо били потпуно усамљени тврдећи: не бојте се, тај пакт, тај савез између Енглеске и Француске с једне стране и Совјета с друге стране, никад се неће закључити; - а неће се закључити због тога што је цела ствар у рукама јеврејства и што не да да се тај пакт закључи.

Зашто не да? Јеврејству треба рат. Услов његовог педесетовековног сна је рат, и то рат дуг и крвав, каквог никад у историји света није било, а ако се закључи уговор између Енглеске и Француске с једне стране и Совјета с друге онда нема рата. Зато се тај савез неће закључити.

И једини у целој светској јавности, на жалост, једини смо тврдили, непрестано сваке недеље: савез између Енглеске и Француске с једне стране и Совјета с друге неће се закључити. Наш Билтен је сваке недеље то свету објављивао, а велика информативна штампа је трубила: сутра ће се закључити пакт, савез. Било је наших пријатеља који су брижни долазили к нама па говорили: „Молим те, немој тако писати; обрукаћемо се страшно, закључиће се савез, а ми смо се тако сувише истакли категоричким тврђењем да се неће закључити. Онда ћемо бити смешни”! А ми смо на то одговарали: ми не пишемо ни из страха да не будемо смешни, нити пак пишемо из каквог другог разлога, ми у нашем излагању излажемо истину и трудимо се да на основу истинитих чињеница доносимо правилне закључке и немамо страха. Ми говоримо и тврдимо, па макар цео целцат свет тврдио обратно, ми тврдимо: савез између Енглеске и Француске с једне стране и Совјета с друге стране неће се закључити.

Почетком августа десило се следеће: затегнутост је била у највећем степену. Тада је делегатима у Москви Молотов у име Стаљина саопштио: „Време је да пошаљете војну делегацију ради закључења војног савеза”. Сад је тек велика информативна штампа у целом свету писала: „Ето сад ће и војни савез да се закључи” Ми смо међутим говорили: „Како може да се закључи војни

савез кад нема политичке сагласности између Енглеске и Француске с једне сгране и Совјета с друге стране?" Како може под тим условима да буде закључен војни савез? Не може! То би било као кад би се плуг ставио испред волова; плуг мора да иде иза водова, а не може да се стави испред волова. Али делегација енглеска и француска и то војна, отишла је у Москву. То су били виђени ђенерали енглески и француски који знају тачно намере својих ђенералштабова. Отишли су у Москву. У Москви је настало преговарање између војних стручњака свакако у намери да се добро упознају намере и снаге англо-француске, а двадесет и другог августа Молотов је запрепашћеним члановима делегације Енглеске и Француске саопштио да је сутра, двадесет и трећег августа, на жалост заузет, неће моћи да ради с њима, јер тога дана стиже господин Јоаким фон Рибентроп, министар спољних послова Рајха, па ће с њим закључити један мали пакт о ненападању. Разуме се, да су чланови Енглеске и Француске делегације били запрепашћени. Претпостављам да су им рекли: „Па зар ви с нама, са Енглезима и Французима, правите савез уперен против Немачке, а сад одједанпут Немачку доводите и с њом закључујете пакт. Преговарали сте шест месеци с нама и за тих шест месеци преговора с нама ви нисте постигли да потпишете два реда, а сад долази Министар спољних послова Немачке и испред носа нам потписује уговор, пакт о ненападању". На то их је сигурно Молотов пријатељски потапшао по рамену. Мислим да је то морао учинити, и да им је рекао да се не љуте, да ће он с њима продужити чим се господин фон Рибентроп буде вратио. Е, сад је било доста и Енглеској и Француској делегацији, па су се они, колико се сећам, вратили пре фон Рибентропа својим кућама. Управо претпостављам да су тако учинили. А није искључено, да су и после тога још запрепашћени од чуда чекали, па тек потом постиђени пошли натраг у своје земље.

Том сценом од 23. августа завршила се предигра ове драме која почиње првога септембра. Многи су потом узвикнули како је то велики успех Немачке. Може бити да је то успех нечији, али ја морам да кажем: то је успех оног главног лица позади кулиса које на сцену не излази. А зашто? Па због тога што су они намере свих главних лица, сем Совјета, то јесте Немачке, Енглеске и Француске променили. Немачка је хтела да иде на Исток, а на Истоку је фаворит јеврејски СССР и што је главно недовољно спреман војнички, а изнутра много ровит национално и политички. Јевреји то знају и кажу: овај наш фаворит мора да остане за крај, треба до краја да остане сачуван. И место да Немачка иде на Исток ми ћемо Немачку да натерамо да иде на Запад. Она нема ту намеру, али зато смо ми ту да нађемо људе који ће Немачку да ухвате за пешеве од капута и кажу: ти мислиш да идеш на Исток, али тамо нећеш, овамо мораш. И та сцена хватања за пешеве капута Немачке у тренутку кад се Немачка спрема да иде на Исток више пута ће се поновити. На жалост 27. марта 1941. године и с нама.

Шта се, дакле, десило? Десило се оно што је јеврејство хтело. Немачка је хтела да иде на Исток, То би било опасно за јеврејског фаворита Совјете. Да не би то било, Немачка је враћена на Запад и Југ пошто се на Западу и Југу нашло довољно несвесних држава да своје народе, без икаквог интереса за своју земљу, увуку у рат и наведу Немачку да место на Исток удари на Југ.

Неко је поводом мог првог предавања рекао да из првог предавања произилази да сам Јевреје насликао као изванредно способне, направио их некаквим изванредно умешним и чак једино вештим народом. На то одговарам: излажем сушту истину, доносим и закључке, али доносим закључке стално засноване на чињеницама. Ако Немачка каже: ја идем на Исток па буде приморана против свог рођеног интереса да мора да се врати на Запад, јер су се

на Западу нашли народи, као што је Енглеска и Француска да неспремни привуку на себе Немачку и приме оне ударе који су намењени Совјетима, морам да нађем тога фактора који је успео да тако промени ствари. А кад тога фактора нема да се појави на сцени, онда имам смелости да зађем иза кулиса да га нађем и покажем. Он се добро сакрио, али не тако да га пажљиве очи не би могле наћи. Проналазим га, дакле, и кажем: Ето, то је тај редитељ који ће стално остати позади кулиса све до краја, ако се драма буде развијала онако како он хоће, све до последње сцене драме коју је он режирао и која се за његов рачун игра.

Сам рат од дана кад је почео има ове главне фазе. Од тренутка кад се нашла у непријатној ситуацији да ратује са овима са којима није имала намеру да ратује, Немачка гледа да сврши тај посао што пре и што јевтиније и да се потом окрене поново на Исток куда је управо њена намера упућена. Она претходно мора да сврши са Пољском, а с пролећа 1940. године да се баци на Француску, али поново се појављује онај фактор иза кулиса који подмеће друге државе да сад приме удар на себе намењен Француској.

Немачка окренута ка Западу има два плућа. Једно плуће јесте Скандинавско полуострво, друго плуће јесте Балкан. Онај редитељ жели да изазове запаљење плућа у Скандинавији и на Балкану. У 1940. години не успева да изазове запаљење плућа на Балкану, али у 1940. години 8. априла успева да изазове кратко, али врло успешно запаљење плућа у Норвешкој. Како се то десило? Осмог априла увече Велика Британија и Француска су објавиле да су територијалним водама Норвешке постављене мине тако да је пловидба опасна. По међународном праву Енглеска и Француска на то нису имале право, јер територијалне воде припадају држави Норвешкој, а она је неутрална. Према томе кад немају право да постављају тамо мине, а тамо су мине ипак постављене, требало је очекивати одговор немачки. И он је дошао. Био је муњевит. Сутрадан је Немачка, као што нам је познато, посела све важније норвешке луке од Нарвика па до југа, али је у исто време посела и Данску. Тако су две државе, које су имале намеру да остану неутралне и које су у прошлом рату остале неутралне до краја, за једну ноћ упале у ватру и изгореле. А свега месец дана је требало Немачкој да потпуно консолидује своја заузећа у Норвешкој.

Маја 10. долазе намераване операције у Француској. Ви знате крајњи резултат тих операција. Али је овај развој рата према Француској довео у пропаст и друге две земље, Холандију и Белгију, нерачунајући ту и Луксенбург, које су постале жртве операција које је Немачка предузела да би изманеврисала Мажиновљеву линију. Француска је била сломљена невероватно брзо, а одмах затим, пред сам крај француске драме, појављује се Италија, ступа у рат уз Немачку. На тај начин дотле мирно Средоземље се увлачи у рат, рат се уноси у Средоземно море, рат се, дакле, шири сасвим по плану оног редитеља што стоји иза кулиса.

Тиме се операције у 1940. години завршавају. Енглеска је са континента избачена. Било је велико питање чак хоће ли после слома код Денкерка Немачка да изврши искрцавање у Енглеској. До тих искрцавања није дошло, али је на континенту остала Немачка као господар војнички и остао је низ неутралних држава које су судећи на први поглед могле остати до краја рата неутралне. Међутим, већ у јесен 1940. године 27. октобра, због граничног питања у Албанији и Енглеских гарантија, Италија напада Грчку. Енглеска је гарантовала Грчкој безбедност, па се још једном показало да су енглеске гаранције и потпис инсолвентни с једне, а опасни с друге стране јер увлаче у

рат без покрића гарантованог па се унапред могло знати да гарантије које даје Енглеска Грчкој не воде ничему осим њеном увлачењу у рат.
Италија уверена да ће снагом коју има према Грчкој лако свршити са Грчком, данас по свему судећи против воље Немачке, желела је да на лак начин дође до лаких победа. Она је кренула у овај напад на Грчку, али се одмах затим показало да Италија нема снаге да малу Грчку савлада. Тиме је настало питање по општи мир на Балкану.
Било је јасно од тренутка кад је рат унет на Балкан, било је јасно да ако Италија сопственом снагом не буде била у стању да ликвидира Грчку да ће Немачка морати доћи у помоћ, макар да Немачкој и није био по вољи напад Италије на Грчку. Мораће да дође у помоћ из страха да отворен фронт на Балкану не доведе до стварања једног континенталног фронта у Европи, што Немачка сигурно није могла да дозволи. Унапред се знало да 1941. године треба да доведе напослетку до онога потеза који је Немачка под вођством Хитлера имала да учини, а то је напад на Исток.
Сад долази она тачка када наша земља мора да буде увучена у рат. Шта се дешава? Немачка пре него што полази у помоћ Грчкој хоће да регулише односе своје са Југославијом. Још у новембру 1940. године позвао је к себи Мусолини једног човека одавде из Београда, и томе господину саопштио, да ако он не буде у стању да сломи Грчку, да ће му Хитлер морати доћи у помоћ, - а да Немачка неће то учинити док претходно не регулише своје односе са Југославијом. Зато је Мусолини преко тога човека молио Кнеза Павла да, пре него што би дошло до тога, прими његову посредничку улогу. Немачка ће тражити тројни пакт, поручивао је Мусолини, да за наше прилике тројни пакт није и због тога он нуди своју посредничку улогу Југославији и предлаже да он као посредник утиче на Немачку да она пристане да с Југославијом буде онакав исти пакт као што је између Југославије и Италије, то јест пакт о међусобној гаранцији и ненападању. Господин, коме је ту поруку лично предао Мусолини саопштио је то Кнезу Павлу, и рекао: „Височанство, Мусолини Вам поручује, Ви можда не верујете да ће Немачка смети да дође у помоћ Италији, јер ће се Немачка плашити Турске. Господин Мусолини Вас моли да се обратите лично Исмет Иненију и да га питате, ако не верујете њему, да Турска неће ући у рат, и он ће Вам сам одговорити да Турска неће сматрати за разлог рата улазак Немачке на Балкан.”
Кнез је ово примио, послушао, послао је писмо и добио онакав одговор какав је Мусолини тврдио да ће добити.
Али иако је Мусолини понудио посредничку улогу, он на ту своју понуду није уопште никакав одговор никад добио. У фебруару месецу Мусолини поново зове ту личност из Београда и поново каже: „Господине, пролеће долази, а треба да знате пролеће неће проћи, а Немачка мора мени помоћи да ликвидирамо фронт на Балкану. Пре него што тамо пође Немачка ће тражити од вас да с вама регулише односе, јер она не жели да с вама улази ни у какав сукоб. Она тражи од вас тројни пакт. Ја мислим да то ваш интерес није. Зато ја нудим своју посредничку улогу да закључите не тројни пакт већ пакт о ненападању. Верујем, кад будем ишао као посредник између вас и Немачке она ће примити ово зашто се залажем. Отуда нека Кнез тражи да и сам будем присутан састанку с Хитлером. Нека не иде без мене.”
Ни на ову другу понуду Мусолини није добио никакав одговор. Уместо тога Кнез је отишао на састанак и ту у начелу примио тројни пакт, а затим је тај тројни пакт 25. марта потписан, а као што нам је познато 27. марта се десио онај пуч, где се опет видели прсти оне личности позади кулиса.

Та личност има један интерес, а тај је: редом једна по једна земља у Европи, има да долази под удар Немачке, тј жели та личност иза кулиса. То није интерес Немачке, али то жели она личност иза кулиса. Зашто то жели? Па, ниједна окупација није добра, свака окупација је орање земље, орање за рђаво семе расула и анархије. Зна она личност позади кулиса, има она вишехиљадугодишње искуство и зна да је за измрцвареност, за искрвављеност, за исцрпљеност, за анархију Европе, потребно да претходно свака држава падне под удар неке силе, да сваки народ дође у туђу просесију, да дође под туђу окупацију, - да та окупација развије силе зла у што већем степену, тако кад зазвони звонце за ону последњу сцену тада ће, разуме се, свима народима бити довољно јасно, сви ће бити довољно припремљени да дочекају са „осана" ону загонетну личност, која непрестано стоји иза кулиса. Зато та личност иза кулиса подмеће под удар Немачке час једну час другу земљу, час Норвешку и Данску, час (Белгију, Холандију и Француску, затим Грчку и Југославију, редом, једна по једна земља долази под тај удар, јер све то улази у план великог редитеља драме савременог човечанства.

Нашу кратку и врло жалосну сцену у овој драми врло добро знате, јер на крају крајева то се одиграло пре непуне три године па према томе не треба о томе ништа говорити.

Кад је завршила на овај начин са свима овим подметањима са стране, Немачка иде на Исток да сад ради оно што је имала намеру од почетка, она иде да руши бољшевизам. Она тамо одлази, њене армије као што вам је добро познато у 1941. години задају пораз за поразом совјетским армијама. Четири милиона заробљеника салдо је борбе од неколико месеци у 1941. години. У целој 1941. години до децембра нема никаквог знака о некаквом озбиљном отпору од стране Совјетске уније, па ипак знамо да се од децембра месеца 1941. године оцртава све озбиљније и све јачи отпор код Совјета који доводи и до Стаљинграда, а ове године до велике контраофанзиве совјетске која доводи немачке армије скоро до почетних граница одакле су пошле.

Ето, то би до сад била шема по којој се рат развијао. Рат није свршен, рат траје и што је главно онај исти редитељ није ни до данас изгубио вољу и жељу да рат прошири и на друге државе које су сада изван рата. Погледајмо шта се дешава у Турској, погледајмо шта се дешава у Шпанији, па ћемо видети и овде у нашој близини, у басену Средоземног мора опет прсте тога редитеља, те исте загонетне личности која тако упорно ради иза кулиса. Он не сматра да је рат довољно раширен; он хоће да се рат и даље шири.

Али сад се већ оцртава јачи отпор код оних који се не налазе у рату. Много јачи, много успешнији отпор него што је до сада био код осталих. Док смо ми као мува у сурутку улетели у рат дотле у случају Турске ми видимо једну интересантну ствар: Турска је савезница Велике Британије, али једноставно одбија да уђе у рат; јер, каже она, иако смо савезници треба да имам неког свог разлога, треба да имам неког свог рачуна да уђем у рат. У рат се не улази чак иако се има савез, ако се нема свога рачуна да се у рат уђе. Турска се налази у том положају. Турска вели: „Ја сам истина, савезница Велике Британије, али пошто смо већ били закључили савез са Великом Британијом по одобрењу Велике Британије ја сам закључила уговор о пријатељству са Немачком. Онда је био интерес Велике Британије да ја тај уговор закључим, зато га је и одобрила. Сад је мој интерес да се тог уговора држим. Немам никаквог разлога да уђем у рат против Немачке. Не само то већ ја имам много интереса да задржим свој досадашњи став, јер мени данас не прети никаква опасност од Немачке, а ако уђем у рат онда у најмању руку стављам своју целокупну седамстогодишњу историју под велики знак питања". Један др-

жавник, кад му је један пријатељ одавде из Југославије поручио да добро пазе шта раде, јер је тешко бити роб, одговорио је: „Ми нисмо јучерашња земља; ми смо коленовићска земља, јер имамо непрекидну седамстогодишњу историју, и зато је на коцку не дајемо. Лудости чинити нећемо. И сувише смо стара држава да бисмо могли ући у рат без озбиљног разлога. Озбиљан разлог је пак ако би нас ко напао, или угрозио наше виталне интересе. Ући у рат пак из неких идеолошких разлога, или за туђ рачун била би неопростива глупост.

До пре годину дана овај став изгледао је неизводљив. После састанка у Адани и у Египту изгледало је као да ће Турска заиста да попусти, а сад видимо да између Турске и њене савезнице долази до отворених сукоба. Радио Анкара и радио Лондон почињу да мењају „пријатељске поздраве". А последица тога јесте обустављање ратних ликвидација Турској. На то Турска одговара: „Па ви сте нам послали свега 5 одсто, од обећаних ликвидација, а сада ћете обуставити остатак. Молим, али да због тога што смо од вас примили 5 одсто испорука уђемо у рат, нећемо. Ми треба сада да се на коцку ставимо, као лептир на свећу налетимо и изгоримо. Кад сте нам до сад ликвидовали тако мало, шта ће бити доцније кад ступимо у рат! С друге стране, опростите, (тако говоре Турци) какву нам слику ви дајете? Шта ће бити с нама кад уђемо у рат? Окренимо се и потражимо због чега сте ви ушли у рат? Ако нисте заборавили 1. септембар 1939. године. Немачка је објавила Пољској рат а ви сте 3. септембра 1939. године својој савезници Пољској по сили гаранција које сте јој дали хтели да помогнете и зато сте ушли у рат. И то због чега? Зато што је Пољска спречавала Немачку да немачки слободни град Данцинг присаједини својој територији и ако је тамо 90 и не знам који проценат становништва немачки. И зато што Пољска коридор који је пресецао источну од западне Пруске није хтела да врати Немачкој, дакле због коридора, због ходника! А данас да ли браните ви ту Пољску, данас кад Совјети на целу источну Пољску стављају руку? Браните ли је? Не браните! Дакле, ви сте према тим Совјетима немоћни. Па лепо, зашто нас у тај сос онда увлачите да се и ми нађемо у таквом положају као и Пољска? Пољска је најзад имала јасно оправдање. Она није напала него је била нападнута, а ми нисмо нападнути. А да ми уђемо у рат у коме ви на тако фрапантан начин остављате своје савезнике на цедилу, опростите, то никада."

Узмите затим Шпанију. Тамо се врши огроман притисак да Шпанија уступи своју територију, своје базе поморске и ваздухопловне Енглеској. Некад се викало на фашисте: то су насилници, Хитлер, Мусолини, сваки час ударају на некога, вређају међународно право. Дешавало се, то је истина, и тако. Али сад ове демократије узимају исти и још гори метод: нападају једну по једну земљу, терају је у рат, и ако неће пресирају је и глађу чак. Дакле, то Енглеска ради сад, то ради Америка. А да ли због свога интереса? Не, па оне ни у рат, као што смо видели, нису ушле из свог рачуна, па откуд би онда за свој рачун сад друге натерали у рат. Све то чине оне за рачун оне мистериозне личности која стоји иза кулиса и која има намеру да се појави кад дође последња сцена драме савременог човечанства. За њен рачун раде, јер свака европска земља треба да буде с једне стране стављена на наковањ, а с друге стране да буде тучена чекићем тако, да се у свакој земљи јаве појаве дисоцијације, дисолуције распада, јер то треба јеврејству за његове крајње циљеве.

Интересантан је случај и са Аргентином. То је друга земља по величини у Јужној Америци. То је земља која је необично богата природним богатством, то је земља која није хтела да се солидарише са Енглеском и Америком, нарочито са Америком у њеном ставу против Немачке. Шта је тамо би-

ло? Извршили су пуч, рецепт су имали (могли су из Југославије да га узму), издржали, извршили су пуч, оборили су владу која је била одлучна и чврста, али која није хтела прекид односа са Немачком. Али десило се нешто друго. Појавила се једна пукотина између енглеских и америчких интереса. Америка је извела пуч, а Енглеска је у пучистичкој влади извела контрапуч и довела своје људе у владу. Отприлике овако: рецимо, генерал Симовић извршио је пуч 27. марта, а сутрадан, 28. марта после подне у његовој влади преузели вођство нови људи који наједанпут изјављују овако: „Јесте, извршили смо пуч, Намесништво је ликвидирано, али то нема никакав спољно-политички карактер, пакт је потписан и пакт остаје". Контрапуч: у пучу пуч! Америка извршила пуч, а Велика Британија довела своје људе, који су у истој влади избили горе и та влада вели: „Ми остајемо у односима пријатељства са Немачком". То сад изјављују енглески људи. Откуда то? Позадина ствари је врло интересантна. Откуда то да Американци изврше пуч, а Енглези одједанпут нису за то да Аргентина уђе у рат са Немачком? Шта је то? Ево разлога: Ако би Аргентина ушла у рат са Немачком, онда би морала одмах да по закону о зајму и најму узме од Америке разну робу и бродове, а Америка, за сваки случај, с обзиром на искуства из прошлог рата, у закону о зајму и најму казала је: „Сваки који узме нешто од Америке за време рата постаје њен дужник и за све време док дуг не врати његова економска политика остаје под утицајем њеним". Америка може да затвори сва предузећа која сметају и да нареди да се привреда оријентише у сасвим другом правцу него што је дотле била. А зашто Енглеска то не да? Енглеска нигде ни у једном поседу своје круне не да таквог економског интереса као што га има у Аргентини. Више је уложила Енглеска капитала у Аргентину него у Индију. Према томе, пошто је Енглеска у рату и њене колоније у рату, то се све њене колоније и сама Енглеска по закону о зајму и најму налазе под економским туторством Америке. Америка може да отвара и затвара индустријска предузећа која јој сметају на Британској територији. Међутим, ако Аргентина остане изван рата, онда на територији Аргентине Америка не може да диктира, јер Аргентина пошто је остала изван рата није дужник Америке. И због тога да би спасла својих осам стотина педесет милиона фунти капитала у аргентинској привреди и да би на тај начин своју економску слободу донекле сачували, па чак на америчкој територији имала једну базу и економске слободне стратегије, Велика Британија, иако савезница Америке, иако је у рату против Немачке, не да да Аргентина уђе у рат против Немачке. Читавих шест месеци стоји такво стање. Нова влада из пуча и контрапуча произашла не прекида односе са Немачком.

Сад долази нова пресија од стране Америке, безобзирно треба англофилска влада аргентинска да буде натерана да прекине односе са Немачком. Аргентина нема куда. Енглеска под пресијом Америке мора да се придружи тим корацима и они притискују Аргентину и Аргентина пре неколико дана изјављује да прекида односе са осовинским силама, али одмах затим изјављује да не ступа у рат. (Аплауз) Е сад шта се дешава? Данас сте читали, ваљда или јуче, Америка прекида дипломатске односе са Аргентином, са земљом коју је пре тога натерала да прекине односе са Немачком. Прекида односе са Аргентином, јер није довољно што је Аргентина прекинула односе са Немачком, потребно је да Аргентина ступи у рат са Немачком. Аргентина неће да ступи у рат са Немачком и Енглеска се држи у позадини, изјављује да је она „узела у проучавање овај корак Аргентине, па ће накнадно донети своју одлуку", али у главном стоји позади.

Ово је један карактеристичан факт из кога могу да се изведу два закључка.

Редитељ драме човечанства хоће да се рат шири, рат треба да обухвати цео амерички континент, да ни једна држава не остане изван рата. Али већ и у Енглеској почињу полако да гледају својим очицама, не потпуно, али жмире, као кроз скраму гледају, није им цела ствар јасна, али тек ипак, иако виде мутно, ипак виде нешто на крају крајева. Енглеска почиње да мисли својом главом и да гледа својим очима иако нејасно и зато каже: „Ти си, Америко, мој пријатељ и ја идем с тобом у корак, али у овој ствари не дам да земља у којој имам толико економских интереса ступи у рат, јер управо више не видим ни сама за чији би рачун требало да она ступи у рат". Даље, ми видимо као што смо напред рекли, да се већ оцртава јак отпор. Земље стају пред оног мистериозног фактора или оне личности видљиве (пошто онај стоји иза кулиса) и кажу: „Опростите, изволите ви у рат, ми нећемо". Из тог отпора закључујемо да је ширење рата дошло на кулминацију и да се здрав разум почиње код народа да буди. Зато Турска и каже: „Опростите, нећемо! Савезници јесмо, али у рат нећемо"!

То је већ утешна чињеница, јер значи да је заиста тачно оно што имамо обичај да кажемо: поноћ је прошла. Кад се каже, поноћ је прошла, то је неодређено, временски неопредељено, може бити пола сата, а може бити и два сата, али ми не можемо говорити о одређеним бројевима, ми само имамо осећање, кад кажемо поноћ је прошла, као људи који знају кад поноћ прође да је опет нешто лакше, чини се човеку као да се дотле пео уз неко брдо, а сад почиње да силази, да иде лакше. Али, ако је рат дошао до кулминације ширења, иако се већ оцртава отпор против даљег ширења ипак то још не значи да су муке прошле, нити пак то значи да искључујемо потпуно све оно што је противно овој нашој шеми, и отуда се ипак може десити нека ирупција, ерупција, упадање у ову или ону дотле мирну област. За нас је важно да већ видимо да се оцртава отпор, али да ли ће он успети да се одржи потпуно то не знамо. Главно је, ми очигледно имамо осећање да су ствари дошле до оне тачке где почиње здрав разум да говори, а хоће ли сви ти народи што се одупиру успети, одговарамо: Није нам познато.

Овако не говорим само данас. Још 4. октобра 1939. године, месец дана пошто је рат плануо, написао сам следеће речи: „Овај рат је страшно дуг и у овом рату неће бити победника." Не мењам дакле своје мишљење у том погледу. Тако сам писао у време кад се многе чињенице нису појавиле нити је било могуће све знати. Данас после оволике ратне еволуције, немам разлога да то мењам.

Рат ће дуго трајати и одмах продужујем: рат ће дуго трајати и то са разлога једноставних и простих, јер ми смо у првом предавању рекли да имамо утисак да се ствари дешавају не у једном плану, или у једној равни нити да се дешавају у више равни или сфера које нису равноправне међу собом, већ као да су хијерархијски, једна над другом распоређене. Имамо нижих и виших планова, нижих и виших равни. Доле је технички план, политички над њим, а духовни над овим. Ми данас морамо са троструког гледишта да дамо свој одговор. Рат ће дуго трајати тако каже технички план, тако каже политички план, тако каже духовни план.

Са гледишта техничког, војног, рат ће дуго трајати, јер су се снаге у коштац ухватиле, а судбинска питања се решавају. Да су се мале снаге у коштац ухватиле, онда би се брзо истрошиле, па би самим тим рат био брзо ликвидиран. Или да су се велике снаге у коштац ухватиле, али да су ситна питања посреди, тада би се опет рат лако свршио. У овом случају међутим имамо огромне, џиновске снаге у коштац ухваћене с једне, а с друге стране судбинска питања се решавају. Према томе рат се не може свршити док се или сна-

ге не истроше или питања не реше. Треба једна страна да буде сломљена, малаксала да јој се одузме воља за одбраном, па тек у том случају рат може бити свршен или пак да се велика питања реше. А кад посматрамо ствари са тог техничког гледишта кажемо: далеко смо од тога. Ако пак детаљно расмотримо општу војну ситуацију ми долазимо опет до тога закључка. Разуме се да овакав одговор страшно погађа оне који рачунају на дане, недеље и месеце за које се рат завршава за сваких петнаест дана, а у најгорем случају за три месеца. Знам да страшно губим у њиховим очима што им не дајем одговор који одговара њиховој прогнози. Ми смо се међутим, погодили да говоримо истину, погодили смо се да не говоримо само оно што годи и прија па према томе ослобођен сам обавезе да угађам ма коме, те морам да говорим како ствари по себи изгледају.

А ево како ствари изгледају: Европа је, кажу, (то читате у новинама) тврђава. Јесте, али једна ствар у новинама не пише, а то је да је она опсађена тврђава у краковима клешта. Има један западни крак и југозападни, а има један источни и североисточни. Између њих се налази Европа. Европа има домаћина. Данас је то Немачка, волео то ко или не волео, хтео или не хтео, Немачка је домаћин по сили прилика, „непозвани водитељ туђих послова" (како се то у праву вели).

Кад се једна тврђава хоће да освоји онда војна наука каже да се може освојити само на један од ова три начина. Први начин то је глад или жеђ. Глад и жеђ натерују браниоце да капитулирају. Други начин то је издаја. Нађе нападач у редовима бранилаца некога, и купи га, или утиче на њега на други начин да отвори градске капије, тиме се нападач користи и уђе у град. Трећи начин, то је класичан начин - јуриш. Четврти начин за ово неколико хиљада година познатих људима, војна наука није измислила, те према томе ни у погледу европске тврђаве нема четвртог начина него један од ова три начина.

Глад или жеђ као фактори, то су врло опасне ствари; глад може лако да промени ћуд, да изломи вољу. Може да изазове побуне, и зато су најчешће глад и жеђ у историји ратова били фактори освајања тврђава. Али код Европе има један интересантан случај, а то је да Европа глађу или жеђу неће моћи да се натера на предају. Не кажем да у Европи неће бити глад јер ми знамо да се то дешава. Али без обзира на то, ако буде неко и гладан, тај који буде гладан неће одлучивати о предаји Европе. Они који одлучују о предаји Европе ти неће бити ни гладни ни жедни. То ми знамо из искуства, а знамо и по разуму, према томе тај фактор глад и жеђ не долази у рачун при заузимању европске тврђаве.

Издаја! Издаја је један озбиљан фактор! Данас у Европи има много кандидата који би врло радо отворили врата нападачу. Ми то знамо и пошто смо се погодили да говоримо истину ми то и износимо. Само морамо врло озбиљно да посматрамо то питање. Ми имамо искуства из 1943. године. У јесен 1943. једна велика сила, савезница Немачке, подигла је руке, тајно без знања свог немачког савезника, потписала је уговор и капитулирала и тако на невероватан начин преварила свога савезника. Био је то заиста случај класичне издаје. Тај случај издаје није био искоришћен од стране нападача. Показало се да је домаћин Европе био бржи, он је био на капији пре него што су нападачи дошли. Међутим, тај који је отворио капију био је војнички врло интересантан. То је била велика сила, то није била нека мала, ситна сила, рецимо Независна држава Хрватска (Аплауз). (Госпође и господо, ја нисам знао да та сила има код нас толико симпатија. Иначе је не бих смео ни споменути). То је била једна велика сила на Балкану. Она је имала на Балкану двадесет и две дивизије. Ја не знам да ли је то тачно, али Енглези су тако саопштили. Они

су чекали да положе онима оружје са којима су уговор направили. Међутим, ти са којима су уговорили казали су им да оружје предаду овде домаћима, мештанима. Из тога случаја имамо поуку. Кандидата за издају има сигурно још и није искључено да се такав случај понови, али из овога што знамо, из случаја Италије велике силе као издајника, показало се да је домаћин веома брз, а да су они који треба да се користе том издајом веома млаки и сувише опрезни тако да све користи које би могли имати од тако пружене ретко згодне прилике пропадају неискоришћене. Отуда морам одмах да одговорим да кад је то био случај са Италијом, са великом силом, са равноправном савезницом Немачке, да онда сваки други случај мањих размера не може бити узет у обзир при одговору на питање да ли може издаја да отвори врата Европе. То јест она може да отвори, али нема ко да уђе. (Аплауз)

Остаје трећи начин: јуриш. То је, рекао сам, класичан начин. То је заиста јуначки, војнички начин, само штета, код јуриша треба неко да јуриша (аплауз). Са јуришима, знате, стоји ствар тако, да људи који су „били годинама у рату, ако хоће поштено да кажу, сумњам да су видели много јуриша. О њима се више говори него што се стварно дешавају, али морамо да узмемо и ту претпоставку јер је могућа у рату. На Истоку има некад и јуриша, тамо заиста има јуриша и тамо од децембра 1941. године па до данас у три маха има врло великих, па чак и врло успешних покушаја напада, јуриша и то масовних са огромном употребом људског и техничког материјала. Нећу да кажем нити могу рећи да тамо на Истоку нису постигнути успеси. Ко год погледа карту тај може видети да су тамо постигнути велики оперативни успеси, да је највећи део територија, које је Совјетски Савез изгубио, повраћен. Али то није циљ. Кад би Совјетски Савез говорио: „Ја идем у борбу против Немачке, хоћу да повратим оно што сам изгубио”, онда би се могло рећи: „Совјетски Савез је испунио оно што је желео, постигао је циљ. Међутим, Совјетски Савез то не каже, он се налази у коалиционом рату и циљ тога рата је уништење живе силе Немачке. Такав циљ није постигнут. И не само што такав циљ није постигнут, он није ни близу да буде постигнут и како ствари стоје такав циљ неће ни бити постигнут, јер је прво, немачко ратно вођство схватило ситуацију од овога лета и не прима одсудне битке. А кад не прима одсудне битке онда нема, разуме се, ни могућност да се сломи немачка жива сила. Немачка жива сила налази се у дефанзиви, у стању одбране према нападачу, али никако немачка жива сила нема воље ни намере, није такву вољу и намеру примила од свог ратног вођства, да на ма ком делу фронта води одлучну битку са нападачем. Напротив, тамо су битке тешке, па и огорчене, али одсудне нису. Ако немачко ратно вођство осети да његове линије долазе у опасност да буду стратегијски пробијене и да се уз тај начин створи какав пролом и доведе до уништења његових армија, немачко ратно вођство извлачи се на нове линије и стога ми можемо да закључимо да је оно свесно ситуације те претпостављамо да каже: „Све дотле док нисам у могућности да на датим местима тучем Совјете нећу ни ка једној тачци да примим одсудну битку са Совјетима.” А чим ту одсудну битку немачко ратно вођство неће да прими онда нема могућности да се фронт уништи, а још мање да се немачка војна сила уништи. Зато присуствујемо од 5. јула 1943. године факту да се тамо воде врло огорчене, али не одсудне битке, јер се немачко ратно вођство, кадгод је у опасности да његове линије буду пробијене, повлачи. Шта оно тиме добија. Оно чува снагу, а губи простор, простор којим је пре тога у довољној мери загосподарило, сад се тај простор жртвује у корист чувања снаге. И због тога, поред свега тога што се има воље и жеље за нападима нема ефекта, одсудног ефекта нема, јер постоји немачки зид, јер је са-

свим свеједно где се фронт налази на Дону, или Дњестру, Дњепру, оно што је главно то је да је немачко војно-вођство што је ближе Западу у ствари све у повољнијим приликама, а нападач што је ближе Западу све у неповољнијим приликама.

Године 1942. немачко ратно вођство било је у сличном положају у коме се данас налазе Совјети. Године 1942. немачко ратно вођство је освајало простор жртвујући снагу па је дошло на Волгу и на Каспијско језеро и даље на југ на Кавказ. Али показало се да није довољно освојити простор, доћи на Кавказ, ако није разбијена жива сила Совјета. И напротив, баш зато што су на Волги и на Кавказу долазе у опасност да буду тучени. Немачко војно вођство доживело је један једини стратегијски пораз у овом рату, а то је код Стаљинграда. Било је код Немаца људи који су указивали на ту опасност којој се немачко ратно вођство излаже идући сувише напред на Волгу и Кавказ. Немачко ратно вођство није уважило ово мишљење и стога је доживело пораз. Сад Совјети иду у контра маршу. Они иду не тукући живе силе немачке, иду на Запад и долазе у исти положај у коме се Немачка налазила кад је била на Волги и на Кавказу.

Из Совјетских кругова се сазнаје да од пре четири месеца совјетски ђенералштаб захтева престанак офанзиве, али из разлога политичког престижа Стаљин наређује продужење офанзиве и она се продужује. Али често пута такви политички разлози свете се војсци када се не слуша здрав глас свога ђенералштаба. И баш зато што су се приближили и сувише Западу и удаљили исувише од својих база, јер Совјетска армија није ништа пресудно добила, Совјети се излажу опасности да сутра доживе слом. Не кажем сигурно слом, само кажем може бити, јер видим да се немачко ратно вођство није одрекло офанзиве према Истоку, пошто видим да се Крим иако је одсечен од осталих области и данас налази у немачким рукама. Карта показује, иако се немачко војно вођство повлачи ка Западу, оно оставља једну базу из које је могућан офанзивни обрт према Совјетима. А сва обавештења су сагласна да немачка војска располаже врло великим, неистрошеним резервама. Што фронт буде ближи Западу, саобраћајне везе ће бити све боље. Што Совјети буду ближи Западу његове везе са својом позадином биће све горе.

Шта видимо даље? Видимо да се господар источног дела клешта, Стаљин, труди свим силама да се оснује други фронт, тражи други фронт непрестано. Савезници су на то 1942. године рекли: направили смо други фронт у Африци. На то је рекао Стаљин: то није други фронт. Новембра 1942. године искрцали су се Енглези и Американци у Мароку и Алжиру и рекли: ево другог фронта. Стаљин је рекао: ни то није други фронт! Јула 1943. године искрцали су се на Лампедузу, Пантеларију, Сицилију и повикали: ето другог фронта! Стаљин је одговорио, управо није одговорио него је наредио својим амбасадорима два дана пре искрцавања на Сицилију, амбасадору у Лондону Јеврејину Мајском и амбасадору у Вашингтону Јеврејину Литвинову, да скупе свој пртљаг и да дођу у Москву, не објављујући својим Савезницима због чега то ради. Једноставно је опозвао своје амбасадоре у знак љутње што с њим терају шегу, јер се од 1942. године води дипломатска борба између Совјета с једне и Енглеза и Американаца с друге стране, пошто Совјети непрестано траже отварање другог фронта у Европи. Године 1942. у лето обећано је Стаљину да ће такав фронт да се отвори, али није прецизирано шта је то други фронт. Због тога што није прецизирано шта је други фронт Черчил и Рузвелт кажу Стаљину: „Други фронт то је Тунис, Лампедуза, Пантеларија, Сицилија”. Али Стаљин одговара: „Не, то други фронт није.” Да би се ствар прецизирала Стаљин овако говори: „Други фронт, прво по месту где се врши

искрцавање, то није искрцавање ни баратање по Средоземном мору. Све што ви радите по Средоземном мору, то чините само ради обезбеђења ради својих себичних интереса. Све што сте урадили у Средоземном мору и што радите ви не чините због тога да мени помогнете, већ зато да себи помогнете. Ако би се чак искрцали на Балкан, онда не само да ћу схватити да то није други фронт него ћу схватити да је то фронт против мене. Средоземно море сматрам својом интересном сфером, Балкан нарочито и зато не дозвољавам искрцавање на Балкан. Управо, ако се искрцате на Балкан да сте се искрцали против мене. По месту, дакле, никакво искрцавање у Средоземном мору не сматрам као операцију која би имала право да се назове другим фронтом. По месту искрцавања ја ћу вам на карти показати шта је други фронт. То је северна Немачка. то је Белгија, Холандија, Француска, то је други фронт. Према томе ако хоћете да одговорите својој савезничкој обавези и да престанем веровати да ме вучете за нос, изволите се искрцати од Кила па до Бијарица у Јужној Француској, изволите се ту искрцати! Ако се тамо искрцате, онда је то за мене други фронт. Али још нешто мора да се зна. Ја морам да вам објасним да за мене није потребно да се искрцате на Атланску обалу него је потребно да се озбиљно искрцате и то тако озбиљно да Немачка буде принуђена да са Истока повуче на Запад бар педесет, а можда и осамдесет дивизија, да онда могу лако на Истоку да је савладам. Према томе, други фронт на Атлантској обали то је једино и зато озбиљан други фронт”.

На састанку у Техерану напослетку је постигнут споразум. Споразум је постигнут између Черчила и Рузвелта с једне стране и Стаљина с друге стране. Черчил и Рузвелт су се обавезали да овога пута неизоставао направе други фронт у Европи и то на обали Атлантског океана. Они су додали да ће бити фронт и на југу и на северу, али ја мислим да ће Стаљин бити задовољан ако он буде само на једном месту. (смех). До пре неколико недеља лондонска и америчка штампа трубила је: још 90 дана, још 80, још 70 дана. А сад уколико се ти дани приближују, то је престало да се чује, тако да се сада уместо тога чују речи о опасности, у којој ће се Енглеска и Америка наћи, ако заиста буду морале да се искрцају у Европи. Мислим, да се Енглеској и Америци не долази на Атлантски океан. Не долази им се. То је јасно. Али, „Види им се мријет им се неће, али јесте нешто што их напред креће.” А то нешто што их напред креће, то је господар западног дела кљешта. То је у ствари исти господар. Позади стоји Јеврејин. Јеврејин је господар обеју страна клешта, један је комунистички, а други капиталистички па бирајте. Он је господар капиталистичког дела клешта, он је господар бољшевичког дела клешта. Само тамо у Русији, тамо је господар без маске, тамо је ослобођен да маску носи, тамо се показује у свој својој природној лепоти, а овамо је принуђен да носи маску. Он је и овамо господар, али његов однос ипак је друкчији, јер још нису срушене оне препреке које су јеврејству сметале. Тек после овог рата он сматра да ће бити отклоњене те две препреке, а то су национализам и хришћанство, без чијег дефинитивног рушења не може Јеврејин загосподарати светом.

То је разлика између његовог положаја на Западу и на Истоку. Тамо је господар без маске, а овамо на Западу господар под маском. Он је тај који гони и Енглеску и Америку да изврше оно што Стаљин хоће. Популарно схваћено и приказано положај Енглеске, Америке и Совјета изгледао би овако: Енглеска, Америка и Совјети седе за једним столом и играју партију карата. Сваки има позади кибицера. Најлојалнији су кибицери Совјета. Они не показују карте никоме, они саветују Стаљина, али не откривају карте разним знацима Енглеској и Америци. Најнелојалнији су кибицери позади Енглеске,

они откривају карте и Стаљину и Америци. Мало лојалнији кибицери су иза Америке, они откривају карте само Совјетима.
Јеврејство има два миљеника, САД и СССР. САД су анационална држава у којој још не постоји хомогено етничко осећање, јер је Америка конгломерат отпадака европских нација. Иселили су се у Америку током XIX и XX века сви они елементи код којих су економски мотиви били претежни. Америка је једна економска симбиоза, једно економско сажиће у коме нема још никаквог хомогеног националног осећања. Због тога су САД миљеник јеврејски у капиталистичком свету. На другој страни миљеник јеврејски, у још већој мери него САД, јесте СССР, јер тамо је заиста уништен национализам и хришћанство. И због тога што је то једна ненационална творевина, једна свеобухватна интернационална творевина која има задатак да обухвати цео свет, из које Јевреји могу да загосподаре целим светом немајући ни грб, ни методе, ни девизу. Зато је Јевејима овај други миљеник много дражи него што је Америка. Али ипак после СССР долази САД.
Знам да у овом овако пространом аудиторијуму сигурно не мисле сви као ја. Али, ево једног малог примерчића па изволите судити у којој су мери Јевреји господари војнополитичких збивања у свету. Од садашњих државника светских, од оних држава које се налазе у рату има једна личност која је у прошлом рату била на високом месту. То је Винстон Черчил. Черчил је написао мемоаре у два велика тома. Према томе нама је лако да сазнамо какве су менталне операције Винстона Черчила, јер имамо црно на бело из прошлог рата шта је Винстон Черчил о рату мислио. Онај који прочита те мемоаре долази до следећег закључка: Винстон Черчил био је противник операција на Западу. Винстон Черчил тврдио је у својим мемоарима да је рат на Западном фронту распикућство у коме се најбоља крв западних народа просипа, а не постиже никакав ефекат. Винстон Черчил док је Русија била савезник био је мишљења да Русија треба да води борбу са Истока. А онај који хоће да води рат против Немачке, под датим геополитичким условима, мора да зна да се рат против Немачке добија лако, јевтино и брзо тиме ако се освоји Балкан. Ми морамо да претпоставимо да Винстон Черчил, иако стар човек, није заборавио шта је писао пре двадесет пет година. Ако је за Черчила било јасно да се рат против Немачке лако, јевтино и брзо добија освајањем Балкана, онда можемо бити сигурни да Винстон Черчил то зна и данас. Али иако то Черчил зна, он то не сме да ради. А зашто не сме то да ради? Зато што није слободан, зато што није господар стратегијских операција. Има неко позади који Винстону Черчилу не да да уради оно што је најлакши, најбржи и најјевитинији начин да се победи Немачка то јест освајање Балкана. Он то не сме да ради, а не сме да ради зато што није слободан. Негде позади њега стоји неко који је јачи од њега. Јесте он премијер, јесте он канцелар, али има нека тајна сила која га држи за руку и говори му: „Ти мораш да слушаш Стаљина, ти не смеш Стаљина да увредиш, Стаљин има право, ти се не смеш искрцати на Балкан”. Замислите, Черчил би желео да се рат брзо сврши, он зна како би се рат брзо свршио, и ако хоћете он има нагомилане трупе, има пету америчку армију у Италији, велике снаге на Блиском Истоку, спремне за тај посао, али ништа не помаже, неко не да да се то изврши, има неко ко је јачи од Черчила, не да Черчилу да ради оно што мисли да је брзо, лако и јевтино. Која је то сила, ја сам рекао, а ако се ви с тим не слажете онда нађите неку другу силу која може да натера Черчила да не ради оно што је мислио и писао још пре двадесет пет година, да је добро радити.
Али не само да Черчил не сме ништа да ради у погледу војничког искрцавања на Балкан, него то има и другу далеко дубљу реперкусију на читаву стра-

тегијску и политичку ситуацију Британске империје. Британска империја, Британско царство, за последњих сто педесет година било је руковођено да у басену Средоземног мора не сме ни једној великој сили дати приступа или ако та велика сила добије приступа онда она мора бити држана на одстојању од Енглеске. Енглеска мора бити далеко већа и јача. Тиме се објашњава целокупна политика Велике Британије према Отоманском царству и према Немачкој и Русији. Специјално на Балкану Велика Британија није дала приступа двема великим силама Немачкој и Русији. Немачка и Русија нису смеле доћи на Балкан. Зашто? Ко би запитао одговор ће добити кад погледа на карту нарочито пре 80 година од како је извршен прокоп кроз Суец, те је постао најкраћи пут од Велике Британије за Индију. Од тог времена Енглеска има тај категорички императив своје спољне политике: на Балкан ни једна велика сила не може да добије приступа, нарочито не Немачка и Русија, јер ако би Немачка изишла на Средоземно море или Русија онда би за Велику Британију било јасно да је пресечен империјални пут који води од Велике Британије кроз Суец за Индију.

Шта сад треба да ради Черчил? Черчил би покушао да се искрца, али несме, не да му неко. Он је већ у ствари капитулирао пред Совјетима. Он признаје да су Совјети више и оправданије заинтересовани Балканом, него он, и то се огледа у сукобу Тита и Драже Михаиловића. И због тога Черчил стоји позади Тита, иако Титов интерес није и његов. Он мора противно свом добро схваћеном интересу да стане позади Тита, иако Титов интерес није и његов. Он мора противно свом добро схваћеном интересу да стане позади Тита, јер то жели онај тајни господар његовог дела клешта, који је у стању и који је моћан да му наметне политику противну правцу, који је Енглеска у спољној политици заступала 150 година у Средоземном мору.

Шта мислимо да ће ипак бити? Говори се о западном фронту и морамо веровати да је онај господар капиталистичких клешта довољно снажан да нагна Енглеску и Америку да то изврше, иако оне у страху иду на тај посао.

Али сад настаје моменат који ће у току 1944. године играти пресудну улогу не само политичку него и војничку. У 1944. години су избори у Америци. 7. новембра 1944. године су председнички избори у Америци. Та земља без етничког хомогеног осећања увучена је у овај рат заиста противно своме схватању и противно својим интересима, али је ипак увучена. Америка је, као што сам рекао прошлог пута, 1916. године изабрала Вилсона који је Америку 1917. године увукао у рат. Али Америка је после победе, после завршеног првог светског рата 1918. године, зато што је Вилсон увукао Америку у рат, тога истог Вилсона и његову странку на изборима 1920. године оборила и то после добијене лаке победе. Замислите како јако осећање има амерички народ против рата кад та Америка обара председникову странку на изборима само зато што ју је он увукао у рат иако је рат свршен и добијен. Али Америка као да говори: „Хвала Богу, ја сам овог пута лепо прошла, али не желим да улазим у рат. А због тога што сам уведена у рат, ја ову странку демократску остављам у мањини.”

А сад рат није свршен. Године 1920. после завршеног рата Вилсон и његова странка су остали у мањини после победе добијене на лак начин.

Рузвелт је 1941. г. у децембру месецу увео Америку у рат, али рат није свршен и председнички се избори врше. Сад вас питам: једна земља која обара на изборима председника републике и његову странку и то после завршеног победоносног рата, само зато што је била увучена у рат, каква ће бити реакција те земље сада када се усред избора за председника рат наставља. Рат свршен није. Разуме се да одговор не мора бити да ће амерички народ гласа-

ти против демократске странке овог пута зато што је у рату, јер може бити баш зато што су у рату да ће казати: „Па, сад опасно је у рату правити велике промене. Јесте луда ствар. Рузвелт нас је увукао у рат против наших интереса, против Монроеве доктрине, али шта можемо да радимо, рат је ту и немамо куда. Ако у рату оборимо владу то може да се освети Америци, а да то не бисмо радили слегнућемо раменима па кад се рат сврши онда ћемо разговарати!”

Може бити да амерички гласачи тако резонују, али то ће бити ако не дође до каквог пораза, ако америчка војска не претрпи никакве велике губитке у Европи, ако буде имала успеха, а ти успеси нису крваво плаћени, или ако не буде било успеха, а не плате се крваво. Али ако се деси обратно, или ако буде успеха, а много буду крваво плаћени, или ако се плати крваво, а не буде никаквог успеха, а у том дођу избори, како ће онда да реагује амерички народ? Због тога тврдим, и мој пријатељ професор Васиљевић о томе је у својим предавањима изванредно интересантне податке давао, тврдим да ће овај факт што су у овој години председнички избори у Америци, притискивати војничке операције у Европи на Западу и Југу.

Сигурно је да ће Немачка гледати на сваки начин и она ће сматрати да је за њу пресуднији и интересантнији сада јужни и западни сектор него источни. На источном сектору Немачка ће сигурно и даље бити у дефанзиви због тога што ће свим снагама да чека ма какав покушај искрцавања америчког у Европу и да тукући америчку војску туче Рузвелта у Америци. А ако се пак због тога они буду устезали па не буду смели да се искрцају онда ће тиме настати веома тешки односи у коалиционом фронту, јер ће Стаљин који непрестано захтева други фронт и коме се то обећало, изгледа (не водећи рачуна о 7. новембру 1944. године као дану плаћања Рузвелтове менице) наћи овог пута начина да их присили да изврше обећање, јер он има тачно дефинисане њихове савезничке обавезе у погледу другог фронта. А ако ови поред свих тешкоћа и сукоба са Стаљином буду се устезали, онда може врло лако доћи до тога да ће Немачка врховна команда наћи на југу већ искрцане англоамеричке трупе и да им ту покаже шта сматра да је потребно учинити за добијање победе над Рузвелтом у Америци.

Ето, тако изгледа војничка ситуација. Та војничка ситуација не показује ни мало знакова о неком скором и брзом завршавању рата. Уосталом после последњег говора господина Черчила та ствар не изгледа нова. Интересантно је да се код њега види та, нашим англофилима врло непријатна, нота да рат може бити врло дуг. Знам да је рат свима дошао до грла, до носа. Мени је био рат до грла и до носа пре него што је дошао. Био сам у мањини. Камо срећа да нам је рат био тежак пре него што је дошао, сад бисмо били велики, цели, самостални. Али на жалост онај који је тада говорио против рата био је издајник. „Родољуби” су били сви мишљења да је рат управо наша дужност и чак наша срећа. А сад? Сад би хтели да се рат сврши, и као што видите, нема изгледа да ће се рат брзо свршити, јер су са војног гледишта огромне снаге у сукобу, а велика судбинска питања су на расправи па нико не сме да попусти. У политичком погледу, у политичкој равни гледано, рат не може брзо да се сврши, јер чим нису војничке силе самлевене, он не може да се сврши сем политичким путем компромиса. А да би могао да се сврши политичким путем треба господар клешта да пристане на то. А тај господар клешта не да не пристаје него управо он је хтео овакав рат, раг дуг и крвав и на све приговоре одговара: „Па то је саставни део мога плана.”

Према томе, са политичког гледишта све док господар клешта западних и источних остане Јеврејин нема краја рата. Много говоре у поверењу, воде се

преговори између Немачке и Енглеске. Ту је мир за који дан. А ја на то одговарам: ма ко да ми то каже мој одговор је: док је господин Идн, експонент и зет јеврејски, чија је госпођа Филкелнштајн, рођака господина Литвинова, док је он на месту Министра спољних послова Велике Британије, дотле нема таквог мира па макар и господин Черчил на то пристао. Зато тај човек и седи на том месту да заступа јеврејску тезу до крајњих консеквенција. Баш зато он има права да се окрене својим властодршцима Јеврејима и да каже: „Ја сам у потпуности испунио ваш аманет.” Зато све дотле док не попуцају политичка клешта јеврејска, а она ће попуцати само тада ако Енглеска почне да гледа својим очима и да мисли својом главом, не може доћи до компромисног мира, све дотле ће се рат наставити.

Исто тако на Истоку, тамо где стоји СССР, док год се не створи Русија која ће бити прави инструменат руског народа, све дотле нема могућности да се тамо на Истоку створи какав мир. Ако би се пак и створио, то би било само примирје.

Према томе политички се не види излаз из овог рата, мора се казати мир је са политичког гледишта немогућ.

И трећи, најпресуднији је онај духовни план. Свет је заборавио на Бога, свет прави рачуне у којима сасвим мале факторе узима у обзир невидљиве, мале факторе у микроскопском виду, те факторе узима у рачун при зидању својих политичких или физичких зграда, али оном пресудном фактору, једино пресудном, Богу, Њему су људи окренули леђа, Њега у рачун не узимају. А Он је једино стварност, јер само Он има права на име „Сиј” („Онај који јесте”). Све остало је сенка, све је пролазност само Он непролазан. Па ипак, ако је тако, иако искуство сваког народа говори тако, иако нема народа чије искуство ову истину не потврђује, људи и народи у јавном животу нарочито, скоро нимало не воде рачуна. Иако искуство свих народа потврђује ту истину народи су окренули леђа Богу, одступили су од основних закона Оца свога, пошли су беспућем, не путем него беспућем, и дошли су у беспуће, и као резултат тога дошао је овај рат.

Знам да ово моје излагање не личи на излагање неког озбиљног политичара. Озбиљан политичар који себе поштује о Богу не сме говорити. Па ипак, опростите, више волим да ме сматрате и за неозбиљног политичара него да у својим рођеним очима будем смешан. Јер мало видим, али оно што видим то прећутати не могу. Бога, Његов утицај и Његову дефинитивну пресудну реч у историји људској видимо, осећамо, на сваком месту знамо. Историја је људска без Бога неразумљива. То је кључ који отвара тајне људске историје. И зато што то видимо и осећамо, зато то исповедамо и говоримо. Отуда и велим, због тога што су људи одступили од закона свога бића, који им је Творац оставио, (истовремено дајући им слободу да се могу држати тога закона и погрешити по слободи која им је дата) зато им је дошла ова бесмислица што се зове рат и у који смо сви колико нас има увучени. Зато је све то дошло као испаштања тешко наметнуто роду људском, али не у циљу уништења, јер давно је речено да Бог неће смрт грешника, него хоће да се грешник поправи. И ово је дакле дошло не ради уништења рода људског већ ради плодова покајања. Чека онај Господар васељене да Његове ноздрве осете мирис покајања рода људског, али он не долази. И зато рат траје. И са тог плана духовног рат ће трајати све дотле док Онај, који је у исто време сама Правда, али и сама Милост, не буде одлучио да је доста испаштања и да је циљ постигнут, да је човечанство кренуло новим путем. То данас није близу, то не осећате чак ни ви, како да то може осетити Онај на небесима.

У причи о Блудном сину, дивној причи, коју су најблажа уста пре скоро две хиљаде година свету открила, говори се о сину који је узео свој део од очевине и отишао у свет да живи како он каже „како ја хоћу”. Вама је та прича позната. Вама је познато да је он све своје имање прођердао живећи блудно. Вама је познато да је у свом великом паду дошао дотле да се погодио да као најамник чува туђе свиње, да су времена онда постала тешка, и да је он чувајући туђе свиње и гладујући на крају, почео да се храни корењем као и саме животиње. У том стању блудни син рече себи: „Шта радим ја ово, па слуге у дому оца мога боље живе него ја. И што да ја служим код другога? Кад нисам могао бити син оца свог, хајде да му будем најамник, да се вратим, да му паднем пред ноге и да му кажем: Оче, сагреших небу и пред тобом, прими ме за једног од својих најамника.” И он се враћа, иде дому оца свог. Али пазите дивну божанску Правду коју нам је Господ Христос у тој причи приказао. Он није дошао оцу свом, а отац га је издалека угледао, и полази у сусрет сину који се враћа. Син чини један корак, а отац хиљаду, син два корака, а отац милион. Већа је љубав оца него љубав сина.

Доста је по овој дивној причи у којој се налази сажета правда божанска, доста је да се почнемо враћати, бићемо сагледани издалека па ће у сусрет сину отац да дође. Јер, по себи, син-човек не може Оцу-Богу ни да се врати без свемогуће божанске благодати као помоћи. Не зна човек пут Оцу. Није у стању, сам по себи, ни мисао о повратку неприступачном и несагледивом Оцу да зачне. И она му може доћи само „свише” од кога су сви „добри и савршени дарови”.

Није чак потребно ни да се цело човечанство преобрати. Потребно је толико да се наш живот осоли оном сољу која није изгубила свој укус, није обљутавила. Данас нам је живот бљутав па је потребно да се осоли правом сољу Христове Мудрости и Истине. Кад то буде било онда ће и на духовном плану сазрети ствари, па ће и са тог духовног плана да се рат приближава крају свом.

И тако са војничког плана видимо: рат дуг, јер господар Европе и не може и неће да подлегне; са политичког - рат дуг, јер господар клешта не да да се сврши; са духовног - рат дуг, јер је Господар Васељене пустио, дозволио овај рат као испаштање тешко за греховно стање човечанства, а поправке и кајања још нема.

Како се рат може свршити? Два су излаза из овог рата.

Први излаз, са политичког гледишта не попушта господара клешта, а са духовног нема покајања и поправке људског рода. Према томе рат траје. Ако прогледају народи по дозволи Господњој и мир је ту. Ви говорите: „Не може се издржати дотле”, а ја кажем не зна човек шта може издржати. Године 1915. у повлачењу ја сам видео првог мртвог вола код Крушевца, првог мртвог коња на Косову, а првог мртвог човека, од напора и изнурености природном смрћу, видео сам тек кад смо почели од Новог Села код Пећи да се пењемо уз Жљеб. Дакле, то је мерило снаге људске. Јачи је човек од најјаче животиње, јер човек располаже духовном резервом коју може тако рећи, неограничено да развија, те према томе држите се оне народне изреке: „Не дај, Боже, што се издржати може!”

Ми дакле верујемо да се овај рат неће свршити силом већ политичким миром, јер ће доћи до споразума између Немачке и Велике Британије или између Немачке и националне Русије. На тај начин су сломљени јеврејски планови, и свет, а нарочито Европа, је изашао из опасности.

Ако се то не оствари онда рат иде у дегенерацију. Дегенерација рата то је израз којим хоћу да изразим оно што интуитивно осећам. То није рат са фрон-

товима, ту фронтова нема, а рата има. То је хаос, то је варварство. То је заиста сумрак човечанства, а специјално у Европи. Два су дакле излаза. Нема трећега. Који ће бити од та два? То зна Онај који је Господар свих времена. То људи не знају.

Нама је тешко, ја знам, али паде ми на ум једна песма од Гетеа „Чаробњаков шегрт". Био шегрт код неког чаробњака. Чаробњак знао формулу помоћу које зли духови могу бити позвани из небића у биће и упрегнути у службу чаробњаку. Па кад службу испуне онда се неком мађијском формулом враћају на своја места. Али чаробњак отишао на пут, није код куће, код куће је његов шегрт. Шегрт запамтио формулу како се пуштају зли духови. Он хоће да се окупа, а да не би ишао сам на воду, он наређује помоћу мађијске формуле да се купатило напуни водом. И метла ће да буде та каја ће да трчи, да узме канту и да трчи за воду. И заиста са неколико речи метла узме канту и муњевитом брзином иде на воду. Купатило се пуни водом и то тако како се никад није пунило. Али шегрт примећује да се вода у купатилу пење. Купатило се чак и препуњава. Шегрт види да се вода разлила по целој кући. У очајању је и хтео би да врати натраг духове, али је заборавио како гласи она магична формула којом ће зле духове да врати натраг. У памети му није та формула, не може да се сети, а за све време док он размишља метла лети на воду, са воде у купатило и ниво воде расте.

У овој Гетеовој песми ствари се добро свршавају: мајстор се на време вратио, шегрт се није удавио, а зли духови су утерани у своја безопасна склоништа.

Надајмо се, да ће Господар Васељене стићи на време и да нас зли духови неће подавити, кад смо били тако неуки шегрти па смо запамтили само како се изазивају зли духови, а не умемо да их вратимо натраг у мир.

ИМА ЛИ ИЂЕ ИШТА ДОБРО ДА ЗА СРБИНА ПИШЕ? [17]

И овог пута, госпође и господо, дворана је пуна, па ипак, опростите ми, осећам да је једно место празно. На прошлом предавању седео је овде, у првом реду предамном, човек кога више нема. 8. марта, сутрадан по мом другом предавању, погинуо је пуковник Масаловић. (Публика устаје и одазива се са: слава му!) Ја сам вам од срца благодаран што сте не чекајући мој позив устали и одали пошту том истинском човеку и истинском јунаку. Жалим неизмерно његов губитак не њега ради колико Отаџбине и народа нашег, његове породице и нас осталих ради. Слава нека је пуковнику Милошу Масаловићу! (Слушаоци узвикују: Слава му!)

17. априла 1941. године на челу једне шаке официра и војника спуштао сам се једном кратицом која води од села Трудеља ка железничкој станици Угриновци. Било је још рано јутро, поцепани праменови магле час су нас обавијали, час су нас остављали, час смо видели горе изнад нас врхове, час је те врхове магла обавијала. Идемо тако. Док се од једном зачу глас: „Е-е-ej!"

Ми стадосмо: ко то зове? Али онај продужи: „Е-е-ej, има ли иђе ишта добро да за Србина пише?" Ми погледасмо горе. На коси стоји човек који је чувао десетак оваца. Он је тај глас бацио одозго нама као питање. Не сећам се шта смо му одговорили, али знам једно, а то је да питање које је онда одозго,

[17] Предавање одржано 13. марта 1944. године у великој сали Коларчевог увиверзитета.

онај што је чувао само десетак оваца, бацио на нас, никада до смрти своје заборавити нећу.
У оном тренутку учинило ми се: о, о, овај је нестрпљив; тек што је почео рат, а он би већ хтео да негде добро пише. Али данас не мислим тако. Кад помислим на то питање које и дан дањи бруји у души мојој, видим да је и овде постала истина оно Његошево: „Кој' на брду, тај повише види!" Он је, изгледа, већ видео све патње наше које ми доле испод њега још видели нисмо и зато је питао: „Е-е-ај, има ли иђе ишта добро да за Србина пише"? Пошто је погледом обиграо од југа на север, и од истока на запад, он је видео да нигде око њега ништа добро за Србина не пише. Његове духовне очи су то зло, које је долазило, а које ми доле испод њега још нисмо сагледали, виделе и зато што је он то видео он је питање и поставио. Ми још нисмо знали, ми, она шака официра и војника, нисмо знали ни да је била потписана капитулација, а он је већ видео државу порушену. Ми нисмо знали да смо постали робље, а он је одозго то већ видео. Ми доле испод њега нисмо видели легионе жртава које ће српски народ за ово време што од тога дана на овамо долази давати и дати, а он их је већ видео. Он је већ видео рушевине, хаос, пустош, милионе жртава и зато је одозго на нас падао тај језиви његов узвик: „Е е-ај, има ли иђе ишта добро да за Србина пише?".
Да, страшну је судбину дочекао наш народ; све што овде избројах, све нас је то снашло и ко зна да ли је ту тачка. Ко зна да ли иза тога нема још што би неко изнад мене са брда неког духовног, могао видети, а што моје очи још не виде.
Али нас је изнад свега тога снашло нешто што је по несрећи коју носи собом горе него све оно што набројих. Ми не само да смо од туђе руке страдали, ми не само да смо доживели слом и рушење државе наше и да смо тиме изгубили слободу и јединство политичко и национално, него има друга једна несрећа, изнад које несреће у скали несрећа ни један народ не би црњу и страшнију имао. Ми смо изнутра изгубили своје органско унутрашње јединство. Несреће које један народ могу да снађу од туђинске руке могу представљати врло тешко зло за један народ. Али ако народ очува своје унутрашње јединство, он није у скали зла дошао до дна. Али ако изгуби и своје унутрашње јединство онда изнад те или, ако хоћете, испод те несреће веће и страшније нема. А ми смо ту и такву несрећу доживели. Не знам да ли је онај пастир са Рудничке планине и то видео, не знам да ли је и подстакнут тиме био кад је оно питање одозго поставио. Знам да изнад те несреће нема веће. И та нам несрећа дакле није била уштеђена већ се придодала оним другим које нам је туђа рука нанела.
Сад треба одговорити на то питање: „Има ли иђе ишта добро да за Србина пише"? јер смо то поставили као наслов данашњем трећем и завршном нашем предавању.
Претходно вас морам упозорити на везу која постоји између овог последњег и она прва два предавања. Намерно, а не случајно ово треће предавање је дошло сад пошто су она два прва прошла, зато да би лакше било свакоме схватити да се српско питање не може одвојити од општег светског питања, те да одговор на овако постављено питање може бити дат тек ако се правилно поставе они светски проблеми, које смо изложили у прва два предавања, ако се дакле схвати суштина овог рата и ако се схвати његов развој. Ко то разуме томе ће лако бити да српско питање правилно реши. Ко га не схвати не може дати правилан одговор на вечерас постављено питање. Прва два предавања су дакле оквир у који морамо поставити ово питање и дати му у току данашњег вечера одговор.

Ми смо видели да рат дуго траје и да ће дуго трајати. Прекјуче био је један врло виђен господин, Немац, самном у разговору. Говорили смо о рату и он ми рече: „Да, господине, рат ће страшно дуго трајати. Ја замишљам да се нас двоје видимо 1948. године, ако Бог да да будемо живи и здрави. Тада нећемо носити беле крагне од кошуља, а можда ни кошуље неће бити тако чисте као данас, и у разговору ви и ја сећаћемо се данашњег дана из 1944, па ћете ви мени или ја вама рећи: Боже, како смо лепо живели 1944. године”! Ово вам само наводим да вам покажем да нисам сам у свом гледању раније изложеном. Има људи као што видите који том свом гледању дају врло практичан и нимало оптимистички изглед, јер ове наше тешкоће у којима се ми налазимо, ти људи оглашавају за идиличне, лепе и лаке, према онима које ће у току рата доћи.

Рат ће дуго трајати. У том оквиру дакле треба за Србе дати одговор о оним акутним питањима која њих интересују. Према томе унапред морамо да се оградимо и унапред морамо да кажемо: одговор није нимало ружичаст, одговор је сасвим озбиљан, онакав каква су и времена у којима живимо, јер како би могло то да буде да око нас свуда тутњи, свуда тресак, свуда хука, цика, писка, а код нас не знам зашто и не знам како, код нас треба да буде тихо, мирно, ведро, питомо. Није могућно. Свет је ипак једна целина. Срби се налазе на Балкану, Балкан се налази у Европи, а Европа се налази у центру или у епицентру потреса светског и према томе, како је могуће да одговор који нас интересује буде ружичаст, пријатан. Напротив, сасвим је јасно да тај одговор мора бити реперкусија свих невоља које свет услед рата притискују. Па ипак Срби имају своје посебно место у овом општем светском сукобу. Срби имају акутна питања која њих специфично интересују и отуда је било потребно њихов положај размотрити у посебном предавању одвојеном од опште светског положаја.

Госпође и господо, па ипак иако је све тако као што сам напред казао, иако су страшне невоље које су притиснуле свет, и те невоље неће бити кратке него, као што смо казали, предуге и претешке и биће све теже, поред свега тога ми не можемо, а да не верујемо да ће српски народ остварити себи такве услове живота, да ће српски народ наћи свој пут који је, узевши све у свему, најбољи и једино могућан, ради остварења оних задатака које српски народ има као живо органско Божје биће пред собом и у себи. Поред свега тога, дакле, што ми верујемо и тврдимо да је рат претежак, што у осталом нико не треба да доказује, и да ће бити дуг, имамо уверење, имамо узду (и то не обичну, него чврсту која се приближује веровању) да је положај српскога народа исто као и општи светски положај прошао поноћ. Многа питања се налазе пред српским народом, али има неколико која нарочито падају у очи и која свако српско око одмах запажа и тражи на њих одговор.

Српски народ, прво, жали за изгубљеном слободом и жели свом снагом да поврати своју слободу. То је питање које њега необично много интересује. Затим, питање његовог јединства њега исто тако интересује. И то питање јединства је двоструко. С једне стране питање унутрашњег органског јединства, с друге стране спољашњег политичког јединства.

Кад ова три питања не би интересовала српски народ, кад би српски народ био равнодушан према тим питањима онда он уопште не би био народ, онда би он био нека етнографска грађа, али народ не би био, јер нема народа на свету који има права на то име, а да га та три питања не интересују. Како бих, дакле, ја могао говорити у Београду Србима, а да та питања не додирнем? Питање слободе, питање јединства унутрашњег и спољашњег српског народа.

Али пре него што бих на та питања одговорио, ја морам да се обазрем једним општим погледом на једну особину која прати наш народ од прошлог светског рата наовамо. Још одмах после оног светског рата, ми смо приметили у нашем животу многе и многе тешкоће, али једна врло интересантна наша особина одмах се испољила. Ми смо непрестано тражили неко лако решење за те тешкоће. Ако би била пред нама два пута па један лакши, а други тежи, ми бисмо се одмах, обема рукама прихватили за лакши пут. Стално, непрестано, ми смо тражили лаке лекове за наше невоље, лаке лекове за нашу болест и лак излаз за наше болове.

Треба ли с вама да пређем укратко нашу историју од 1918. па до 1941. године? Мислим да није потребно. Довољно је само да вас упутим да у својим мислима пређете то време па ће вам одмах бити јасно да у овом свом тврђењу имам право. Ми никако нисмо хтели да схватимо да ако се тешкоће појаве онда лак излаз из тешкоћа није прави излаз, јер ако би био лак излаз онда не би била тешкоћа. Тешкоће зато и постоје што је из њих излаз увек тежак. Али ми нисмо хтели тешке излазе, ми смо у принципу тражили само лаке излазе. Ми смо били као неки озбиљан болесник који је обилазио лекаре, тражио лекове и говорио: „Господине докторе, ја хоћу само благ лек, медицину која неће бити тешка, ни непријатна.” Ако би лекар казао: „Опростите, ја могу да вам предложим само тешку, опасну, горку медицину”, ми бисмо тога лекара напуштали и тражили лекара преко пута који би нам нудио лак лек, мало обојене воде заслађене сирупом. Ми бисмо такву медицину тражили, пили, кљукали се њом, јер нам она није била горка, није нам била непријатна. Нас се при томе није ништа тицало што наша болест све више напредује, што се све више развија, компликује, бива сваког дана све тежа. Нас се то није тицало. Наша болест на тај начин постајала је све тежа и све компликованија. Тако радећи ми себе лечили нисмо тако радећи ми смо били помагачи болести својој, а не здрављу своме, ми смо себе свесно или несвесно гурали низ низбрдицу. За сваког ко је посматрао развој наших унутрашњих прилика било је јасно да такав ход догађаја води народ пропасти. Али, узалуд. Иако је здрав разум говорио то, на тај савет се нико није хтео обазрети и ми смо ишли стрмом равни према пропасти својој брзим кораком напред.

Да вас опоменем ипак на један догађај од 3. децембра 1939. године, три месеца после почетка светског рата. У Српском културном клубу била је једна седница на којој су били присутни референти из целога Српства, а поред тога били су позвани шефови свих политичких странака и покрета који су у Српству заступљени. У том својству био сам присутан на конференцији и сам. Слушао сам очајне реферате о приликама у којима се српски народ налази под Југославијом. А кад су референти из разних крајева Српства поднели своје извештаје онда су устали претставници партија да даду своје мишљење. Мислим да се је кулминација наших невоља огледала у рефератима партијских представника. И то не толико због тога што би невоље које су представници појединих крајева износили биле мале, напротив, оне су биле врло велике, него по лековима које су представници партија предлагали. Ти лекови су били све сама лимунада. Нико није имао куражи, храбрости, нити самопрегорења па да предложи горке, прегорке лекове за такво стање. Горки лекови нису били популарни, а ми смо више волели популарност но ишта на свету. И због тога што смо ишли за тим, страшно смо се плашили од горких лекова.

Морам да вам признам да нисам био у таквом очајању ваљда никад, чак ни после слома, као што сам био тога дана. Био сам, да вам признам, потпуно не огорчен, него дегутиран оним што сам слушао. Нисам се јављао за реч,

али око 8 часова увече кад видех да би била непристојност ако се и сам за реч не јавим, узех реч и овако од прилике говорих: „Данас сам, господо, присуствовао опелу српског народа, и као на сваком опелу дозволите ми да почнем са оном црквеном песмом: „Каква се то тајна с нама зби, како се то предадосмо труљењу, како постадосмо поданици смрти?! Јер заиста имам осећање, господо, да је са нашим народом готово и да му овде ми у ствари опело приређујемо.”

Судите ви данас, ви који ово слушате, сада 13. марта 1944. године, судите да ли је такав почетак мога говора оне вечери 3. децембра 1939. године био претеран. Судите сада када се баците мислима уназад од 1939. до 1941. године, па кад у светлости тога догађаја од 1941. до данас, процените, да ли су моје речи биле претеране, које сам онда на седници Српског културног клуба изговорио. Због чега употребих те опоре речи? Па зато што с једне стране видимо јасан крст пропасти једног народа од стране најбољих људи из српских крајева, а с друге стране вођство народа, представници свих политичких странака на такву ситуацију уместо да иду правим путем да предложе право решење они праве лекове благе, лекове као за малу децу, обојену водицу са мало сирупа, само зато да се људи не би замерили јавном мнењу или не знам коме. Само из страха да избегну права и једино могућна решења која воде народ спасењу и оздрављењу.

Ово вам причам само зато да бих мало бацио светлости на то како је слом дошао. Слом је дошао зато што се није хтело право, здраво, снажно решење. Нису се хтели горки лекови, него се прибегавало, напротив, лаким, популарним лековима, при чему се није могло видети да то у ствари значи помагање болести, гурање нашег сопственог народа нашим сопственим рукама у пропаст.

Али ово наведох не само зато да бисте разумели како је дошло до тога него да бисте разумели и све ово што долази од 1941. године наовамо, јер исто то што нас је пратило до 1941. године прати нас и од 1941. наовамо. У многом се види та иста тенденција избегавања тешких и опасних излаза и тражења лаких медицина, лаких сирупа за опасне и тешке болести.

Још јасније морам ову мисао рећи. У првом предавању сам рекао да ми изгледа као да се ствари у свету не догађају нити у једној равни или сфери, нити у више, међу собом равноправних, већ у више међусобно хијерархијски распоређених равни или сфера. Од тих смо набројали три: техничка, политичка и духовна од којих је техничка најнижа, а духовна највиша.

Она напред оцртана особина да тражимо лак излаз из тешке ситуације огледа се поглавито у томе што избегавамо да невоље које се показују у нижој сфери, а које су у истој неотклоњиве, отклонимо помоћу напора у вишој сфери. Ако је невоља техничко-економска па је нерешива у тој сфери ми нећемо да видимо да ће се она најлакше отклонити политичким мерама, већ остајемо са својим контрамерама у сфери техничко-економској. Ако је невоља пак политичка па је неотклоњива политичким мерама, ми нећемо да видимо да ће се она најлакше отклонити мерама духовним. А то је опет зато што тако треба мање напора политичког или духовног да се поправе недаће техничке, односно политичке. Успешан рад у политичкој односно духовној сфери, претпоставља толико претходних напора, да смо од тога већ раније избегавали, па том претпоставком већ не располажемо у тренутку кад то питање постаје за све оштро отворено.

Рекох напред, чим је изгубио слободу, српски народ је осетио свом снагом својом да је слобода услов за развиће једног народа, управо основа за живот народни, и није чудо што се наш народ сада као најмилијег сна свог држи

жеље да слободу своју поврати. И многе несреће наше дошле су баш на тај начин што је сатана више пута већ на тој нашој, од Бога благословеној и дарованој жељи за слободом, изаткао нашу несрећу. Желети, дакле, слободу није ништа забрањено, напротив ко слободу жели, добру ствар жели. Само, кад неко изгуби слободу као што смо је ми изгубили, онда мора да зна да губитак слободе није дошао случајно, јер „ни врабац с гране не пада случајно", а камо ли да један народ изгуби слободу случајно. Губитак слободе није, дакле, дошао случајно него је дошао због многих дубоких и тешких разлога. И ако хоће народ слободу, добру ствар жели, али исто тако мора знати да се слобода на неки лак начин повратити не може. Међутим, 1941. године тек што је хука и бука нашег слома мало прошла, ми смо већ присуствовали почецима наше нове народне несреће на овом делу где живи компактан српски народ, у Србији. На овом делу ми смо видели организације које су хтеле да искористе жељу народну за слободом. И у тренутку кад је Немачка ступила у рат на Истоку, они су овде у Србији дизали устанке. Ви знате како се то свршило. Али ви знате да се у ствари то није свршило, да се тај процес који је онда почео, диференцирао, али да још траје. Ми смо без икакве потребе ушли у рат и и изгубили слободу. Ми смо могли остати изван рата, да смо то остали били бисмо цели, слободни, самостални, поштовани. Али изнутра нас је неко зло распињало и гонило да у рат без икакве потребе своје уђемо. Сад се то најбоље види, ако то свима 27. марта 1941. године није било јасно. Али не само да смо могли бити слободни, цели и самостални, него од тренутка када нас је та несрећа снашла ми смо могли остати у миру и реду, и снагама позитивним које народ има могли смо саградити што боље основе свога живота, поправити на рушевинама нашим оно што се поправити да и мудрошћу повратити оно што смо лудошћу изгубили. Ми смо то могли, али опет неко наше унутрашње зло гурало нас је у низ нових несрећа, гурнуло нас је у пропаст. Ми смо због тога овде у Србији изгубили сигурно, за ове две и по године, неколико десетина хиљада глава, које су могле бити нашем народу очуване.

Све до краја августа 1941. године народ овде у Србији није имао формулисан, оцртан, трасиран свој народни пут. Ми смо се налазили после слома који смо претрпели у рушевинама наше државе мрцварени са стране од немилосрдних суседа, претрпани таласима избеглица које су овде долазиле, ми смо се налазили у једном хаотичном стању из кога ни једна јача мисао није пред народом отварала пут за будућност његову. Крајем августа долази до стварања владе генерала Недића и ми тек од тада присуствујемо трасирању тога народног пута. Данас тај пут има своју мучну и славну историју и благодарећи томе што није од јуче, ми данас можемо о томе говорити са искуством и са сигурношћу.

Али то није једини пут који се указао пред српским народом. То је једини пут разума и истине, али пред српским народом стоје још два пута. Ова друга два пута претендују да послуже српском народу као излаз из данашњих невоља. Баш зато што постоје пред српским народом три пута, баш зато се манифестовао тај губитак унутрашњег органског српског јединства. Од она друга два пута један пут је везан за Москву црвену, други пут је везан за Лондон и Вашингтон.

На оном првом путу везаном за Москву људи говоре: „Овим путем треба ићи, народе српски, а не другим којим путем; ово је наш пут, јер ово је пут који је благословила Москва." А на оном трећем путу, говоре они који тамо воде: „Овим путем треба ићи, народе српски, ово је пут који су благословили Лондон и Вашингтон." Генерал Недић пак на свом путу, на народном

српском путу на коме он води, не може да се позове ни на благослов Москве ни на благослов Лондона. Генерал Недић није се ни трудио да добије ни благослов Лондона ни благослов Вашингтона ни благослов Москве. Генерал Недић се чак није трудио да добије благослов Берлина за тај пут. За благослов он се обратио српској историји, а по њеном највишем и најтрагичнијем делу, ономе где изгледа да је земља наша небесима најдража, - ономе по косовском где је народ поробљен вођен од Кнегиње Милице, Високог Стевана, Ђурђа Смедеревца, српских патријараха нашао прво себе и своју душу, па потом нашао своју слободу. Генерал Недић се трудио да нађе такав пут који одговара животним интересима српског народа. И при трасирању тога пута он се служио само својим српским очима и својом српском главом. Он није имао наочаре изграђене ни у Москви ни у Лондону ни у Берлину ни у Риму. Он је сматрао да му такве наочари нимало нису потребне за трасирање српског пута. Генерал Недић је мислио и веровао да је довољно то што има српске очи и што има српски разум. Свега то двоје било му је потребно па да трасира српски народни пут у ова претешка времена у којима се српски народ нашао.

Има три пута који претендују да избаве српски народ из садашње ситуације. Ми сада треба да видимо који пут има највише услова да одговори на она три акутна питања српског народа: слободу треба донети српском народу, јединство унутрашње треба донети српском народу и јединство спољашње треба донети српском народу. Који од та три пута најбоље одговара интересима српског народа? Слободу, Москва вели, ја ћу ти донети, српски народе. Ја ћу ти донети прво, јер имам најјачу војску и највећу масу материјала и, ево, моје армије од 5. јула 1943. године непрестано напредују и, ето, још мало па ћу повратити све земље које је Совјетски савез изгубио у току прошле две године. А кад то повратим, ја ћу онда да се спустим преко Румуније, и ево ме у долини Дунава. Ја ћу ти донети слободу. Тако вели Москва.

А ми на то одговарамо: рецимо да ти имаш право, рецимо да ћеш ти заиста доћи за пола године или за годину дана у долину Дунава, хоћу да одговорим на питање да ли ћеш ми ти донети слободу кад дођеш у долину Дунава. Ко си ти? То је питање које ја постављам. Ко си ти који хоћеш мени слободу да донесеш? Ти Русија ниси, ти си Сојус совјетских социјалистичких република, ти си СССР. Да си Русија, ја бих могао поверовати да ми носиш слободу, али Русија ниси, не зовеш се тако. Што би ти крио своје име, ако си ти Русија? Што се не зовеш Русија него се зовеш СССР, пушташ да се за тебе каже да си Русија? Ко је тебе натерао да промениш име? Каква те је невоља натерала да своје право име сакријеш, а место тога да се зовеш СССР? Зато и не верујем да си ти Русија. И не да не верујем, знам да ниси Русија, а знам да ниси Русија прво зато што се тако не зовеш, а друго јер си поникао на руској несрећи, поникао си на руској несрећи у рату, јер те је непријатељ руског народа пропустио да подигнеш своју данашњу грађевину и на несрећи двадесетпетогодишњој руског народа ти си изграђивао себе. Треће, кад отворим твој устав и кад га прочитам видим да Русија ниси, да ниси оруђе руске народне судбине; ти си инструмент јеврејско-марксистичке мисли. Тако то стоји написано скоро отворено у оној књижици која се зове Конституција СССР, а која је позната под популарним именом Стаљинска конституција, по имену Јосипа Висарионовича Џугашвилија званог Стаљина, председника данашње Совјетске уније. Ти ниси, дакле инструмент руског народа, ти си инструмент јеврејске мисли. Тако каже грб твој тако каже кугла земаљска у твом грбу, тако кажу срп и чекић укрштени на твоме грбу, тако каже наслов: „Пролетери свих земаља, уједините се”!

Али има још нешто друго из чега видим да ти ниси Русија. Кад отворим твој устав и погледам видим да је у том Стаљинском уставу руски народ намерно мајоризиран, зато да у Врховном представништву народа СССР никад не може да дође до изражаја. Твоја статистика ми каже: Руса има 77 одсто становника, а по твом уставу укупан број посланика који Руски народ по уставу може да има у Врховном представништву јесте 17,6 одсто Од 100 посланика 17,6 могу бити по Уставу Руси, а 82,4 неруси, чиме је најбоље доказано да ове твоје госе и господари не желе да руски народ добије адекватно представништво него намерно се мајоризира руски народ само зато да би разни мали народи, којих има неколико десетина у пространој руској империји, добили несразмерно већи број посланика на штету народа. И кад ја то све знам онда је мени јасно, ти ниси Русија, ти си само СССР, ти си организација, ти си инструмент, ти си алат јеврејско-марксистичке мисли којој је задатак општа светска револуција, а на којој једна етапа треба да буде то што ти зовеш мојим ослобођењем.

Али не само то! Шта ми доносиш ти који кажеш да ми доносиш слободу? Шта ми доносиш ти какву то мисао собом доносиш? У теби данас влада комунистичка мисао. Можеш ти ту комунистичку мисао да облепиш разним етикетама. Можеш ти по потреби да удариш преко ње и руску тробојку, можеш да удариш и православни крст, али све то ништа не помаже. Суштина, стварна роба коју ти хоћеш да ми даш, она је добро позната, и ту робу коју ти хоћеш да унесеш, ту духовну робу, тај еспап који хоћеш да унесеш у моју земљу, њу не примам. Јер, шта је тај комунизам који ти носиш? У духовном погледу то је борба против Бога, у националном погледу то је борба против сваке нације и Краља, а у социјалном погледу то је борба противу домаћина.

Тако, дакле, сведен на најпростију основу комунизам није ништа друго него борба против Бога, борба против Краља, и сваке нације и борба против сваког домаћина. Како могу да примим ту мисао? Ту духовну робу, тај духовни еспап који ми ти доносиш ако је цео закон мога живота, цео морални, духовни, политички, национални, економски и социјални закон мога народа обратно: Бог, Краљ, домаћин. Куда ћу ја са твојом робом коју ти хоћеш да донесеш код мене, кад је та роба коју ми ти доносиш, сасвим супротна од онога што чини храну душе и тела и целе историје моје. Ту робу, дакле, не могу да примим и због тога оно што ти зовеш ослобођењем мојим, сматрам ропством својим и због тога такву слободу из твојих руку не примам, нити могу примити.

Знам да овакав разговор између некога који представља народ Српски и оне црвене Москве није још формално одржан, али стварно таква размена мисли постоји. Народ српски не само у Србији него свуда где Срба има заузима сваког дана све јасније и одређеније антипартизански, антикомунистички став. Није то случајно што је то тако. Начело живота српског, закон живота српског, је тако јасно у том погледу непомирљиво антикомунистички да се не може никако српски народ са тих вечитих основа својих вредности пребацити и поставити на марксистичке темеље.

Знам да у Америци велике куће, палате могу да се пребаце са једног темеља на други. Знам да је јеврејство многе народе пребацило са темеља њихових живота на лажне од Јевреја намештене темеље. Знам да је и с нама био такав покушај који је нас у многоме оштетио, пошто је у многоме успео. Али ма како да је тај покушај успео српски народ се враћа законима живота свога баш кроз ове муке и испаштања. Он интуитивно осећа да мора да се врати натраг начелима свога живота. И баш због тога што српски народ зна да су основе његовог живота непомирљиво супротне онима које му нуди маркси-

зам и што је свестан да су несреће које су га снашле настале зато што се делимичне удаљио од својих основа животних, - баш зато српски народ не може да прими марксизам већ хоће, напротив, да се врати на своја животна начела и законе.
Нико нека не помисли да је марксизам био некад такав што сам га ја приказао, а да је данас еволуирао и припитомио се. Ко тако мисли тај тако мисли на своју рођену штету. Марксизам може да еволуира у тактици; марксизам не може да еволуира у доктрини. У доктрини марксизам је један затворен систем у коме су сви делови логично повезани један за други. Зато марксизам не може у доктрини да еволуира, а да се цео систем као доктрина не сруши. А у тактици? У тактици може, и нико не може у тактици такву еволуцију да прави као што то може марксизам. Године 1921. марксизам је прогласио НЕП т.ј. нову економску политику. За свакога који се мало разуме у економској политици било је јасно да то није никаква нова економска политика, да је то враћање на стару либералистичку економску политику против које је бољшевичка доктрина војевала и ратовала. Али иако је сваки који се мало разумевао у економској политици знао да је то враћање на либералистичку економију ипак је то мишљење Лењина који је прокламовао НЕП (то је реч састављена од три почетна слова нова економска политика) означавало од 1921. до 1928. године режим економске политике Совјета који у ствари није био никаква марксистичка економска политика, него обична либералистичка политика, у којој је била дозвољена приватна имовина, приватна трговина, приватна иницијатива.
Али то је био само један тактички потез. Совјетија је искористила економске резерве руског народа од 1918. до 1921. год. док их није потрошила, а кад их је потрошила, онда је настао економски слом, онда је настала глад, онда је настало кочење целокупног привредног живота. Да би вратили натраг живот, да би повратили економски живот, да би омогућили да народ живи, јер ако он не буде живео сломиће се и режим, они су вратили у ствари стару буржоаску либералистичку привреду, али су је само назвали новом речју: нова економска политика. Цео свет је тада рекао: бољшевизам овим признаје свој неуспех и одриче се своје економске доктрине. Узалуд је било људи који су говорили: „Немојте тако говорити, то је само привидно. Ускоро ћете ви видети, бољшевизам ће се натраг вратити и спроводиће најрадикалније комунистичке мере.” Глас таквих је остао усамљен. Цео свет је 7 година веровао да се бољшевизам потпуно одрекао своје економске политике, али 1928. године смо видели колективизацију, од сељака се принудно одузима земља и сељак се принудно тера у колхозе, сељаку се одузима и стока и имање и шаље се у колхозе. Стварају се огромна индустријска предузећа, разуме се, државна, и на тај начин улази се у први део процеса колективизације, пошто други део процеса по признању 18. комунистичког конгреса треба да буде прави комунизам који тек има иза овога да дође. Ко, дакле, зна мало историју комунизма за ових 25 година, тај зна да нико није тако гибак, да нико тако као мачка не уме да се дочека на четири ноге, и ако се баци на леђа, као бољшевизам. Они могу заиста у тактици да праве велике, невероватно велике скокове, али само у тактици; у доктрини они остају верни начелима својим, само чекају тренутак кад ће та начела моћи бити остварена.
Отуда, велим, нека нико не каже, некад је комунизам ратовао против Бога; они данас не ратују, јер, ето, имају патријарха руског! Нека нико не каже: бољшевизам није противник сваке нације, како би могао бити противник кад, ево, свим нацијама нуди широке аутономије, тако да свак по својој вољи може ући, па ако му се не допадне, може опет натраг изаћи. (Смех). А

исто тако нека нико не каже да је комунизам престао да буде противник сваког домаћина па ма ко то био, био велики, средњи или сасвим мали. Нека нико не каже, јер је по доктрини марксизам остао идентичан самом себи, он је данас оно што је био јуче, он је данас оно што је био пре 25 година, непомирљив противник Бога, сваке нације и сваког домаћина.

Патријарха! Патријарха су заиста изабрали, али поред свега тога коме је позната суштина комунизма не могу уверити да је то Стаљинова жеља за помирењем са религиозним животом уопште, а посебно са хришћанством. Између хришћанства као таквог и комунизма као таквог постоји непремостиви јаз који се ничим, никаквом тактиком испунити не може. То су два гледишта на свет, непомирљива међу собом, иредуктибилна, која се не могу свести једно на друго. Али не само да је марксизам атеизам, безбоштво, марксизам је ратоборан, војинствен атеизам. То није обичан атеизам, атеизам кабинетски, атеизам који каже: ја не верујем, али ко верује слободно му је, може веровати! Марксизам је ратоборан, војинствен атеизам. А он не само да исповеда безбоштво, он проповеда борбу против сваког који верује. То није случајно, то је тесно логички и органски везано једно с другим. Кад то не би било тако логички повезано, онда комунизам не би из чисто пропагандних разлога имао борбу против Бога у свом програму како је код њега. Борба против Бога је једна унутрашња потреба без које је марксизам неостварљив. Он је остварљив само тако ако претходно успе баш у том свом првом ставу, антирелигиозном ставу.

Један мј пријатељ, кад га је један његов познаник упитао: „Ето, видиш сад имају патријарха. Сад ћеш ваљда и ти променити своје гледиште, ти видиш да комунизам ипак еволуира", рекао је ову реч своме по знанику: „Не знам како је изабран патријарх то уосталом није моја ствар, то је ствар православне цркве да каже своје гледиште о том избору, али кад већ ти мени то кажеш, ја морам да те упозорим на једно. Мени су причали веродостојни људи да у Москви постоји један споменик једној личности којој нико никад споменик није подигао. То је споменик Јуди Искариотском. Тај споменик, тај Јуда, постављен је на пиједестал, у тучу је, са подигнутим рукама он прети небу. Не знам да ли је оно прави патријарх, али ово је прави споменик. Не могу бити заједно и патријарх руски и споменик Јуди Искариотском. Неко је прави, а неко је лажни. Не знам који је, али дотле док ми не буду други веродостојни људи потврдили да је тај споменик Јуди Искариотском скинут, да га више нема, дотле у вредност избора патријарха руског не могу веровати."

Комунизам је против нација. Не прети комунизам једној нацији, рецимо немачкој, него је он против сваке ма која била, против руске као и против немачке, српске исто као и против немачке, српске исто као и енглеске, он је против сваке нације. Шта пише на грбу СССР? Кога тај грб зове на уједињење? Зове ли нације целе земље да се уједине, зове ли тај натпис на грбу, на глобусу, да ли је упућен нацијама целог света, да ли њих зове? Говори ли тај позив нацијама целог света: „Падните једни другима у братски загрљај". Кога зове? Само пролетере свих земаља, само њих зове на уједињење, а оно друго што није пролетер, то им не треба. Куд сте, дакле, поврвели ви који нисте пролетери? Па вас тамо не зову.

Тамо зову само пролетере, а шта значи то, госпође и господо? То долази од оног марксистичког гледишта које каже: није народ једна крвна, духовна и судбинска заједница, него је народ крваво клупче у коме су се два од вајкада завађена непријатеља уклупчала, дохватила и један другог угризају, уједају, мрцваре, уништавају и тако од искони па до скончања века. То је философија марксизма. Сви народи овог света верују за себе, сваки за себе и сваки за

остале народе, да је један народ састављен од рођене браће. Народио се народ. Реч народ чак је и дошла од речи народити се. Дакле, крвна заједница то је прво; друго, народ је духовна заједница и треће судбинска заједница. Због тога наш народ сваког члана свога народа зове братом. Он сваком кад му не зна имена каже: брате. Иако зна да то није његов брат кога му је мајка родила ипак је брат, одрастао је на великим грудима мајке што се зове нација. И они зову сваког друга из истог народа братом. Тако каже наш народ, тако сваки народ за себе мисли.

Јудео-марксистичка пак философија историје каже: није то народ, то вас лажу; народ није никакво сродство крвно, народ је још мање сродство духовно, а најмање судбинско; народ је крваво клупче, наказа у коме се две класе, владајућа и служећа дохватиле од искони века до скончања, па се ковитлају, вију, гризу уништавају, мрцваре и тлаче. Сва историја једног народа није ништа друго него историја тог наказног крвавог клупчета у коме су те две класе у крвавом клупчету сковитлане. И због тога јудео-марксистичка философија не зове народе као целине на уједињење, не требају им, него само пролетере свих земаља, само ову, како је они зову потчињену, потлачену класу. Само њу зову на уједињење. А оно друго? Оно друго отпада, то ће служити као грађа у историји према намени коју буду дали властодршци јеврејско-марксистичке државе. Али иначе нисте потребни, не зову вас тамо, само пролетере свих земаља зову тамо. Реците ми онда, госпође и господо, да ли је права моја реч која каже: јудео-марксистичка мисао је противник сваке нације, не једне, француске, енглеске, немачке или српске, него је противник сваке нације, пошто сваку нацију изнутра хоће да раздроби, да разбије, хоће да подели на два дела, па један део да одбаци, а други део да узме и да унесе у структуру своје јеврејско-марксистичке државе.

Марксизам је и против домаћина, не само против домаћина који има 300 хектара, он је исто тако и против њега као и против онога који има 3 хектара. Је ли само домаћин, марксизам је против њега. Руски сељаци знају то најбоље. Они могу да нам причају своје искуство за ових 25 година живота под владавином СССР. Они могу да нам кажу како су без обзира да ли су имали 2, 3, 5, 10 или 50 хектара, чим су били домаћини били проглашени за кулаке. Тако су подсмешљиво звали богате сељаке. А ко је био кулак тај је био противник режима. У Совјетији је сваки домаћин био оглашен за непријатеља режима. Па шта је социјални идеал њихов? Идеал Совјетије у социјалном погледу је надничар. Чиновник надничар, радник надничар, сељак надничар, све живо што има потребе за каквом економском функцијом у социјалном погледу може узети облик само надничара иако је надничар онда је ослонац, стуб и пријатељ режима, а ако је случајно домаћин, онда је самим тим, без обзира колико је домаћинство, непријатељ режима.

Ето, то је марксизам, и зато српски народ заузима из дана у дан све више и јасније све одређеније антипартизански, антимарксистички, антикомунистички став. Чак ни она страдања која је српски народ претрпео у Независној држави Хрватској нису била у стању да у тој мери помуте његову свест, те да он, јер живи под условима немогућим по живот за ма који било народ у свету, не увиди да и у таквим условима такав пут Титов није пут његов.

Знам да ако резултат ове борбе која се води данас на Истоку, неком несрећом буде ишао у прилог бољшевизма, знам да кад би сви народи у Европи мирно ставили врат свој у јарам бољшевички, знам један народ који то не би никад учинио, макар га то заиста стало уништења. Тај на род није далеко од нас напротив, то је наш народ. Није ово фраза коју само избацујем овде; то

је моје дубоко уверење, а резултат развоја прилика на Балкану од ове две и по године, потпуно доказује оправданост овог закључка.
Српски народ је непомирљив, изузетно непомирљив противник бољшевизма. Он је непомирљив противник бољшевизма због тога што је народ у правом смислу речи и што оног дана кад потпуно пронађе себе, т.ј. кад упозна законе живота свога, он нема куда него да остане на антимарксистичкој основи и да тај антимарксистички став и борбу до краја спроведе. С друге стране, као што сам то у прошлом предавању рекао иако је борба с бољшевизмом страшна, нема изгледа да ће бољшевизам победити. Ја верујем да ће борба на Истоку бити тешка и крвава, али да ће у тој борби бољшевизам на крају крајева и споља и изнутра бити истрошен и због тога она прва претпоставка отпада. Али чак и под том претпоставком, остаје оно тврђење које сам напред истакао, а то је да је српски народ непомирљиво антибољшевистички расположен, да нема избора у том погледу, јер је целокупна основа његовог живота антимарксизам.
Кад је образована влада Рибара, многи људи су се зачудили зашто да Срби немају водеће место у тој влади. Ја сам се чудио онима који су се томе чудили. Нашао сам се с једним својим пријатељем за кога ни данас нисам сигуран да није црвен. Питао сам га: „А шта сад кажеш за Тита?" А он оборивши главу, издиже је одмах, па ће ми рећи: „Питање би се могло поставити и друкчије; а зашто баш Тито?" - Признајем, рекох му, твоје питање је право питање, заиста право питање, тачно питање. Ти сам га постављаш. А зашто баш Тито? Знам шта то значи, јер знам да си ти био стари комуниста, знам да си ти имао за другове и пријатеље Симу Марковића, Павла Павловића и Косту Новаковића или који други кога ти, брате Србине, боље знаш? Ти добро питаш, зашто Тито? Даћу ти одговор ја: зато Тито што ако ти не знаш, Србине брате, ако ти не знаш српски народ, Коминтерна га добро зна. Коминтерна зна да је српски народ, народ у правом смислу речи, то јест на све појаве у првом реду и најважније реагује духовно, па затим национално; а тек у трећем реду социјално, економски; тако само сваки прави народ реагује.
Има других народа који се зову народи, али у ствари су изгубили животну унутрашњу способност. Ти народи реагују у првом реду економски и социјално, а тек после политички, а духовно изузетно у крајњој линији. Код Срба је обратно, Срби најживље, најбрже одговарају, реагирају духовно па онда национално па тек економски и социјално у трећем реду, а то је особина сваког истинског правог и здравог народа. Коминтерна зна особине твога народа, и зато што то зна зато је Тито на томе месту, зато нема тих твојих другова и сабораца из раније комунистичке борбе и никад их на водећим местима у комунистичким владама бити неће.
Има и други пут, онај пут који се позива на Лондон и Вашингтон. Лако је нама разграничити се са Титом и титовцима, то није нимало тешко. Ко од Срба може да пође за доктрином која војује против Бога, која војује против Краља и нације и против домаћинства, са тим се је лако разграничити јер се је тај од нас отцепио и одродио. Нико не би могао поћи за једном таквом доктрином ако одиста има везе са родом својим по крви, по духу - по судбини. Али мучно нам је разграничити се са онима који нису ни против Бога исто тако као ни ми, нису против Краља исто као ни ми, нису ни против домаћинства исто као ни ми, а не иду путем којим Србе данас води генерал Недић, већ имају други пут свој који су ставили под заставу Лондона и Вашингтона, то јест на овом свом путу позивају се на Лондон и Вашингтон и стално се у њих уздају. Правде и истине ради да додам, тако је бар било до

недавна, али у последње време постоји, као што ћемо видети велике диференције између Лондона и Вашингтона и овог пута који би Срби хтели да ставе под заштиту Лондона и Вашингтона. Постоје велике диференције и ми са тугом посматрамо не за то што су те диференције, ми смо знали да ће оне бити, него због патњи које српском народу предстоје, а које представници тог пута ни данас још не виде.

Лондон и Вашингтон имају преимућство у нашем народу због тога што народ овако резонује: слободу сам изгубио без обзира да ли сам то заслужио или не. Неко ми ју је узео. Ко је тај? Разуме се, Немци. Да није њих било, био бих слободан. У рату су против Немаца Енглези и Американци. Тамо ми је и Краљ. Према томе Енглези и Американци кад победе, они ће ми донети слободу. И, разуме се, гледајући овако заиста човек каже: тако је, брате. Немачка те је разбила, Немачка ти је слободу узела, а с друге стране ко се бори против Немачке? Енглези и Американци! Енглези и Американци кад сутра победе они ће теби вратити оно што си изгубио. То је најлакши и најбржи пут.

То резоновање иако изгледа право, за собом нема логику догађаја. То сам изложио у прва своја два предавања и сада ћемо то допунити. Ми смо рекли да је реч о томе како ће се рат развијати. Та реч вреди колико вреди предвиђање људског ума исправљеног и диригованог искуством. Ту може бити грешака већих или мањих, али најмање грешака има ако се ради том методом којом сам радио. Али и по оном што сам рекао и по овом што ћу сад казати то резоновање ове наше браће са овог другог пута нема за собом потврду реалних догађаја. Ако би изгледали формално логички оправдани стварна логика догађаја их неће оправдати и већ их не оправдава.

Ви који сте за овај други пут, говоримо, ви који верујете да ће Лондон и Вашингтон донети нама слободу, ви сте истовремено исто као и ми у отвореном сукобу са Титом и то не само са Титом, нисте се ви са Титом посвађали око имена нити вам је несимпатично име његово, нити очи његове, него сте се тукли с њим због тога што је Тито представник комунистичке партије, а ви не желите да српски народ буде комунистички исто као ни ми. Добро! Сад ви с једне стране нећете да буде комунисте, нити хоћете да дозволите да српски народ буде комуниста, с друге стране верујете да ће вам слободу донети савезници из Лондона и Вашингтона, а с треће стране с тешком муком подносите јарам окупације. (За јарам да признам. Ретко ко да воли јарам, па није никакво чудо што га и ви тешко подносите.) Али има несклада између два горња става. Разумем што сте против бољшевика, то је сасвим јасно, само зар ви не видите како ствари иду, зар ви не видите да Лондон и Вашингтон данас док између њих и Стаљина постоји триста немачких дивизија које штите и њих чак од Стаљинових таласа, зар ви не видите сад кад постоји тај зид од три стотине немачких дивизија да су ти ваши верни савезници у сувише великој зависности пред Стаљином? А шта мислите кад би се сутра тај зид срушио, шта мислите кад сутра не би било тога зида, зар би Енглези и Американци постали јачи пред Стаљином? Ако то мислите онда ту не би било логике. Зар сад кад постоји зид од три стотине дивизија они нису слободни, а сутра кад би се тај зид срушио они би одједанпут постали слободни?! Очевидно да ту логике нема.

Један мој пријатељ био је у једном Дражином штабу па га молили да им изложи како гледа на ситуацију и он устане па им каже: „Господо, ја ћу вам рећи сасвим праву, чисту истину, али молим вас ово сматрајте као врло поверљиво, јер за овакве ствари глава иде. Дакле, Немачка је готова, за петнаест дана од данас источни фронт ће се срушити, совјетске армије ће потпуно

прегазити не само немачку прву другу трећу и пету линију него ево их за месец дана на Балкану.” На то наста тајац, али одмах скочи један од њих на ноге и рече: „Није то истина, Немачка ће издржати још две године.” Мој пријатељ ће тада да каже - „Хвала вам. ја мислим да ће издржати четири године, али нисам смео да кажем, јер да сам ја рекао да ће Немачка издржати четири године, ви бисте ме назвали петоколонашем, али пошто ви кажете да ће издржати две ја смем да кажем да ће издржати четири.”

Из ове мале истините анегдоте шта излази? Излази да сами ти људи који се с једне стране позивају на Лондон и Вашингтон, а с друге стране боре против Тита, а с треће не маре Немачку, никако не би желели да Немачка попусти, јер су уверени да ће Немачка издржати још две године, јер и њима треба да их чува. То показује да логика догађаја оповргава ону формалну логику на којој је заснован онај пут српски што се ослања на Лондон и Вашингтон. Али на страну ова епизода, да погледамо стварност. Како може да дође дотле да Енглеска и Америка донесу слободу српском народу? По овоме, како замишљају та наша браћа развој рата Енглези и Американци ће донети слободу на тај начин што ће под навалом са Истока и Запада Немачка да се сруши и онда Совјети ће поћи са Истока и доћи до једне граничице коју им је поставила некаква атлантска карта или нека друга конвенција и преко тога неће ићи, или ако би и окушали онда би се према Совјетима појавили прво дипломати енглески и амерички, а позади њих енглеске и америчке армије, које би нас браниле и нама обезбедиле наш национални живот. Та шема како је замишљена могла би да има велики број присталица међу нама, али нажалост нема стварност за своју присталицу. Можемо ми сви гласати на демократски начин у неке кутије и рећи: ја сам за то решење, али стварност то решење неће изгласати, неће изгласати из простог разлога што је однос такав да ако би се сутра Немачка срушила онда би најјача сила у Европи - не кажем за Африку, не кажем за Индију, не кажем за Америку и Аустралију, мој се народ не налази тамо него у Европи и према томе говорим о Европи - најјача сила у Европи пред којом се не би могла појавити никаква такмичарска сила, после слома Немачке, били би бољшевици.

Према томе кад знамо да бољшевизам данас кад је у рату против Немачке, кад и сам има интереса да Немачка буде рушена и срушена и кад Енглези и Американци знају да је најкраћи, најбржи и најјевтинији пут за рушење Немачке пут преко Балкана, кад знамо да ипак та Совјетија већ две године не дозвољава искрцавања Енглеза и Американаца на Балкану и ови се због тога не искрцавају, кад то знамо, онда значи да је Совјетија данас кад није још победилац, кад испред себе има један велики и чврст зид од три стотине дивизија, исувише снажна према својим савезницима. А шта би тек било кад би немачке армије биле сломљене на Истоку и кад би као какав усов јурнули овамо, преплавили Румунију и Мађарску? Ко је тај од Енглеза и Американаца који би се онда смео усудити да се противи њиховом доласку на Балкан? Утолико пре што је совјетска дипломација успела да натера Англо-Американце да признају као ратујућу страну, јачу од Краља Југославије, Тита, те према томе Тито је тај који има одсудну реч на Балкану, па ће овде у име Стаљина побости заставу коју он буде хтео и спречавати сваком приступ на Балкан. И зато ми кажемо тој нашој браћи: Ваша шема како ви замишљате развој ствари, иако изгледа истина, иако формално са спољне стране изгледа тачна, та шема се не поклапа са стварношћу, тако се ствари развијати не могу, а да не могу види се по томе како се ствари развијају сада.

На прошлом предавању сам показао да је Енглеска противно својој стопедесетогодишњој политици допустила да јој намећу Тита, иако би њена стопе-

десетогодишња политика да помаже Дражу Михаиловића, али она то не чини не зато што би њена политика била против тога, него зато што јој то не дају њени господари Јевреји, који је терају да буде послушна према Совјетима и зато дозвољава приступ Совјетима на Балкан, а преко њиховог експонента Јосифа Броза Тита. И кад је то већ сада тако, кад Совјетија није још победила, кад је далеко од победе, кад испред себе има један жив зид који не представља само пасивну одбрану него може сваког часа да се претвори у врло активног нападача, када је она и поред свега тога већ тако јака, шта ће бити сутра кад би она, не дај Боже, била стварна победница. Очигледно је да у том случају и положај наш не зависи од Енглеске и Америке већ од Совјетије. И због тога та браћа наша која стоје на том путу, како мисле српском народу да даду слободу, одакле та слобода треба да дође кад они не желе бољшевизам. Они се боре против Тита као експонента Совјета, а с друге стране је очигледно, да у случају слома Немачке, овде неће моћи да дођу Енглези и Американци већ Совјети. Очигледно је да онако како су они замислили развој ствари, тако се ствари развијати не могу и неће. И кад тим путем слобода неће доћи, а то је једини разлог том њиховом путу, (они веле тај пут ће донети слободу, а ми видимо с ове стране да тај пут на начин како је замишљен не може донети слободу) онда настаје питање: па зашто је уопште тај њихов пут, чему он служи, какве користи има српски народ од њега?
Госпође и господо, српски народ има поред осталих и још једну велику несрећу. Априла месеца 1941. године лишен је младог Краља свог. Влада, пошто је увалила непаметном политиком својом земљу у рат и пошто је потписала капитулацију и предала нас у робље, узела је младог Краља и одлетела из земље. Не могу, а да не подвучем верност коју народ има према свом Краљу. То је срећа наша, јер је то обележје сваког правог народа. Нисмо ми везани као народ за једну личност, ми смо везани за један принцип. Краљ наш то је застава јединства и слободе наше, зато српски народ непосредно, органски осећа да мора бити веран свом душом својом Краљу свом, јер је на тај начин веран застави јединства и слободе своје, а то је истовремено и доказ здравља и величине народа нашег, у данима наше несреће, па је зато узрок наше радости.
Краљ је, међутим, тамо с оне стране границе. Енглеска пропагандна машина га је често употребљавала у своје сврхе. Срећом, наши разумни уставотворци водили су унапред о томе рачуна, те су одредили границе краљевске власти и казали: народ увек дугује Краљу верност, а послушност кад је Краљ на своме месту, кад је на своме престолу, а не када се налази у иностранству. Није, дакле, никакав акт нелојалности према Краљу ако смо злоупотребе енглеске пропаганде са Краљевим именом увек од себе одбијали. Ми смо говорили: Краљу смо верни, али по законима које су потписали његови преци, а на које је и он положио заклетву, Краљу се дугује послушност кад је у својој земљи и на свом престолу, а кад је у иностранству ми не знамо шта он зна о својој земљи, а још мање под каквим условима он издаје своје заповести и наређења. Али то је свеједно, довољно је што смо му верни, са чежњом и дан дањи чекамо онај дан када ће Краљ и народ опет бити заједно.
Међутим наши „верни савезници”, како то имају обичај да их називају браћа са овог другог српског пута, поручили су нам одмах после Техерана: да се ништа не бринемо, јер да су они са Стаљином лепо уредили ствар, на име после рата „када се нама врати слобода”, онда ћемо ми слободним гласањем, као што приличи демократији, решити хоћемо ли да овом земљом влада Краљ Петар или Јосиф Броз Тито. Ми смо на то тим нашим „верним савезницима” овако одговорили: хвала вам, наши велики „верни савезници”, али

ми то не разумемо, па ми сад под окупацијом знамо, тврдимо и исповедамо да је у овој земљи владао, влада и владаће Краљ Петар II, а ви хоћете слободу да нам донесете па после тога кад нам слободу донесете, онда нам тек предстоји хоћемо ли да влада Краљ или Тито. Каква је то слобода питамо ми? Па зар ми сад под окупацијом владалачка права Краља Петра II чувамо неокрњена, а ви сутра кад нам донесете слободу ми треба тек Краља да на гласање метнемо! Има ствари о којима се не гласа, а има и таквих које су права увреда само ако их човеку и понудите. Једна од таквих је и та коју нам ви нудите. Тако ми одговарамо нашим „великим и верним савезницима."

Лако би смо ми с њима, али ова наша браћа што се позивају на заштиту Лондона и Вашингтона, ту скоро држала су неку конференцију у неком селу код Ваљева, које се зове Ба, па су ту на конференцији дословно примили ту понуду, па и они са поносом кажу: разуме се, неће се никоме Краљ наметати него после рата на потпуно демократски начин ставићемо Краља на гласање; биће две кутије па ко хоће Краља тај нека гласа овде, а ко неће Краља нека гласа онамо.

И та браћа наша примише слепо оно што им се из Лондона и Вашингтона поручује, примише оно што смо ми мислили да нико осим Тита неће примити. Али ту смо се преварили, јер ова наша браћа примише баш ово, пристадоше да се о облику будуће владавине гласа. Не знам (колико знам историју, опростите, помозите ми) не знам ни један случај где се гласањем одредио облик владавине једног народа. Знам један случај за време Друге Француске републике, када се завршило народним гласањем, али то је било камуфлирано гласање. Резултат се унапред знао, знало се да ће председник републике остати Наполеон III, који ће доцније постати цар. А за друго гласање о облику владавине не знам. Ово би био један од ређих примера.

И у тој истој резолуцији коју наша браћа у селу Ба донесоше ми читамо и разне друге ствари сличне овој коју овде поменух, а које све заједно показују да се та наша браћа налазе под утицајем и под упливом потпуно туђинског духа да још нису прогледали својим српским очима и да још не мисле потпуно својом српском главом, него место тога држе на очима својим скоро потпуно јеврејске наочари, па било да се оне узимале из радње која се зове демократија или масонерија. Тај уплив, те наочари које држе на својим очима не дају им прави, оригинални изглед ствари.

Тако они унапред говорећи о будућности српског народа говоре како ће српски народ кад добије слободу, а ствар слободе изгледа сасвим готова (према њој је по њиховом мишљењу пут тако углачан да је само питање неког краћег времена) онда аутоматски имаће да добије прави демократски облик живота и владе. Унапред на тој конференцији ограђују се они од помисли да би могао да буде заведен какав чврст облик државног система. Они као да кажу: немојте се плашити, нека се нико од вас не плаши некаквог чврстог националног режима; ми ћемо завести најздравији демократски облик државног живота. Не знам коме је та порука упућена: истините, поштене родољубиве и трудољубиве Србе она не само да неће имати; она ће на против узнемирити. Та они знају зашто су и пропали. Знају да је у томе главни разлог што се права, јака, истинита и поштена политика није у нашој земљи ни водила.

Прошлог пута кад сам говорио о томе како Јевреји владају светом, рекао сам да они, иако малобројни, умножавају снагу својим алатима, полугама. Четири полуге они имају. Једна је полуга капитализам, друга је масонерија, трећа демократија, а четврта марксизам. То су полуге помоћу којих јеврејство дрма светом и упућује бедно човечанство тамо куда жели. За демократију ја

сам прошлог пута рекао и сад понављам, демократија је владавина туђина. Јесте лепа реч, али лепе речи у ствари прикривају врло рђаве ствари, то јест када се рђава ствар лепо упакује и под лепом етикетом продаје. Демократија то је владавина туђина и то сам показао на два примера. Поменуо сам Француску, у тој земљи која није била монархија него република демократија није била ништа друго него лествице по којима се Јеврејин може да успуже на врхове државне. Показао сам како се у најкритичније време човечанства и посебно француске историје на управу велике француске империје није нико други успузао него један прави Јеврејин и то не обичан Јеврејин него Јеврејин манијак и дегенерик Леон Блум, а на чело француског министарства за национално васпитање опет један Јеврејин Жан Исаија Зеј и како су та два Јеврејина била помагана од велике јеврејске екипе, (јер ваљда знате да је у влади Леона Блума од 90 чланова министарства, а ту улазе министри, подсекретари, помоћници и начелници одељења као и шефови кабинета) од 90 чланова 40 је било Јевреја, 40 масона, а само 10 Француза који нити су били Јевреји нити су били масони. Та два типична представника јеврејске расе успузавши се на врхове француске државе гурнули су француску државу и націју у пропаст.

И у нашем животу показали смо, да не цитирам поново, онај случај како је издавачка књижара Геца Кон А. Д. постала жижа српске културе и српске просвете и то не по мом тврђењу него по тврђењу самог сопственог издања Учитељског календара за 1939. годину, па сам показао да је то било не само у питању културе и просвете, а то није мала ствар, јер је Геца Кон заменио Светог Саву, ја сам у исто време показао да је Геца Кон у самој области политике ушао у „свјатаја свјатих", ушао је у најсветије тајне једног народа. Он је тај који је шест недеља пре пада владе Милана Стојадиновића једини знао да Милан Стојадиновић пада и ту тајну саопштио својим појединим познаницима, не кријући од њих да је то сазнао путем својих веза из иностранства, из чега се види да је опет тачна моја поставка, а то је: да је демократија такав облик политичког живота у коме јеврејство у ствари успева да завлада економијом, политиком, духовним вредностима и изворима народног живота.

А, ето, ова наша браћа унапред дижу руке и објављују свима и свакоме, да кад нам слобода дође, тада нико не треба да се плаши неког чврстог националног режима, такав режим, (они унапред тврде) неће доћи, него ће уместо њега доћи демократија, а то је такав режим у коме ће туђин, познатим каналима, (које он зна, а ми не знамо) моћи да барата по светињама наше земље и по најважнијим њеним интересима.

Тако, госпође и господо, у оном првом питању које нас све највише интересује, у питању слободе ми видимо три пута који се налазе пред нама. Пут Москве, пут Титов, не може донети слободу српском народу, не може донети чак ако би заиста Стаљин успео да сруши Немачку, јер у том случају ми не бисмо имали да очекујемо никакву слободу него само бољшевизирање нашег живота, а то ће рећи: постављање целокупног нашег народа на сасвим друге основе, које се не могу помирити са основним гледањем нашег народа на живот свој. О другом путу, путу Лондона и Вашингтона, он баш и кад би успео у својој шеми, он у ствари не може нам донети слободу. Иако би успели како они мисле онда би то био успех Стаљина, а не њихов, јер би Стаљин био тај који би много брже дошао овде и био пресудан баш у питању Балкана и Средоземног мора, а не Черчил и Рузвелт, како то данашњица показује.

Овај пут генерала Недића смем да назовем народним путем ка слободи и нимало не мислим да сам погрешио. Генерал Недић не би на том путу ни био

кад не би веровао да пут који је он трасирао и којим он води српски народ не води слободи. Он је зато ту што верује да по природним условима тога пута, по истини и разуму који су дириговали трасирање тога пута унутрашњој снази својој, српски народ иде неминовно слободи својој. О се уосталом у то и уверио. Ако је у почетку могао имати и колебања, доцније се на том путу уверио да је то тако. Кад је приликом свога пута у Главни стан вође рајха имао могућности да сазна главне директиве немачке спољне политике на Балкану, он је тада на најаутентичнији начин сазнао да његова нада и веровање у унутрашњу снагу тога пута нису нимало депласирани.

Јер шта сачињава, управо, немачку спољну политику? Немачка, прво, нема никаквих територијалних захтева на Балкану, она их није ни раније имала, она их нема ни данас, она је против своје воље овде. Она није овде зато што је хтела; она је овде због тога што је јеврејство искористило нас, а преко нас даље од 27. марта, изазвало ерупцију немачку на Балкан. Немачка је дошла овде због тога што трећа тачка њених директива за спољну политику на Балкану гласи: Она, истина, нема територијалних захтева на Балкану, али исто тако не може дозволити да Балкан буде експозитура било совјетске било енглеске или америчке политике. Она је дошла ту зато да би спречила да не дођу овде Енглези и Американци. Кад би она знала да Енглези и Американци неће доћи она ни данас не би овде била.

Из тог првог и трећег става кад је генералу Недићу било јасно да Немачка нема никаквих територијалних интереса на Балкану, он се на тај начин морао уверити да је његова интуиција, коју је имао у почетку, оправдана, јер кад Немачка нема територијалних интереса на Балкану онда нема никаквог разлога да пут генерала Недића не води ка слободи. Напротив, тај пут и води слободи стога што Немачка нема никаквих територијалних интереса овде. Немачка има само економских интереса на Балкану. Она сматра да се њена привреда и привреда Балкана допуњују, што уосталом и наше предратно искуство доказује. И благодарећи томе што је на тај начин осветљен тај пут генерал Недић има право да тврди једини: његов пут води ка слободи.

Разуме се, води, али не мора довести. Бог је људе створио слободне. Рекао сам и не једном: све живо осим човека је неслободно, само је човек слободан. А слобода је величина или трагедија, јер слобода значи избор, а избор значи могућност ићи ка злу. Животиње живе инстинктом, живе неслободно, животиње не могу грешити, оне имају законе свога живота урезане као инстинкти који их гоне да иду, тако рећи, аутоматски одређеним путем тако да животиња с тога пута не може да склизне у грех. Човек може, човек је широко слободан да иде путем добра или путем зла.

Једном је генерал Недић некоме рекао, (био је утучен тога дана) и на питање како му је одговорио је: „Како ми је? Не могу да издржим, тешко ми је. Има негде у простору један пут, то је српски пут. Тај пут води средином једне литице, пут широк, рече генерал Недић, извадивши једну писаљку из џепа, колико ова моја писаљка. Козја стаза била би аутострада према њему. Испод тога пута налази се амбис лудости српске, а изнад тога пута налази се литица немачког неразумевања и неповерења. Кад бих могао да проширим, рече генерал Недић, пут на српску страну, ја бих победио немачко неразумевање и неповерење, а кад бих могао да проширим пут на Немачку страну ја бих победио српску лудост. Али не могу да проширим ни на једну ни на другу страну. Пут је широк колико је широка једна писаљка, испод њега амбис, а изнад њега литица, па ипак тим путем треба да се спасе не један човек него читав српски народ. И нема другог пута осим тога и таквог пута.”

То је прошлост, то је разговор из давнашњих дана. Данас је тај пут изашао из оних првих уских услова, данас је он знатно шири. Ја не кажем да је он тако широк да се њиме може без икакве опасности возити којом хоће брзином, далеко смо од тога. Али није више тако узан као што је широка једна писаљка.

Али има још боље ово: има једна бујица, ударили пљускови и направили бујицу и бујица се сручила низ планину и дере коритом једног потока и носи коње и јунаке. Преко те бујице саградио је тешком муком од брвана један мост генерал Недић и зове народ: изволте, ево моста спасења српског народа. Једни веле: хајдемо; други кажу: нећемо, нећемо! Шта је управо та бујица? Нико и ништа. Ми ћемо јуначки преко бујице. Па једни ударе лево од моста, а други ударе десно од моста. А кад бујица поче да носи коње и јунаке, а носи их, као што вам је познато, две и по године, онда наста лелек, па се чују гласови: па добро шта је то генерал Недић урадио? Кога је спасао? Шта једнако прича да је његов пут, пут српског спасења, кад се толики људи подавили. Хтео бих да одговорим на то: зна се тачно кога генерал Недић није спасао; не зна се колико је и кога је спасао. Зна се да је неколико десетина хиљада у Србији однела мутна и крвава бујица. Највећи део њих однела је може бити због тога што нису хтели да се искрено и поштено послуже понуђеним мостом генерала Недића него су хтели јуначки, неки лево од моста, а други десно од моста. Зна се да њих није могао спасти, а колики је број спасао, то заиста нико не зна.

Па ипак ће се знати, јер ко упореди Србију са неким другим крајем, тај види разлику између Србије и других крајева. Замишљам не да људе питате него у пролеће, у лето и у јесен кад земља говори, замишљам да се успнете авионом, па да полетите изнад Србије и да полетите изнад несрећне Босне, или Срема и Славоније: немојте људе питати, питајте земљу нека вам каже шта је у овом крају урадио генерал Недић јер није тамо био.

Госпође и господо, време, нажалост, одмиче па нас приморава да скратимо, заокруглимо и завршимо иако у ствари нисмо ни близу рекли што смо били дужни да кажемо.

Ових дана дошао ми је до руку један летак илегалан као што се то дешава. Пише у том летку да је генерал Недић са још неким запео код Немачке Врховне команде и захтева да ова из својих резерви упути десет немачких дивизија на Балкан у Србију ради вршења казнене експедиције према разним групама које се у њој налазе. О томе бих вам, али сасвим у поверењу хтео да кажем нешто што знам. Има ту некакве истине, само не баш оваква каква се износи. Права истина ако хоћете да знате, ова је:

Пре рата генерал Недић је свом снагом желео својој земљи да овде Немци не дођу, али била је друга политика која је желела да овде Немци дођу и та политика је победила. Због тога је генерал Недић пао као министар војни. Кад су дошли Немци, генерал Недић се трудио и водио такву политику да би овде било што мање Немаца, по могућству да остане само један Немац - немачки посланик. Али је опет била и друга политика која се трудила свом снагом да буде друкчије. Чим има мало Немаца представници ове политике кажу има мало Немаца, слаб је наш народ, и запну и успеју - генерал Недић са својом политиком пропадне. Он би желео да буде мало Немаца, али она друга политика увек успева да доведе више Немаца него што би нам требало. Признајем да није лепо од генерала Недића што у својој политици не успева. Али он би био врло радостан да је успео у својој политици док је био министар војни, јер би онда ова земља остала цела велика, самостална и без Немаца, али ево: није успео. Од 1941. године на овамо, он би био врло сре-

ћан (ја сам сигуран у то иако ми то није рекао) да је успео у својој политици да овде буде што мање немачких трупа. Али, нажалост, морам да признам, друга страна је прилично јача од генерала Недића. Јер он, поред толико свог труда, тешко да успева, а они други, што имају ону другу политику, они успевају лако и брзо: кад год хоће могу да напуне Србију немачком војском.
Генерал Недић би због овога био сасвим несретан да не зна да је одувек једном лудом било увек успешније и лакше радити него стотинама мудрих, али зато је ипак будућност мудрих. То је права истина о тој ствари, јер ако неко треба да сноси одговорност што овде има по која немачка дивизија више него обично онда то сигурно није ни жеља, ни воља генерала Недића, то је политика оних који се у ствари у политици не разумеју.
Госпође и господо, питао је онај сељак у планини: Има ли иђе ишта добро да за Србина пише, а ја, ево, дођох до краја свога предавања и дужан сам да му одговорим. Има, брате Србине, има! Зависи шта ћеш ти да пишеш, што ти сам напишеш, то ће се и читати, јер историју твоју не пише други, пишеш је ти сам. Твоја је главна реч при писању твоје историје, и према томе, Србине брате, на твоје питање ти у ствари одговор треба да даш. Ако си ти добро написао добро пише. Ако ти зло пишеш како ће се добро читати?
Године 1941. ми нисмо знали све патње, све несреће, сва зла која ћемо дочекати као што сада говорећи у 1944. године не знамо шта пред нама стоји, шта нам будућност носи. Али данас већ нешто смемо рећи: пут српски је нађен.
Тај пут био је некад сасвим узан, као линија каква, данас је он већ шири и сасвим сигурно трасиран, он је већ изведен на зараван. Бесмртна је заслуга генерала Недића, пред историјом српском, што ће на крају крајева, ако Бог да, српски народ бити спасен баш тим путем. Сигурно би се он радовао више него ико да сви Срби сложно тим путем пођу. Али то већ не зависи од њега.
Он није обичан председник владе; он је, заиста, далеко више нешто и веће од тога. Он врши функцију председника владе, али он је у ствари отац српског народа, и као сваки отац он би желео да сви синови тога народа сложно иду тим путем. Данашњица, међутим, говори да Срби нису сложни, јер постоје још два пута, од којих један Срби већ напуштају увелико тако да је све јасније да тај трећи пут, Титов, није српски пут. Остаје само онај други пут, који изгледа, као да му се карактер српски не може оспорити. Ми никад нисмо рекли као они за нас: то су издајице! Не! Ми чак нисмо хтели да им кажемо да су они Дон Кихоти. Ми смо само рекли једну реч: то су људи пуни частољубља, који не виде још потпуно својим српским очима, не мисле својом српском главом него гледају кроз туђе наочари и зато не виде праву стварност.
Многи људи уздишу због те неслоге. Верујте да сам међу њима и сам. Знам многе ствари које други не знају, знам такве ствари о којима се говорити јавно не може, а знам исто тако, то смем рећи, да ако постоје та два пута данас, не треба да постоје та два пута и сутра. Нека се изабере један српски пут, онај бољи, онај који је прави, онај који одговара правим српским интересима и одмах затим имаћете све Србе сложне на том путу. Ја не кажем узмите овај пут; ја кажем изаберите прави пут, изаберите пут који треба да буде прав. Ето начина за слогу, ето начина да престане међусобна заиста несмишљена, луда, злочиначка и братоубилачка борба.
Али на ту нашу поруку одговарају нам: ви идите вашим, а ми идемо нашим путем, али међу нама да не буде боја. А ми одговарамо: чујте, браћо наша, чујте ово! Ако у целој историји нађете само два брата који су икад могли да

се споразумеју и да живе у љубави да се не бију, а при томе један да зида, а други да руши оно што онај зида, ако нађете таква два брата, само два, онда сте доказали да такав начин мира и споразума може бити. Али ако у целој људској историји нема нигде два брата која би се могла споразумети тако да један зида, а други руши, онда не можемо ни ми бити таква два брата.
Ми можемо у заједници зидати и заједнички рушити. Хајде да се погодимо: ако је добро да зидамо хајде да зидамо, а ако је добро да рушимо, онда да рушимо. Оно што је добро да радимо заједно. Али да један зида, а други да руши, то још није било нити ће икад бити, па не може бити такав случај ни међу нама.
Ви велите: ми смо у шуми и ми тражимо од вас само једно, а то је да се не нападамо. А ми одговарамо: ако је добро, браћо, да сте ви у шуми, докажите, па да и ми идемо у шуму, што ми да седимо овде; ако је добро, да и ми идемо. Зар ви мислите да ћете ви добро радити, а ми зло? Докажите да је ваш пут добар, и ево нас свих у шуми. А ако не можете доказати да је ваш пут добар, дозволите да вам ми докажемо да је наш пут добар па изволте ви на наш пут. Што се ви бојите да ми пређемо на ваш пут? Ми се не бојимо, изволте ви на наш пут, никада нас неће бити сувише. Слога то је дивна ствар, само слога се састоји у заједничком сложном раду. Слога значи да људи сложно раде један посао. Хајде, и ми, браћо наша, да се сложимо да радимо један посао. Ево, докажите да је паметно и корисно то што ви радите и одмах имате у мени једног борца више. А неће бити само један. Али уместо тога одговарају нам, понавља се она фраза: ми на нашем, а ви на вашем путу. Али каква је то братска љубав која не може да нас наведе да заједнички радимо, да се не слажемо као рогови у врећи и да не иде свак својим путем.
Тако бих могао да вам причам и говорим о разним покушајима и који се непрестано чине, да се овој браћи нашој која се налазе на оном другом путу даду разлози да нађемо заједнички сложни српски пут; - да међу нама заиста престане богомрска борба. Али засад сви ти покушаји остали су бесплодни, без икаквог резултата. Уместо тога, данас се дешава да се та наша браћа с којом се нисмо могли споразумети споразумевају с окупатором. А ми мислимо то није прави пут, јер су се они од нас одвојили баш зато што смо ми сарађивали с окупатором. Како могу сад они сарађивати с окупатором, а са браћом својом, којима су баш сарадњу с окупатором пребацивали, не могу? Прави пут, братски пут је не да се та наша браћа споразумевају с окупатором већ да се споразумеју с генералом Недићем па онда да иду заједничким народним српским путем. Али, иако ми то кажемо, живот досад није довео до тог решења.
И тако на три питања има да одговоре српском народу три пута која претендују да га воде спасењу: на питање слободе, на питање унутрашњег јединства и на питање спољашњег политичког јединства.
Пут Титов прво није српски пут, већ интернационални, па отуда он не би на испит требао бити пуштен. Али како има и Срба који су тамо отишли, и још их има који се тамо налазе, то морамо и његове одговоре на постављена питања ценити.
Пут Титов не решава прво питање слободе, јер он доноси собом бољшевизам. А руски народ није хтео бољшевизам и борио се четврт века против њега баш зато што овај намеће једном народу туђе схватање и уређење и унутрашњег и спољашњег живота те то народ само као крајње ропство узима. Уосталом милиони избеглица царске Русије су доказ од пре четврт века за то. А милион и по добровољаца из Совјетског савеза у немачким униформа-

ма, који се боре против Совјета - иако под врло тешким психолошким условима - други су доказ за то.
Пут Титов не решава питање унутрашњег јединства јер он баш има задатак да разбије сваки народ изнутра, делећи га по унутрашњој линији на пролетере и буржује и гурајући их у међусобну борбу.
Пут Титов није решење питања спољног јединства, јер ће у том случају српски народ бити распарчан у многе социјалистичке републике, пошто исто тако као што се бољшевизам плашио од руског народа и зато га мајоризирао, тако и на Балкану плаши се Срба и зато мора да их поцепа и разједини.
Пут Дражин не доноси слободу, јер или ће Немачка сузбити Стаљина и онда се Дража неће питати шта жели - или неће, али онда Стаљин неће питати шта хоће Дража, већ преко Тита урадити шта му треба овде. Замисао његова да ће се овде опет питати Енглеска и Америка двоструко је штетна: овде се већ сад оне не смеју да појаве пред Стаљином; и зато морају оне Тита да подупиру. Ако буду хтеле да одмажу Дражу против Тита, распашће се коалиција и онда опет Дражин пут не води слободи.
Пут Дражин чим не решава питање слободе, излишан је, а и штетан, јер цепа српски народ без одговарајуће користи. Српски народ, по разуму, не може за Дражом, по лудилу може. А ми овде само о путу разума говоримо.
Кад су се Срби дизали на устанак 1804. године први посао је био да изаберу Вожда. Прва мисао свију присутних била је Станоје Главаш. Али, као што знате, он одби и рече: „Хвала, браћо, на поверењу вашем. Али ја сам хајдук, а вас хајдук не може водити. Хајдук учини нешто па у шуму, а народ не може у шуму. Зато ви бирајте човека домаћина, па нека вас он води.” Тако би затим изабран Црни Ђорђе. - Дакле за устанак Срба, а тада их је било укупно 300.000 душа, и Србија је била покривена густим шумама, није могао водити Србе хајдук, шумски човек, како ће сад, од тог правила Србија да одступи кад је препуна народа, преко 4 милиона до сад ту станује, - кад шума скоро нема, - и кад чак и Дражини људи мисле да не треба дизати устанке?
Не говоримо ми тако из какве пакости или рачуна. Пакости немамо ни зрна, а изузев општег рачуна српског народа, о другоме не хајемо. Говоримо што је то истина. Како је то лепа реч истина: увек иста: важи и у време Станоја Главаша, као и у време Драже Михаиловића.
Из горње анализе пак излази да тај пут не решава ни питање спољашњег српског јединства јер фактори за које се везао Дража на овом делу света не могу доћи до речи.
Пут генерала Недића прави је српски пут. Он води разумом и мудрошћу хоће да Србима врати што су лудошћу изгубили. Што то иде тешко српски народ нека се не чуди, јер се из сопственог искуства зна да само један луд за дан поквари оно што сто мудрих за годину сагради, - а овде је било много више лудих, а мудрих је било мало. Па ти луди дело своје продужују.
Он решава питање слободе. Јер хоће уређење српског народног живота да постави на оне основе које одговарају нашем народном схватању, а потврђени су хиљадугодишњим живим искуством. Самим тим највиша слобода могућа у границама домаћинског схватања живота, света, народа, и државе је зајемчена.
А с обзиром да Немачка нема територијалне захтеве на Балкану, слобода се решава са оним ко Балкан данас држи у својој руци и како изгледа нема намеру да га преда бољшевицима ни Британо-Американцима. И то питање се само тим путем има решити.
Питање унутрашњег српског јединства решиће се на тај начин што ће пред народним искуством пасти и пут Титов и пут Дражин и сваки Србин тада

мора увидети да само један пут има све услове да Српство спасава, а то је онај на коме води генерал Недић пут стари, јер је српски народ у невољама увек на њему био, али и нови јер води рачуна о стварним приликама у којима се народ налази.
Питање спољашњег српског јединства може доћи на ред тек кад се реши питање унутрашњег српског јединства. Шта ће Србима донети померање граница ако се Срби међу собом мрзе, убијају, раде зло један другом, иако ни два Србина не иду, већ сваки за себе својим путем, за свој рачун? Да нам неко цео Балкан да, мали би био да такве љуте осе међу собом смири. А на таквој неслози не одржава се заједница било велика било мала. Према томе, не вреди ни мислити о неком уједињавању Срба, док Срби нису међу собом сложни. И то прво овде у Србији, бар ми који смо за Бога, Краља и домаћина, ако с оним другим (а њих је срећом све мањи број) није ни мислити о јединству.
Па и ту само пут генерала Недића може успети. Он ће Србима, новом Србијом, одредити право на живот, које су услед слома Југославије били потпуно изгубили. Он ће полако, у мери у којој се јача Србија, у мери у којој Срби буду свесни вредности тога пута и тај задатак решавати и решити.
У том погледу можда би се могло шта више рећи, - али успеха ради, боље је ћутати. Мудар сејач нам увек показује како зрно мора бити скривено у таму и тишину, да би донело плода. Тако и ми морамо радити да мраз мржње или птице грабљивице не би семе уништиле.
И тако пут генерала Недића је једини пут који задовољава данашња сва питања српског народа.
Рекао сам другом једном приликом: мале ствари виде се изблиза, а велике тек издалека. Ко хоће да види Копаоник, тај ће га видети само издалека. Кад човек дође у подножје његово, не види Копаоник. Види неколико коса, бреговa, чак ни сами врх његов не види. Ако почне да се пење по њему види још мање. Али кад се поодмакне, онда га види и онда каже: „Ено га Копаоник”. Тако и с великим делима и с великим људима. Тако и с генералом Недићем. Тек ће историја истаћи из историјске перспективе сву огромност његовог дела.
Али ја нисам ово ни говорио да њему одајем какву хвалу. То му и не треба. Ово говорим због српског народа, јер он треба да зна јасно у данашње мрачно и бурно време којим путем треба да иде.

***

„Има ли, дакле, иђе ишта добро да за Србина пише?” Кад све ово видимо могла би да нас обузме слутња према будућношћу, могла би та слутња да буде тако црна, те да ме нагна да мој одговор гласи: Не! Ај, ти пастиру са планине, што питаш има ли иђе ишта добро да за Србина пише. Нема ничега доброг.
Тако бих могао говорити, али знам да у пркос свих неповољних изгледа који данашњи положај српског народа открива на први поглед, упркос свих дубоких рана на српском народном телу, такав одговор не би био тачан. Напротив, одговоришемо са пуно наде, одговоришемо са пуно вере; има, брате пастиру, има. Пише и још како пише добро за Србина! А пише добро за Србина због тога што се нашао међу Србима човек један, јунак један, који је имао храбрости, у време кад је храброст и најхрабрија срца напустила, и узео пред Богом и историјом и народом својим одговорност, за један смео пресмео пут. Он је тим путем пошао смело и он тим путем и данас смело иде.

Тај пут ће решити сва српска питања, сва она која дубоко узнемирују све српске душе. И тим путем се већ користе и они који говоре против њега и они који мисле против њега, па чак и који раде против њега. Зато је то ипак српски пут. Није он по томе што су сви Срби радили за њега, већ зато што се сви Срби користе њиме. Али ће зато бити све више Срба који ће радити за њега, јер се народи не уче разлозима већ искуством. А искуство ће сваки дан све снажније потврђивати у свести народа српског јединственост тога пута.
Према томе, радуј се, мудри пастиру: има добро да за Србина пише. Али упамти (а теби и твојој мудрости то није тешко): има ако Србин буде продужио добро да пише. А нико за њега неће добро писати ако он сам то не буде хтео.

ПОГОВОР

Предавања су имала за задатак да објасне рат као целину, али исто тако, колико је то људима могуће, да прикажу његов вероватни развој.
Овај поговор нема ништа да дода објашњењу рата као целине, али се обзире на важне новије догађаје и упозорава на њихово место у ратној целини.
1) - Инвазија је отпочела. Немци су се радовали и говорили да је једва чекају. Као што смо напротив у самом предавању истакли, све до саме инвазије чули су се врло забринути гласови Англо-Американаца.
Инвазијом Англо-Американци извршују једну обавезу према Стаљину, али у ствари и његов, односно јеврејски, операциони план. Одбраном од инвазије Немци извршују свој посао, који им је рат наметнуо.
Истина је да Англо-Американци уносе у извршење инвазије огромну материјалну надмоћност у свему до сад познатом оружју и спреми војске, морнарице и ваздухопловства. Немци уносе у одбрану велико искуство и ванредну општу вредност своје војске, - уверење да би пораз значио уништење нације и нека нова и непозната борбена средства која револуционирају материјалне услове рата и тврде да то тек имају да чине.
Јасно је да при таквом даљем развоју ствари инвазија може да направи простран мостобран, - али тешко да може да направи фронт, да освоји Француску, да угрози Немачку, а то све не оправдава назив инвазија.
На супрот томе, (ако догађаји на Истоку не би успели да поремете Немачке планове) може се десити да Англо-Американци кад зађу дубље на француско копно претрпе тешки пораз и буду нагнати на повлачење.
Деси ли се само да се мостобран западног фронта учврсти, онда ће то бити опет случај као и Првог светског рата (1914-1918), где је Черчил јадиковао како ће да се бездушно трећи људска крв и ратни материјал, - овог пута под његовим вођством.
Према томе, инвазија нам не изгледа као средство за војнички завршетак рата. Успеју ли Англо-Американци да одрже и прошире мостобран онда ћемо присуствовати крвавим и скупим борбама, којима се испуњавају планови јеврејски, јер се хришћански народи беле расе исцрпљују и припремају за анархију или бољшевизам.
2) - Совјетски фронт је и опет, од 22. јуна, активан и то на оном делу где је био још удубљен у руску земљу.
Совјети су на крилима фронта, претходно, били у нападу према југо-истоку и северозападу, па су тим нападима, изгледа, дошли до оних тачака где интереси њихових садашњих савезника почињу болно да реагирају.

Продор у Финску и Румунију сигурно погађа и немачке интересе - али Немачка је непријатељ, па ту Совјети не морају имати обзира. Друкчије стоји са Великом Британијом. Из Финске се сувише лако може продрети у Норвешку, а из Румуније на Балкан у Јегејско море.
Ми сад видимо да се даље на та два правца не иде. Да су Совјети своју офанзиву управили у правцу југоистока, они би сигурно са овом масом материјала и људства избили на Дунав, а тиме би Балкан, бар источни његов део, био више него угрожен. А то им је и политички, и војнички, и економски важније него Балтик, коме сад гурају. Па ипак овамо на Балкан нису ударили, - према Финској су застали.
Из тога се да закључити, да осим војничке тежње да избаце немачки ударни угао у руску земљу (који би могао сутра, при другим промењеним условима, да постане згодна полазна основица за немачки напад у позадини југоисточног фронта) који су садашњом својом офанзивом Совјети хтели да постигну, - они нису сад хтели ићи даље у правцу северозапада и југоистока, јер осећају да њихов британски савезник неће даље моћи да издржи њихово голицање по својим важним интересима, па ће се морати извући из њиховог загрљаја, и онда је крај коалицији, а самим тим и крај оваквог рата, њиховог совјетског рата.
Ово не значи да Совјети неће у правцу Балкана и Финске даље нападе вршити. То само објашњава зашто их сад нису вршили, јер им сад не би годио раскид или и само погоршавање односа са Великом Британијом, али то што данас није згодно, може сутра бити. Питање је само времена. То је отприлике као кад човек гоји свињу. Питање је само времена кад ће је заклати. У очекивању тога, он је не само храни, већ се брине о њеном здрављу, чисти њен обор, па је чак и милује.
Међутим, и на овом средњем делу фронта наилазе Совјети на Пољску и њено питање које је и до сада било узрок многих и дугих неслагања са Англо--Американцима. Совјети имају своје људе - пољски национални комитет, помоћу кога мисле да Пољску уведу у Совјетски савез. Англо-Американци имају пољску емигрантску владу. Ту ће настати размимоилажења која доводе у питање саме савезничке односе. А ако Англо-Американци пређу преко тога онда признају пред светом да су заиста немоћни пред Совјетима.
Врло је интересантно, при том, да је за Немце овај источни фронт, од Техеранске конференције, ако не већ од 5. јула 1943. године, постао другоразредни, ако не и трећеразредни. Прворазредни је онај фронт на западу. Која мисао је руководила Немачко ратно вођство да овако поступи?
Изгледа да је тој класификацији фронтова претходило овакво немачко политичко размишљање:
„Немам довољно снаге да на свима фронтовима будем подједнако јак. Са снагом којом располажем, негде могу бити сасвим снажан, негде довољно снажан, а негде мање него снажан. Поставља се питање: На којим фронтовима треба такав однос између снаге мојих непријатеља и моје да буде.
Ако будем слаб на западу, Англо-Американци ће продрети дубоко и снажно у Европу. Европа ће се радовати, не само покорена, већ и непокорена. Фронт на западу је дакле, говорећи политички, искључиво мој фронт. Бранећи дакле западни фронт ја браним самог себе, пошто Европа надирање Англо-Американаца не осећа као опасност. Отуда тамо морам бити најјачи што могу бити.
Ако не будем довољно јак на истоку, Совјети ће продрети и угрозити Европу. Европа се неће радовати. Чак ни већина покорених народа неће то сматрати за добро, већ ће се сневеселити. Фронт на истоку, дакле, говорећи по-

литички, није само мој фронт. Тамо на истоку ја браним не само себе, већ и саме моје непријатеље, ако не Америку, а оно сигурно Велику Британију, па и све покорене, а да и не говорим о неутралним народима. То је дакле заједнички фронт, на коме се налазим скоро потпуно сам. Добро би било да будем и тамо снажан. Али данас нисам у могућности. Зато ћу тамо на истоку, дати толико колико будем могао, унапред знајући да то није довољно. Тиме, истина, ни себе не могу довољно одбранити. Али тиме ћу учинити да политички почну мислити и они који тако сад не мисле или не мисле довољно.
И тако ћу, с једне стране, на западу показати Европи и Англо-Американцима да оно што сматрају својим решењем рата није могуће, или бар није могуће брзо, лако и јевтино, - а с друге, на истоку, показати им оштро угрожавање општих интереса са стране Совјета, па је једини пут, који ми омогућава да с датим садашњим могућностима, постигнем најповољније политичке последице".
Војнички пак говорећи иза оваквог распореда се налази следећа мисао: док се бије одлучна битка на западу, добити време на истоку, а потом се вратити на исток и тамо поправити свој положај. Међутим, ова мисао претпоставља могућност да се одсудна битка на западу и добије, што може бити само под условом да се неким новим средствима парализује садашња материјална надмоћност немачких противника. А колико је ово тачно ми не знамо, јер чак да врлине немачког вођства и војске успеју садашњи мостобран да униште, материјална и бројна надмоћност нападача може створити сутра други, а онда није остварљива она горе истакнута војничка мисао немачка.
Међутим, политичке последице оваквог војног распореда су већ остварљивије. Неуспех инвазије или пак и сама њена велика скупоћа имаће великих последица у Великој Британији и Америци. С друге стране угрожавање Европе, а нарочито по британске интересе, ваневропске тачке, од стране Совјета мора, и иначе лабилне односе савезничке, одржаване у савезу само услед утицаја Јевреја и њихових полуга, нарочито масонерије и демократије, још више погоршати.
Мислимо да је највероватније да ће Немци успети на истоку да зауставе надирање совјетско. Свакако по цену великих уступака и многих жртава. Али ће тиме касније бити опасности којима је овај и овакав рат изложио човечанство, а на првом месту Европу, - док ће на западу инвазионе намере Англо-Американаца бити скупо плаћене, а ипак недостигнуте, - чиме ће опет бити подвучено опште човечанско и европско искуство с истока.
Али тиме се рат још не завршава. Он траје и даље и иде на једини од она два већ наглашена излаза.
3) - код нас се показало да Англо-Американци немају никакво своје решење да нам пруже: они гурају Краља и народ на пут Титов. То смо доказивали од најранијег почетка, управо пре од почетка. Док још није ни почео овај светски рат, кад смо гледали како се замеће и рађа, говорили смо да ће тако бити, јер смо угледали ону мистериозну особу, Редитеља моћног и лукавог, како вешто заузима, пре него што се завеса крваве позорнице дигла, своје место иза кулиса диригујући целом припремом. Све је то било под његовим моћним утицајем и сценарија и костими, а не само носиоци главних улога и остала боранија статиста што ће се појавити и на сцени. Чак и они који су га угледали и рогуше се на њега, и нехотице често извршују оно што је план Редитељев. Отуда нам је било врло лако да знамо, пре рата, да ако у рат уђемо, да ћемо ући по његовој жељи, а никако не због својих каквих потреба, - и да ти „наши верни савезници", потпуно под утицајем Редитељевим, због којих ћемо се ми у рат уплести ништа друго неће моћи да нам пруже као из-

лаз из драме у коју упадамо, већ само онај Редитељев израз, његово решење због кога је он управо и саму драму замислио и толике народе у њу уплео.
Последњи догађаји, пад Пурићеве владе, испадање из сваке комбинације у Лондону Драже Михаиловића, мандат Шубашићев, споразум Тито-Шубашић и Шубашићева влада, су само потврда тог нашег предвиђања.
Ти су догађаји морали изненадити само оне који су иза целе ове страшне драме видели само разне супротне националне и економске интересе, а никако нису видели њеног Редитеља и његово мајсторско искоришћавање и пооштравање свих тих супротних интереса за свој главни план. А ових који су овако гледали било је нажалост већина, јер да није тако не би Редитељ никад са својим плановима ни успео.
Али ко не види планове, треба да види дело. Нисмо видели, обично, планове ни једне палате београдске, они су ствар која се не ради јавно, нити се излаже јавности. Али смо приметили почетак земљаних радова, па доношење материјала, па постављање бетонских стопа, па зидање. Пред нашим очима је палата расла и на послетку се завршила. Тако смо видели цео план у развијању и завршењу самог дела.
Тако бива и са овим. Ко није видео планове Редитеља није ни крив. Крио је он своје планове, јер је скривеност услов његових успеха. Али ко не види његове планове у плану, нека их види у развијању и остварењу. Јер ако их ни ту не види, онда је потпуно слеп и поред очију. Онда већ нема оправдања: већ је самим овим слепилом осуђен.
Добро је за српски народ да сагледа ту велику истину, да његови „верни савезници" немају у ствари никакво друго решење да пруже њему, већ само оно Титово, против кога је он свом дубином и снагом свога бића.
То је знао генерал Недић пре рата и зато је као министар војске био против рата, али зато је, пет дана после поднетог меморандума Кнезу и влади, разрешен дужности. То је знао и онда, кад је по слому позван од највиђенијих Срба, примио се да буде председник српске владе.
Сад то може и мора да сазна и генерал Дража Михаиловић.
Његов бескомпромисни став према Титу је само половина потребног знања. Друга половина му мора доћи сад кроз ове последње догађаје.
Нико с наше стране не може замерити Дражи Михаиловићу што хоће слободу да поврати свом народу. Најмање то може генерал Недић. Али већ његово разликовање да Титова ослободилачка акција доноси уништење српском народу, а уколико буде неуништен, и поробљење, најбољи је доказ колико су тамо, на његовој страни од онога дана 1941. године, кад је савез с Титом правио и устанке дизао, ствари напред кренуле. Али слобода, у ово време опште лудости, мудрошћу само може бити повраћена, јер су главни противници њени планови Редитеља драме, који се само мудрошћу могу открити и изиграти.
Срби морају повратити своје изгубљено јединство. Срби партизани и комунисти отишли су са српског пута. Они се, истина, могу и вратити и ми се радујемо искрено сваком истинском преобраћању ових. Али Срби националисти не смеју остати поцепани. Буде ли и то, онда су планови Редитељеви потпуно, и на овом делу света, успели.
Да то не буде, треба сви да радимо. Томе доприноси и сам рат који траје и који ће још трајати. И добро је што је тако. Треба и нама времена да се снађемо пред тим крајем. Јер ко зна какав он све може бити? А какав год да буде, народ треба да живи, а да би то могао, мора се снаћи, мора наћи себе, јер је самог себе и свој пут изгубио. Први пак знак тога јесте слога оних који љубе Бога, верни су Краљу, а надају се у Домаћина. А они су дакле са Неди-

ћем и Михаиловићем. Та слога је уједно и најбоља борба против Тита и свих одиста паклених планова.
Надамо се дакле да ћемо ипак моћи да кажемо, упркос свега што је било и што још може бити, „има добро да за Србина пише”. Јер нас туђини непрестано поучавају да морамо водити српску политику тј., да морамо гледати српским очима и мислити српском главом, што ми до сад, нажалост, никако нисмо чинили.
Никакве компромисе са Титом ми, српски националисти, одавде не признајемо, па ма ко их у наше име чинио, и ма по чијем захтеву или ма из каквог обзира то радио. Ми знамо шта је комунизам и нико нас не може никаквим маскирањем преварити и никакви обзири нас не могу нагнати да то своје држање променимо.
Са жалошћу великом ми посматрамо да је скоро једногодишњи стални притисак јевреизираног Лондона и Вашингтона на нашег Краља ипак имао извесног успеха, па је Краљ дао мандат Шубашићу, а овај „легализовао” Тита.
Ни то нас, ни за длаку, не може померити са нашег чврстог становишта. Ми смо Краљу своме верни и то ћемо му увек бити, али послушност му дугујемо само кад је у своме престолу, у својој земљи. То разликовање нам је омогућило да бранимо од сваког његова права на ову земљу и сад под окупацијом с једне стране, а с друге стране да се не обазиремо на изјаве којима нас је инострана пропаганда засипала служећи се краљевим именом.
Благодарећи томе нашем лојалитету и легалитету нас ништа не кочи: ни нова Шубашићева влада, ни Шубашићев споразум с Титом. Све то ако и има политичког, али нема законског основа. Сви су акти краљеви у иностранству, док се не врати на свој престо, без уставне и законске важности, и као такви не везују његове поданике ни његову земљу.
Свакако би боље било и за Краља и за народ да такве уступке Краљ није учинио. Не знамо, међутим, како је могло доћи до тога, па зато о томе не можемо ни говорити. Само морамо закључити да је притисак био огроман и безобзиран када је такав успех постигнут. Али и то показује у каквој смо опасности, ако останемо на путу јеврејском, па зато и морамо бити непоколебљиво на јединном правом српском народном путу.

РЕГИСТАР ЛИЧНИХ И ГЕОГРАФСКИХ ИМЕНА

А

Абрамовић, 81
Адана, 306
Адлер, 37
Азија,48
Алпи, 17
Акселорд, 82
Америка,48, 78, 250-257, 318-320
Апфелбаум, 81
Африка, 48
Аргентина, 309
Аустралија, 190

Б

Борбов, 82
Борбанов, 81
Балкан, 179
Беочин, 198
Београд, 118, 119, 123, 207, 211, 250,
Бенвил, Жен, 179
Брајтунг, Макс, 81
Блум, Леон, 78, 282
Блајхман, 81
Бугарска, 185

В

Вашингтон, 341
Велика Британија, 49, 251-257, 303
Вербург Феникс, 310
Војнштајн, 81
Волга, 316

Г

Ганетски, 81
Гимел, 81
Голдберг, 81
Гарин, 82
Гарфелд, 82
Германија, 17
Гете, 328
Голденбах, 82
Грчка, 189, 300
Глазунов, 82
Гуревић, 81

Д

Дан, 81
Добруџа, 185
Дохањ, Ј, 9
Дубровник, 139

Е

Елбоген, 111
Европа, 17, 46, 95, 179, 228, 313
Египат, 48, 306
Енглеска, 25, 26, 98, 113, 292
Енгелс, Фридрих, 37

З

Загреб, 216
Зедербаун, 81
Зиновјев, 81
Зибор, 81
Зивин, 81
Зен, Изаија Жан, 177, 282
Звездин, 81

И

Италија, 17, 48, 321

Ј

Јапан, 46, 48
Јофе, 82
Југославија, 32-34, 139, 143, 148, 185

К

Кавказ, 316
Камнов, 81
Камењев, 81
Кап, 81
Каното, 80
Кон, Теци, 150, 274, 362
Коен, 111
Косово, 218
Крохмал, 81
Крагујевац, 218

Л

Ларин, 81
Ласал, 37

Ледерер, 111
Ленац, Здравко, 216
Ленац, Владимир, 216
Левенштајн, 82
Лењин, 81
Лесић, 111
Липински, 82
Лондон, 82
Луксембург, Роза, 82, 301
Лурио, 81

Љ

Љотић Димитрије, 118, 217, 250

М

Магнес, Јуда, 82
Маклаковски, 81
Мартинов, 81
Мартов, 81
Маркс, Карл, 37
Мешковски, 81
Миљуков, П., 78
Мусолини, Бенито, 17, 29-32, 304-305

Н

Натанзон, 82
Нови Сад, 11
Недић, Милан, 364-360
Нахамкес, 81
Немачка, 20-23, 48, 72, 99, 177, 293, 316, 374

Њ

Њујорк, 79, 82

О

Ортодокс, 81

П

Париз, 82
Пољска, 98, 293
Парвус, 81
Петровић, Карађорђе, 137
Петроград, 11, 82
Пјатницки, 81

Р

Рајн, 81
Радомислински, 81
Рзјанов, 81
Рим, 17
Ростов на Дону, 81
Розенфлед, 81
Розенблум, 81
Русија, 35, 79, 80-85, 166, 222, 228, 341
Румунија, 185

С

Сава, 228
САД, 320,322
Согерски, 81
Солнцев, 81
Совјетија, 35-37, 93, 96, 102, 166-175, 209, 221, 225,314
Савез Совјетских Социјалистичких Република, 90
Свети Сава, 274
Силберштајн, 81
Сибир, 211
Средња Европа, 24
Срем, 152
Стаљин, 83
Стеклов, 81
Стојадиновић, Милан, 275-280
Судети, 28
Суханов, 81

Т

Токио, 82
Техеран, 318
Троцки, 81, 83

У

Уљанов, 81
Урицки, 81

Ф

Фиретенберг, 81
Француска, 26, 98, 113, 162, 177, 283, 291
Франкфурт на Мајни, 82
Фројд, 37

Х

Хокауер, Серли, 80
Хитлер, Адолф, 17-20, 27, 49, 162-165
Хелфанд, 81

Ч

Черномордик, 81
Черноморски, 81
Чемберлен, 25
Чехословачка, 28-30

Ш

Шварц, 111
Шиф, Јакоб, 78, 80, 82
Шиф Морнмер, 80
Шулце, 82

Filename: knjiga12
Directory: C:\Users\Andjelija\Desktop
Template: C:\Users\Andjelija\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title: @0-PODKOR1 = Dimitrije V. Qoti}
Subject:
Author: Aleksa
Keywords:
Comments:
Creation Date: 15.5.2002 11:01:00
Change Number: 13
Last Saved On: 21.7.2010 13:45:00
Last Saved By: Andjelija
Total Editing Time: 609 Minutes
Last Printed On: 21.7.2010 13:47:00
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 196
Number of Words: 109.128 (approx.)
Number of Characters: 622.033 (approx.)